

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

43. 223.

· · .

-

•• • .

† **:**

.

SELECT

PRIVATE ORATIONS

0 F

DEMOSTHENES,

AFTER THE TEXT OF DINDORF; WITH THE VARIOUS READINGS OF REISKE AND BEKKER.

WITH

ENGLISH NOTES,

FOR THE USE OF SCHOOLS.

BY

THE REV. CHARLES T. PENROSE,

HEAD MASTER OF THE GROSVENOR COLLEGE, BATH.

CAMBRIDGE:

PRINTED AT THE UNIVERSITY PRESS;

FOR J. & J. J. DEIGHTON, CAMBRIDGE:

JOHN W. PARKER, LONDON.

M.DCCC.XLIII.

CONTENTS.

	PAGE
First Speech against Aphobus	1
Second Speech against Aphobus	23
Speech in defence of Phanus against Aphobus	30
First Speech against Onetor	49
Second Speech against Onetor	61
Speech against Zenothemis	65
Speech against Apaturius	75
Speech against Phormion	88
Speech against Lacritus	105
Notes	124

PREFACE.

It is scarcely necessary to give any explanation of the Plan of the present Edition, which it is hoped may be found to make more available for the use of the higher classes of schools, some of the private orations of Demosthenes. This portion of classical literature has been considered by the best judges to be singularly well adapted for the purposes of education, from the insight which it affords into almost all matters of private life at Athens, conveyed in the words of the most perfect master of the noblest of all languages.

The Notes will be found to contain short abstracts of every paragraph, and explanations of all passages which may fairly be considered to contain difficulties not readily to be overcome by younger students, together with such historical and chronological matter as seemed to be required. The attention is also called to many of the more remarkable idioms, and to the uses of the prepositions.

My obligations will be found constantly acknow-ledged to Boeckh's Economy of Athens, Kennedy's Demosthenes, Wordsworth's Athens, Clinton's Fasti Hellenici, The Dictionary of Greek and Roman Antiquities, and other books. The quotations might have been greatly extended, but that I was anxious not to swell the notes to a greater length; and I hope that the student may be induced to refer to the books themselves, which he will find extremely profitable, and at the same time interesting.

The marginal pages, to which also the Notes are adapted, are the pages of Reiske's First Edition, by which Demosthenes is referred to in all Lexicons and books of reference wherever he is quoted.

C. T. P.

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ο Παιανιεύς, Δημοσθένους τοῦ ρήτορος πατήρ, τελευτών έπὶ δύο παισί, τῷ τε Δημοσθένει καὶ θυγατρὶ, ἐπιτρόπους καθίστησι καὶ των παίδων καὶ των χρημάτων τρεῖς, δύο μέν συγ-5 γενείς, Αφοβόν τε καὶ Δημοφώντα, ένα δὲ φίλον έκ παίδων, Θηριππίδην. και Θηριππίδη μέν δίδωσιν έβδομήκοντα καρποῦσθαι μνᾶς, ἄχρις ᾶν Δημοσθένης είς άνδρας έγγραφη. Δημοφωντι δέ έγγυα την θυγατέρα, προστάξας αὐτὸν προῖκα δύο τάλαντα 812 10 λαβείν Αφόβω δε την εαυτοῦ μεν γυναίκα, των δὲ παίδων μητέρα, Κλεοβούλην την Γύλωνος, άξιοῖ γήμασθαι μνας έπιδούς όγδοήκοντα, και χρησθαι κελεύει τη τε οίκία και τοις έν αυτή σκεύεσι μέχρι της Δημοσθένους είς άνδρας έγγραφης, οδτοι τά 15 μεν δοθέντα χρήματα αυτοῖς δεύθυς λαμβάνουσι, γαμεί δε ούτε Αφοβος την γυναίκα του τελευτήσαντος ούτε Δημοφών την θυγατέρα. διαχειρίσαντες δε την ουσίαν τεττάρων και δέκα ταλάντων, ώς ό ρήτωρ επιδείκνυσιν, οφείλοντες τριάκοντα τάλαντα 20 έκτισαι έπικαρπίας και άποδοῦναι, μικρά παντελώς παρέδωκαν είς ἄνδρας έγγραφέντι τῷ Δημοσθένει. διὸ πρὸς τὸν Αφοβον είσελήλυθεν ἐπιτροπῆς, δέκα ταλάντων την δίκην λαχών, επειδή τρίτος ών επίτροπος τὸ τρίτον ὁφείλει τῶν χρημάτων ἃ καὶ 25 συντίθησιν ο ρήτωρ έκ τε των άρχαίων και της επικαρπίας. κατά Αφόβου, πρός τινας άντιρρήσεις

^{*} κεκρησθαι δὲ κελεύει, Reiske.

b αὐτοῖς, Reiske, Bekker.

1

άγομένας ὑπὸ τοῦ ᾿Αφόβου οὖτος ὁ λόγος ἐπηγώνισται, ἔχει δὲ καὶ τῶν προειρημένων ἐπανάμνησιν.

Εί μεν ήβούλετος Αφοβος, ω άνδρες δικασταί, 818 τα δίκαια ποιείν ή περί ων διαφερόμεθα τοίς οίκείοις 5 επιτρέπειν, ούδεν αν έδει δικών ούδε πραγμάτων απέχρη γάρ αν τοις υπ' έκείνων γνωσθείσιν έμμένειν, ώστε μηδεμίαν ήμιν είναι προς τουτον δια-Φοράν, έπειδή δ' ούτος τούς μέν σαφώς είδότας τὰ ήμετερα εφυγε μηδεν διαγνώναι περί αυτών, είς δ 10 ύμας τους ουδέν των ήμετέρων ακριβώς επισταμένους ελήλυθεν, ανάγκη έστιν εν υμίν παρ αυτού πειρασθαι των δικαίων τυγχάνειν. οίδα μεν ούν, ω άνδρες δικασταί, ότι πρός άνδρας και λέγειν ικανούς καὶ παρασκευάσασθαι δυναμένους χαλεπόν έστιν 15 είς αγώνα καθίστασθαι περί των όντων απάντων^ε, άπειρον όντα παντάπασι πραγμάτων διά την ήλικίαν όμως δε, καίπερ πολύ τούτων καταδεέστερος ων, πολλάς έλπίδας έχω καί παρ ύμιν τεύξεσθαι των δικαίων και μέχρι γε του τα γεγενημένα διεξ-20 ελθείν και αυτός άρκούντως έρειν, ώσθ' ύμας μήτ' απολειφθηναι των πραγμάτων μηδε καθ' εν μήτ' αγνοήσαι περί ων δεήσει την ψηφον ένεγκειν . δέομαι 814 δ΄ ύμων, ω ανδρες δικασταί, μετ' εύνοίας τ' έμοῦ ακούσαι καν ήδικησθαι δοκώ βοηθησαί μοι τα δίκαια. 25 ποιήσομαι δ' ώς αν δύνωμαι διά βραχυτάτων τους λόγους. άθεν δ' οὖν ρᾶστα μαθήσεσθε περὶ αὐτῶν, έντευθεν ύμας και έγω πρώτον πειράσομαι διδάσ-KELP.

Δημοσθένης δικασ- τατήρ, ω άνδρες δικασ- ταὶ, κατέλειπεν οὐσίαν μεν σχεδον τεττάρων καὶ

[·] ε έβούλετο, Reiske, Bekker. Φ τουτονί, Reiske,

[·] Reiske puts the comma before this word, and not after.

f διενεγκείν, Reiske. ε κατέλιπεν, Reiske.

δέκα ταλάντων, έμε δ' έπτ' έτων όντα καὶ την άδελφην πέντε, έτι δε την ημετέραν μητέρα πεντήκοντα μνας είς τον οίκον είσενηνεγμένην. βουλευσάμενος δε περί ήμων, ὅτ΄ ήμελλε τελευτῶν, 5 άπαντα ταῦτα ένεχείρισεν ΑΦόβω τε τούτω καὶ Δημοφώντι τω Δήμωνος υίει, τούτοιν μεν άδελφιδοίν όντοιν, τῷ μὲν έξ άδελφοῦ, τῷ δ΄ έξ άδελφῆς γεγονότοιν, έτι δε θηριππίδη τώ Παιανιεί, γένει μεν ούδεν προσήκοντι, Φίλω δ' έκ παιδός υπάρχοντι. 10 κάκείνω μεν έδωκεν έκ των έμων εβδομήκοντα μνας καρπώσασθαι τοσοῦτον χρόνον, έως έγω άνηρ είναι δοκιμασθείην, όπως μη δί επιθυμίαν χρημάτων χειρόν τι των έμων διοικήσειεν Δημοφωντι δέ την έμην αδελφήν και δύο τάλαντα εύθυς έδωκεν έχειν, αύτφ 15 δε τούτφ την μητέρα την ημετέραν και προῖκά τ'h όγδοήκοντα μνας, και τη οίκια και σκεύεσι χρησθαι τοις έμοις, ηγούμενος, και τούτους έτι οίκειοτέρους 6 εί μοι ποιήσειεν, ούκ αν χειρόν με επιτροπευθήναι ταύτης της οίκειότητος προσγενομένης. λαβόντες δ 20 ούτοι ταθτα πρώτον σφίσιν αυτοίς έκ την χρημάτων, καὶ τὴν άλλην οὐσίαν άπασαν διαχειρίσαντες, 8 καὶ δέκα ἔτη ήμᾶς ἐπιτροπεύσαντες, τὰ μὲν ἄλλα πάντα απεστερήκασι, την οικίαν δε και ανδράποδα τετταρακαίδεκα καὶ άργυρίου μνᾶς τριάκοντα, μα-25 λιστα σύμπαντα ταῦτα είς εβδομήκοντα μνᾶς παραδεδώκασιν. καὶ τὸ μέν κεφάλαιον τῶν άδικημάτων, ώς αν συντομώτατ' είποι τις, τοῦτ' ἔστιν, ω ανδρες δικασταί. το δε πλήθος της ουσίας ότι τοῦτ' ἦν τὸ καταλειφθέν, μέγιστοι μέν αὐτοὶ μάρ-30 τυρές μοι γεγόνασιν είς γάρ την συμμορίαν ύπερ έμου συνετάξαντο κατά τὰς πέντε και είκοσι μνᾶς πεντακοσίας δραχμάς είσφέρειν, όσονπερ Τιμόθεος

^{*} Reiske omits τ'.

i εί και τούτους έτι οίκειοτέρους έμοι ποιήσειευ, Reiske.

5

ο Κόνωνος καὶ οἱ τὰ μέγιστα κεκτημένοι τιμήματα εἰσέφερον δεὶ δὲ καὶ καθ ἔκαστον ὑμᾶς ἀκοῦσαι τά τ' ἐνεργὰ αὐτῶν καὶ ὅσα ἢν ἀργὰ καὶ ὅσου ἢν ἄξια ἔκαστα ταῦτα γὰρ μαθόντες ἀκριβῶς εἴσεσθε 5 ὅτι τῶν πώποτ' ἐπιτροπευσάντων οὐδὲνες ἀναιδέστερον οὐδὲ περιφανέστερον ἢ οὖτοι τὰ ἡμέτερα διηρπάκασιν. πρῶτον μὲν οὖν ὡς συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ ταὐτην τὴν εἰσφορὰν εἰς τὴν συμμορίαν, παρ-έξομαι τοὐτων μάρτυρας, ἔπειθ ὅτι οὐ πένητα 10 κατέλιπέ με ὁ πατὴρ οὐδ' ἐβδομήκοντα μνῶν οὐσίαν κεκτημένον, ἀλλὰ τοσαύτην ὅσην οὐδ' αὐτοὶ οὖτοι ἀποκρύψασθαι διὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὴν πόλιν ἡδυνήθησαν. καί μοι ἀναγίγνωσκε λαβῶν ταὐτην κτὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δήλον μεν τοίνυν καὶ ἐκ τούτων ἐστὶ τὸ πλήθος τῆς οὐσίας. πεντεκαίδεκα γὰρ¹ ταλάντων τρία τάλαντα τίμημα ταὐτην π ήξιουν εἰσφέρειν 816 τὴν εἰσφοράν. ἔτι δ΄ ἀκριβέστερον εἴσεσθε τὴν οὐσίαν αὐτὴν ἀκούσαντες. ὁ γὰρ πατὴρ, ὧ ἄν-δρες δικασταὶ, κατέλιπε δύο ἐργαστήρια, τέχνης οὐ μικρᾶς ἐκάτερον, μαχαιροποιοὺς μὲν τριάκοντα καὶ δύο ἡ τρεῖς, ἀνὰ πέντε μνᾶς καὶ εξ, τοὺς δ΄ οὐκ ἐλάττονος ἡ τριῶν μνῶν ἀξίους, ἀφ ὧν τριά-5 κοντα μνᾶς ἀτελεῖς ἐλάμβανε τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν πρόσοδον, κλινοποιοὺς δ΄ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, τετταράκοντα μνῶν ὑποκειμένους οἱ δώδεκα μνᾶς ἀτελεῖς αὐτῷ προσέφερον, ἀργυρίου δ΄ εῖς τάλαντον ἐπὶ δραχμῆ δεδανεισμένου°, οὖ τόκος ἐγίγνετο τοῦ

k ταυτηνί, Reiske.

m ταύτην δ', Reiske.

[•] dedaverouévov, Reiske.

¹ ταλάντων γάρ, Reiske.

n τους μέν ανα πέντε μνας ή και έξ, Reiske.

ενιαυτου εκάστου πλείον ή επτά μναί. και ταῦτα μέν ένεργα κατέλιπεν, ώς και αύτοι ούτοι όμολογήσουσιν ων γίγνεται τοῦ μεν άρχαίου κεφάλαιον τέτταρα τάλαντα καὶ πεντακισχίλιαι, τὸ δ΄ έργον 5 αυτών πεντήκοντα μναί του ένιαυτου έκάστου. χωρίς δε τούτων ελέφαντα μεν και σίδηρον, δν κατειργάζουτο, καὶ ξύλα⁵ κλίνεια είς ο γδοήκοντα μνῶν ἄξια^ρ, κηκίδα δε και χαλκον εβδομήκοντα μνών εωνημένα, έτι δ΄ οικίαν τρισχιλίων⁷, έπιπλα δε και εκπώματα 10 και χρυσία και ιμάτια και κόσμον της μητρός άξια σύμπαντα ταῦτα είς μυρίας δραγμάς, άργυρίου δ' ένδον ογδοήκοντα μνας. καὶ ταῦτα μὲν οἴκοι κατέλιπε πάντα, ναυτικά⁹ δ' έβδομήκοντα μνᾶς, ἔκδοσιν 10 παρά Ξούθφ, τετρακοσίας δε και δισχιλίας επί τη 15 τραπέζη 11 τη Πασίωνος, έξακοσίας δ' έπὶ τη Πυλάδου, παρά Δημομέλει δε τώ Δήμωνος νίει χιλίας και έξακοσίας, κατά διακοσίας δε και τριακοσίας 81 ομοῦ τι τάλαντον διακεχρημένον, καὶ τούτων αὖ τῶν γρημάτων το κεφάλαιον πλέον ή όκτω τάλαντα καί 20 τριάκοντα μυαί γίγνονται^α. συμπάντων δ' είς τετταρακαίδεκα τάλαντα ευρήσετε σκοπούντες.

Καί² το μεν πλήθος της οὐσίας τοῦτ΄ ην το καταλειφθεν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσα δ΄ αὐτης διακκέκλεπται καὶ ὅσα ἰδία ἔκαστος εἴληφε καὶ ὁπόσα 25 κοινη πάντες ἀποστεροῦσιν, οὐκ ἐνδέχεται πρὸς το αὐτὸ ὕδωρ εἰπεῖν, ἀλλ' ἀνάγκη χωρὶς ἔκαστον διελεῖν ἐστίν. ἃ μεν οὖν Δημοφῶν η θηριππίδης ἔχουσι τῶν ἐμῶν, τότ΄ ἐξαρκέσει περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὅταν κατ΄ αὐτῶν τὰς γραφὰς ἀπενέγκωμεν ἃ δὲ τοῦτον 30 ἔχουτα ἐξελέγχουσιν ἐκεῖνοι καὶ ἐγὼ οἶδα αὐτὸν εἰληφότα, περὶ τούτων ήδη ποιήσομαι τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς. πρῶτον μὲν οὖν ὡς ἔχει τὴν προῖκα, τὰς

P aglav, Reiske.

r kal, Reiske.

⁹ γίγνεται, Reiske. • ἐλέγξουσιν, Reiske.

όγδοήκοντα μνας, τοῦθ΄ ὑμῖν ἐπιδείζω, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὡς αν ἐγω δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Οὖτος γὰρ εὐθὺς μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον 5 ώκει την οικίαν είσελθων κατά την εκείνου διαθήκην, και λαμβάνει τά τε χρυσία της μητρός και τα έκπώματα τὰ καταλειφθέντα, καὶ ταῦτα μεν ώς είς πεντήκοντα μνας είχεν, έτι δε των ανδραπόδων των πιπρασκομένων παρά τε θηριππίδου καὶ Δημοφων-10 τος τὰς τιμάς ἐλάμβανεν, έως ἀνεπληρώσατο τὴν προίκα, τας ογδοήκοντα μνας. και έπειδη είχεν, έκπλειν μέλλων είς Κόρκυραν τριήραρχος απέγραψε 6 π ταῦτα πρὸς Θηριππίδην έχοντα ἐαυτὸν καὶ ωμολόγει κεκομίσθαι την προϊκα, καὶ πρώτον 818 15 μεν τούτων Δημοφών καὶ Θηριππίδης, οι τούτου συνεπίτροποι, μάρτυρές είσιν έτι δέ καὶ ώς αύτὸς ώμολόγει ταθτ' έχειν, Δημοχάρης τε ο Λευκονοεύς, ο την τηθίδα την έμην έχων, καὶ άλλοι πολλοὶ μάρτυρες γεγόνασιν. οὐ γάρ διδόντος τούτου σίτον τη 20 μητρί, την δε προίκα έχουτος, ούδε τον οίκον μισθοῦν εθέλοντος, άλλα μετά τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων διαγειρίζειν άξιουντος, εποιήσατο λόγους περί τούτων ο Δημοχάρης. οὖτος δ' ἀκούσας οὖτ' ημφεσβήτησε μη έχειν ούτε χαλεπώς ήνεγκεν ώς ούκ είλη-25 φως, άλλ' ωμολόγει καί τι μικρον έφη προς την έμην μητ ρα περί χρυσιδίων άντιλέγεσθαι τουτ ουν διευκρινησάμενος και περί της τροφής και περί των άλλων ποιήσειν ούτως ώστ' έχειν μοι πάντα καλώς. καίτοι εί Φανήσεται πρός τε τον Δημοχάρην 30 ταῦθ' ωμολογηκώς καὶ πρὸς τους ἄλλους οι παρησαν, παρά τε του Δημοφώντος και του Θηριππίδου τών

t Reiske and Bekker omit έγω.

w ἀπεγράψατο, Reiske.

^y ήμφισβήτησε, Reiske.

α Κέρκυραν, Reiske.

^{*} τούτων μέν πρώτον, Reiske.

² ἔτι, Reiske.

άνδραπόδων είς την προίκα τὰς τιμὰς εἰληφώς, αὐτός θ' ἐαυτὸν ἔχειν την προίκα ἀπογράψας πρὸς τοὺς συνεπιτρόπους, οἰκῶν τε την οἰκίαν ἐπειδη τάχιστα ἐτελεύτησεν ὁ πατηρ, πῶς οὐκ ἐκ πάντων δ ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος εὐρεθήσεται φανερῶς την προίκα, τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς, κεκομισμένος καὶ λίαν ἀναιδῶς μὴ λαβεῖν έξαρνούμενος; ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθη λέγω, λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIAL

Την μεν τοίνυν προικα τουτον τον τρόπον έχει λαβών. μη γήμαντος δ' αὐτοῦ την μητέρα την έμην ο μεν νόμος κελεύει την προίκα οφείλειν επ' έννέα όβολοῖς, έγω δ΄ έπὶ δραχμη μόνον τίθημι. γίγνε- 81: ται δ, έάν τις συντιθη το τ' άρχαιον και το έργον 15 των δέκα έτων, μάλιστα τρία τάλαντα. και ταῦτα μεν ούτως ύμιν επιδείκνυμι λαβόντα καὶ έχειν όμολογήσαντα μαρτύρων έναντίον τοσούτων άλλας τοίνυν έχει τριάκοντα μνας, τοῦ έργαστηρίου λαβών την πρόσοδου, καὶ ἀναισχυντότατ' ἀνθρώπων ἀποστε-20 ρείν επικεχείρηκεν. εμοί δ' ο πατήρ κατέλιπε τριάκοντα μνᾶς ἀπ' αὐτῶν3 τὴν πρόσοδον ἀποδομένων δε τούτων τα ημίσεα των ανδραπόδων πεντεκαίδεκά μοι μνας γίγνεσθαι κατά λόγον προσήκεν. πίδης μέν οὖν έπτὰ έτη των άνδραπόδων έπιμεληθείς 25 ένδεκα μνας του ένιαυτου απέφηνε, τέτταρσι μναίς καθ' έκαστον ένιαυτον έλαττον ή όσον προσήκε λογιζόμενος ούτος δε δύ έτη τὰ πρῶτα έπιμεληθείς ούδ ότιοῦν ἀποδείκνυσιν, άλλ' ενίστε μέν Φησιν άργησαι τὸ έργαστήριου, ένίστε δ ώς αὐτὸς μὲν 30 ουκ επεμελήθη τούτων, ο δ δ επίτροπος Μιλύας, ο

a αν τις συντιθῦ, with the comma, Reiske, who also omits the comma after ἐτῶν.

30

άπελεύθερος ο ήμετερος, διώκησεν αυτά, και παρ εκείνου μοι προσήκει λόγον λαβείν. αν οὖν καὶ νὖν είπη τινά τούτων των λόγων, ραδίως ελέγχθήσεται Ψευδόμενος. έὰν μεν οὖν άργὸν φῆ γενέσθαι, λόγον 5 αὐτὸς ἀπενήνοχεν ἀναλωμάτων οὐκ είς σιτία τοῖς ανθρώποις, αλλ' είς έργα, τον είς την τέχνην έλέφαντα καὶ μαχαιρών λαβάς καὶ άλλας έπισκευάς, ώς έργαζομένων των δημιουργών. έτι δε θηριππίδη τριών ανδραπόδων, α ην αυτώ έν τω έμω έργαστη-10 ρίω, μισθον αποδεδωκέναι λογίζεται καίτοι μή γενομένης έργασίας ούτε έκείνω λαβείν μισθόν ούτ έμοὶ τὰ ἀναλώματα ταῦτα λογισθῆναι προσῆκεν. 85 εί δ΄ αὖ γενέσθαι μεν φήσει, των δ΄ έργων άπρασίαν είναι, δεί δήπου τά γε έργα αὐτον ἀποδεδωκότα 15 μοι Φαίνεσθαι, και ων έναντίον αποδέδωκε, παρασχέσθαι μάρτυρας. εί δε μηδεν τούτων πεποίηκε, πως ουκ έχει την πρόσοδον δυοίν έτοιν την έκ του έργαστηρίου, τὰς τριάκοντα μνᾶς, Φανερώς οὕτω τῶν έργων γεγενημένων; εί δ΄ αὖ τούτων μὲν μηδὲν έρεῖ, 20 Μιλύαν δ΄ αυτά φήσει πάντα διωκηκέναι, πως χρή πιστεύειν, όταν φη τα μέν αναλώματα αυτός ανηλωκέναι, πλέον ή πεντακοσίας δραχμάς, λήμμα δ' εί τι γέγονεν, εκείνον έχειν; έμοι μέν γάρ δοκεί τούναντίον αν γενέσθαι τούτων, εί και Μιλύας αύ-25 τῶν ἐπεμελεῖτο, τὰ μὲν ἀναλώματ' ἐκεῖνος ἀναλῶσαι, τα δε λήμματα ούτος λαβείν, εί τι δεί τεκμαίρεσθαι πρός τον άλλον αύτοῦ τρόπον καὶ τὴν ἀναίδειαν. λαβέ οὖν τὰς μαρτυρίας ταύτας, καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς.

MAPTYPIAI.

Ταύτας³ τοίνυν έχει^ς τριάκοντα μνᾶς ἀπὸ τοῦ έργαστηρίου, καὶ τὸ έργον αὐτῶν όκτω έτῶν ο καίτοι γε, Reiske.

ε εχει τὰς, Reiske.

έαν έπι δραχμή τις τιθή μόνου, άλλας τριάκουτα μνας ευρήσει. και ταθτα μέν ίδια μόνος είληφεν α συντεθέντα προς την προϊκα μάλιστα τέτταρα τάλαντα γίγνεται σὺν τοῖς άρχαίοις. ἃ δὲ μετὰ τῶν 5 άλλων επιτρόπων κοινη διήρπακε, και όσα ένια μηδε καταλειφθηναι παντάπασιν ημφεσβήτηκε^d, ταῦθ' υμίν ήδη επιδείξω καθ' εν εκαστον. πρώτον μεν ούν περί των κλινοποιών, ούς κατέλιπε μέν ο πατήρ, άφανίζουσι δ΄ οὖτοι, τετταράκοντα μεν μνῶν ὑποκει-10 μένους, είκοσι δ΄ όντας τον άριθμον, επιδείξω υμίν 82 ώς λίαν άναιδώς καὶ φανερώς με άποστερούσιν. τούτους γάρ καταλειφθηναι μέν οίκοι παρ' ήμιν πάντες ομολογούσι, καὶ τὰς δώδεκα μνᾶς εκάστου τοῦ ένιαυτοῦ τῷ πατρὶ γίγνεσθαί φασιν αὐτοὶ δὲ λήμμα 15 μεν παρ αυτών έν δέκα έτεσιν ουδεν έμοι γεγενημένον αποφαίνουσιν άλλ' ούδε μικρον, αναλώματος δε κεφάλαιον είς αὐτούς οὖτος όλίγου δεῖν λογί-(εται γιλίας· είς τοῦτ' ἀναιδείας ἐλήλυθεν. αὐτοὺς δε τους ανθρώπους, είς ους ταῦτ' αναλωκέναι φησίν, 20 οὐδαμοῦ μοι παραδεδώκασιν, άλλα πάντων κενότατον λόγον λέγουσιν, ώς ο ύποθείς τῶ πατρί τάνδράποδα πονηρότατος άνθρώπων h έστὶ καὶ έράνους 3 τε λέλοιπε πλείστους καὶ υπέρχρεως γέγονε, καὶ τούτων ούκ όλίγους κεκλήκασι κατ' έκείνου μάρτυ-25 ρας. τὰ δ' ἀνδράποδα ὅστις ἐστὶν ὁ λαβων ἡ πως ἱ $\dot{\epsilon}\kappa$ $\tau\hat{\eta}_{S}$ oikias $\dot{\epsilon}\xi\hat{\eta}\lambda\theta\epsilon\nu^{4}$ $\hat{\eta}$ $\tau\dot{\epsilon}_{S}^{k}$ $\dot{a}\phi\epsilon\dot{\epsilon}\lambda\epsilon\tau$ $\hat{\eta}$ $\pi\rho\dot{\delta}_{S}^{51}$ τίνα δίκην ήττηνται περί αυτών, ουκ έχουσιν είπειν. καίτοι εί τι έλεγον ύγιες, ούκ αν κατά της εκείνου πονηρίας παρείχοντο μάρτυρας, ής ούδεν το μοι προσ-30 ήκει φροντίζειν, άλλα τούτων αν αντελαμβάνοντο

d ημφίσβητηκε, Reiske. e Reiske omits εν. βάνηλωκέναι, Reiske.

ε κενώτατον, Reiske, Bekker.

h ἀνθρώπων πάντων, Reiske.

i ὅπως, Reiske.

k ώς ἀφείλετό τις, Reiske.

Ι πρός τινα, Reiske.

m ούδεν προσηκε, Reinke.

25

καὶ τοὺς λαβόντας ἀπεδείκνυσαν καὶ οὐδεν ἄν αὐτῶν παρέλιπονⁿ. νῦν δ' ωμότατ' ἀνθρώπων ὁμολογοῦντες καταλειφθῆναι καὶ λαβόντες ὡς αὐτοὺς^ο καὶ καρπωσάμευοι δέκα ἔτη τοὺς ἀνθρώπους, ἄρδην ὅλον 5 τὸ ἐργαστήριον ἀφανίζουσιν. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰς μαρτυρίας καὶ ἀναγίγνωσκε.

MAPTYPIAI.

822

Ότι τοίνυν ούκ άπορος ην ο Μοιριάδης ούδ ην τω πατρί τοῦτο τὸ συμβόλαιον είς τάνδράποδα 10 ηλιθίως συμβεβλημένον, μεγίστω τεκμηρίω γυώσεσθε λαβών γὰρ ώς ἐαυτὸν Αφοβος τοῦτο τὸ έργαστήριου, ώς αὐτοὶ τῶν μαρτύρων ήκούσατε, καὶ δέον αυτόν, εί καί τις άλλος ηβούλετο είς ταθτα συμβάλλειν, τοῦτον διακωλύειν ἐπίτροπόν γ' ὄντα, 15 αυτός έπὶ τούτοις τοῖς ἀνδραπόδοις τῷ Μοιρὶάδη πεντακοσίας δραχμάς εδάνεισεν, ας όρθως και δικαίως παρ' εκείνου κεκομίσθαι ώμολόγηκεν. καίτοι πώς οὐ δεινόν, εί ήμιν μεν πρός τῷ λημμα ἀπ' αὐτῶν μηδεν γεγονέναι καὶ αὐτὰ τὰ ὑποτεθέντα ἀπόλωλεν. οῖ 20 πρότερον συνεβάλομεν, τῷ δ' είς τὰ ἡμέτερα δανείσαντι καὶ τοσούτφ χρόνφ ύστερον πράξαντι καὶ οι τόκοι και ταρχαία έκ των ημετέρων αποδέδονται καὶ οὐδεμία ἀπορία γέγονεν; άλλὰ μὴν ώς άληθη λέγω, λαβέ^α την μαρτυρίαν καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIA.

Σκέψασθε τοίνυν όσον άργύριον οὖτοι παράδο τοὺς κλινοποιοὺς κλέπτουσι, τετταράκοντα μὲν μνᾶς αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον, δέκα δ΄ ἐτῶν τὸ ἔργον αὐτῶν δύο τάλαντα. δώδεκα γὰρ μνᾶς ἐκάστου τοῦ ἐνιαυτοῦ

[&]quot; παρέλειπον, Reiske.

P έβούλετο, Reiske, Bekker.

[°] αὐτοὺς, Reiske. ٩ λάβε μοι, Reiske.

την πρόσοδον αὐτῶν ἐλάμβανου. ὧρα μικρόν τι καὶ ἐξ ἀφανοῦς πόθεν καὶ παραλογίσασθαι ράδιον, ἀλλ' οὐ φανερῶς οὐτωσὶ μικροῦ δεῖν τρία τάλαντα ταῦτα ἀνηρπάκασιν; ὧν κοινῆ διαπεφορημένων τὸ τρίτον 5 δήπου μέρος παρὰ τοὐτου μοι προσήκει κεκομίσθαι.

Καί μην, ω άνδρες δικασταί, και τα περί τοῦ έλέφαντος καὶ σιδήρου τοῦ καταλειφθέντος παρα-82: πλήσιά πως τούτοις πεποιήκασιν ούδε γαρ ταθτ' άποφαίνουσιν. καίτοι κεκτημένον μέν τοσούτους κλι-10 νοποιούς, κεκτημένον δε μαχαιροποιούς ούχ οδόν τε μή ούχι και σίδηρον και έλέφαντα καταλιπείν, άλλ' άνάγκη ταῦτά γ' ὑπάρχειν' τί τγάρ ᾶν εἰργάζοντο τούτων μη ύπαρξάντων; τον τοίνυν πλέον η πεντήκοντα άνδράποδα κεκτημένον καὶ δυοίν τέχναιν 15 επιμελούμενον, ὧν θάτερον εργαστήριον είς τὰς κλίνας ραδίως δύο μνας του μηνός ανήλισκεν έλέφαντος, τὸ δὲ μαχαιροποιείον οὐκ ἔλαττον ἢ τοσοῦτον ἔτερον σὺν σιδήρω, τοῦτον οὕ φασι καταλιπειν ουδέν τούτων είς τουτ αναιδείας έληλύθασιν. 20 ότι μεν ούν ου πιστά λέγουσι, καὶ έκ τούτων αυτών ράδιον έστι μαθείν ότι δ' έκείνος κατέλιπε τοσούτον τὸ πληθος ώστε μη μόνον ίκανὸν είναι κατεργάζεσθαι τοις έαυτου δημιουργοίς, άλλα και τώ βουλομένω προσωνείσθαι των άλλων, έκειθεν φανερον, ότι αὐτός 25 τε επώλει (ών και Δημοφών και ούτος του πατρός ήδη τετελευτηκότος έκ της οίκίας της έμης απεδίδοντο τοῖς βουλομένοις. καίτοι πόσον τινά χρη τὸν καταλειφθέντα νομίζειν είναι, όταν φαίνηται τηλικούτοις τε έργαστηρίοις έξαρκῶν καὶ χωρὶς ὑπὸ τῶν 30 επιτρόπων πιπρασκόμενος; αρ' ολίγον, αλλ' ου πολλφ πλείω των έγκεκλημένων; λαβέ τοίνυν τας μαρτυρίας ταυτασί, καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς.

^{&#}x27; άφανοῦς; πόθεν; Reiske. • τοῦτον, Reiske. ١ τίνα, Reiske

Τούτου τοίνυν τοῦ ἐλέφαντός ἐστι πλέον ἢ τάλαντον, ὃν οὕτε αὐτὸν οὕτε τὸ ἔργον μοι ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἄρδην ἀφανίζουσιν ὅδλον.

"Ετι¹ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, παρά² τον λόγον ον αποφέρουσιν, έξ ων αύτοι λαβείν όμολογοῦσιν, ἐπιδείξω ὑμῖν τρεῖς μὲν ὄντας αὐτοὺς πλέον η όκτω τάλαντα έκ των έμων έχοντας, ίδια δ' έκ 10 τούτων "Αφοβον τρία τάλαντα καὶ χιλίας είληφότα, τά³ τ' αναλωμένα χωρίς τούτων πλείω τιθείς καὶ όσα έκ τούτων απέδοσαν άφαιρων, ζν είδητε ότι ου μικρας αναιδείας τα εγχειρήματ αυτών εστίν. λαβείν γάρ έκ των έμων όμολογούσιν ούτος μέν 15 όκτω και έκατον μνας, χωρίς ων έχοντ' αυτον έγω έπιδείξω νῦν, Θηριππίδης δε δύο τάλαντα, Δημοφων δ' έπτα και ογδοήκοντα μνας. τοῦτο δέ έστι . πέντε τάλαντα καὶ πεντεκαίδεκα μναῖ. τούτου⁴ τοίνυν δ μεν ουκ ἄθρουνα ελήφθη, σχεδόν είσιν 20 έβδομήκοντα μναί και έπτα, ή πρόσοδος ή από των άνδραπόδων, δ δ εύθὺς έλαβον οὖτοι, μικροῦ δέοντα τέτταρα τάλαντα οις τὸ ἔργον ᾶν προσθήτε ἐπὶ δραχμη μόνον τῶν δέκα ἐτῶν, ὀκτώδ τάλαντα εὐρήσετε σύν τοις άρχαίοις και χιλίας γιγνομένας. την 25 μεν τοίνυν τροφήν από των εβδομήκοντα^{*} μνων καὶ έπτα λογιστέον των από τοῦ έργαστηρίου γιγνο-Θηριππίδης γάρ έπτὰ μνᾶς εδίδου καθ έκαστον τον ένιαυτον είς ταθτα, καὶ ήμεῖς τοθτο λαβεῖν ὁμολογοῦμεν. ὥστε ἐβδομήκοντα μνᾶς ἐν 30 τοις δέκα έτεσι τροφήν τούτων ήμιν άνηλωκότων 82 τὸ περιὸν τὰς ἐπτακοσίας προστίθημι αὐτοῖς, καὶ

[&]quot; ἀθροου, Reiske. " ὁέου, Reiske. " ἐβδομήκουτα καὶ ἐπτὰ μνῶν, Reiske.

τούτω πλείω είμι τεθεικώς. δ δ έμοι δοκιμασθέντι παρέδοσαν καὶ όσον είς την πόλιν είσενηνόχασι, τοῦτο ἀπὸ τῶν όκτω ταλάντων καὶ τοῦ προσόντος άφαιρετέον έστίν, άπέδοσαν μέν τοίνυν ούτος καί 5 θηριππίδης μίαν καὶ τριάκοντα μνᾶς, είσφορας δ' είσενηνοχέναι λογίζονται δυοίν δεούσας είκοσι μνας. έγω δ΄ υπερβαλών τοῦτο ποιήσω τριάκοντα μνᾶς, ϊνα προς ταθτα μηδ΄ άντειπειν έχωσιν. οὐκοθν αν άφέλητε τὸ τάλαντον άπὸ τῶν ὀκτώ ταλάντων, 10 έπτα τὰ λειπόμενά έστι, καὶ ταῦτ', έξ ὧν αὐτοὶ λαβείν ομολογούσι, τούτους έχειν έστιν άναγκαίον. τοῦτο τοίνυν, εί και τάλλα πάντα ἀποστεροῦσιν αρνούμενοι μη έχειν, αποδοθναι προσήκεν όμολογοθντάς γε λαβείν ταῦτα έκ τῶν έμῶν, νῦν δὲ τί ποιοῦ-15 σιν ; έργον μεν ούδεν αποφαίνουσι τοις χρήμασιν, αυτά δὲ τὰ άρχαῖα πάντα άναλωκέναι Φασὶ σύν ταις έπτα και έβδομήκοντα μναις. Δημοφών δέ και προσοφείλοντας ήμας ενέγραψεν. ταῦτ' οὐ μεγάλη καὶ περιφανής άναισχυντία; ταῦτ' οὐχ ὑπερβολή 20 δεινης αισχροκερδίας; τί οὖν ποτ έστὶ τὸ δεινον, εί μη ταῦτα δόξει τηλικαύτας ὑπερβολάς ἔχοντα; οὖτος τοίνυν τὸ καθ' αὐτὸν όκτω καὶ ἐκατὸν μνᾶς λαβείν όμολογων, έχει καὶ αὐτὰς καὶ τὸ έργον δέκαδ έτων, μάλιστα τρία τάλαντα καὶ χιλίας. καὶ ταῦθ' 25 ως άληθη λέγω, καὶ έν τοῖς λόγοις τοῖς της ἐπιτροης τὸ λημμα έκαστος τοῦθ' ὁμολογῶν λαβεῖν 826 άπαν άναλωκέναι λογίζεται, λαβέ τὰς μαρτυρίας καὶ άνάγνωθι.

MAPTYPIAI.

30 Νομίζω1 τοίνυν, ω άνδρες δικασταί, περί τού-

y ὑπερβαλών καὶ, Reiske. ² ὁμολογοῦσι λαβεῖν, Reiske.

aloxpokepoelas, Reiske, Bekker, and so, wherever the word occurs.

των δέκα, Reiske. c τοῦθ' ἔκαστος, Reiske.

15

των ἱκανῶς μὲν ὑμᾶς μεμαθηκέναι, καὶ ὅσα κλέπτουσι καὶ ἀ κακουργοῦσιν ἔκαστος αὐτῶν ἔτι δ ἀκριβέστερον ἔγνωτ ἀν, εἰ μοι τὰς διαθήκας ᾶς ὁ πατηρ κατέλιπεν οὖτοι ἀποδοῦναι ἡθέλησαν. ἐν γὰρ ἐκείναις ὅ ἐγέγραπτο, ὡς φησιν ἡ μήτηρ, ἃ κατέλιπεν ὁ πατηρ πάντα, ε καὶ ἐξ ὧν ἔδει τοὐτους λαβεῖν τὰ δοθέντα, καὶ τὸν οἶκον ὅπως μισθώσοιτο. ε νῦν ὅ ἀπαιτοῦντος ἐμοῦ καταλειφθηναι μὲν ὁμολογοῦσιν, αὐτὰς δ οὐκ ἀποφαίνουσιν. ταῦτα δὲ ποιοῦσι τό τε το πλήθος οὐ βουλόμενοι καταφανὲς ποιῆσαι τῆς οὐσίας τὸ καταλειφθὲν, ὁ διηρπάκασιν οὖτοι, τάς τε δωρεὰς ἵνα μὴ δοκῶσιν ἔχειν, ὥσπερ οὐκ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐλεγχθησόμενοι ραδίως. λαβὲ δ αὐτοῖς τὰς μαρτυρίας ὧν απεκρίναντο καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIAI3.

Οὖτος διαθήκην μεν γενέσθαι φησὶ καὶ τὰ δύο τάλαντα Δημοφωντι καὶ τὰς ογδοήκοντα μνᾶς τούτω δοθηναι μαρτυρεῖ τὰς δ΄ εβδομήκοντα μνᾶς, ὰς Θηριππίδης ελαβεν, οὐ προσγραφηναί φησιν, 20 οὐδε τὸ πληθος τῆς οὐσίας τὸ καταλειφθεν, οὐδε τὸν οἶκον ὅπως μισθώσουσιν οὐ γὰρ αὐτῷ συμφέρει προσομολογῆσαι ταῦτα. λαβε δη την τούτου ἀπόκρισιν.

MAPTYPIA.

827

25 Οὖτος αὖ τὴν μὲν διαθήκην γενέσθαι φησὶ καὶ τὸ ἀργύριον ἐκ τοῦ χαλκοῦ καὶ τῆς κηκῖδος ἀποδοθήναι τῷ Θηριππίδη, δ ἐκεῖνος οὕ φησι, καὶ τὰ δύο τάλαντα τῷ Δημοφῶντι περὶ δὲ τῶν αὐτῷ δοθέντων γραφῆναι μέν φησιν, οὐχ ὁμολογῆσαι δ΄

d καὶ ὅσα, Reiske.

e ἄπαντα, Reiske.

^{&#}x27; μισθώσουσι, Reiske.

ε ων έναντίον, Reiske.

h αὐτῶ, Reiske, Bekker.

αὐτὸς, ἵνα μή δοκή λαβεῖν. τὸ δὲ πλήθος τῆς οὐσίας ούδ' ούτος αποφαίνει καθόλου, ούδε τό μισθούν τον οίκον ούδε γάρ ούδε τούτω συμφέρει προσομολογήσαι ταῦτα. δήλον τοίνυν έστιν ούδεν ήττον 5 τὸ πληθος τῶν καταλειφθέντων, καίπερ ἀφανιζόντων τούτων την ουσίαν έκ των διαθηκών, έξ ών τοσαῦτα χρήματα άλλήλοις φασί δοθήναι. ὅστις γάρ έκ τεττάρων ταλάντων καὶ τρισχιλίων τοῖς μέν τρία τάλαντα και δισχιλίας προίκα δέδωκε, τῶ δ' έβδο-10 μήκοντα μνας καρπουσθαι φανερον δήπου πασιν ότι ούκ άπο μικρας ούσίας, άλλα πλέον ή διπλασίας ής έμοι κατέλιπε ταῦτ άφειλεν. οὐ γάρ δήπου τὸν μεν υίον έμε πένητα ηβούλετο καταλιπείν, τούτους δέ πλουσίους όντας έτι πλουσιωτέρους ποιησαι έπε-15 θύμησεν, άλλ' ένεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐμοὶ καταλειπομένων Θηριππίδη τε τοσοῦτον άργύριον καὶ Δημοφώντι τὰ δύο τάλαντα, οὖπω μέλλοντι τῆ άδελφη τη έμη συνοικήσειν, καρποῦσθαι έδωκεν, ίνα δυοίν θάτερον διαπράξαιτο, η διά τα διδόμενα βελ-20 τίους αυτούς είναι περί την επιτροπήν προτρέψειεν, ή εί κακοί γίγνοιντο, μηδεμιάς συγγνώμης παρ' ύμων τυγχάνοιεν, εί τοσούτων άξιωθέντες τοιαῦτ' εἰς ἡμᾶς 828 έξαμαρτάνοιεν. οὖτος τοίνυν καὶ αὐτὸς πρὸς τῆ προικὶ καί θεραπαίνας λαβών και την οικίαν οικών, έπειδή 25 δεί λόγον αὐτὸν δοῦναι τούτων, τὰ αὐτοῦ πράττειν Φησίν. καὶ είς τοσοῦτον αἰσχροκερδίας ἦλθεν ιὅστε και τους διδασκάλους τους μισθούς απεστέρηκε και των είσφορων έστιν ας ου κατέθηκεν, έμοι δε λογί-(εται. λαβε δή και ταύτας αυτοίς τας μαρτυρίας, 30 καὶ ἀνάγνωθι.

i καθόλου τὸ καταλειφθέν, Reiske.

k έβούλετο, Reiske, Bekker, so also wherever the word occurs.

rai τας, Reiske.

MAPTYPIAI.

Πῶς 1 οὖν ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειε πάντα διηρπακότα καὶ μηδὲ τῶν μικρῶν ἀπεσχημένον, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνὺς μετὰ τοσούτων μαρ-5 τύρων καὶ τεκμηρίων τὴν μὲν προῖκα λαβεῖν ὁμολογήσαντα καὶ ἔχειν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους ἀπογράψαντα, τὸ δ' ἐργαστήριον κεκαρπωμένον αὐτὸν καὶ τὴν πρόσοδον οὐκ ἀποφαίνοντα, τῶν δ' ἄλλων τὰ μὲν πεπρακότα καὶ τὰς τιμὰς οὐκ ἀπο-10 δεδωκότα, τὰ δ' ὡς ἐαυτὸν λαβόντα καὶ ταῦτ' ἡφανικότα, ἔτι δὲ παρὰ τὸν λόγον ὃν αὐτὸς ἀπέδωκε τοσαῦτα κλέπτοντα, πρὸς δὲ τούτοις τὴν διαθήκην ἡφανικότα, τὰ ἀνδράποδα πεπρακότα, τἄλλα οῦτω πάντα διωκηκότα ὡς οὐδ' ᾶν οὶ ἔχθιστοι διοικήσειαν; 15 ἐγω μὲν οὐκ οἶδ ὅπως ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειεν.

Έτόλμα² τοίνυν προς τῷ διαιτητῆς λέγειν ὡς ἀπὸ τῶν χρημάτων χρέα τε πάμπολλα ἐκτέτικεν ὑπὲρ ἐμοῦ Δημοφῶντι καὶ Θηριππίδη τοῖς συνεπι-20 τρόποις, καὶ ὡς πολλὰ τῶν ἐμῶν λάβοιεν, οὐδέτερον ἔχων ἐπιδεικνύναι τοὐτων. οὔτε γὰρ ὡς ὀφείλοντά με κατέλιπεν ὁ πατὴρ ἐν τοῖς γράμμασιν ἀπέφηνενο, 829 οὕθ΄ οῖς ἀποδεδωκέναι ταῦτ΄ ἔφη παρέσχηται μάρτυρας, οὕτ΄ αὖ τὸν ἀριθμὸν τῶν χρημάτων εἰς τοὺς 25 συνεπιτρόπους ἐπανέφερεν ὅσον αὐτὸς φαίνεται λαβων, ἀλλὰ πολλοῖς ἐλάττω χρήμασιν. ἐρωτηθεὶς δ΄ ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ ταῦτά τε καθ ἔκαστον καὶ τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ πότερον ἐκ τῶν ἐπικαρπιῶν ἢ τάρχαῖα ἀναλίσκων διώκηκε, καὶ πότερον οὕτως 130 ἐπιτροπευθεὶς ἀπεδέξατ' ἀν τοῦτον τὸν λόγον παρὰ τῶν ἐπιτρόπων ἢ τάρχαῖ΄ ἄν ἀπολαβεῖν ήξίου σὺν

m ἐπέδωκε, Reiske.

ο ἀναπέφηνεν, Reiske.

η καὶ τάλλα, Reiske.

P ὅσονπερ, Reiske.

τοις έργοις τοις γεγενημένοις, πρός μεν ταῦτ' άπεκρίνατο ούδεν, προύκαλειτο δ' έθέλειν έπιδείξαί μοι την ουσίαν δέκα ταλάντων ουσαν εί δέ τι έλλείποι. αύτος έφη προσθήσειν. κελεύοντος δ' έμοῦ πρός τον 5 διαιτητήν επιδεικνύναι ταῦτα οὐκ επέδειξεν, οὐδ'2 ώς οι συνεπίτροποι παρέδοσαν ου γάρ αν αυτοῦ κατεδιήτησε μαρτυρίαν δ' ένεβάλετο τοιαύτην, περί ής πειράσεται τι λέγειν. έαν μέν οὖν καὶ νῦν έχειν με φῆ, τίνος παραδόντος έρωτᾶτε αὐτὸν, καὶ 10 καθ' έκαστον παρασχέσθαι μάρτυρας άξιοῦτε. έαν δ' είναι μοι φη τοῦτον τον τρόπου, λογιζόμενος q τα παρ' εκατέρω των επιτρόπων, διπλασίοις ελάττω φανήσεται λέγων, έχοντα δ' ούδεν μάλλον αποφαίνων. έγω γάρ ωσπερ και τουτον τοσαυτ έχοντ 15 έξήλεγξα, ούτω κάκείνων εκάτερον ούκ ελάττω τούτων έχοντα επιδείξω. ώστ' οὐ τοῦτ' αὐτῷ λεκτέον, άλλ' ως η αύτος η οι συνεπίτροποι παρέδοσαν. εί δε μη τουτ' επιδείζει, πως χρη ταύτη τη προκλήσει προσέχειν υμας τον νουν; ουδέν γαρ μαλλον έχοντά 85 20 με έπιδείκνυσιν.

Πολλά¹ τοίνυν άπορηθεὶς πρὸς τῷ διαιτητῆ περὶ πάντων τούτων, καὶ καθ΄ ἔκαστον έξελεγχόμενος ὥσπερ νυνὶ παρ΄ ὑμῖν, ἐτόλμησε ψεύσασθαι πάντων δεινότατον, ὡς τέτταρά μοι τάλαντα ὁ 25 πατὴρ κατέλιπε κατορωρυγμένα καὶ τούτων κυρίαν τὴν μητέρα ἐποίησεν. ταῦτα δ΄ εἶπεν, ἵν΄ εἰ μὲν καὶ νῦν αὐτὸν προσδοκήσαιμι ἐρεῖν, ἀπολογούμενος περὶ αὐτῶν διατρίβοιμι, δέον ἔτερα αὐτοῦ κατηγορεῖν πρὸς ὑμᾶς: εἰ δ΄ ὡς μὴ ρηθησομένων παραλίποιμι, 30 νῦν αὐτὸς εἴποι, ἵνα δοκῶν εῖναι πλούσιος ἤττον ὑφ΄ ὑμῶν ἐλεοίμην. καὶ μαρτυρίαν μὲν οὐδεμίαν ἐνεβάλετο τούτων ὁ ταῦτ΄ εἰπεῖν ἀξιώσας, ψιλῷ² δὲ

λόγω χρησάμενος ώς πιστευθησόμενος υπ'3 έκείνων. καὶ όταν μεν έρηταί τις αυτον είς τι των έμων τοσαῦτα χρήματ ανήλωκε, χρέα φησὶν ὑπερ εμοῦ έκτετικέναι και πένητα ένταυθι (ητεί ποιείν όταν 5 δε βούληται, πλούσιον, ώς εοικεν, είπερ γε καί τοσοῦτον ἐκεῖνος ἀργύριον οἴκοι κατέλιπεν. ὡς δ΄ ούκ άληθη λέγειν οξόν τε αυτόν, άλλ' άδύνατόν τι γενέσθαι τούτων, έκ πολλών ράδιον μαθείν. εί μεν γάρ ο πατήρ ήπίστει τούτοις, δήλον ότι ουτ' αν τάλλα 0 επέτρεπεν ούτ' αν ταῦθ' ούτω καταθιπών αὐτοῖς έφραζεν μανία γάρ δεινή τὰ κεκρυμμένα είπειν, μηδέ των φανερών μέλλοντα επιτρόπους καταστήσειν. εί δ' επίστευεν, ούκ αν δήπου τα μεν πλειστ' αυτοίς των χρημάτων ένεχείρισε, των δ ουκ αν 5 κυρίους έποίησεν. οὐδ' ᾶν τῆ μεν μητρί μου ταῦτα Φυλάττειν έδωκεν, αὐτην δ' έκείνην ένὶ τῶν ἐπιτρό-831 πων τούτω γυναϊκ έδωκεν ου γαρ έχει λόγον σώζειν μέν τὰ γρήματα διὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς (ητειν, ἕνα δὲ των απιστουμένων και αυτης και των χρημάτων κύριον Ο ποιείν. έτι δε, τούτων εί τι ην άληθες, οίεσθ' ούκ αν αύτην λαβείν δοθείσαν ύπο του πατρός, δε την μέν προίκα αυτης ήδη, τας ογδοήκοντα μνας, έχων ώς συνοικήσων αυτή την Φιλωνίδου του Μελιτέως θυγατέρ' ἔγημε τεττάρων δε ταλάντων ἔνδον ὄντων, καὶ 5 ταθτ' έκείνης έχούσης, ώς οδτός φησιν, ουκ αν ήγεισθ' αύτον καν επιδραμείν, ώστε γενέσθαι μετ' έκείνης αύτων κύριον; ή την μεν Φανεράν ουσίαν, ήν και ύμων οί πολλοί συνήδεσαν ότι κατελείφθη, μετά των συνεπιτρόπων ούτως αίσχρως διήρπασεν, ων δ' ούκ ήμέλ-0 λεθ' ύμεις έσεσθαι μάρτυρες, απέσχετ' αν έξον αὐτώ λαβείν; και τίς αν πιστεύσειεν; ούκ έστι ταῦτ.

r ἐνταυθοὶ, Reiske, Bekker.

^{*} είπερ και τοσοῦτον άργύριον ἐκεῖνος, Reiske.

t τούτων, Reiske.

ῶ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὰ μὲν χρήμαθ' ὅσα κατέλιπεν ὁ πατηρ πάντα τούτοις παρέδωκεν, οὖτος δ', ἵν' ἦττον ἐλεηθῶ παρ' ὑμῖν, τούτοις τοῖς

λόγοις χρήσεται.

5 Πολλά¹ μεν οὖν ε΄γωγ΄ εχω καὶ ἄλλα τούτου κατηγορεῖν εν δε περὶ πάντων κεφάλαιον είπων πάσας αὐτοῦ διαλύσω τὰς ἀπολογίας. τούτῳ γὰρ εξῆν μηδεν ε΄χειν τούτων τῶν πραγμάτων μισθώσαντι² τὸν οἶκον κατὰ τουτουσὶ τοὺς νόμους. λαβεὶ 10 τοὺς νόμους καὶ ἀνάγνωθι.

NOMOI.

Κατά τούτους τους νόμους Αντιδώρω μέν έκ τριών ταλάντων καί τρισχιλίων έν εξ έτεσιν εξ τάλαντα καὶ πλεῖον έκ τοῦ μισθωθηναι παρεδόθη, 832 15 καὶ ταῦθ' ὑμῶν τινὲς είδου Θεογένης γάρ ὁ Προβαλείσιος, ο μισθωσάμενος αυτού τον οίκον, έν τη άγορα ταῦτα τὰ χρήματα έξηρίθμησεν. έμοὶ δ' έκ τέτταρων καὶ δέκα ταλάντων εν δέκα έτεσι προς1 τον χρόνον τε καὶ τὴν ἐκείνου μίσθωσιν πλείον ή 20 τριπλάσια κατά τὸ είκὸς προσήκον γενέσθαι, τοῦτο διά τί οὐκ ἐποίησεν, ἐρωτᾶτ' αὐτόν. εί μὲν γάρ φησια βέλτιον είναι μη μισθωθήναι τὸν οίκον, δειξάτω μη διπλάσια μηδε τριπλάσιά μοι γεγενημένα, άλλ' αὐτὰ τὰ ἀρχαῖά μοι πάντα πάσδεδομένα. εἰ 25 δ' έκ τεττάρων και δέκα ταλάντων έμοι μέν μηδ' έβδομήκοντα μνας παραδεδώκασιν, ό δε και προσοφείλοντά με αυτών απέγραψε, πως αποδέξασθαί τι προσήκει τούτων λεγόντων; ουδαμώς δήπουθεν. Τοσαύτης τοίνυν ουσίας μοι καταλειφθείσης

1οσαυτης τοινυν ουσιας μοι καταλειφθεισης 30 όσην έξ άρχης ήκούσατε, και τοῦ 4 τρίτου μέρους

u βέλτιόν φησιν, Reiske. w ἀποδεδομένα πάντα, Reiske.

[×] αὐτῶ, Reiske.

πρόσοδον αὐτης φερούσης πεντήκοντα μνας, έξὸν τούτοις απληστοτάτοις ουσι χρημάτων, και εί μή μισθούν τον οίκον ήβούλοντο, από μεν τούτων των προσιόντων, εωντας δώσπερ είχε κατά χώραν, ήμας 5 τε τρέφειν και τα πρός την πόλιν διοικείν, και όσα έξ αὐτῶν περιεγίγνετο, ταῦτα προσπεριποιεῖν6. την δ' άλλην ουσίαν ένεργον ποιήσασιν, ουσαν ταύτης διπλασίαν, αυτοίς τε, εί χρημάτων έπεθύμουν, μέτρια έξ αὐτῶν λαβεῖν έμοί τε σύν τοῖς 10 άρχαίοις έκ των προσόδων τον οίκον μείζω ποιήσαι, τούτων μεν ούδεν εποίησαν, αποδόμενοι δ' αλλήλοις τὰ πλείστου ἄξια τῶν ἀνδραπόδων, τὰ δὲ παντά-835 πασιν άφανίσαντες, έμου μέν άνειλον και την υπάρχουσαν πρόσοδον, σφίσι δ΄ αύτοῖς ου μικράν έκ τῶν 15 εμων κατεσκευάσαντο. λαβόντες δε και τάλλα αίσχρως ούτω πάντα, πλέον η τὰ ήμίση των χρημάτων μηδε καταλειφθήναι κοινή πάντες αμφισβητοῦσιν, ώς πεντεταλάντου δε μόνον της οὐσίας ούσης έκ τοσαύτης τους λόγους απευηνόχασιν, ου b πρόσο-20 δον μεν έξ αὐτῶν οὐκ ἀποφαίνοντες, τὰ δὲ κεφάλαια Φανερα αποδεικνύντες, αλλ' αυτά τα αρχαία ουτως αναιδώς ανηλώσθαι φάσκοντες. και ούδ αίσχύνονται ταθτα τολμώντες, καίτοι τι ποτ' αν έπαθον υπ' αυτων, εί πλείω χρόνον έπετροπεύθην; 25 έχοιεν είπειν. ὅπου γάρ δέκα έτων διαγενομένων παρά μεν των ούτω μικρά κεκόμισμαι, τω δε καί προσοφείλων εγγέγραμμαι, πως ουκ άξιον διαγανακτείν^d; δηλον δέ παντάπασιν εί κατελείφθην² μεν ενιαύσιος, εξ έτη δε προσεπετροπεύθην υπ' 30 αὐτῶν, οὐδ' ἀν τὰ μικρὰ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀπέλα-

y δè καὶ, Reiske.

διαλαβόντες, Reiske.

ἡμίσεα, Reiske, Bekker.

b où omitted by Reiske.

c čyou, dv, Reiske.

d άγανακτείν, Reiske, Bekker.

e el γαρ, Reiske. el [γαρ], Bekker.

βον. εί γαρ εκείνα ανήλωται ορθώς, ούδεν αν των νῦν παραδοθέντων εξήρκεσεν είς έκτον έτος, άλλ' η παρ' αυτών αν με έτρεφον ή τω λιμώ περιείδον απολόμενον⁶, καίτοι πως ού δεινον, εί έτεροι μεν οίκοι 5 ταλαντιαίοι και διτάλαντοι καταλειφθέντες έκ τοῦ μισθωθήναι διπλάσιοι καὶ τριπλάσιοι γεγόνασιν, ώστε αξιούσθαι λειτουργείν, ο δ' έμος τριηραρχείν είθισμένος καὶ μεγάλας είσφορας είσφέρειν μηδέ μικράς δυνήσεται διά τάς τούτων άναισχυντίας; 10 τίνας δ' οὖτοι λελοίπασιν ὑπερβολάς εἰπεῖν; οἱ καὶ την διαθήκην ήφανίκασιν ώς λήσοντες, καὶ τὰς μέν 83 σφετέρας αὐτῶν οὐσίας ἐκ τῶν ἐπικαρπιῶν διφκήκασι καὶ τάρχαῖα τῶν ὑπαρχόντων ἐκ τῶν ἐμῶν πολλῷ μείζω πεποιήκασι, της δ' έμης οὐσίας, ώσπερ¹ τὰ 15 μέγιστα ὑφ' ἡμῶν ἀδικηθέντες, ὅλον τὸ κεφάλαιον ανηρήκασιν; καὶ ὑμεῖς μέν οὐδὲ τῶν εἰς ὑμᾶς άμαρτανόντων όταν τινὸς καταψηφίσησθε, οὐ πάντα τὰ οντα άφείλεσθε2, άλλ' ή γυναίκας ή παιδί αυτών έλεήσαντες μέρος τι κάκείνοις ύπελείπετε ούτοι δὲ 20 τοσούτον διαφέρουσιν ύμων ώστε και δωρεάς παρ ήμων προσλαβόντες, ίνα δικαίως επιτροπεύσωσι, τοιαθτ' είς ήμας υβρίκασι, και οδό ήσχυνθησαν εί μη ήλέησαν την έμην άδελφην, εί δυοίν ταλάντοιν ύπο τοῦ πατρος άξιωθεῖσα μηδενός τεύξεται τῶν 25 προσηκόντων, άλλ' ώσπερ έχθιστοί τινες, άλλ' οὐ φίλοι καὶ συγγενεῖς καταλειφθέντες οὐδὲν τῆς οίκειότητος εφρόντισαν. άλλ' έγω μεν ο πάντων ταλαιπωρότατος πρὸς άμφότερα άπορῶ, ταύτην θ' όπως έκδω και τάλλ' οπόθεν διοικώ. προσεπίκειται δ' 30 ή πόλις άξιοῦσα είσφέρειν, δικαίως οὐσίαν γὰρ ίκανην προς ταῦτα κατέλιπέ μοι ὁ πατήρ. τὰ δὲ χρήματα τὰ καταλειφθέντα οὖτοι πάντ' εἰλήφασι.

Γάπολλύμενου, Reiske.

καὶ νῦν κομίσασθαι τάμαυτοῦ ζητών εἰς κίνδυνον καθέστηκα τὸν μέγιστον, ἐὰν γὰρ ἀποφύγη με ούτος, δ μη γένοιτο, την επωβελίαν ο όφλησω μνας έκατόν καὶ τούτω μέν, έαν καταψηφίσησθε, τιμη-5 του, κουκ έκ των έαυτου χρημάτων, άλλ' έκ των έμων ποιήσεται την έκτισιν έμοι δ' ατίμητον τοῦτ' έστιν, ώστ' οὐ μόνον έσομαι τῶν πατριρών ἀπεστερημένος ⁸, άλλα καὶ προς ^h ήτιμωμένος ¹, έαν μη νῦν 835 ημας ύμεις ελεήσητε. δέομαι οῦν ύμων, ω άνδρες 10 δικασταί, και ίκετεύω και άντιβολώ, μνησθέντας καί των νόμων και των δρκων, ους ομόσαντες δικάζετε, βοηθήσαι ήμιν τὰ δίκαια, καὶ μὴ περὶ πλείονος τὰς τούτου δεήσεις ή τας ημετέρας ποιήσασθαι. δίκαιοι δ' έστ' έλεειν ου τους άδικους των άνθρώπων, άλλά 15 τους παραλόγως δυστυχούντας, ούδε τους ώμως ούτως τάλλότρια αποστερούντας, άλλ' ήμας τους πολύν χρόνον ὧν ὁ πατήρ ήμιν κατέλιπε στερομένους k και πρός υπό τούτων υβριζομένους και νυν περί ατιμίας κινδυνεύοντας. μέγα δ' αν οίομαι στενάξαι 20 τον πατέρ' ήμων, εί αἴσθοιτο των προικών καὶ των δωρεών ὧν αὐτὸς τούτοις ἔδωκεν, ὑπέρ τούτων τῆς έπωβελίας τον αυτου υιον έμε κινδυνεύοντα, και άλλους μέν τινας ήδη των πολιτών ου μόνον συγγενών, άλλα και φίλων ανδρών απορούντων θυγα-25τέρας παρά σφῶν αὐτῶν ἐκδόντας, Ἄφοβον δὲ μηδ' ην έλαβε προικ' εθέλοντα αποδούναι, καὶ ταῦτ' ἔτει δεκάτω.

ε ἐστερημένος, Reiske.

ι ὑμεῖς μ', Reiske, Bekker.

h προσητιμωμένος, Reiske, Bekker.
k στερουμένους, Reiske.

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ Β.

Πολλλ² καὶ μεγάλ' έψευσμένου πρὸς ὑμᾶς Άφόβου τοῦτ' αὐτὸν ἐλέγξαι πειράσομαι πρῶτον, έφ' ῷ μάλιστα ἡγανάκτησα τῶν ρηθέντων. εἶπε 3 γαρ ως ο πάππος ωφειλε τω δημοσίω, και δια ταθθ 836 5 ο πατήρ ούκ ήβούλετο μισθωθήναι τον οίκου, ίνα μή κινδυνεύση καὶ την μεν πρόφασιν ποιείται ταύ-΄ την, ως δ' όφείλων έτελεύτησεν έκεινος, ούδεμίαν παρέσχετο μαρτυρίαν άλλ ώς μεν ωφλεν , ένεβάλετο τηρήσας την τελευταίαν ημέραν, ταύτην δ΄ είς 10 τον ύστερον λόγον υπελίπετος ως διαβαλείν το πράγμα έξ αὐτης δυνησόμενος. έαν οὖν άναγνῷ, προσέχετ αὐτη τὸν νοῦν εὐρήσετε γάρ οὐχ ὡς ὁφείλει μεμαρτυρημένην, άλλ' ώς ωφλενά. τοῦτ' οὖν ἐλέγξαιε πειράσομαι πρώτον, έφ΄ ὧ φρονεῖ μάλιστα ὁ καὶ 15 ημεῖς ἀμφισβητοῦμεν. εἰδ μὲν οῦν τότ ἐξεγένετο καὶ μη τῷ χρόνω τοῦτ' ἐνηδρεύθημεν, παρεσχόμεθ' αν μάρτυρας ως έξετίσθη τα χρήματα και πάντ' αυτώ διελέλυτο τα πρός την πόλιν. νῦν δὲ τεκμηρίοις μεγάλοις έπιδείξομεν ώς ουτ' ώφειλεν ουτ' ήν 20 κίνδυνος οὐδεὶς ήμιν φανερά κεκτημένοις τὰ ὅντα. πρῶτον μεν γάρ Δημοχάρης, έχων άδελφην της έμης μητρός, θυγατέρα δε Γύλωνος, ούκ αποκέκρυπται την ούσίαν, άλλα χορηγεί και τριηραρχεί και τας άλλας λειτουργίας λειτουργεί και ουδέν των τοιούτων δέ-25 δοικεν. Επειτ' αὐτὸς ὁ πατήρ τήν τ' ἄλλην οὐσίαν καὶ τέτταρα τάλαντα καὶ τρισχιλίας φανεράς

[·] ἐξελέγξαι, Reiske.

c ὑπελείπετο, Reiske.

^{· ¿}ξελέγξαι, Reiske.

b ωφειλεν, Reiske.

d ώφειλε, Reiske.

ι ήμιν ούδελς, Reiske.

έποίησεν, ἃς οὖτοι γραφηναί τε έν ταῖς διαθήκαις καὶ λαβεῖν σφᾶς αὐτοὐς κατ ἀλλήλων καταμαρτυροῦσιν. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς Ἄφοβος μετὰ τῶν συνεπιτρόπων τῆ πόλει τὸ πληθος τῶν καταλειφ. δ θέντων χρημάτων ἐμφανὲς ἐποίησεν, ἡγεμόνα τῆς ἔ συμμορίας καταστήσας με οὐκ ἐπὶ μικροῖς τιμήμασιν, ἀλλ' ἐπὶ τηλικούτοις ὥστε κατὰ τὰς πέντε 837 καὶ εἴκοσι μνᾶς πεντακοσίας εἰσφέρειν. καίτοι εἴ τι τούτων ἦν ἀληθὲς, οὐδὲν ᾶν αὐτῶν ἐποίησεν, 10 ἀλλὰ πάντὶ ᾶν εὐλαβήθη. νῦν δὲ καὶ Δημοχάρης καὶ ὁ πατὴρ καὶ αὐτοὶ οὖτοι φαίνονται φανερὰ ποιοῦντες, καὶ οὐδένα τοιοῦτον κίνδυνον δεδιότες.

Πάντων δ' άτοπώτατον έστι, λέγοντας ώς ο πατήρ ούκ εία μισθούν τον οίκον την μέν διαθήκην 15 μηδαμοῦ ταύτην αποφαίνειν, έξ ης ην είδεναι τάκριβές, τηλικαύτην δ' άνελόντας μαρτυρίαν ούτως οίεσθαι δείν είκη πιστεύεσθαι παρ' ύμιν. άλλ' έχρην, έπειδή τάχιστ' έτελεύτησεν ο πατήρ, είσκαλέσαντας μάρτυρας πολλούς παρασημήνασθαι κελεύσαι 20 τὰς διαθήκας, "ν' εί τι ἐγίγνετο αμφισβητήσιμον, ην είς τὰ γράμματα ταῦτ' ἐπανελθεῖν καὶ την αλήθειαν παυτων εύρειν. νῦν δ' έτερα μέν παρασημήνασθαι ήξίωσαν, έν οίς πολλά τών καταλειπομένων ούκ εγέγραπτο, υπομνήματα δ' ην 25 αυτήν δε την διαθήκην, δι ής τούτων ων έσημήναντο γραμμάτων καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων γρημάτων έγίγνοντο κύριοι, καὶ τοῦ μὴ μισθοῦν τὸν οἶκον τῆς αίτίας απελέλυντο, ταύτην δ' ούκ έσημήναντο, ούδ' αυτήν απέδοσαν. άξιον γε πιστεύειν αυτοίς ο τι αν 30 περί τούτων λέγωσιν.

Άλλ' το τοῦτ τοῦτ τοῦτ τοῦκ εία

⁵ ήγεμόνα με της συμμορίας καταστήσας, Reiske, Bekker.

h τούτων είτι, Reiske. i πάντα ταῦτα εὐλαβήθη, Reiske.

k έγένετο, Reiske. 1 έγωγε, Reiske.

μισθούν τον οίκον ουδ' έμφανή τα χρήματα ποιείν ο πατήρ. πότερον 6 έμοι $^{\dot{m}}$ $\mathring{\eta}$ τ $\mathring{\eta}$ πόλει; φαίνεσθε γαρ τουναντίον εκείνη μεν Φανερά ποιήσαντες, έμοι δε παντάπασιν άφανη πεποιηκότες, και ούδε ταῦτα 5 αποφαίνοντες έξ ων τιμησάμενοι τας είσφορας είσε-Φέρετε. δείξατε γάρ ταύτην την οὐσίαν, τίς ην 838 καὶ ποῦ παρέδοτέ μοι καὶ τίνος έναντίον. τὰ μέν γάρ δύο τάλαντα καὶ τὰς όγδοήκοντα μνᾶς ἀπὸ τῶν τεττάρων ταλάντων καὶ τρισχιλίων ἐλάβετε, 10 ώστ' ούδε ταῦθ' ὑπερ έμοῦ είς τὸ δημόσιον έτιμήσασθε υμέτεραι γάρ ήσαν έν έκείνοις τοῖς χρόνοις. άλλα μην έκ γε της οικίας και των τεττάρων και δέκα άνδραπόδων και των τριάκοντα μνων, ά μοι παρεδώκατε, την είσφοραν ούχ οδόν τε γενέσθαι 15 τοσαύτην όσην ύμεις συνετάξασθε πρός την συμμορίαν. άλλ' άνάγκη μεγάλη τὰ καταλειφθέντα, πολλώ πλείον όντα τούτων, πάντα υμας έχειν έστιν, α φανερώς ότι διηρπάκατε έξελεγχόμενοι τοιαθτα πλάττεσθαι τολμάτε, και τοτέ μέν είς 20 άλλήλους αναφέρετε, πάλιν δ' είληφέναι κατ' άλλήλων μαρτυρείτε. φάσκοντες δ' οὐ πολλά λαβείν μεγάλων άναλωμάτων λόγους άπενηνόχατε. πάντες δε κοινή με επιτροπεύσαντες ίδια μετά ταῦτα έκαστοι μηχανάσθε. καὶ τὴν μέν διαθήκην ήφανίκατε, 25 έξ ης ην είδεναι περί πάντων την άλήθειαν, Φαίνεσθε δ΄ οὐδέποτε ταὐτά περὶ άλλήλων λέγοντες.

Λαβε² δη τὰς μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι αὐτοῖς πάσας ἐφεξῆς, ἵνα μνησθέντες³ καὶ τῶν μεμαρτυρημένων ἀκριβέστερον διαγνῶσι περὶ αὐτῶν.

MAPTYPIAI.

Ταῦθ' οὖτοι πρὸς πεντεκαιδεκαταλάντους οἴκους συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ' μνῶν δ' οὐδ ἐβδομήκοντα

30

άξίαν μοι παραδεδώκασι την ούσίαν τρεῖς όντες. λέγε τὰς έφεξης.

MAPTYPIAI.

Ταύτην την προίκα, ην οί τε έπίτροποι^π κατα- 836 5 μαρτυρούσιν αύτον λαβείν, άλλοι τε πρός ούς έχειν ώμολόγησε, ταύτην ούτε αύτην ούτε τον σίτου άποδέδωκεν. λαβε τὰς^ο άλλας καὶ ἀναγίγνωσκε.

MAPTYPIAI.

Δύο έτη το έργαστήριον διοικήσας Θηριππίδη 10 μεν αποδέδωκε την μίσθωσιν, έμοι δε, δυοίν ετοίν λαβών την πρόσοδον, τριάκοντα μνας, ούτε αυτας ούτε το έργον αποδέδωκεν. λαβε ετέραν και ανάγνωθι.

MAPTYPIA.

15 Ταῦτα τἀνδράποδα ὡς αὐτὸν λαβων οὖτος, καὶ τάλλα τὰ μετὰ τοὐτων ὑποτεθέντα ἡμῖν, ἀνάλωμα μὲν εἰς αὐτὰ τοσοῦτο^ρ λελόγισται, λῆμμα δὲ ἀπὰ αὐτῶν οὐδ' ὀτιοῦν, καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἡφάνικεν, οῦ δωδεκα μνᾶς ἀτελεῖς ἐκάστοῦ τοῦ ἐνι-20 αυτοῦ προσέφερον. λέγ' ἐτέραν.

MAPTYPIA.

Τουτον τον ελέφαντα και τον σίδηρον πεπρακώς ούδε καταλειφθηναί φησιν, άλλα και τούτων την τιμην αποστερεί με, μάλιστα τάλαντον. λέγε 25 ταυτασί.

MAPTYPIAI.

Ταῖθ΄ οὖτος τρία τάλαντα καὶ χιλίας ἔχει χωρὶς τῶν ἄλλων, τοῦ μὲν ἀρχαίου πέντε τάλαντα, \mathring{a}^{q}

n συνεπίτροποι, Reiske.

P τοσοῦτον, Reiske.

[·] Reiske omits τάς.

⁴ ἃ οὖτος είληφε, Reiske.

είληφε συν δε τοις εργοις, εαν επι δραχμή τις τιθή μόνον, πλέον ή δεκα τάλαντα έχει. λέγε τὰς εφεξής.

MAPTYPIAI.

Ταῦθ' οῦτοι γραφηναι μέν έν ταῖς διαθήκαις καὶ 5 λαβείν σφας αὐτούς κατ' άλλήλων μαρτυροῦσιν. ούτος δέ και μεταμεμφθηναι φάσκων ύπο του πατρος, και έλθων είς την οικίαν είσελθείν μέν ού 84 Φησιν ως τον μεταπεμψάμενον, ούδ' ομολογήσαι περί τούτων ούδεντ, Δημοφώντος δ' ακούσαι γραμ-10 ματείον άναγιγνώσκοντος και θηριππίδου λέγοντος ώς έκεινος ταθτα διέθετο⁸, καὶ προεισεληλυθώς καὶ άπαντα διωμολογημένος πρός τον πατέρα ὅσαπερ έκεινος γράψας κατέλιπεν. ο γάρ πατήρ, ω άνδρες δικασταί, ως ήσθετο την νόσον ουκ αποφευξόμενος t, 15 συγκαλέσας τούτους τρείς όντας, και συμπαρακαθισάμενος Δήμωνα τον άδελφον, τὰ σώματα ήμῶν είς τας χειρας ενέθηκε παρακαταθήκην επονομάζων, την μεν άδελφην Δημοφώντι και δύο τάλαντα προίκα διδούς εύθύς, καὶ γυναῖκ' αὐτῶ ταύτην έγγυῶν, έμὸ 20 δε πασι κοινη μετά των χρημάτων παρακατατιθέμενος, καὶ ἐπισκήπτων μισθῶσαί τε τὸν οἶκον καὶ συνδιασωσαί μοι την ουσίαν, διδους άμαι τε θηριππίδη τας έβδομήκοντα μνας, και τούτφ τήν τ' έμην μητέρα έγγυων έπὶ ταῖς ὀγδοήκοντα μναῖς, κάμὲ είς 25 τὰ τούτου γόνατα τιθείς Ψων οῦτος ὁ πάντων ανθρώπων ανοσιώτατος οὐδένα* λόγον εποιήσατο, κύριος των έμων γενόμενος έπὶ τούτοις, άλλὰ τὰ χρήματά με πάντα άπεστερηκώς μετά τῶν συνεπιτρόπων έλεεισθαι νυν υφ' υμών άξιώσει, μνών

[&]quot; r oudends, Reiske.

t ἀποφευξούμενος, Reiske.

Ψ ἐντιθεὶς, Reiske.

^{*} διέθετο * * * καὶ, Reiske.

u ἄμα θηριππίδη τε, Reiske.

x οὐδευδε λόγον ἐαυτῷ δέδωκε, Reinke.

οὐδ ἐβδομήκοντα ἄξια τρίτος αὐτὸς ἀποδεδωκώς, εἶτα καὶ τούτοις αὐτοῖς πάλιν ἐπιβεβουλευκώς. ὡς γὰρ τὰς δίκας ταύτας ἤμελλον εἰσιέναι κατ' αὐτῶν, ἀντίδοσιν² ἐπ' ἐπὲ παρεσκεύασαν, ἴν' εἰ μὲν 5 ἀντιδφην, μὴ ἐξείη μοι πρὸς αὐτοὺς ἀντιδικεῖν ὡς καὶ τῶν δικῶν τούτων τοῦ ἀντιδόντος γιγνομένων, 841 εἰ δὲ μηδὲν τούτων ποιοίην, ἵν' ἐκ βραχείας οὐσίας λειτουργῶν παντάπασιν ἀναιρεθείην. καὶ τοῦτ' αὐτοῖς ὑπηρέτησε Θρασύλοχος¹ ὁ ἀναγυράσιος. ἐγὼ 10 δὲ τούτων οὐδὲν ἐνθυμηθεὶς ἀντέδωκα² μὲν, ἀπέκλεισα δὲ ὡς διαδικασίας τευξόμενος' οὐ τυχών δὲ ταὐτης, τῶν χρόνων ὑπογυίων ὅντων, ἵνα μὴ στερηθῶ τῶν δικῶν, ἀπέτισα τὴν³ λειτουργίαν ὑποθεὶς τὴν οἰκίαν καὶ τάμαυτοῦ πάντα, βουλόμενος εἰς ὑμᾶς 15 εἰσελθεῖν τὰς πρὸς τουτουσὶ δίκας.

Αρ' ου μεγάλα μεν έξ άρχης ηδίκημαι, μεγάλα δ', ὅτι δίκην (ητῶ λαβεῖν, νῦν ὑπ' αὐτῶν βλάπτομαι; τίς δ' οὐκ αν ὑμῶν τοὐτω μεν Φθονήσειε δικαίως. ήμας δ' έλεήσειεν, όρων τω μέν πρός τη ούσία τη 20 παραδοθείση πλείον ή δέκα ταλάντων την έμην τοσαύτην οὖσαν προσγεγενημένην, ήμᾶς δὲ μὴ μόνον τῶν πατρώων διημαρτηκότας, άλλα και τῶν νῦν παραδοθέντων διά την τούτων πονηρίαν απεστερημένους; ποι δ αν τραποίμεθα, εί τι άλλο ψηφίσαισθε 25 ύμεις περί αὐτῶν; είς τὰ ὑποκείμενα τοις δανείσασιν; άλλά των ύποθεμένων έστίν. άλλ' είς τὰ περιόντ' αὐτῶν; ἀλλὰ τούτου γίγνεται, τὴν ἐπωβελίαν έαν όφλωμεν. μηδαμώς, ω άνδρες δικασταί, γένησθε ήμιν τοσούτων αίτιοι κακών μηδέ την 30 μητέρα κάμε καὶ την άδελφην ἀνάξια παθόντας περιίδητε, ους ο πατήρ ουκ έπι ταύταις ταις έλπίσι κατέλιπεν, άλλα την μέν ως Δημοφωντι συν-

τ εμελλου, Reiske, Bekker. ² δεκαταλάντω, Reiske.

οικήσουσαν έπὶ δυοίν ταλάντοιν προικί, την δ' έπὶ ογδοήκοντα μναίς τούτφ τῷ σχετλιωτάτφ πάντων 84 ανθρώπων, έμε δ' υμίν διάδοχον άνθ' αύτοῦ τῶν λειτουργιών εσόμενον. βοηθήσατε ουν ημίν, βοη-5 θήσατε, καὶ τοῦ δικαίου καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔνεκα καὶ ημών και του πατρός του τετελευτηκότος, σώσατε, έλεήσατε, έπειδή ούτοι συγγενείς όντες ουκ ηλέησαν, είς ύμας καταπεφεύγαμεν, ίκετεύω, άντιβολώ προς παίδων, προς γυναικών, προς τών όντων άγα-10 θων υμίν. ουτως δυαισθε τούτων, μη περιίδητέ με. μηδέ ποιήσητε την μητέρα καὶ τῶν ἐπιλοίπων έλπίδων είς τον βίον στερηθείσαν ανάξιον αύτης τι παθείν η νύν μεν οίεται τυχόντα με των δικαίων παρ' ύμιν ύποδέξασθαι και την άδελφην έκδώσειν 15 εί δ' ύμεις άλλο τι γνώσεσθε, δ μη γένοιτο, τίνα οίεσθε αύτην ψυχην έξειν, όταν έμε μεν ίδη μη μόνον τῶν πατρώων ἀπεστερημένον, ἀλλὰ καὶ πρὸς c ητιμωμένον, περί δε της άδελφης μηδ έλπίδα έχουσαν ως τεύξεταί τινος των προσηκόντων διά την 20 έσομένην άπορίαν; οὐκ ἄξιος, ω ἄνδρες δικασταί, οὕτ΄ έγω δίκης έν υμίν μή τυχείν ουθ' ούτος τοσαθτα χρήματ' άδικων κατασχείν. έμου μέν γάρ εί και μήπω πειραν είληφατε, ποιός τις αν είς υμας είην, ελπίζειν προσήκει μη χείρω τοῦ πατρὸς έσεσθαι. ₹5 τούτου δὲ πεῖραν ἔχετε, καὶ σαφῶς ἴστε ὅτι πολλην οὐσίαν παραλαβών οὐ μόνον οὐδεν πεφιλοτίμηται προς ύμας, άλλα και τάλλότρια αποστερών επιδέδεικται. ταῦτ' οὖν σκοποῦντες καὶ τάλλα μνησθέντες, η δίκαιον έστι, ταύτη διαψηφίσασθε. πίστεις δ 30 έχεθ΄ ίκανας εκ μαρτύρων, έκ^ε των είκότων, έξ ών 843 ούτοι λαβείν ομολογούσιν άθρόα τάμά. ταῦτα δ

^{*} ὄντων ὑμῖν ἀγαθῶν, Reiske. ὑ ὑποδέξεσθαι, Reiske.

c προσητιμωμένον, Reiske. d ώττε, Reiske. e ἐκ τεκμηρίων, ἐκ τῶν εἰκότων, Reiske.

άνηλωκέναι φασίν ούκ άνηλωκότες, άλλ' αὐτοὶ πάντ' έχοντες. ὧν ἐνθυμουμένους χρη ποιήσασθαί τινα ήμῶν πρόνοιαν, εἰδότας ὅτι ἐγῶ μἐν τάμαυτοῦ δί ὑμῶν κομισάμενος εἰκότως λειτουργεῖν ἐθελήσω, χά- ριτας ὀφείλων ὅτι μοι δικαίως ἀπέδοτε την οὐσίαν, οὖτος δ', ἐὰν αὐτὸν ποιήσητε τῶν ἐμῶν κύριον, οὐδὲν ποιήσει τοιοῦτον'. μὴ γὰρ οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ ὧν ἤρνηται μὴ λαβεῖν, ὑπὲρ τούτων ὑμῖν λειτουργεῖν ἐθελήσειν, ἀλλ' ἀποκρύψεσθαι μᾶλλον, ἴνα δικαίως 10 ἀποπεφευγέναι δοκῆ.

ΠΡΟΣ¹ ΑΦΟΒΟΝ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ°.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΚΡΙΝΟΜΕΝΟΣ τῆς ἐπιτροπῆς Αφοβος ἐξήτ ειπαρά Δημοσθένους Μιλύαν εἰς βάσανον, εἰδως οὐ δοθησόμενον, οὐ γὰρ ἐδίδου Δημοσθένης, φάσκων οὐκ οἰκέτην, ἀλλ' ἐλεύθερον εἶναι τὸν Μιλύαν, ἐλευθερω-15 θέντα ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὅτε ἐτελεύτα, καὶ εἰς τούτου πίστιν ἄλλα τε παρεχόμενος καὶ δὴ καὶ μαρτυρίαν Φάνου, ὡς ἐμαρτύρησε πρὸς τοὺς δικαστὰς, φάσκων ωμολογηκέναι "Αφοβον ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐλεύθερον εἶναι Μιλύαν, ἀλοὺς δὴ τῆς ἐπιτροπῆς "Αφοβος 20 ψευδομαρτυριῶν Φάνω δικάζεται, ὑπὲρ οὖ τοῦτον τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης λέγει, καὶ τάληθῆ φάσκων αὐτὸν μεμαρτυρηκέναι, καὶ πρὸς τούτω δεικνὺς ὡς 84 οὐδὲν ἐκ ταύτης τῆς μαρτυρίας "Αφοβος ἐβλάβη,

f τούτων, Reiske.

^{*} $\Sigma \tau \epsilon \phi d\nu o\nu$, Reiske; also $\Sigma \tau \epsilon \phi d\nu \phi$ just below, but where the name occurs in the speech itself, he reads $\Phi d\nu os$.

άλλα δι ετέρους ήλω μάρτυρας, οίς οὐκ επισκηψάμενος δηλός έστιν ήδικηκώς.

Εί¹ μη πρότερόν μοι δίκης γενομένης πρὸς Αφοβον, ω ανδρες δικασταὶ, συνήδη πολλῷ τούτων μείζω 5 καὶ δεινότερ αὐτοῦ ψευσαμένου ραδίως εξελέγξας διὰ τὴν περιφάνειαν τῶν ἀδικημάτων, θαυμαστῶς ἀν ως δ εὐλαβούμην μὴ καὶ νῦν οὐ δυνηθῶ δεῖξαι, πῆ³ παρακρούεται ποθ ἔκαστα ὑμᾶς αὐτῶν. νῦν δὲ σῦν θεοῖς εἰπεῖν, ἄνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γένησθε ἡμῶν 10 ἀκροαταὶ, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω μηδὲν ἤττον ὑμᾶς τὴν ἀναίδειαν τὴν τούτου γνώσεσθαι τῶν πρότερον δικασάντων. καὶ ταῦτ εἰ μὲν ἐδεῖτο λόγου τινὸς ἡ ποικιλίας, ἔγωγε κατώκνουν ὰν τὴν ἐμαυτοῦ καταμεμφόμενος ἡλικίαν νῦν δ' ἀπλῶς δεῖ διδάξαι καὶ 15 διηγήσασθαι τὰ τούτω πεπραγμένα περὶ ἡμῶν. ἐκ δὲ τούτων οἴομαι πᾶσιν ὑμῖν εὔγνωστον ἔσεσθαι, πότερός ποθ' ἡμῶν ἔσθ' ὁ πονηρός.

Οίδα β μεν οὖν ὅτι τὴν δίκην τοὖτος εἴληχε ταύτην οὐχὶ τῷ τὰ ψευδῆ τινὰ αὐτοῦ καταμεμαρτυρη20 κέναι έξελέγξειν πιστεύων, άλλ ἡγούμενος διὰ τὸ μέγεθος τοῦ τιμήματος τῆς δίκης, ἡν ὧφλεν, έμοὶ 84 μεν ᾶν γενέσθαι τινὰ φθόνον, αὐτῷ δ ἔλεον, καὶ διὰ ταυτα περὶ τῆς γεγενημένης δίκης νῦν ἀπολογεῖται, περὶ ἡς τότε οὐδὲν ἔσχε δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ δ, ὧ 25 ἄνδρες δικασταὶ, εἰ μὲν ἐπεπράγμην τοῦτον τὴν δίκην ἡ μηδὲν ἡθελον μέτριον συγχωρεῖν, ἡδίκουν μὲν οὐδ ἀν οὕτως, τὰ παρ ὑμῖν γνωσθέντα πραττόμενος αὐτὸν, ὅμως δ ἀν εἶχέ τις εἰπεῖν ὡς λίαν ωμῶς καὶ πικρῶς ὅντα συγγενῆ τοῦτον ἐκ τῆς

b lows, Reiske.

c παρακρούσεται, Reiske.

d αὐτοῦ, Reiske. Bekker. e

e αὐτῷ, Reiske.

f ἐπεπράγμην "Αφοβον τοῦτον, Reiske.

οὐσίας ἀπάσης ἐκβέβληκα. νῦν δὲ τοὐναντίον ἐστίν.
οὖτος ἐμὲ τῶν πατρώων ἀπάντων μετὰ τῶν συνεπιτρόπων ἀπεστέρηκε, καὶ οὐδ ἐν ὑμῖν φανερῶς
ἐξελεγχθεὶς οἴεται δεῖν οὐδὲν τῶν μετρίων ποιεῖν,
5 ἀλλὰ διασκευασάμενος τὴν οὐσίαν, καὶ παραδοὺς
τὴν μὲν οἰκίαν ᾿Αφόβφ², τὸν δ΄ ἀγρὸν ᾿Ονήτορι,
πρὸς μὲν ἐκείνους δίκην καὶ πράγματ ἔχειν ἐμὲ
πεποίηκεν, ἐκ δὲ τῆς οἰκίας αὐτὸς τὰ σκεύη λαβών
καὶ τὰνδράποδα ἐξαγαγών καὶ τὸν λάκκον συντρί10 ψας καὶ τὰ θυρώματ ἀποσπάσας καὶ μόνον οὐκ
αὐτὴν τὴν οἰκίαν ἐμπρήσας Μέγαράδ ἐξώκηκε κάκεῖ
μετοίκιον τέθεικεν. ὥστε πολὺ ᾶν δικαιότερον διὰ
ταῦτα τὰ ἔργα τοῦτον μισήσαιτε ἡ ἐμοῦ τινὰ
ἀνεπιείκειαν καταγνοίητε.

15 Περί⁸ μεν οὖν τῆς αἰσχροκερδίας τῆς τούτου καὶ μιαρίας ὕστερόν μοι δοκεῖ διεξελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ νῦν δ΄ ὡς ἐν κεφαλαίοις ἀκηκόατε περὶ δὲ τῶν⁴ μεμαρτυρημένων^h, ὡς ἔστιν ἀληθῆ, περὶ ὧνπερ οἴσετε τὴν ψῆφον, ἤδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς.

20 δέομαι δ΄ υμῶν ὧ ἄνδρες δικασταὶ δικαίαν δέησιν,
έξ ίσου ήμῶν ἀμφοτέρων ἀκοῦσαι. τοῦτο δ΄ έστὶ 846
καὶ ὑπὲρ ὑμῶν ὁμοίως ὅσφ γὰρ ἄν ἀκριβέστερον
τὰ πεπραγμένα μάθητε, τοσούτφ δικαιοτέραν καὶ
εὐορκοτέραν θήσεσθε τὴνὶ ψῆφον περὶ αὐτῶν. ἐπι25 δείξω δὲ τοῦτον οὐ μόνον ώμολογηκότα εἶναι τὸν

25 δείξω δε τούτον ού μόνον ωμολογηκότα είναι τον Μιλύαν ελεύθερον, άλλα και φανερον τουτ' έργφ πεποιηκότα, και προς τούτοις έκ βασάνου περι αὐτων πεφευγότα τουτον τους άκριβεστάτους ελέγχους, και οὐκ εθελήσαντ' έκ τούτων επιδείξαι 30 την άλήθειαν, άλλ' ἀεί πανουργούντα και μάρτυ-

⁸⁰ την άληθειαν, άλλ΄ άεὶ^κ πανουργοῦντα καὶ μάρτυρας ψευδεῖς παρεχόμενον καὶ διακλέπτοντα τοῖς

ε ούτος μέν έμέ, Reiske.

h After this word Reiske reads ω ανδρες δικασταί.

i περί αὐτῶν την ψηφον, Reiske. k Bekker omits aci.

αύτοῦ λόγοις την ἀλήθειαν τῶν πεπραγμένων, οὕτω μεγάλοις καὶ φανεροῖς ἐλέγχοις ὥσθ' ὑμᾶς πάντας εἴσεσθαι σαφῶς ὅτι ἡμεῖς μὲν ἀληθη λέγομεν, οὖτος δ' οὐδὲν ὑγιὲς εἴρηκεν. ἄρξομαι δ' ἐντεῦθεν ὅθεν καὶ ὑμεῖς ῥᾶστ' ᾶν μάθοιτε κάγῶ

τάχιστ' αν διδάξαιμι.

Εγω γάρ, ω ἄνδρες δικασταί, Δημοφωντι καί Θηριππίδη καὶ τούτω δίκας έλαχον έπιτροπης άποστερηθείς απάντων των όντων γενομένης δέ μοι 10 της δίκης πρός τοῦτον πρῶτον ἐπέδειξα σαφῶς τοις δικάζουσιν, ώσπερ υμίν επιδείξω, πάνθ' όσα ημίν κατελείφθη χρήματα απεστερηκότα τοῦτον μετ' έκείνων, ου καταψευδομαρτυρησάμενος 8. τεκμήριον δε μέγιστον μαρτυριῶν γὰρ πλέον ἢ πάνυ 15 πολλών των απασών αναγνωσθεισών έπὶ τῆ δίκη, καλ τούτων τῶν μὲν ώς ἔδοσάν τι τούτω τῶν ἐμῶν καταμαρτυρουσών, τών δ ώς παρήσαν κομιζομένω, των δ ως πριάμενοι παρά τούτου τούτφ τας τιμάς διέλυσαν, ούδ ή τινί τούτων των ψευδομαρτυριών 20 επεσκή ψατο, ούδε τετόλμηκε διώκειν άλλ' ή ταύ-84 την μίαν οὖσαν, ἐν ή δραχμήν οὐκ αν ἔχοι δείξαι μεμαρτυρημένην. καίτοι τό γε τίμημα των χρημάτων ὧν ἀπεστερήμην οὐκ ἐκ ταύτης συντιθείς έλογιζόμην τοσουτον, ου γάρ ένεστ άργυριον, 25 άλλ' έξ έκείνων καθ' έκαστα τιθείς, αίς ούτος ούκ έπεσκή ψατο. όθεν οι τότ' ακούσαντες ου μόνον αὐτοῦ κατέγνωσαν, άλλα καὶ τῶν ἐπιγεγραμμένων έτίμησαν. τίνος οὖν ἔνεκ' ἐκείνας μὲν εἴασε, τῆδε δε έπεσκήψατο; έγω και τοῦτο διδάξω. των μαρ-30 τυριων όσαι μεν αύτου χρήματ' έχειν κατεμαρτύρουν, ήδει σαφως ότι τοσούτω μάλλον έλεγχθήσεται ταῦτ' ἔχων ὅσφ πλείων λόγος δοθήσεται

¹ [Δήμωνι καί] Δημοφῶντι, Reiske.

καθ εν περὶ εκάστου. τοῦτο δ ήμελλεν εν τῆ τῶν ψευδομαρτυριῶν ἔσεσθαι κρίσει δ γὰρ τότ ἐν μικρῷ μέρει τινὶ τοῦ παντὸς ὕδατος μετὰ τῶν ἄλλων κατηγορήσαμεν, νῦν πρὸς ἄπαν τὸ ὕδωρ 5 αὐτὸ καθ αὐτὸ διδάζειν ἡμέλλομεν. ἀποκρίσει δ ἐπισκηψάμενος ἐνόμιζεν ὥσπερ τόθ ωμολόγησεν, οὕτω πάλιν ἔξαρνος γενέσθαι ταῦτα ἐφ΄ ἐαυτῷ γενήσεσθαι. διὰ ταῦτα τήνδε διώκει. βούλομαι δὴ ταύτην, ως ἔστιν ἀληθὴς, ἐπιδεῖξαι σαφῶς πᾶσιν 10 ὑμῖν, οὐκ ἐξ εἰκότων οὐδὲ λόγων πρὸς τὸ παρὸν μεμηχανημένων, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρὰ πᾶσιν ὑμῖν δόξοντος, ως ἐγω νομίζω, δικαίου. σκοπεῖτε δ ἀκούσαντες.

Έγω γαρ, ω άνδρες δικασται, περί της μαρ-15 τυρίας της έν τῷ γραμματείψ γεγραμμένης είδως όντα μοι τὸν ἀγῶνα, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον υμας οίσοντας επιστάμενος, ωήθην δείν μηδέν άλλο τούτου πρότερον ή τοῦτον προκαλούμενος έλέγξαιⁿ, καὶ τί ποιῶ; παραδοῦναι παῖδα ήθελον αὐτῷ γράμ- 84 20 ματα επιστάμενον βασανίζειν, δς παρην δθ' ώμολόγει ταθθ' οθτος, και την μαρτυρίαν έγραφεν, ούδεν υφ' ημών κελευσθείς κακοτεχνείν, ούδε τό μεν γράφειν, το δ' άφαιρείν ων ούτος είρηκει περὶ τούτων, άλλ' άπλως ὑπερ τοῦ πάντα τάληθη 25 καὶ τὰ τούτφ ρηθέντα γράψαι. καίτοι τί κάλλιον ην του τον παίδα στρεβλούντα έλέγξαι° ψευδομένους ήμας; αλλα συνήδει πάντων μάλιστ' ανθρώπων ότι τάληθη μεμαρτύρηται διόπερ έφυγε την βάσανον. άλλα μην ούχ είς ουδέ δύο ταθτ' ίσασιν, 30 οὐδ' ὑτὸ μάλης ή πρόκλησις γέγονεν, άλλ' έν τῆ άγορα μέση πολλών παρόντων. καὶ μοι κάλει τούτων τούς μάρτυρας.

m γενέσθαι. ταῦτα δ', Reiske. n έξελέγξαι, Reiske. ο έξελέγξαι, Reiske.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ούτω² τοίνυν οὖτός ἐστι σοφιστής καὶ σφόδρ ἐκων τὰ δίκαι ἀγνοεῖν προσποιούμενος ὥστε ψευδομαρτυριῶν διώκων, καὶ περὶ τούτου τὴν ψῆφον 5 ὑμῶν μελλόντων οἴσειν καὶ ὁμωμοκότων, περὶ τῆς μαρτυρίας μὲν ἔφευγε^ρ τὴν βάσανον, περὶ οὖ μάλιστα προσῆκεν αὐτῷ τὸν λόγον ποιεῖσθαι, περὶ ὅ ἄλλων φησὶν ἐξαιτεῖν, ψευδόμενος. καίτοι πῶς οὐχ ὑπερφυὲς αὐτὸν μὲν δεινὰ πεπονθέναι φάσκειν, 10 εἰ τὸν ἐλεύθερον ἐξαιτῶν, ὡς ἐγωὶ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω, μὴ παρέλαβε, τοὺς δέ μάρτυρας οὐ δεινὰ πάσχειν νομίζειν, τὸν ὁμολογουμένως δοῦλον περὶ ὧν ἐμαρτύρησαν ἐκδιδόντος, οὐκ ἐθέλοντος τούτου παραλαβεῖν; οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἔνεστιν εἰπεῖν, 15 ὡς περὶ μὲν τινῶν ὧν αὐτὸς βούλεται σαφὴς ἡ βάσανος, περὶ δ' αὖ τινῶν οὐ σαφής.

Ετι τοίνυν¹, ὧ άνδρες δικασταὶ, ταύτην την 849 μαρτυρίαν ἐμαρτύρησεν άδελφὸς ὁ τούτου πρῶτος Αἴσιος, δς νῦν μὲν ἔξαρνός ἐστι τοὐτφ συναγωνι-20 ζόμενος, τότε δ ἐμαρτύρησε ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων, οὕτ' ἐπιορκεῖν οὕτ' εὐθὺς παραχρημα δίκην ὀφλισκάνειν βουλόμενος. δν οὐκ ᾶν δήπου, ψευδη μαρτυρίαν εἰ παρεσκευαζόμην, ἐνέγραψα ᾶν εἰς τοὺς μάρτυρας, ὁρῶν μὲν 'Αφόβψ² χρώμενον μά-25 λιστ' ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰδώς δὲ συνεροῦντ' αὐτῶ τὴν δίκην, ἔτι δ ἐμαυτοῦ δύτα ἀντίδικον' οὐ γὰρ ἔχει λόγον τὸν ἐαυτοῦ διάφορον καὶ τούτου άδελφὸν μὴ ἀληθινῆς μαρτυρίας ἐγγράψαι μάρτυρα. τούτων τοίνυν εἰσὶ μὲν πολλοὶ μάρτυρες, ἔτι δ οὐκ 30 ἐλάττω τεκμήρια τῶν μαρτύρων. πρῶτον μὲν γὰρ, εἰπερ ὡς ἀληθῶς ταῦτα μὴ ἐμαρτύρησεν, οὐκ ᾶν

P čovye, Reiske.

⁹ έμαρτύρησεν, Reiske.

r άδελφός, Bekker.

νῦν ἔξαρνος ἦν, ἀλλὰ τότ' εὐθύς ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου της μαρτυρίας αναγιγνωσκομένης, ηνίκα μαλλον αν αυτόν ή νυν ωφέλει. δεύτερον δ' ουκ αν ησυγίαν ήγεν, αλλά δίκην άν μοι βλάβης έλαχεν, 5 εί ψευδομαρτυριών υπόδικον αυτόν εποίουν κατά τάδελ Φοῦ οὐ προσηκον, ἐν ἡ καὶ περὶ χρημάτων καὶ περὶ ατιμίας ανθρωποι κινδυνεύουσιν. ἔτι δὲ τὸ πραγμ' αν έξελέγξαι ζητων έξήτησεν αν με τον παίδα τον γράφοντα τὰς μαρτυρίας, τν' εί μή 10 παρεδίδουν, μηδεν δίκαιον λέγειν εδόκουν, νυν δε τοσούτο του ποιήσαι τι τούτων έδέησεν ώστ' ουδ έμου παραδιδόντος, έπειδή ταυτ' έξαρνος έγένεθ, ούτος παραλαβείν ήθέλησεν, άλλ' ομοίως φαίνονται καὶ περὶ τούτων φεύγοντες τὰς βασάνους, καὶ 15 ταῦθ' ως άληθη λέγω, καὶ έν τε τοῖς μάρτυσι 850 μεμαρτυρηκώς Αίσιος ούκ ήρνήθη ταῦτα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου τούτω παρεστηκώς της μαρτυρίας άναγιγνωσκομένης, έμου τ' έκδιδόντος τον παίδα περί απάντων τούτων βασανίζειν αυτοίς ουκ ήθέλησε 20 παραλαβείν, καθ' έκαστον υμίν παρέξομαι τους μάρτυρας, καί μοι κάλει δεῦρ' αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

'O¹ τοίνυν, ω άνδρες δικασταὶ, πάντων των είρημένων οἴομαι μέγιστον ὑμῖν ἐρεῖν σημεῖον τοῦ ταῦτ΄
25 ἀποκρίνασθαι τοῦτον, βούλομαι διελθεῖνα. ἐπειδη
γὰρ ἐξήτει με τὸν ἄνθρωπον ταῦθ΄ ωμολογηκως ὰ
μεμαρτύρηται, βουλόμενος καὶ τοῦτ' αὐτὸν ἐξελέγξαι
τεχνάζοντα τί ποιῶ; προσκαλοῦμαι² κατὰ Δήμωνος εἰς μαρτυρίαν, ὄντος αὐτῷ θείου καὶ κοινωνοῦ τῶν
30 ἀδικημάτων, καὶ συγγράψας ταῦτ' ἐκέλευον μαρτυ-

[·] ἀδελφοῦ, Reiske.

t μηδέν αν, Reiske.

u διεξελθεῖν, Reiske.

ρείν, α νῦν διώκει των ψευδομαρτυριών. οὖτος δὲ τὸ μέν πρώτον απηναισχύντει, τοῦ δὲ διαιτητοῦ κελεύοντος μαρτυρείν η έξομνύειν έμαρτύρησε πάνυ μόγις. καίτοι εί γ' ην δούλος άνθρωπος καὶ μη 5 προωμολόγητο πρός τουδ' ελεύθερος είναι τί3 μαθών έμαρτύρησεν, άλλ' ούκ εξομόσας άπηλλάγη τοῦ πράγματος; άλλα μην και περί τούτων ήθελον παραδοῦναι τον παιδα τον γράφοντα την μαρτυρίαν, δε τά τε γράμματ' ήμελλε γνώσεσθαι τὰ έαυτοῦ, 10 καλ τουτον εμνημόνευεν ακριβώς μαρτυρήσαντα ταῦτα. καὶ ταῦτ' ήθελον οὐχὶ μαρτύρων ἀπορών οὶ παρησαν, ήσαν γάρ, άλλ' ίνα μη τούτους αιτιώτο τὰ ψευδη μαρτυρείν, άλλα τὸ πιστὸν έκ της βασάνου τούτοις ὑπάρχοι. καίτοι πῶς ἄξιόν ἐστι καταγνῶ- 85 15 ναι τῶν μαρτύρων διὰ τοῦτο, οξ μόνοι τῶν πώποτ ήγωνισμένων δίκην εν ύμιν τον διώκοντ' αυτόν αύτοις μάρτυρα τούτων έπιδεικνύουσι γεγενημένον; άλλα μην ως άληθη λέγω, λαβέ την πρόσκλησιν καί την μαρτυρίαν.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ, ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Τηλικαῦτα τοίνυν δίκαια φυγών οὖτος, καὶ ἐκ τοσούτων τεκμηρίων ἐπιδεικνύμενος ὅτι συκοφαντεῖ, τοῖς μὲν αὐτοῦ μάρτυσιν άξιοῖ πιστεύειν ὑμᾶς, τοὺς ὅ ἐμοὺς διαβάλλει καὶ φησιν οὐ τάληθῆ μαρτυρεῖν. 25 βούλομαι δὴ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. οἶδ οὖν ὅτι πάντες ᾶν ὁμολογήσαιτε τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἡ κέρδεσι δὶ ἀπορίαν ἐπαιρομένους ἡ δὶ ἐταιρίαν ἡ καὶ δὶ ἔχθραν τῶν ἀντιδίκων ἐθέλειν ἄν τι τοιοῦτον ποιῆσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲ δὶ 30 ἐν ᾶν εἶεν ἐμοὶ μεμαρτυρηκότες. οὕτε γὰρ ἐταιρία.

20

[₩] ἄνθρωπος, Reiske.

⁷ μαρτυρείν τὰ ψευδή, Reiske.

[·] τοὺς ψευδομαρτυροῦντας, Reiske.

^{× [}ήσαν γαρ], Reiske.

² αὐτοῖς, Reiske.

b ἀταιρείαν, Reiske, Bekker.

πως γαρ, οι γε μήτε έν ταις αὐταις διατριβαις μήτε καθ' ἡλικίαν, μὴ ὅτι ἐμοί τινες αὐτων, ἀλλ' οὐδες σφίσιν αὐτοις εἰσίν; οὕτ' ἔχθρα τούτου φανερον γαρ και τοῦτ' ἐστίν ὁ μὲν γαρ άδελφὸς και σύνδι-5 κος, Φάνος δ' ἐπιτήδειος και φυλέτης, Φίλιππος δ' οὕτε φίλος οὕτ' ἐχθρὸς, ὥστ' οὐδε ταὐτην ἄν τις ἐπενέγκοι δικαίως τὴν αἰτίαν. και μὴν οὐδε δι' ἀπορίαν ἄν τις φήσειεν' πάντες γαρ κέκτηνται τοσαύτην οὐσίαν ὥστε και λειτουργείν ὑμιν προθύμως και 10 τὰ προσταττόμενα ποιείν. χωρις δε τούτων οὕτ' ἀγνῶτες ὑμιν οὕτ' ἐπὶ τὰ χείρω γιγνωσκόμενοι, μέτριοι δ' ὅντες ἄνθρωποι. καίτοι εἰ μήτ' ἄποροι μήτ' ἐχθροὶ τούτου μήτε ἐμοὶ φίλοι, πῶς χρὴ κατὰ 852 τούτων λαβείν τιν' ὑποψίαν ώς τὰ ψευδῆ μαρτυ-15 ροῦσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οίδα.

Ταῦτα τοίνυν οὖτος είδως, καὶ πάντων μάλιστα έπιστάμενος τάληθη μεμαρτυρηκότας αυτούς, όμως συκοφαντεί και φησιν ου μόνον ουκ είπειν ταθτα. ά πως τις αν μαλλον έξελέγξειεν είρηκότα; άλλα καί 20 δοῦλον είναι τὸν ἄνθρωπον τῷ ὄντι. βούλομαι δὲ διὰ βραχέων είπων προς ύμας έξελέγξαι και τουτ΄ αύτον ψευδόμενον. έγω γάρ ω άνδρες δικασταί καί περί τούτων ήθέλησα τούτφ παραδοῦναι βασανίζειν τάς θεραπαίνας, αὶ τελευτώντος τοῦ πατρός μνημο-25 νεύουσιν άφεθέντα τοῦτον έλεύθερον είναι τότε. καὶ προς τούτοις ή μήτηρ κατ' έμου και της άδελφης, οι μόνοι παιδές έσμεν αυτη, δι ους κατεχήρευσε τον βίον, πίστιν ήθέλησεν επιθείναι παραστησαμένη τον ανθρωπον τοῦτον ἀφειναι τὸν πατέρα ἡνίκ ἐτελεύτα, 30 καὶ νομίζεσθαι παρ' ἡμῖν ποῦτον ἐλεύθερον ἡν μηδεὶς ύμων νομιζέτω καθ' ήμων ποτ' αν όμνύναι ταθτ' έθέλειν, εί μη σαφώς ήδει τα εύορκα όμουμένη. άλλα

μήν ως άληθη λέγω και ταῦτ' ἡμεν ετοιμοι ποιείν, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΛΡΤΥΡΕΣ.

Τοσαθτα τοίνυν δίκαια λέγειν έχόντων ήμων, 5 καὶ καταφεύγειν είς τους μεγίστους ελέγχους έθελόντων περί των μεμαρτυρημένων, πάντα ταῦτα Φυγών ούτος οίεται, περί της γεγενημένης δίκης διαβάλλων καὶ κατηγορών έμοῦ, τοῦ μάρτυρος ύμᾶς πείσειν καταψηφίσασθαι, πάντων, οξμαι, πράγμα 10 κατασκευάσας άδικώτατον καὶ πλεονεκτικώτατον. αύτος μεν γάρ μάρτυρας ψευδείς παρεσκεύασται περί τούτων, συγχορηγον έχων Όνήτορα τον κη- 85 δεστήν και Τιμοκράτην ήμεις δ' ούχι προειδότες, άλλ' ύπερ αυτής της μαρτυρίας ηγούμενοι τον άγων 15 έσεσθαι, τους περί των έκ της έπιτροπης χρημάτων μάρτυρας ου παρεσκευάσμεθα νῦν. ὅμως δε, καίπερ ούτω τούτου σεσοφισμένου, τὰ πράγματ' αὐτὰ διεξιών οίομαι ραδίως υμίν επιδείξειν δικαιότατ ανθρώπων τοῦτον ώφληκότα την δίκην, οὐχ ὅτι τὸν Μι-20 λύαν ἐκώλυον βασανίζειν, οὐδ' ὅτι τοῦτον ἐλεύθερον ώμολόγησεν, οι δε μάρτυρες οίδε έμαρτύρησαν, άλλ' ότι πολλά των έμων έξηλέγχθη λαβών και τον οίκον ούκ εμίσθωσε των νόμων κελευόντων καὶ τοῦ πατρὸς έν τη διαθήκη γράψαντος, ώς έγω σαφως ύμιν έπι-25 δείξω. ταῦτα μεν γάρ ἢν πᾶσιν ίδεῖν, οἱ νόμοι καὶ τὸ πλήθος ών οὖτοι διηρπάκεισαν χρημάτων τὸν Μιλύαν δ' ούδ' όστις έστιν ούδεις ήδει. γνώσεσθε δ' έκ των2 έγκεκλημένων ότι ταῦθ' οὕτως ἔχοντ' ἐστίν.

Έγω³ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὴν ^d δίκην ἔλαχον 30 τούτω τῆς ^e ἐπιτροπῆς οὐχ εν τίμημα συνθεὶς, ὥσπερ αν εί ^f τις συκοφαντεῖν ἐπιχειρων, ἀλλ΄ ἔκαστον ἐγγράψας, καὶ πόθεν λαβών καὶ πόσον τὸ πληθος ^d Reiske omits τὴν. ^e Reiske omits τῆς. ^f Reiske omits εἰ.

καὶ παρά τοῦ, καὶ οὐδαμοῦ τὸν Μιλύαν παρέγραψα ώς είδοτα τι τούτων. έστιν οῦν τοῦ μεν έγκλήματος άρχη "τάδ' έγκαλει Δημοσθένης Αφόβω έχει μου χρήματ' Αφοβος άπο επιτροπης εχόμενα, όγ-5 δοήκοντα μέν μνας, ην έλαβε προίκα της μητρός κατά την διαθήκην τοῦ πατρός." τοῦτο πρῶτόν ἐστι των χρημάτων ων απεστερησθαί φημι. τοις δε μάρτυσι τί μεμαρτύρηται; " μαρτυρούσι παραγενέσθαι προς τω διαιτητή Νοθάρχω, ότε Αφοβος ωμολόγει 854 10 Μιλύαν έλεύθερον είναι, άφεθέντα υπό τοῦ Δημοσθένους πατρός." σκοπείτε τοίνυν παρ' ύμιν αυτοίς, εί τις αν ύμιν η ρήτωρ η σοφιστής η γόης ούτω θαυμάσιος δοκεί γενέσθαι και λέγειν δεινός ώστ' έκ ταύτης της μαρτυρίας διδάξαι τιν άνθρώπων ώς 15 έχει την προϊκ Αφοβος της μητρός της έαυτου. καί τί λέγων, ω προς Διός; ωμολόγησεν είναι Μιλύαν έλεύθερον; καὶ τί μαλλον έχων την προϊκα; ούδεν αν δήπου δια τοῦτό γε δόξειεν. άλλα πόθεν τοῦτ΄ ἐπεδείχθη; πρώτον μέν Θηριπ-20 πίδης ών αυτώ συνεπίτροπος κατεμαρτύρησε δουναι δεύτερον δε Δήμων θείος ών και τών άλλων οί παρόντες έμαρτύρησαν σίτον τη μητρί δώσειν όμολογείν τουτον ως έχοντα την προίκα. και τούτοις ούκ έπεσκή ψατο, δηλονότι τάληθη μεμαρτυρηκότας 25 είδως. έτι τοίνυν ή μήτηρ πίστιν ήθέλησε έπιθείναι κατ' έμου και της άδελφης, παραστησαμένη, λαβείν την προίκα τούτον την έαυτης κατά την τοῦ πατρὸς διαθήκην. ταύτας τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς πότερ αὐτὸν έχειν Φωμεν η μή; καὶ πότερον διὰ 30 τούσδε όφλειν τους μάρτυρας ή διά τούσδε; έγω

s ὁμολογεῖs, Reiske, Bekker. h ἔχω, Reiske, Bekker.

¹ ήθέλησε πίστιν, Reiske.

 $k \delta \phi \lambda \epsilon_{i\nu}$, Reiske and Bekker, and so in all places where it occurs. The participle also they mark as a present.

μεν γάρ οίμαι διά την άληθειαν, ταύτας τοίνυν δέκ έτη κεκαρπωμένος, και ούδε δίκην όφλων αποδούναι τετολμηκώς, δεινά πεπονθέναι Φησί και διά τούσδε τους μάρτυρας ώφληκέναι. καίτοι τούτων γ' ουδείς

5 αύτον έχειν ταύτην έμαρτύρησεν.

Περίδ τοίνυν της εκδόσεως και των κλινοποιών καὶ τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ καταλειφθέντος ήμιν έλέφαντος καὶ της προικός της άδελφης, ην ούτος καθυΦεικεν^{5 m} υπέρ τοῦ και αυτός έχειν όσα βού-85 10 λοιτο των έμων, ακούσατε, και σκοπείθ' ως δικαίως τ' ώφληκε καὶ οὐδεν ην Μιλύαν περὶ τούτων βασανιστέον. περί μεν γάρ ων καθυφείκας, νόμος έστι διαρρήδην δε κελεύει σε ομοίως οφλισκάνειν ώσπερ αν αυτὸς έχης " ώστε τι τω νόμω και τη βασάνω; 15 περί δ' αὖ τῆς ἐκδόσεως, ἐπικοινωνήσαντες τῷ Ξούθω καὶ διανειμάμενοι τὰ χρήματα καὶ τὰς συγγραφὰς άνελόντες, καὶ πάνθ' ον τρόπον ήβούλεσθε κατασκευάσαντες, καὶ διαφθείραντες τὰ γράμμαθ, ώς ύμων ο Δήμων² κατεμαρτύρει, Φενακίζετε καὶ του-20 τουσί παρακρούσασθαι (ητείτε. περί τοίνυν των κλινοποιών, εί σύ λαβών άργύριον και πολλά ίδία κερδάνας έπι τοις έμοις δανείζων, δν και τους άλλους προσήκε κωλύειν, είτ' άφανείς πεποίηκας, τί σοι ποιήσωσιν οι μάρτυρες; ου γάρ οδτοί γε 25 μεμαρτυρήκασιν ως ομολογείς έπι τοίς έμοις δανείζειν καὶ λαβεῖν τάνδράποδα ώς σαυτόν, άλλ' έν τῷ λόγφ τοῦτ' ͼγραψας σὺ, κατεμαρτύρησαν δὲ οι μάρτυρες. άλλα μην περί γε του ελέφαντος και τοῦ σιδήρου, πάντας έγωγέ φημι τους οικέτας

ο παρακρούεσθαι, Reiske.

¹ καίτοι γ' οὐδεὶς τούτων, Reiske.

m καθυφηκεν, Reiske, Bekker, so also wherever it occurs.

σκοπεῖσθ', Reiske.

P ποιήσουσιν, Reiske.

⁹ ταῦτα γέγραφας σὸ συγκατεμαρτύρησαν δὲ, Reiske.

r μην καί, Reiske.

^{*} έγω, Reiske.

είδεναι τούτον πωλούντα, και παραδούναι και τότε καὶ νῦν ήθελον αὐτῷ τούτων ὄντινα βούλοιτο λαβών Βασανίζειν. εί τοίνυν Φήσει με, τον είδοτα ούκ έθέλοντα έκδουναι, τους ουκ είδότας έκδιδόναι, πολύ 5 δη μαλλον αύτω παραλαβείν Φανήσεται προσήκον: εί γάρ, ούς ώς είδοτας εξεδίδουν έγω, μηδέν έχειν έφασαν τούτων αυτόν, απήλλακτο δήπουθεν αν της αίτίας, άλλ' ούχι τοιοῦτόν έστιν, άλλα σαφώς αν έξηλέγχθη πωλών και την τιμήν κεκομισμένος. 856 10 διόπερ τους ομολογουμένως δούλους παραβάς τον έλευθερον ήξίου βασανίζειν, δν ούδ όσιον παραδοῦναι, τὸ πράγμα οὐκ ἄγειν είς έλεγχον (ητών, άλλα μη παραλαμβάνων βουλόμενός τι δοκείν λέγειν. περί τοίνου πάντων τούτων, πρώτον μέν περί 15 της προικός, είθ' υπέρ ων καθυφείκεν, είθ' υπέρ των άλλων, αναγνώσεται τούς τε νόμους και τάς μαρτυρίας, ζν' είδητε.

NOMOI. MAPTYPIAI.

Οὐ¹ τοίνυν μόνον ἐκ τούτων ἄν γνοίητε ὅτι 20 δεινὸν οὐδ ὁτιοῦν πέπονθε τὸν ἄνθρωπον οὐκ ἐκδόντος ἐμοῦ βασανίζειν, ἀλλὰ καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἰ σκέψαισθε. θῶμεν γὰρ δὴ τὸν Μιλύαν ἐπὶ τοῦ τροχοῦ στρεβλοῦσθαι, καὶ τὶ μάλιστ ἄν αὐτὸν εὕξαιτο λέγειν σκοπῶμεν. οὐχ ὅτι τῶν χρημάτων 25 οὐδ ὁτιοῦν οἶδε τοῦτον ἔχοντα; καὶ* δὴ λέγει. διὰ τοῦτ ἄρ' οὐκ ἔχει; πολλοῦ γε* δεῖ τοὺς γὰρ εἰδύτας καὶ παρόντας μάρτυρας παρεσχόμην ἐγώ. τεκμήριον δὲ καὶ πίστις ἐστὶν οὐκ εἴ τίς τι μὴ οἶδε τοῦτον ἔχοντα, πολλοὶ γὰρ ᾶν εἶεν, ἀλλ΄ εἴ 30 τις οἶδεν. καταμαρτυρησάντων τοίνυν σου* τοσού-

^{*} difrov, Reiske.

ν dγαγείν, Reiske. × τοσούτων σου, Reiske.

των μαρτύρων τίνι τῶν ψευδομαρτυριῶν³ ἐπεσκήψω; δεῖξον. ἀλλ΄ οὐκ ἀν ἔχοις δεῖξαι. καίτοι πῶς οὐ σαφῶς σὰ σαυτὸν ἐξελέγχεις, ὅτι ψεύδη δεινὰ πεπουθέναι φάσκων καὶ τὴν δίκην ἀδίκως ὡφλη-5 κέναι τὸν ἄνθρωπον οὐ παραλαβών, ὅς τοὺς ταῦτα μαρτυρήσαντας ἔχειν σε καὶ λαβεῖν, περὶ ὧν ὡς οὐ καταλειφθέντων σὰ τὸν Μιλύαν ἐξήτεις, ἀφῆκας τῶν ψευδομαρτυριῶν; οὖς πολὰ κάλλιον ἦν, εἴπερ ἡδίκησο, διώκειν. ἀλλ' οὐκ ἡδικημένος συκοφαντεῖς.

Πολλαχόθεν μεν οὖν ἄν τις ίδοι τὴν σὴν πονη- 85 ρίαν, μάλιστα δ', εἰ περὶ τῆς διαθήκης ἀκούσειεν. τοῦ γὰρ πατρὸς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ καταλει-Φθέντα πάντα έν τη διαθήκη γράψαντος, και τον οίκον όπως μισθώσουσι, ταύτην μέν ούκ απέδωκεν, 15 ίνα μη τὸ πληθος ευροιμι έγω των χρημάτων έξ αύτης, ώμολόγει δε κεκτησθαι ταῦθ' α μάλιστα ούγ οδόν τ' ην έξάρνω γενέσθαι διά την περιφάνειαν. ην δε ταῦθ' ά γεγράφθαι φησίν έν τη διαθήκη δύο μεν τάλαντα Δημοφώντα λαβείν εύθύς, την δ 20 άδελφην όταν ηλικίαν έχη, τοῦτο δ' ημελλεν είς έτος δέκατον γενήσεσθαι, τοῦτον δ ογδοήκοντα μνας και την μητέρα την έμην και την οικίαν οίκειν, Θηριππίδην δ' έβδομήκοντα μνας λαβόντα καρπώσασθαι, έως άνηρ έγω γενοίμην. τα δ 25 άλλα ὅσ' ἐμοὶ χωρὶς τούτων κατελείφθη, καὶ τὸ ١ μισθούν τὸν οίκον ήφανιζεν έκ της διαθήκης, οὐ συμφέρειν αύτῷ νομίζων ταῦτ' ἐπιδειχθηναι παρ' ύμιν, έπειδή τοίνυν ώμολογείτο ύπ' αυτού τούτου τον πατέρα ήμων τελευτώντα τοσούτον άργύριον 30 τούτων εκάστω δουναι, τεκμήριον οι δικάζοντες τότε τας ομολογίας εποιήσαντο ταύτας του πλήθους των χρημάτων όστις γάρ άπο των όντων τέτταρα

v ëws eyw avnp, Reiske, Tews, Bekker.

^{*} συμφέρειν ταῦτα νομίζων αὐτῷ, Reiske.

τάλαντα καὶ τρισχιλίας προῖκα καὶ δωρεὰν ἔδωκε, φανερον ἢν ὅτι οὐκ ἀπὸ μικρᾶς οὐσίας, ἀλλὰ πλέον ἢ διπλασίας ἢς ἐμοὶ κατέλιπε ταῦτ ἀφεῖλεν οὐ γὰρ ἀν ἐδόκει τὸν μὲν υὶὸν ἐμὲ πένητα βούλεσθαι 5 καταστῆσαι, τούτους δὲ πλουσίους ὅντας ἔτι πλουσιωτέρους ποιῆσαι ἐπιθυμεῖν, ἀλλ ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐμοὶ καταλειπομένων Θηριππίδη τε τὰς ἐβδομήκοντα μνᾶς καὶ Δημοφῶντι τὰ δύο τάλαντα, 858 οὕπω μέλλοντι τῆ ἀδελφῆ τῆ ἐμῆ συνοικήσειν, καρ-10 ποῦσθαι δοῦναι. ταῦτα δὴ τὰ χρήματα οὐδαμοῦ παραδοὺς ἐφαίνετο, οὐδ¹ ἐλάττω μικροῖς ἀλλὰ τὰ μὲν ἀναλωκέναι, τὰ δ οὐ λαβεῖν ἔφη, τὰ δ οὐκ είδέναι, τὰ δὲ τὸν δεῖν ἔχειν, τὰ δ ἔνδον εῖναι, τὰ δὲ πάντα μᾶλλον ἢ ὅπου παρέδωκεν εἶχε 15 λέγειν.

Περί δε τοῦ μη καταλειφθήναι τὰ χρήματ' ένδον βούλομαι σαφως υμίν επιδείξαι ψευδόμενον. τοῦτον γάρ τὸν λόγον καθεῖκεν5 , ἐπειδή τὰ χρήματα μέν πολλά πέφηνεν όντα, ούκ είχε δ' έπι-20 δείξαι ταθθ' ως αποδέδωκεν, ίνα εξ είκότος ουδεν προσήκον ήμιν φανή κομίζεσθαι τά γ' όντα παρ' ημίν. εί μεν τοίνυν ο πατήρ ήπίστει τούτοις, δήλον ότι ουτ αν τάλλα έπέτρεπεν ουτ αν έκειν ούτω καταλιπών αύτοις έφραζεν ώστε πόθεν ίσα-25 σιν; εί δ' επίστευεν, ούκ αν δήπου τα μεν πλείστ' αύτοις των χρημάτων ένεχείρισε, των δ ούκ αν κυρίους εποίησεν, ούδ αν τη μεν μητρί μου ταθτα Φυλάττειν παρέδωκεν, αυτήν δε ταύτην ενί των έπιτρόπων τούτφ γυναϊκ' ήγγύησεν ου γάρ έχει 30 λόγον σῶσαι μὲν τὰ χρήματα δι ἐκείνης (ητεῖν, ένα δε των απιστουμένων ταύτης κακείνων κύριον

b elκότωυ, Reiske.

^{*} καθηκεν, Reiske, Bekker.

c ouv, Reiske.

ποιείν. ἔτι δὲ τοῦτον, εἴ τι τούτων άληθες ἦν, οίεσθε ούκ αν αυτήν λαβείν δοθείσαν ύπο του πατρός; δς την μεν προίκα αύτης ήδη, τας όγδοήκοντα μνας, έχων ώς αυτή συνοικήσων, την Φιλω-5 νίδου τοῦ Μελιτέως θυγατέρα έγημε δι αίσχροκερδίαν, ίνα προς αίς είχε παρ ήμων ετέρας ογδοήκοντα μνας λάβοι παρ' έκείνου τεττάρων δὲ ταλάντων ένδον όντων καὶ ταῦτ' ἐκείνης ἐχούσης, ώς ούτός φησιν, ούκ αν ήγεισθε αυτον καν έπιδραμείν, 855 10 ώστε γενέσθαι μετ' έκείνης αὐτῶν κύριον; ή την μεν Φανεράν ούσίαν, ην και ύμων πολλοί συνήδεσαν ότι κατελείφθη, μετά των συνεπιτρόπων ούτως αίσχρως διήρπακεν ών δ' οὐκ ήμέλλεθ' ὑμεῖς ἔσεσθαι μάρτυρες, απέσχετ αν έξον αυτώ λαβείν; και τίς 15 αν πιστεύσειεν; ούκ έστι ταθτα, ω άνδρες δικασταί, ούκ έστιν. άλλα τα μέν χρήματα, όσα κατέλιπεν ό πατήρ, έκείνη τη ήμερα κατωρύττετο ότε eis ταs τούτων χειρας ήλθεν, ούτος δ' ούκ έχων ανε είπειν όπου τι τούτων απέδωκεν, ϊν εύπορος είναι δοκων 20 μηδενός τύχω παρ' ύμων έλέου, τούτοις χρηται τοις λόγοις.

Πολλά μέν οὖν ἔγωγ ἔχω καὶ ἄλλα τούτου κατηγορεῖν οὐκ ἐνδέχεται δέ μοι, τῷ μάρτυρι τοῦ κινδύνου περὶ τῆς ἐπιτιμίας ὅντος, περὶ ὧν αὐτὸς 25 ἡδίκημαι λέγειν. ἀλλὰ βούλομαι πρόκλησιν ὑμῖν ἀναγνῶναι γνώσεσθε γὰρ έξ αὐτῆς ἀκούσαντες, τὰ μεμαρτυρημένα ὡς ἔστιν ἀληθῆ, καὶ τὸν Μιλύαν ὅτι νῦν περὶ πάντων φησὶν ἐξαιτεῖν, τὸ δὲ πρῶτον ὑπὲρ τριάκοντα μόνων μνῶν ἐξήτει, καὶ 30 προσέτι ζημιοῦται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. ἐγὼ

d ἔτι δὲ τούτων εἴ τι ἀληθὲς ἦν. Reiske.

e προϊκα τῆς μητρός αὐτός ἤδη, Reiske.

ι ἐν ἐκείνη, Reiske, Bekker. ε νῦν, Reiske.

γάρ πανταχή τοῦτον ἐλέγξαι βουλόμενος, καὶ τὰς τέχνας αὐτοῦ καὶ τὰς πανουργίας έμφανεῖς ὑμῖν καταστήσαι πειρώμενος, ηρόμην αυτόν πόσα είη τὰ χρήματα τὸ πληθος καθ' ἃ τὸν Μιλύαν ὡς 5 συνειδόται εξήτησεν ούτος δε ψευσάμενος περί πάντων έφησεν. "περί μεν τοίνυν" έφην έγω " τούτου παραδώσω σοι του έχοντα τάντίγραφα³, ως σύ με προυκαλέσω. προομόσαντος δέ μου τον άνθρωπον ως ωμολόγησας έλεύθερον είναι και κατά 860 10 Δήμωνος εμαρτύρησας, αν απομόσης τάναντία τούτων κατά της θυγατρός, αφίημί σοι πάνθ ύπερ ων αν έξαιτήσας φανής το πρωτον βασανίζομένου τοῦ παιδός, καὶ τοσούτω σοι γενέσθω τὸ τίμημα έλαττον ων ωφλες, καθ' ά^m τον Μιλύαν έξήτησας, 15 ίνα μηδέν ζημιωθής παρά τούς μάρτυρας." ταῦτ΄ έμου προκαλεσαμένου πολλών παρόντων ούκ αν έφη ποιησαι. καίτοι όστις αυτός αυτώ ταυτ έφυγε δικάσαι, πως ύμας χρή τούς όμωμοκότας τούτφ πειθομένους καταγνώναι των μαρτύρων, άλλ' οὐ 20 τοῦτον^η άναισχυντότατον πάντων άνθρώπων εἶναι νομίζειν; άλλα μην ώς άληθη λέγω, κάλει τούτων τούς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ⁸ τοίνυν έγω μέν ταῦθ ἔτοιμος ἦν, οι δὲ 25 μάρτυρες οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην^ο ἔμοὶ εἶχον· ἀλλὰ κάκεῖνοι παραστησάμενοι τοὺς παῖδας, ὑπὲρ ὧν ἔμαρτύρησαν, πίστιν ἐπιθεῖναι ἡθέλησαν κατ΄ ἐκείνων. ὁ δ΄ οὕτ΄ μοὶ δοῦναι τον ὅρκον ἡξίωσεν, ἀλλ΄ ἐπὶ λόγοις μεμηχανη-

h έξελέγξαι, Reiske, Bekker.

k ψευδόμενος, Reiske.

m ô, Reiske.

ο έμοι γυώμην, Reiske.

ι είδότα, Reiske.

¹ δ' έμοῦ, Bekker.

n τοῦτον τον, Reiske.

P [ovr' avrois], Reiske.

μένοις καὶ μάρτυσιν οὐ τάληθη μαρτυρεῖν εἰθισμένοις τὸ πρᾶγμα καταστήσας ἐλπίζει ἡαδίως ὑμᾶς ἐξαπατήσειν. λαβὲ οὖν αὐτοῖς καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

5

Πως δουν άν τις σαφέστερον έξελέγξειε συκο-Φαντουμένους ήμας και καταμεμαρτυρημένον τάληθη καὶ την δίκην δικαίως ώφλημένην, ή τοῦτον τον τρόπου επιδεικυύς οικέτην τον την μαρτυρίαν γρά-10 φοντ' ουκ έθελήσαντα τοῦτου βασανίζειν περί 86 αύτων των μεμαρτυρημένων, Αίσιον τον άδελφον αύτοῦ ταῦτα μεμαρτυρηκότα ά φησιν είναι ψευδή, τοῦτον αὐτὸν ταὐτὰ τοῖς μάρτυσιν οῦς διώκει μεμαρτυρηκότα μοι κατά Δήμωνος δυτος αὐτῷ θείου 15 καὶ συνεπιτρόπου, τὰς θεραπαίνας οὐκ έθελήσανθ' ύπερ του τον άνθρωπον ελεύθερον είναι βασανίζειν, την μητέρα την έμαυτοῦ πίστιν περί τούτων έπιθείναι καθ' ήμων έθέλουσαν, των άλλων οίκετων ούκ εθέλοντα τοῦτον παραλαμβάνειν οὐδένα των 20 πάντ' είδότων μαλλον ή Μιλύας, των μαρτύρων οὶ κατεμαρτύρουν χρήματ' έχειν αὐτὸν οὐδενὶ τῶν ψευδομαρτυριών επεσκημμένου, την διαθήκην ούκ αποδόντα ^q ουδέ τον οίκον μισθώσαντα των νόμων κελευόντων, πίστιν επιθείναι προομνύντος έμου καί 25 τῶν μαρτύρων, ὥστ' ἀφεῖσθαι τοῦτον τῶν χρημάτων καθ α τον Μιλύαν έξήτησεν, ούκ οίηθέντα δείν; μα τους θεούς, έγω μεν ούκ αν έχοιμι έπιδείξαι ταθτ' ακριβέστερον ή τοθτον τον τρόπον. ούτω τοίνυν φανερώς των μαρτύρων καταψευδόμε-30 νος καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων οὐδὲν ζημιούμενος καὶ τὴν δίκην δικαίως ώφληκως όμως ἀναισχυντεῖ καὶ³

⁹ ἀποδιζόντα, Reiske.

[•] τῶν τε, Reiske.

τοῦτ', Reiske.

t μηδέν, Reiske.

εί μεν μή και παρά τοις αυτού φίλοις και παρά τω διαιτητή προεγνωσμένος άδικειν τούτους έποιείτο τους λόγους, ήττον αν ήν άξιον θαυμάζειν νῦν δ ἐπιτρέψαι με πείσας Αρχενέω καὶ Δρακον-5 τίδη και Φάνω τούτω τω νῦν ὑπ αὐτοῦ Φεύγοντι των ψευδομαρτυριών, τούτους μεν άφηκευ άκούσας αύτων ότι, εί μεθ' όρκου ταθτα διαιτήσουσι, καταγνώσονται την επιτροπήν, επί τον κληρωτον δέ 862 διαιτητήν έλθων και ούδεν έχων απολύσασθαι των 10 έγκεκλημένων ώφλε την δίαιταν. οι δικασταί δ' ακούσαντες, είς οθς εφηκε2, ταυτά και τοις τούτου Φίλοις και τῷ διαιτητή περί αὐτῶν ἔγνωσαν καὶ δέκα ταλάντων ετίμησαν, ου μὰ Δί ουχ ότι τον Μιλύαν ώμολογησεν είναι έλεύθερον, τοῦτο μέν 15 γαρ ούδεν ήν, αλλ' δτι πεντεκαίδεκα ταλάντων ουσίας μοι καταλειφθείσης τον μέν οίκον ουκ έμίσθωσε, δέκα δ έτη μετά των συνεπιτρόπων διαχειρίσας πρός³ μεν την συμμορίαν υπέρ παιδός όντος έμου πέντε μνας συνετάξατ' είσφέρειν, όσον-20 περ Τιμόθεος ο Κόνωνος και οι τα μέγιστα κεκτημένοι τιμήματα είσέφερου, χρόνου δε τοσοῦτον τα χρήματα ταθτα έπιτροπεύσας, υπέρ ων τηλικαύτην αύτος είσφοραν ήξίου είσφέρειν, έμοι μεν το καθ αυτον ουδ είκοσι μνων άξια παρέδωκε; 25 μετά δ' έκείνων όλα τὰ κεφάλαια καὶ τὰς ἐπικαρπίας απεστέρησεν. θέντες ούν οι δικασταί τοις πασι χρήμασιν οὐκ έφ' όσω μισθοῦσι τοὺς οἰκους τόκον, άλλ' ὃς ἦν ἐλάχιστος, εὖρον τὸ σύμπαν πλέον ή τριάκοντα τάλαντα αυτούς αποστερούντας διο 30 τούτω τῶν δέκα ταλάντων ἐτίμησαν.

ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ΕΞΟΥΛΗΣ Α.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

"ΑφοβοΣ, μέλλοντος αὐτῷ Δημοσθένους τὰς τῆς 865 επιτροπης δίκας λαγχάνειν, έγημεν 'Ονήτορος άδελφην εκδοθείσαν αὐτῷ ὑπὸ Τιμοκράτους τοῦ προτέ-5 ρου άνδρος, επειδή εκείνος επίκληρον λαμβάνειν , ήμελλε. μετα δε ταῦτα 'Ονήτωρ, ήδη φεύγοντος Αφόβου την της έπιτροπης δίκην, ώς ο ρήτωρ άποδείκνυσι, πλασάμενος απόλειψιν την αδελφήν παρ έαυτον άπήγαγεν. έπει δε Αφοβος έάλω, έπι την 10 οὐσίαν αὐτοῦ τὸν ρήτορα άφικνούμενον καὶ είς τὰ? χωρία εισιόντα έξήλασεν Όνήτωρ, φάσκων τῆς αδελφης είναι τὰ χωρία, είς την προίκα άποτιμηθέντα. διόπερ έξούλης αυτώ δικάζεται ο Δημοσθένης ως έκ των Αφόβου πρότερον, νῦν δέ 15 έαυτω γεγενημένων έξεληλαμένος, φάσκων ούκ είληφέναι την προίκα Αφοβον, άλλα την γυναίκα μόνον την γάρ προϊκα μη βουληθηναι 'Ονήτορα δοῦναι*, διότι κινδυνεύοντα τὸν Αφοβον ἐώρα καὶ την ούσίαν αύτου. νυν ούν, φησί, πλαστή μέν η 20 απόλειψις, υπέρ δε ων ούκ είληφεν Άφοβος, το χωρίον αποτετίμηται έπ' αποστερήσει των έμων. τὸ δὲ τῆς ἐξούλης ὅνομα Αττικόν ἐξέλλειν γὰρ έλεγον το έξωθείν και έκβάλλειν βία.

Περι¹ πολλοῦ ποιούμενος, ὧ ἄνδρες δικασταί, 864 25 μήτε πρὸς Αφοβόν μοι συμβήναι τὴν γενομένην διαφορὰν μήτε τὴν νῦν οὖσαν πρὸς 'Ονήτορα του-

^{*} Reiske omits δοῦναι.

τονὶ, κηδεστὴν² ὄντα αὐτοῦ, πολλά καὶ δίκαια προκαλεσάμενος άμφοτέρους ούδενος ήδυνήθην. τυχείν των μετρίων, αλλ ευρηκα πολύ τουτον εκείνου δυςκολώτερον καὶ μαλλον άξιον όντα δοῦναι δίκην. 5 τον μεν γάρ οιόμενος δείν εν τοις φίλοις διαδικάσασθαι τὰ πρὸς έμε καὶ μη λαβεῖν ὑμῶν πεῖραν ούγ οίος τ' έγενόμην πείσαι τοῦτον δ' αὐτὸν αὐτῶ κελεύων γενέσθαι δικαστήν, ίνα μή παρ υμίν κινδυνεύση, τοσούτον κατεφρονήθην ώστ' ούχι μόνον 10 λόγου τυχείν ουκ ήξιώθην, άλλα και έκ της γης, ην "Αφοβος εκέκτητο ότε ωφλίσκανε μοι την δίκην, υβριστικώς υπ' αυτου πάνυ έξεβλήθην. έπειδή οὖν συναποστερεῖ τέ με τῶν ὄντων τῷ αὐτοῦ κηδεστή, πιστεύων τ' είς ύμᾶς είσελήλυθε ταῖς εαυτοῦ 15 παράσκευαις , υπόλοιπόν έστιν εν ύμιν πειρασθαι παρ' αὐτοῦ τῶν δικαίων τυγχάνειν. οἶδα μέν οὖν, ω άνδρες δικασταί, ότι μοι πρός παρασκευάς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τάληθη μαρτυρήσοντας ὁ άγών έστιν όμως μέντοι τοσούτον οίομαι διοίσειν τώ 20 δικαιότερα τούτου λέγειν ώστ' εί καί τις ύμων πρότερον τουτον ήγειτο είναι μή πονηρόν, έκ γε των προς έμε πεπραγμένων γνώσεσθ' ότι και τον παρε-865 ληλυθότα χρόνον έλάνθανεν αυτον κάκιστος ων καί άδικώτα τος απάντων, αποδείξω γάρ αύτον ου μόνον 25 την προϊκ' ου δεδωκότα, ης φησί νθν αποτετιμησθαι ld τὸ χωρίον, άλλὰ καὶ έξ άρχης τοῖς έμοῖς έπιβουλεύσαντα, καὶ πρὸς τούτοις την μέν γυναικ ούκ απολελοιπυίαν, ὑπὸρ ής ἐξήγαγέ με ἐκ ταύτης της γης, προϊστάμενον δ έπ' αποστερήσει των έμων 30 Αφόβου καὶ τούτους ὑπομένοντα τοὺς ἀγῶνας, οὕτω μεγάλοις τεκμηρίοις καὶ φανεροίς έλέγχοις ώσθ' υμας απαντας είσεσθαι σαφώς ότι δικαίως και προσ-

c γνώσεται, Reiske.

b Reiske omits ovra.

d dποτιμήσασθαι, Reiske. e πάντας, Reiske.

ηκόντως οὖτος φεύγει² ταύτην ὑπ' έμοῦ την δίκην. δθεν δὲ ράστα μαθήσεσθε περὶ αὐτῶν, έντεῦθεν ὑμᾶς καὶ έγω πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

Έγων γάρ, ω άνδρες δικασταί, πολλούς τε 5 άλλους Αθηναίων και τοῦτον οὐκ ελάνθανον κακῶς επιτροπευόμενος, άλλ' ην καταφανής εύθυς άδικούμενος τοσαθται πραγματείαι και λόγοι παρά τε τω άρχοντι και παρά τοις άλλοις εγίγνοντο υπέρ τῶν ἐμῶν. τό τε γὰρ πληθος τῶν καταλειΦθέντων 10 ην φανερον, ότι τ' αμίσθωτον τον οίκον εποίουν οί διαγειρίζοντες, τν' αυτοί τὰ χρήματα καρποιντο, ούκ άδηλον ην. ώστ' έκ των γιγνομένων ούκ έσθ' όστις ούχ ήγειτο των ειδότων δίκην με λήψεσθαι παρ' αὐτῶν, ἐπειδὰν τάχιστα άνηρ είναι δοκιμασ-15 θείην. έν οις και Τιμοκράτης και Όνήτωρ ταύτην έγοντες διετέλεσαν την διάνοιαν. τεκμήριον δε πάντων μέγιστον ούτος γάρ ήβουλήθη μεν Αφόβφ δουναι την άδελφην, όρων της τε αυτού πατρώας ούσίας και της έμης ούκ όλίγης αύτον κύριον γεγε-20 νημένου, προέσθαι δε την προϊκ ούκ επίστευσεν, 81 ώσπερ¹ εἰ τὰ τῶν ἐπιτροπευόντων χρήματα ἀποτίμημα τοις επιτροπευομένοις καθεστάναι νομίζων. άλλα την μεν άδελφην έδωκε, την δε προικ αυτώ Τιμοκράτης έπὶ πέντ οβολοίς οφειλήσειν ωμολό-25 γησεν, ῷ πρότερον ἡ γυνὴ συνοικοῦσα ἐτύγχανεν. όφλόντος δέ μοι την δίκην Αφόβου της έπιτροπης καὶ ούδεν δίκαιον ποιείν εθέλοντος, διαλύειν μεν ήμας 'Ονήτωρ ουδ' έπεχείρησεν, ουκ αποδεδωκώς δε την προϊκα, άλλ' αυτός κύριος ών, ώς άπολε-30 λοιπυίας της άδελφης και δούς, κομίσασθαι δ' ου δυνάμενος, αποτιμήσασθαι φάσκων την γην έξάγειν μ' έξ αύτης έτόλμησεν τοσοῦτον καὶ έμοῦ καὶ ὑμῶν

10

καὶ τῶν κειμένων νόμων κατεφρόνησεν. καὶ τὰ μὲν γενόμενα, καὶ βοι α φεύγει τὴν δίκην καὶ περὶ ὧν οἴσετε τὴν ψῆφον, ταῦτ' ἐστὶν, ὧ ἄνδρες δικασταί παρέξομαι δὲ μάρτυρας πρῶτον μὲν αὐτὸν Τιμο-5 κράτην, ὡς ὧμολόγησεν ὀφειλήσειν τὴν προῖκα καὶ τὸν τόκον ἀπεδίδου τῆς προικὸς ᾿Αφόβω κατὰ τὰς ὁμολογίας, ἔπειθ ὡς αὐτὸς Ἦφοβος ὡμολόγει κομίζεσθαι τὸν τὸκον παρὰ Τιμοκράτους. καὶ μοι λαβὲ τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAL

Έξε άρχης μεν τοίνυν ομολογείται μη δοθηναι την προίκα μηδέ γενέσθαι κύριον αυτης Αφοβον. δηλον δε και έκ των εικότων ότι τούτων ένεχ' ων είρηκα οφείλειν είλοντο μάλλον ή καταμίξαι την 15 προίκα είς την ούσίαν την Αφόβου την ούτω κινδυνευθήσεσθαι μέλλουσαν. ούτε γάρ δι άπορίαν οδόν τ' είπειν ως ούκ εύθυς απέδοσαν Τιμοκράτει τε γάρ έστιν ούσία πλέον η δέκα ταλάντων, Ονήτορί 867 τε πλέον ή τριάκοντα, ώστ' οὐκ αν διά τοῦτό γ 20 είεν ούκ εύθυς δεδωκότες ούτε κτήματα μέν ήν αὐτοῖς, ἀργύριον δ΄ οὐκ ἔτυχε παρὸν, ἡ γυνὴ δ΄ ἐχήρευε, διὸ πρᾶξαι ταῦτ ἡπείχθησαν οὐχ ἄμα τὴν προικα διδόντες. αργύριον τε γαρ ούτοι δανείζουσιν άλλοις ούκ όλίγον, συνοικοῦσάν τε ταύτην, άλλ' ού 25 χηρεύουσαν παρά Τιμοκράτους εξέδοσαν, ώστ' ουδ' αν ταύτην την σκη ψιν είκότως αυτών τις άποδέξαιτο και μεν δή, ω άνδρες δικασταί, κάκεινο αν πάντες ομολογήσαιτε, ότι τοιούτο πραγμα συναλλάττων οστισουν έλοιτ αν ετέρω μαλλον οφεί-

⁸ Reiske omits καί. h μάρτυρα, Reiske.

¹ διακινδυνευθήσεσθαι, Reiske. k καὶ μὴν ὧ, Reiske. ¹ πάντες ὧν, Reiske,

λειν ή κηδεστή την προίκα^m μη αποδούναι. μη διαλυσάμενος μεν γαρ γίγνεται χρήστης άδηλος είτ αποδώσει δικαίως είτε μη, μετα δε της γυναικός τακείνης αποδούς οίκειος και κηδεστής εν ούδεμια 5 γαρ έστιν υποψία τα δίκαια πάντα ποιήσας. ώσθ ούτω του πράγματος έχοντος, και τούτων ούδε καθ εν ών είπον όφείλειν άναγκασθέντων, ούδε βουληθέντων αν, ούκ έστ' είπειν άλλην πρόφασιν δί ην ούκ απέδοσαν, άλλ άνάγκη ταύτην είναι 10 την αίτίαν, δι' ην δούναι την προίκ' ούκ έπίσ-

Έγω τοίνυν ομολογουμένως ούτω ταῦτ έξελέγχων", ώς ουδ΄ ύστερον απέδοσαν οιομαι ραδίως έπιδείξειν έξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων, ὥσθ΄ ὑμῖν γε-15 νέσθαι φανερον ότι, είο μη καὶ έπὶ τούτοις, άλλ' έπὶ τῶ διὰ ταχέων ἀποδοῦναι τάργύριον εἶχον, οὐκ ἄν ποτ' απέδοσαν ούδ' αν προείντο. Τοιαύτας ανάγκας είχεν αύτοις τὸ πράγμα. δύο μέν γάρ έστιν έτη τὰ μεταξύ του συνοικήσαι τε την γυναικα και φήσαι 20 τούτους πεποιήσθαι την απόλειψιν έγήματο μέν 86 γαρ έπι Πολυζήλου άρχοντος σκιροφοριώνος μηνός, ή δ απόλειψις έγραφη ποσειδεώνος μηνός έπὶ Τιμοκράτους έγω δ΄ εύθυς μετα τους γάμους δοκιμασθείς ένεκάλουν και λόγον απήτουν και πάντων 25 αποστερούμενος τὰς δίκας ἐλάγχανον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ άρχοντος. ο δ δη α χρόνος ουτος όφειλησαι μεν ενδέχεται κατά τας ομολογίας, αποδούναι δ' ούκ έχει πίστιν. δε γαρ δια ταῦτ' έξ άρχης όφείλειν είλετο και τόκον Φέρειν, ίνα μη κινδυνεύοι η προίξ μετά 30 της άλλης ούσίας, πως ούτος αν απέδωκεν ήδη την

m προϊκα, μηδέ, Reiske. n έλέγχων, Reiske.

ο κάν εί μή έπι τούτοις, Reiske, Bekker.

P προίευτο, Reiske. 9 δè, Reiske.

r καὶ τὸν, Reiske.

δίκην φεύγοντος; δς εἰ καὶ τότ' ἐπίστευσε, τηνικαῦτ' ἄν ἀπολαβεῖν ἐζήτησεν. οὐκ ἔνεστι δήπουθεν, ω ἄνδρες δικασταί. ἀλλὰ μὴν ως ἐγήματο μὲν ἡ γυνὴ καθ' δν ἐγω λέγω χρόνον, ἀντίδικοι δ' ἡμεῖς 5 ἤδη πρὸς ἀλλήλους ἐν τῷ μεταξὺ χρόνω κατέστημεν, ὕστερον δ' ἢ ἐγω τὴν δίκην ἔλαχον τὴν ἀπόλειψιν οὖτοι πρὸς τὸν ἄρχοντ' ἀπεγράψαντο, λαβέμοι καθ' ἔκαστον ταύτας τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

10 Μετὰ τοίνυν τοῦτον τὸν ἄρχοντα Κηφισόδωρος, Χίων. ἐπὶ τούτων ἐνεκάλουν δοκιμασθεὶς, ἔλαχον δὲ τὴν δίκην ἐπὶ Τιμοκράτους. λαβέ μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

15 'Ανάγνωθι δε καὶ ταύτην την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δήλον μεν τοίνυν καὶ ἐκ τῶν μεμαρτυρημένων ὅτι τὴν προῖκ οὐ δόντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ διασώζειν ἀφόβῳ τὴν οὐσίαν ταῦτα τολμῶσι πράττειν. οἱ 20 γὰρ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ καὶ ὁφειλῆσαι καὶ ἀποδοῦναι καὶ οὐ κομίσασθαι καὶ τὴν γυναῖκ ἀπολιπεῖν καὶ 869 τὸ χωρίον ἀποτιμήσασθαί φασι, πῶς οὐ φανερὸν ὅτι προστάντες τοῦ πράγματος τὰ γνωσθένθ ὑφ ὑμῶν ἀποστερῆσαί με ζητοῦσιν; ὡς δὲ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς 25 οὖτος καὶ Τιμοκράτης καὶ ἀφοβος ἀπεκρίναντο, οὐχ ρίον τ ἀποδεδόσθαι τὴν προῖκα, ταῦτ ἤδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, τούτων ἕκαστον ἡρόμην πολλῶν ἐναντίον μαρτύρων, Ονήτορα μὲν καὶ Τιμοκράτην, εί τινες εἷεν μάρ-

oltives, Reiske, both here and immediately below.

τυρες ων εναντίον την προϊκ' απέδοσαν, αύτον δ' "Αφοβον, εί τινες παρήσαν ότ' άπελάμβανεν. καί μοι πάντες άπεκρίναντο καθ' έκαστον ότι ούδεις μάρτυς παρείη, κομίζοιτο δε λαμβάνων καθ' όπο-5 σονοῦν δέοιτ' "Αφοβος παρ' αὐτῶν. καίτοι τῷ τοῦτο ύμων πιστον, ώς ταλάντου της προικός ούσης άνευ μαρτύρων 'Ονήτωρ καὶ Τιμοκράτης 'Αφόβω τοσοῦτον άργύριον ένεχείρισαν; ῷ μὴ ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον, άλλ' ούδε μετά πολλών μαρτύρων άποδιδούς 10 είκη τις αν επίστευσεν, ίν εί τις γίγνοιτο διαφορά, κομίσασθαι ράδίως παρ' υμίν δύνηται. μη γάρ ότι προς τουτον τοιουτον όντα, άλλ' ουδέ προς άλλον ούδ αν είς ούδενα τοιούτο συνάλλαγμα ποιούμενος άμαρτύρως αν έπραξεν άλλα των τοιούτων ένεκα 15 καὶ γάμους ποιούμεν καὶ τους άναγκαιοτάτους παρακαλουμεν, ότι ου πάρεργον, αλλ' άδελφων και θυγατέρων βίους έγχειρίζομεν, υπέρ ὧν τὰς ἀσφαλείας μάλιστα σκοποθμεν είκος τοίνυν και τοθτον. ώνπερ εναντίον οφείλειν ωμολόγησε και τον τόκον 20 οἴσειν, τῶν αὐτῶν τούτων παρόντων διαλύσασθαι⁴ προς "Αφοβον, είπερ ως άληθως άπεδίδου την προίκ' 8 αύτω. τοῦτον μέν γάρ τὸν τρόπον πράξας ὅλου τοῦ πράγματος ἀπηλλάττετο¹, μόνος μόνω δ' ἀποδιδούς τούς έπι ταις ομολογίαις παραγενομένους ώς 25 κατ' ο φείλοντος αν αυτου μάρτυρας υπελείπετο. νυν τοίνυν τους μεν όντας οίκείους και βελτίους αυτών ούκ ήδύναντο πείσαι την προίκ αποδεδωκέναι σφας μαρτυρείν, ετέρους δ' εί παρέχοιντο μάρτυρας μηδέν γένει προσήκοντας, ούκ αν ήγουνθ ύμας αὐτοῖς 30 πιστεύειν. έτι δάθρόαν μεν φάσκοντες δεδωκέναι την προικ ήδεσαν ότι τους άπενεγκόντας οικέτας έξαιτήσομεν, οθς μή γεγενημένης της δόσεως παρα-

^t γένοιτο, Reiske.

10

δούναι μή θέλοντες ήλέγχοντ ἄν εί δ' αὐτοὶ μόνοι μόνω τοῦτον τὸν τρόπον δεδωκέναι λέγοιεν, ἐνόμιζον οὐκ ἐλεγχθήσεσθαι. διὰ τοῦτο τοῦτον εἴλοντο ἐξ ἀνάγκης ψεύδεσθαι τὸν τρόπον. τοιαύταις τέχναις 5 καὶ πανουργίαις, ὡς ἀπλοῦ τινὲς εἶναι δόξοντες , ἡγοῦνται ραδίως ὑμᾶς ἐξαπατήσειν, ἀπλῶς οὐδ ᾶν μικρὸν ὑπὲρ τῶν διαφερόντων, ἀλλ ὡς οῖόν τε ἀκριβέστατα πράξαντες. λαβὲ τὰς μαρτυρίας αὐτοῖς δων ἐναντίον ἀπεκρίναντο, καὶ ἀνάγνωθι.

MAPTYPIAI.

Φέρε δή, ω άνδρες δικασταί, και την γυναικα ύμιν αποδείξω λόγφ μεν απολελοιπυίαν, έργφ δε συνοικοῦσαν Αφόβφ νομίζω γάρ, αν τοῦτ ἀκριβως μάθητε, μαλλον ύμας τούτοις μεν διαπιστήσειν⁸, 15 έμοι δ' άδικουμένω τὰ δίκαια βοηθήσειν. μάρτυρας δε των μεν υμίν παρέξομαι, των δ' επιδείξω μεγάλα τεκμήρια καὶ πίστεις ίκανάς. έγω γάρ, ω ἄνδρες 871 δικασταὶ, μετὰ τὸ γεγράφθαι παρὰ τῷ ἄρχοντι ταύτην την γυναϊκ απολελοιπυΐαν και το Φάσκειν 20 'Ονήτορα άντὶ της προικός άποτετιμησθαι το χωρίον ορών Αφοβον ομοίως έχοντα καὶ γεωργούντα την γην καί τη γυναικί συνικούντα, σαφώς ήδειν ότι λόγος ταθτα καὶ παραγωγή τοθ πράγματός έστιν. βουλόμενος δ' έμφανη ποιησαι ταθτα πασιν υμίν, 25 έξελέγχειν αυτον ήξίουν έναντίον μαρτύρων, εί μή φάσκοι ταθθ' ούτως έχειν, καὶ παρεδίδουν οίκέτην είς βάσανου, δε συνήδει πάντ' ακριβώς δν έλαβον κατά την υπερημερίαν έκ των Αφόβου. ούτος δ έμου ταυτ' άξιώσαντος περί μέν του συνοικείν 30 Αφόβφ την άδελφην έφυγε την βάσανον, ώς δ' οὐκ

[&]quot; δόξαντες, Reiske.
* έλέγχειν, Reiske.

w απιστήσειν, Bekker.

έκεινος έγεώργει την γην, ούκ ηδύνατ άρνηθηναι διά την περιφάνειαν, άλλα προσωμολόγησεν. ου μόνον δ' έκ τούτων ην ράδιου γνωναι ότι και συνώκει τη γυναικί και το χωρίον εκέκτητο έτι πρίν 5 γενέσθαι την δίκην, άλλα και έξ ων όφλων διεπράξατο περί αὐτῶν. ὡς γὰρ οὐκ ἀποτετιμηκῶς, άλλ έμων έσομένων κατά την δίκην, α μεν οδόν τ' ην έξενεγκείν, ώχετο λαβών, τους καρπους και τα σκεύη τὰ γεωργικά πάντα πλήν τῶν πιθακνῶν' ά 10 δ' οὐχ οἶόν τ' ην άνελεῖν², έξ άνάγκης ὑπέλιπεν, ώστ' έγγενέσθαι τούτω νῦν αὐτης της γης άμφισβητείν. καίτοι δεινον τον μεν λέγειν ώς απετιμήσατο το γωρίου, του δ άποτετιμηκότα Φαίνεσθαι γεωργοῦντα, καὶ Φάσκειν μεν ἀπολελοιπέναι την άδελ-15 φην, ύπερ αύτων δε τούτων φανερον είναι φεύγοντα τους έλέγχους, και τον μέν ού συνοικούντα, ώς ούτός 87 Φησι, καὶ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ έκ τῆς γεωργίας άπαντ' έξενεγκείν, τον δ' ύπερ της απολελοιπυίας πράττοντα, ὑπὲρ ἦς ἀποτετιμῆσθαί φησι τὸ χωρίον, 20 Φαίνεσθαι μηδ' ύπερ ενός τούτων άγανακτοῦντα, άλλ' ήσυχίαν έχοντα. ταῦτ' οὐ πολλή περιφάνειά έστιν; ταῦτ ούχ ὁμολογουμένη προστασία; φήσειέ γ' αν τις, εί διαλογίζοιτο όρθως έκαστα αὐτών. ώς τοίνυν ώμολόγει μεν έκεινον γεωργείν πριν γενέ-25 σθαι την δίκην έμοι πρός αὐτὸν, ὑπέρ δὲ τοῦ μη συνοικείν την άδελφην ούκ ηθέλησε ποιήσασθαι την βάσανου, ή δε γεωργία έξεσκευάσθη μετά την δίκην πλήν των έγγείων1, λαβέ ταύτας τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι,

γ ράστου, Reiske. ² ανελειν, την γην, Reiske.

^{*} περιφάνεια πολλή, Reiske.

MAPTYPIAI.

Εμοί τοίνυν τοσούτων ύπαρχόντων τεκμηρίων, ούγ ήκιστ' αὐτὸς ἔδειξεν 'Ονήτωρ ὅτι οὐκ άληθινὴν έποιήσατο την απόλειψιν. ιδ γάρ προσηκε χαλε-5 πως φερειν, εί την προίκα δούς, ως φησιν, άντ' αργυρίου χωρίον αμφισβητούμενον απελάμβανεν, ούτος ούχ ώς διάφορος ούδ ώς άδικούμενος, άλλ' ώς οικειότατος πάντων την προς έμε δίκην αυτώ συνηγωνίζετο, κάμε μεν συναποστερήσαι μετ' έκείνου 10 τῶν πατρώων ἐπεχείρησε, καθ' ὅσον αὐτὸς οἶός τε ην, υφ' ου κακον ουδ' ότιουν ην πεπονθώς 'Αφόβω δ', δν άλλότριον είναι προσηκε νομίζειν, εί τι τούτων άληθες ην ων νυν λέγουσι, και τάμα πρός τοις έκείνου περιποιείν έζήτησεν. και ου μόνον ένταθθα 15 τοῦτ' ἐποίησεν, ἀλλά καὶ κατεγνωσμένης ήδη τῆς δίκης αναβάς έπὶ τὸ δικαστήριον έδειτο ικετεύων ύπερ αύτοῦ καὶ άντιβολών καὶ δάκρυσι κλαίων ταλάντου τιμησαι¹, καὶ τούτου αὐτὸς ἐγίγνετ'² ἐγ- 873 γυητής. και ταθθ' όμολογούμενα μέν έστι πολλα-20 χόθεν οί τε γάρ έν τῷ δικαστηρίφ τότε δικάζοντες καὶ τῶν ἔξωθεν παρόντων πολλοὶ συνίσασιν όμως δε και μάρτυρας υμίν παρέξομαι, και μοι λαβε ταύτην την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

25 Ετι³ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τεκμηρίω μεγάλω γνωναι ράδιον ὅτι τῆ ἀληθεία συνώκει καὶ οὐδέπω καὶ τήμερον ἀπολέλοιπεν. αὕτη γὰρ ἡ γυνὴ πρὶν μὲν ὡς Αφοβον ἐλθεῖν μίαν ἡμέραν οὐκ ἐχήρευσεν, ἀλλὰ παρὰ ζωντος Τιμοκράτους ἐκείνω συσοκοῦσ, τῶν δ ἐν⁴ τρισὶν ἔτεσιν ἄλλω συνοικοῦσ οὐδενὶ φαίνεται. καίτοι τῷ πιστὸν, ὡς τότε μὲν,

b τῷ τοῦτο, Reiske.

ΐνα μη χηρεύσειε, παρ ἀνδρος ως ἄνδρα ἐβάδιζε, νῦν δ', εἴπερ ως ἀληθως ἀπολέλοιπε, τοσοῦτον ᾶν χρόνον χηρεύουσ ἡνείχετο ἐξὸν ἄλλω συνοικεῖν, τοῦ τε ἀδελφοῦ κεκτημένου τοσαύτην οὐσίαν, αὐτή τε 5 ταὐτην ε΄ ἔχουσα την ἡλικίαν; οὐκ ἔχει ταῦτ ἀλήθειαν ω ἄνδρες δικασταὶ πιστην, ἀλλὰ λόγοι ταῦτ είσὶ, συνοικεῖ δ' ἡ γυνὴ φανερως, καὶ οὐκ ε΄ ἐπικρύπτεται τὸ πράγμα. παρέξομαι δ' ὑμῖν Πασιφωντος μαρτυρίαν, δς ἀρρωστοῦσαν αὐτὴν θερα-10 πεύων εωρα παρακαθήμενον Ἄφοβον ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, ἤδη τοὐτω ταυτησὶ τῆς δίκης εἰληγμένης. καὶ μοι λαβὲ τὴν Πασιφωντος μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Έγων τοίνυν είδως, ω άνδρες δικασταί, και μετά 15 την δίκην τοῦτον εύθυς αποδεδεγμένον τα έκ της οίκίας της Αφόβου χρήματα, καὶ κύριον τῶν τ' εκείνου καὶ τῶν ἐμῶν ἀπάντων γεγενημένον, καὶ 87 συνοικούσαν αὐτῷ τὴν γυναῖκα σαφῶς ἐπιστάμενος, τρείς θεραπαίνας έξήτησα αὐτὸν, αὶ συνοικοῦσάν τε 20 την γυναϊκ ήδεσαν και τα χρήματα ότι παρά τούτοις ήν, ίνα μη λόγοι μόνον, άλλα και βάσανοι περιά αὐτῶν γίγνοιντο. οὖτος δ' έμοῦ προκαλεσαμένου ταῦτα και πάντων των παρόντων δίκαια λέγειν με άποφαινομένων ούκ ήθέλησεν είς τοῦτο τάκριβὲς 25 καταφυγείν, άλλ' ώσπερ ετέρων τινών όντων περί των τοιούτων σαφεστέρων έλέγχων ή βασάνων καί μαρτύρων, ούτε μάρτυρας παρεχόμενος την προίκα ώς αποδέδωκεν, ουτ' είς βάσανον ε έκδιδους τας συνειδυίας περί του μή συνοικείν την άδελφην, ότι

c οὐδὰ κρύπτεται, Reiske. Bekker.

d γίγνοιντο περί αὐτᾶν, Reiske.

e βασανους, Reiske.

ταῦτ' ήξίουν, ὑβριστικῶς πάνυ καὶ προπηλακιστικῶς οὐκ εἰα με αὐτῷ διαλέγεσθαι. τούτου γένοιτ' ἄν τις σχετλιώτερος ἄνθρωπος, ἡ μᾶλλον ἐκῶν τὰ δίκαι' ἀγνοεῖν προσποιούμενος; λαβὲ δ' αὐτὴν τὴν πρό-5 κλησιν καὶ ἀνάγνωθι'.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Υμεῖς τοίνυν καὶ ίδία καὶ δημοσία βάσανον? ακριβεστάτην πασών νομίζετε, και οπόταν δουλοι καὶ έλεύθεροι παραγένωνται, δέη δ' εύρεθηναι τὸ 10 ζητούμενον, οὐ χρησθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, άλλα τους δούλους βασανίζοντες ούτω ζητείτε την αλήθειαν ευρείν των πεπραγμένων, εικότως, ω άνδρες δικασταί των μέν γάρ μαρτυρησάντων ήδη τινες ου τάληθη μαρτυρήσαι έδοξαν, των δε βασα-15 νισθέντων ουδένες πώποτ εξηλέγχθησαν ως ουκ άληθη τὰ ἐκ τῆς βασάνου είπου. οὐτος δὲ τηλικαῦτα δίκαια φυγών και σαφείς ούτω και μεγάλους έλέγ-875 χους παραλιπών, "Αφοβον παρεχόμενος μάρτυρα καὶ Τιμοκράτην, τον μεν ως αποδέδωκε την προίκα, τον 20 δ ως απείληφεν, αξιώσει πιστεύεσθαι παρ' υμίν, άμάρτυρον την πρός τούτους πράξιν γεγενησθαι προσποιούμενος τοσαύτην ύμων εὐήθειαν κατέγνωκεν. ὅτι μεν τοίνυν οῦτ' άληθη οῦτ' αληθεία ἐοικότα λέξουσι, καὶ έκ τοῦ έξ άρχης αὐτοὺς ὁμολογεῖν την 25 προίκα μη δούναι, και έκ του πάλιν άνευ μαρτύρων αποδεδωκέναι Φάσκειν, καὶ έκ τοῦ τὸν χρόνον μή έγχωρείν αμφισβητουμένης ήδη της ουσίας αποδουναι τάργύριον, καὶ έκ τῶν ἄλλων απάντων ἰκανῶς αποδεδείχθαί μοι νομίζω.

ι αναγίγνωσκε, Reiske.

ε δούλων, Reiske, Bekker.

ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ΕΞΟΥΗΛΣ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΠΑΡΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΑ τινὰ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ διὰ τούτου προστίθησιν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπισημαίνεται, 5 καὶ δὴ καὶ πρός τινας ἀντιρρήσεις ἵσταται.

Περὶ δὲ τῶν λόγων τούτων προειρήκαμεν ὅτι πολλοί φασιν αὐτοὺς ὑπὸ Ἰσαίου συντεθῆναι, τοῦ ρήτορος ἀπιστοῦντες εἶναι διὰ τὴν ἡλικίαν, οἱ δέ γε, εἰ μὴ
τοῦτο, διωρθῶσθαί γε ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου ἐοίκασι γὰρ
10 τοῖς ἐκείνου λόγοις. θαυμαστὸν δ οὐδὲν, εἰ τὸν διδάσκαλον ἐμιμήσατο καὶ μηδέπω πρὸς τὸ τέλειον ἤκων
ἐπὶ τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα μετήει τέως.

[&]quot;Ο¹ παρέλιπον ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ τεκμήριον, 87 ούδενος των είρημένων έλαττον, τοῦ μη δεδωκέναι την 15 προίκα τούτους Αφόβω, τοῦτο πρώτον είπων μετά τοῦτο καὶ περὶ ὧν οὖτος ἔψευσται πρὸς ὑμᾶς έξελέγχειν αὐτὸν πειράσομαι. οὖτος γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, το πρώτον ότε των Αφόβου διενοείτο άμφισβητείν, ουχὶ τάλαντον έφη την προίχ, ώσπερ 20 νυνὶ, άλλ' όγδοήκοντα μυᾶς δεδωκέναι, κἇτα τίθησιν όρους² έπι την οίκιαν δισχιλίων, έπι δε το χωρίον ταλάντου, βουλόμενος μη μόνον τοῦτο, άλλα κακείνην διασώζειν αὐτῶ. γενομένης δέ μοι τῆς δίκης πρὸς αὐτον, ίδων ως διάκεισθ' υμείς πρός τους λίαν αναιδώς 25 αδικοῦντας, έννους γίγνεται, και δεινά πάσχειν ηγήσατο δόξειν εμέ τοσούτων χρημάτων απεστερημένον, εί μηδ ότιοῦν έξοιμι των Αφόβου λαβείν τοῦ τάμα έχοντος, άλλ' ύπο τούτου κωλυόμενος φανερος

γενήσομαι, καὶ τί ποιεὶ; τοὺς όρους ἀπὸ τῆς οίκίας άφαιρεί, και τάλαντον μύνον είναι την προϊκά φησιν, έν δ το χωρίον αποτετιμησθαι. καίτοι δηλον ότι τους έπι της οίκιας όρους εί δικαίως έθηκε και όντως 5 άληθεις, δικαίως και τους έπι του χωρίου τέθεικευ εί δ' εύθυς άδικειν βουλόμενος ψευδείς έθηκεν εκείνους, είκὸς καὶ τούτους οὐκ άληθεῖς ὑπάρχειν. τοῦτο τοίνυν 877 ουκ έξ ων έγω δεδήλωκα λόγων δει σκοπείν, άλλ' έξ ων αυτός ουτος διεπράξατο ουδ υφ' ένος γάρ 10 αναγκασθείς ανθρώπων αυτός ανείλε τους δρους. έργω Φανερον ποιήσας ότι ψεύδεται καὶ ταῦθ' ώς αληθη λέγω, τος μέν χωρίον και νῦν οὖτός Φησιν αποτετιμήσθαι ταλάντου, την δ οικίαν ως προσωρίσατο διοχιλίων καὶ πάλιν τους δρους άνειλε γε-15 νομένης της δίκης, τους είδότας υμίν μάρτυρας παρέξομαι. καὶ μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δήλον τοίνυν ότι δισχιλίων μέν ώρισμένος την οικίαν, ταλάντου δε το χωρίον, ως ογδοήκοντα μνας 20 δεδωκώς ήμελλεν άμφισβητήσειν. μείζον οὖν ἄν τι γένοιτο τεκμήριον ὑμῖν τοῦ μηδεν ἀληθες νῦν λέγειν τοῦτον, ή εί φανείη μή ταὐτά λέγων τοῖς έξ άρχης περί των αύτων; έμοι μεν γαρ ούδεν αν δοκείε τούτου μείζον εύρεθηναι.

Σκέψασθε τοίνυν την αναίδειαν, ός γ' έν υμίν 25 ετόλμησεν είπειν ώς² ουκ αποστερεί με όσω πλείονος άξιόν έστι ταλάντου, και ταθτ' αύτος τιμήσας ούκ άξιον είναι πλείονος. τί γάρ βουλόμενος δισχιλίων προσωρίσω την οικίαν, ότε τας ογδοήκοντα

c öτι τὸ, Reiske.

d ὅτι τοὺς, Reiske. · ěmeddev, Reiske.

⁻ F dorý, Reiske.

f Reiske omits vvv here and inserts it after ταὐτα.

μνᾶς ἐνεκάλεις, εἰ γε τὸ χωρίον ἄξιον ἦν πλείονος, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὐτῷ καὶ τὰς δισχιλίας ἐτίθεις; ἢ ὅταν μέν σοι δοκἢ πάντα τὰ ᾿Αφόβου διασώζειν, τό ħ τε χωρίον ἔσται ταλάντου μόνον ἄξιον, καὶ τὴν οἰκ-5 ίαν ἐν δισχιλίαις προσέξεις, ἢ τε προὶξ ὀγδοἡκοντα μναῖ γενήσονται, καὶ άξιώσεις ἔχειν ἀμφότερα ὁταν δέ σοι μὴ συμφέρη, τάναντία πάλιν ἡ μὲν οἰκία ταλάντου, διότι νῦν ἐγὼ ταύτην ἔχω, τοῦ δὲ χωρίου 87٤ τὸ περιὸν οὐκ ἐλάττονος ἢ δυοῖν ἄξιον, ἵν ἐγὼ δοκῶ ¹ 10 βλάπτειν τοῦτον, οὐκ ἀποστερεῖσθαι. ὀρᾶς ὡς ὑποκρίνη μὲν δεδωκέναι τὴν προῖκα, φαίνη δὲ κατ οὐδ ὀντινοῦν τρόπον δεδωκώς; τὰ ¹ γὰρ ἀληθῆ καὶ μὴ κακουργούμενα τῶν πραγμάτων ἀπλῶς οἶ ἀν ἐξ ἀρχῆς πραχθῆ, τοιαῦτ ἐστίν σὺ δὲ τοὐναντίον 15 ἐξελέγχη πράξας εἰς τὴν καθ ἡμῶν ὑπηρεσίαν.

Αξιον² τοίνυν καὶ τον ὅρκον, ὁποῖον τιν ἀν ὤμοσεν, εἴ τις ἔδωκεν, ἐκ τούτων ίδεῖν. ὅς³ γὰρ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἔφη τὴν προῖκ εἶναι, εἰ τότ αὐτῷ τις ἔδωκεν, ὁμόσαντι ταῦτ ἀληθῆ λέγειν, κομίσασθαι, τί 20 ἐποίησεν ἄν; ἢ δῆλον ὅτι ὥμοσεν τί γὰρ καὶ λέγων οὐ φήσει τότ ἀν ὁμόσαι νῦν γε τοιαῦτ ἀξιῶν; οὐκοῦν ὅτι γ ἐπιώρκησεν ἀν, ἐαυτὸν ἐξελέγχει νῦν γὰρ οὐκ ὀγδοήκοντα μνᾶς, ἀλλὰ τάλαντον δεδωκέναι φησίν. τί μᾶλλον ᾶν οῦν εἰκότως τις αὐτὸν ἐκεῖνα 25 ἐπιορκεῖν ἢ τάδ ἡγοῖτο; ἢ τίνα τις δικαίως ᾶν ἔχοι περὶ τούτου διάνοιαν τοῦ ὀραδίως οὕτως ἐαυτὸν ἐξελέγχοντος ὄντ ἐπίορκον;

Αλλά νη Δί ΐσως οὐχὶ πάντ αὐτῷ τοιάὖτα πέπρακται, οὐδὲ πανταχόθεν δηλός ἐστι τεχνάζων. 30 ἀλλὰ καὶ τιμώμενος φανερὸς γέγονεν ὑπὲρ Αφόβου ταλάντου, καὶ τοῦτ αὐτὸς ἡμῖν ἀποδώσειν ἐγγυώ-

h τότε τὸ χωρίον, Reiske.

[·] Reiske places δοκῶ after ἀποστερεῖσθαι.

k ὑμῖν, Reiske.

μενος. καίτοι σκέψασθε ότι τοῦτ' έστὶ τεκμήριον οὐ μόνον τοῦ τὴν γυναῖκα συνοικεῖν Αφόβω καὶ τοῦτον οικείως έχειν, άλλα και τοῦ μη δεδωκέναι την προίκα. τίς γαρ ανθρωπος ηλιθιός έστιν ούτως ώς αργύ-5 ριον μένη δούς τοσοῦτον, έπειθ' εν λαβών χωρίον αμφισβητούμενον είς αποτίμησιν, συν οίς πρότερον έζημίωτο, τὸν ἀδικήσαντα ώς δίκαιόν τι ποιήσαντα 879 καί του της δίκης όφλήματος προσεγγυήσασθαι; έγω μένο οὐδέν οίμαι και γάρ οὐδε λόγον τὸ 10 πράγμι έχον έστι, τον αυτον αυτφ μη δυνάμενον κομίσασθαι τάλαντον, τοῦτον άλλφ τινὶ φάσκειν αποτίσειν και ταῦτ' έγγυᾶσθαι, άλλα και άπ' αὐτων τούτων έστι δηλον ότι την μέν προίκα ου δέδωκεν, αντί δε πολλών χρημάτων των έμων οίκειος ών 15 Αφόβω ταῦτ' ἀπετιμᾶτο, κληρονόμον τὴν^ρ ἀδελφὴν τῶν ἐμῶν μετ' ἐκείνου καταστησαι βουλόμενος. εἶτα νῦν παρακρούσασθαι ζητεί και Φενακίζει, λέγων ώς πρότερον τους δρους έστησεν η έκεινον την δίκην όφλειν. ου πρότερον γε ή παρά σοι, εί γε νυν 20 άληθη λέγεις δηλον γάρ ότι καταγνούς άδικίαν αύτοῦ ταῦτ ἐποίεις. εἶτα καὶ γελοῖον τοῦτο λέγειν, ώσπερ ουκ είδότων υμών ὅτι πάντες οἱ τὰ τοιαῦτ΄ αδικοῦντες σκοποῦσι τί λέξουσιν, καὶ οὐδεὶς πώποτ ώφλε σιωπών ούδ άδικεῖν όμολογών άλλ έπειδάν, 25 οίμαι, μηδεν άληθες λέγων έξελεγχθη, τότε γιγνώσκεται οποίός έστιν. ὅπερ καὶ οὖτος ἔμοιγε δοκεῖ πάσχειν. έπει Φέρε, πως έστι δικαιον, έαν μέν όγδοήκοντα μνων θης όρους, ογδοήκοντα μνας είναι την προϊκα, έὰν δὲ πλείονος, πλείον, έὰν δὲ ἐλάττονος, 30 έλαττον; ή πως έστι δίκαιον, της άδελφης της σης μηδέπω και τήμερον άλλω συνοικούσης μηδ' άπηλ-

¹ ἀνθρώπων, Reiske, Bekker. .

n Reiske and Bekker omit μèν.

P των έμων την άδελφην, Reiske.

m ös, Bekker.

Reiske omits ἐγω μὲν.

⁹ oùôels ôè, Reiske.

λαγμένης Αφόβου, μηδέ την προίκα δεδωκότος σοῦ μηδ ύπερ τούτων είς βάσανον μηδ είς άλλο δίκαιον μηδέν καταφεύγειν έθέλοντος, ότι σύ στήσαι φής ύρους, σον είναι το χωρίον; έγω μεν ουδαμώς οίμαι 5 την γάρ άληθειαν σκεπτέον, ουκ ά τις έαυτώ παρεσκεύασεν έξεπίτηδες είς το λέγειν τι δοκείν, 881 ώς περ υμείς. Επειτα το δεινότατον εί και δεδωκότες ήτε ως μάλιστα την προίκα, ην ου δεδώκατε, τίς ο τούτων αίτιος; ούχ υμείς, έπει τάμα έδοτε; ούχ 10 ύλοις έτεσι πρότερον δέκα τάμα λαβών είγεν έκείνος ων ωφλε την δίκην, η κηδεστήν σοι γενέσθαι; η σε μεν έδει κομίσασθαι πάντα, τον δε και καταδικασάμενον καὶ δι ὀρφανίαν ήδικημένον καὶ προικὸς άληθινης απεστερημένον, δν μόνον ανθρώπων ούδε της 15 έπωβελίας ἄξιον ην κινδυνεύειν, ηναγκάσθαι τοιαῦτα παθείν, κεκομισμένον μηδ' ότιοῦν, καὶ ταῦτ' έθέλοντα ποιείν υμίν αθτοίς, εί τι των δεόντων ήβούλεσθε" πράττειν;

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ' ΠΡΟΣ ΖΗΝΟΘΕΜΙΝ.

20 ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΔΑΝΕΙΣΑΜΕΝΟΣ παρὰ Δήμωνος, ἐνος τῶν Δημοσθένους συγγενῶν, ἔμπορός τις, Πρῶτος ὅνομα, ἐπρίατο τοῦ ἀργυρίου σἶτον ἐν Συρακούσαις, καὶ τοῦτον ἐκόμισεν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ νεως ἢς Ἡγέστρατος ἐναυ-²5 κλήρει. Ἡγέστρατος δὲ καὶ Ζηνόθεμις, πρὸς ὅν ἐστιν ἡ παραγραφὴ, Μασσαλιῶται μὲν ἦσαν τὸ γένος, κακούργημα δὲ τοιοῦτον ἐν Συρακούσαις ἐκακούργησαν, ὡς ὁ ῥήτωρ φησίν. ἐδανείσαντο ¹ χρήματα, ταῦτα δὲ 881

r δεδωκότος τούτφ σοῦ, Reiske.

t erel ele, Reiske.

[•] καταφυγεῖν, Reinke.

^{*} έβούλεσθε, Reiske.

είς μεν την ναθν ούκ ενέθεντο, λάθρα δε είς την Μασσαλίαν απέστειλαν, αποστερήσαι τους δανείσαντας βεβουλευμένοι. έπειδή γάρ έγέγραπτο έν τῷ συμβολαίω, εί πάθοι τι ή ναθς, μή απαιτείσθαι αυτούς τὰ 5 χρήματα, εσκέψαντο καταδύσαι την ναύν. νύκτωρ οὖν ἐν τῷ πλῷ κατελθών ὁ Ἡγέστρατος διέκοπτε τοῦ πλοίου τὸ έδαφος². Φωραθεὶς δὲ καὶ φεύγων τους επιβάτας είς την θάλασσαν είσπίπτει και παραχρημα απόλλυται. ο τοίνυν Ζηνόθεμις, ο κοινωνός. 10 ως φησιν ο ρήτωρ, τοῦ Ἡγεστράτου, μόλις σωθείσης είς Αθήνας της νεώς, ημφισβήτει τοῦ σίτου, λέγων είναι τον σίτον Ηγεστράτου, έκείνον δέ παρ έαυτοῦ δεδανεισθαια χρήματα. ένστάντων δε αὐτώ τοῦ τε Πρώτου καὶ τοῦ Δήμωνος αμφοτέροις έλαχε δίκην 15 έμπορικήν, και τὸν Πρῶτον έξ έρήμης ελών εκόντα, ως φησι Δημοσθένης, καὶ συγκακουργούντα, εἰσάγει καὶ τὸν Δήμωνα δεύτερον είς τὸ δικαστήριον. ὁ δὲ παραγράφεται μη είσαγώγιμον είναι την δίκην, νόμον παρεχόμενος τον διδόντα τοις έμπόροις τας δίκας 20 είναι περί των Άθήνα(ε καὶ των Άθήνηθεν συμβολαίων Ζηνοθέμιδι δέ φησι μηδέν συμβόλαιον είναι προς αυτόν . και ο μεν άγων έστι παραγραφικός, ο δέ λόγος, ως της εύθυδικίας του πράγματος είσηγμένης, ούτως είρηται περί τοῦ μη Ζηνοθέμιδος είναι 25 τον σίτον, άλλα του Πρώτου, ῷ ό Δήμων εδάνεισε το άργύριον. ου γάρ βούλεται δοκείν ρήματι τοῦ νόμου μόνον ίσχυρίζεσθαι κατά τὸ πρᾶγμα άδικῶν, 882 άλλα δείκνυσιν ως θαρρεί μεν και τη εύθεία, έκ περιουσίας δε αυτώ και παραγραφήν ο νόμος δίδωσι.

^{30 &#}x27;Ανδρες² δικασταί, βούλομαι παραγεγραμμένος μη είσαγώγιμον είναι την δίκην περί τῶν νόμων

δavelσασθαι, Reiske.
 b αὐτόὺ, Reiske, Bekker.
 Beiske omits ὁ

πρώτον είπεῖν, καθ' οὺς παρεγραψάμην. οἱ νόμοι κελεύουσιν, ω ανδρες δικασταί, τας δίκας είναι τοῖς ναυκλήροις και τοις έμπόροις των Αθήναζε και των Άθήνηθεν συμβολαίων, καὶ περὶ ὧν ᾶν ὧσι συγγρα-5 Φαί εάν δέ τις παρά ταῦτα δικάζηται, μη είσαγώγιμου είναι την δίκην. τούτω τοίνυν Ζηνοθέμιδι πρός μεν έμε ότι ούδεν ην συμβόλαιον ούδε συγγραφή, και αυτός ομολογεί έν τω έγκλήματι δανείσαι δέ φησιν Ήγεστράτω ναυκλήρω, τούτου δέ 10 απολομένου έν τῷ πελάγει ήμᾶς τὸ ναῦλον σφετερίσασθαι τουτί το έγκλημά έστιν. έκ δή τοῦ αύτοῦ λόγου τήν τε δίκην ούκ είσαγώγιμον οὖσαν μαθήσεσθε και την όλην επιβουλήν και πονηρίαν τουτουὶ τοῦ ἀνθρώπου ὄψεσθε. δέομαι δ΄ ὑμῶν πάν-15 των, ω ανδρες δικασταί, είπερ αλλω τινί πώποτε πράγματι τὸν νοῦν προσέσχετε^h, καὶ τούτφ προσχείν ι άκούσεσθε γαρ ανθρώπου τόλμαν και πονηρίαν ού την τυχοῦσαν, ἄνπερ' έγω τὰ πεπραγμένα αὐτῷ 885 πρός ύμας πολλάκις είπειν δυνηθώ. οιομαι δέ.

20 Ζηνόθεμις γαρ οὐτοσὶ ὢν ὑπηρέτης Ἡγεστράτου τοῦ ναυκλήρου, ὂν καὶ αὐτὸς ἔγραψεν ἐν τῷ ἐγκλήματι ὡς ἐν τῷ πελάγει ἀπώλετο, πῶς δ, οὐ προσέγραψεν, ἀλλ ἐγὼ φράσω, ἀδίκημα τοιουτονὶ μετ ἐκείνου συνεσκευάσατο. χρήματα ἐν ταῖς Συ-25 ρακούσαις ἐδανείζετο οὖτος κάκεῖνος ἱ. ὡμολόγει δ ἐκεῖνος μὲν πρὸς τοὺς τούτῳ δανείζοντας, εἴ τις ἔροιτο, ἐνεῖναι σῖτον ἐν τῆ νηὶ τούτῳ πολὺν, οὐτοσὶ δὲ πρὸς τοὺς ἐκείνῳ τὸν γόμον οἰκεῖον ἔχειν αὐτὸν τῆς νεώς ὢν δὲ ὁ μὲν ναύκληρος, ὁ δὲ ἐπιβάτης, 30 ἐπιστεύοντο εἰκότως ἃ περὶ ἀλλήλων ἔλεγον. λαμ-

d åν, Reiske, Bekker. e Ἡγεστράτω τῷ ναυκλήρω, Reiske. f καὶ τουτὶ, Reiske. s δὶ, Reiske, Bekker.

h προσείχετε, Reiske, Bekker.

k οὐτοσὶ, Reiske.

k οὐτοσὶ, Reiske.

k καὶ ἐκεῖνος, Reiske, Bekker.

βάνοντες δε τὰ χρήματα οίκαδε ἀπέστελλον είς την Μασσαλίαν, καὶ οὐδεν είς την ναθν είσεφερον. οὐσων δε των συγγραφων, ώσπερ είωθασιν άπασαι, σωθείσης της νεώς αποδούναι τα χρήμαθ', ίν' αποστερή-5 σαιεν τους δανείσαντας, την ναῦν καταδῦσαι έβουλεύσαντο, ὁ μὲν οὖν Ἡγέστρατος, ὡς ἀπὸ τῆς γῆς απηραν δυοίν ή τριων ημερών πλούν, καταβάς της νυκτός είς κοίλην ναῦν διέκοπτε τοῦ πλοίου τὸ έδα-Φος ούτοσι δ', ώς ούδεν είδως, άνω μετά των άλλων 10 έπιβατων διέτριβεν. ψόφου δέ γενομένου, αίσθάνονται οι έν τω πλοίω ότι κακόν τι έν νηι κοίλη γίγνεται, καὶ βοηθοῦσι κάτω. ὡς δ' ηλίσκετο ὁ Ήγεστρατος καὶ δίκην δώσειν ὑπέλαβεο, Φεύγει καὶ εκδιωκόμενος ρίπτει εαυτον είς την θάλατταν, δια-15 μαρτών δε τοῦ λέμβου δια τὸ νύκτα είναι ἀπεπνίγη. έκεινος μέν οὖν οὕτως, ὥσπερ ἄξιος ἦν, κακὸς κακῶς απώλετο, α τους άλλους έπεβούλευσε ποιήσαι, ταῦ- 884 τα παθών αύτός. ούτοσι δ' ο κοινωνός αύτου και συνεργός το μέν πρώτον εύθύς έν τῷ πλοίω παρά1 20 ταδικήματα, ώς ουδέν είδως, άλλ' έκπεπληγμένος καί αύτος, έπειθε τον πρωρέα και τούς ναύτας είς τον λέμβον έκβαίνειν και έκλιπείν την ναθν την ταχίστην, ως άνελπίστου της σωτηρίας ούσης και καταδυσομένης της νεώς αὐτίκα μάλα, τν ὅπερ διενοήθη-25 σαν, τοῦτ' ἐπιτελεσθείη καὶ ή ναῦς ἀπόλοιτο καὶ τὰ συμβόλαια αποστερήσαιεν. αποτυχών δε τούτου, καὶ τοῦ ² παρ' ἡμῶν συμπλέοντος ^α ἐναντιωθέντος καὶ τοις ναύταις μισθούς, εί διασώσαιεν την ναύν, μεγάλους έπαγγειλαμένου, σωθείσης είς Κεφαλληνίαν τ 30 της νεώς διά τους θεούς μάλιστά γε, είτα και διά

m δυείν, Reiske.

n κοίλη νηὶ, Reiske, Bekker.

ο ὑπελάμβανε, Reiske.

P ἐμβαίνειν και ἐκλείπειν, Reiske.

⁹ ἐμπλέοντος, Reiske.

^{*} Kepahnviav, Reiske, Bekker; so also wherever the name occurs.

την των ναυτων άρετην, πάλιν μετά των Μασσαλιωτων των τοῦ Ἡγεστράτου πολιτων μη καταπλεῖν Αθήναζε το πλοῖον ἔπραττε, λέγων ως αὐτός τε καὶ τὰ χρήματ' ἐκεῖθέν ἐστι, καὶ ὁ ναὐκληρος εἴη 5 καὶ οἱ δεδανεικότες Μασσαλιωται. ἀποτυχων δὲ καὶ τούτου, καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν τῆ Κεφαλληνία γνόντων Ἀθήναζε τὴν ναῦν καταπλεῖν, ὅθενπερ ἀνήχθη, ὁυ οὐδ ἀν εῖς ἐλθεῖν ῷετο δεῦρο τολμῆσαι τοιαῦτά γε ἐσκευωρημένου³ καὶ πεποιηκότα, οὖτος ω 10 ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοσοῦτον ὑπερβέβληκεν ἀναιδεία καὶ τόλμη ὥστ' οὐκ ἐλήλυθε μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ σίτου τοῦ ἡμετέρου ἀμφισβητήσας ἡμῖν δίκην πρὸς 48 εἴληχεν.

Τί οὖν ποτ' έστὶ τὸ αἴτιον, καὶ τῷ ποτ' έπηρ-15 μένος ούτος καὶ ἐλήλυθε καὶ την δίκην είληχεν; έγω ύμιν έρω, ἄνδρες δικασταλ, άχθόμενος μεν νη τον Δία καὶ θεούς, ἀναγκαζόμενος δέ. ἔστιν ἐργαστήρια μοχ- 88 θηρων ανθρώπων συνεστηκότων εν τῷ Πειραιεί ους ούδ' ύμεις αγνοήσετε t ίδόντες. έκ τούτων ένα, ήνίχ 20 οὖτος ἐπραττεν ὅπως ἡ ναῦς μὴ καταπλευσεῖται δεύρο, πρεσβευτήν έκ βουλής τινά λαμβάνομεν γνώριμον ούτωσὶ, ὅ τι ਖ δ' ἡν ούκ είδότες, ἀτύχημα ούδὲν έλαττον, εί οδόν τ' είπειν, άτυχήσαντες ή το έξ άρχης πονηροίς ανθρώποις συμμίξαι. οὖτος ὁ πεμφθείς 25 υφ' ήμων, Άριστοφων όνομα αυτώ, δε και τα του Μικκαλίωνος πράγματα εσκευώρηται, ταῦτα γάρ νῦν ἀκούομεν, ηργολάβηκεν² αὐτὸς καὶ κατεπήγγελται τουτωί, και όλως έστιν ο πάντα πράττων ούτος 3. όδι δε άσμενος δέδεκται ταῦτα. ως γάρ διή-30 μαρτε τοῦ διαφθαρηναι το πλοίον, οὐκ ἔχων αποδοῦναι τὰ χρήματα τοῖς δανείσασι, πῶς γὰρ ά γε έξ

[•] προσείληχεν, Reiske, Bekker.

[&]quot; ὅτι δ' ἦν τοιοῦτος οὐκ, Reiske.

ι άγνοήσαιτε, Reiske.

w ἐαυτον, Reiske.

άρχης μη ἐνέθετο; ἀντιποιείται τῶν ἡμετέρων, καί φησι τῷ Ἡγεστράτῳ ἐπὶ τούτῳ τῷ σίτῳ δεδανεικέναι ον ὁ παρ ἡμῶν ἐπιπλέων ἐπρίατο. οι δε δε δανεισταὶ τὸ ἐξ ἀρχης ἐξηπατημένοι, ορῶντες ἐαυστην, ἀλλο δ οὐδὲν, ἐλπίδα ἔχοντες ὑπὸ τούτου παρακρουσθέντων ὑμῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀπολήψεσθαι τὰ ἐαυτῶν, ον ἴσασι ψευδόμενον ταῦτα καθ ἡμῶν, τούτῳ συνδικεῖν ἀναγκάζονται τοῦ συμφέρον-10 τος ἔνεκα τοῦ ἐαυτῶν.

Το μέν οὖν πράγμα ὖπέρ οὖ τὴν ψῆφον οἴσετε, ώς εἰπεῖν ἐν κεφαλαίῳ, τοιοῦτόν ἐστι. βούλομαι δὲ τοὺς μάρτυρας ὧν λέγω πρῶτον ὑμῖν παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα δὴ καὶ τάλλα^γ διδάσκειν. καί 15 μοι λέγε τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

886

Επειδη τοίνυν αφίκετο δεῦρο το πλοῖον, γνόντων των Κεφαλλήνων άντιπράττουτος τούτου, όθεν εξέπλευσε το πλοῖον, ενταῦθα καὶ καταπλεῖν αὐτὸ, 20 την μεν ναῦν οἱ ἐπὶ τῆ νηὶ δεδανεικότες ἐνθένδε εὐθέως εἰχον, τὸν δὲ σῖτον ὁ ἡγορακως εἶχεν ἡν δ΄ οὖτος ὁ ἡμῖν τὰ χρήματ ὁφείλων. μετὰ ταῦτα ἡκεν οὖτος ἔχων τὸν παρ ἡμῶν πεμφθέντα πρεσβευτήν, τὸν Αριστοφωντα, καὶ ἡμφισβήτει τοῦ 25 σίτου, φάσκων Ἡγεστράτω δεδανεικέναι. "τί λέγεις, ἄνθρωπε;" εὐθέως ὁ Πρῶτος τοῦτο γὰρ ἡν τοὕνομα τῷ τὸν σῖτον είσαγαγόντι, τῷ τὰ χρήμαθ ἡμῖν ὁφείλοντι, "σὰ χρήματα δέδωκας Ἡγεστράτω, μεθ' οῦ τοὺς ἄλλους ἐξηπάτηκας, ὅπως δανείσηταις,

[×] είνεκα, Reiske, Bekker.

² outos haer, Reiske.

y τάλλα, Bekker.

καίδα σοὶ πολλάκις λέγοντα ὅτι τοῖς προϊεμένοις δ άπολείται τὰ χρήματα; σὰ οὖν ταῦτ' ἀκούων αὐτὸς αν προήκω⁷;" έφη⁸ καὶ ἀναιδής ἦν. "οὐκοῦν είς τὰ μάλιστα άληθη λέγεις," των παρόντων τις υπέλαβεν, "ό σὸς κοινωνὸς καὶ πολίτης, ό Ηγέστρατος. 5 ως έοικεν, έξηπάτηκέ σε, καὶ ὑπὲρ τούτων αὐτὸς αύτω θανάτου τιμήσας απόλωλεν." "καὶ ὅτι γ΄," έφη τις των παρόντων, "άπάντων έστι συνεργός ούτος εκείνω, σημείον ύμιν έρω πρό γάρ του δια-10 κόπτειν έπιχειρησαι την ναθν, τίθενται πρός τινα των συμπλεόντων ούτος και ό 'Ηγέστρατος βιβλίον συγγραφήν. καίτοι εί 10 μεν είς πίστιν εδωκας e, τί προ τοῦ κακουργήματος αν τὰ βέβαια έποιοῦ; εί δ' απιστων ετύγχανες, τί ούχ ώσπερ οἱ άλλοι, 15 τὰ δίκαια ἐλάμβανες ἐν τῆ γῆ; τί αν τὰ πολλά λέγοι τις; ην γάρ ουδ ότιοῦν πλέον ημίν ταῦτα λέγουσιν, άλλ' είχετο τοῦ σίτου. Εξηγεν αὐτὸν 887 ο Πρώτος και ο κοινωνός του Πρώτου, Φέρτατος: ούτοσι δ΄ οὐκ έξήγετο, οὐδ' αν έφη διαρρήδην ὑπ' 20 ούδενδς έξαχθηναι⁸, εί μη αύτον έγω έξάξω. μετά ταθτα προϋκαλείτο ο Πρώτος αυτόν και ήμεις έπί την άρχην την των Συρακοσίων, κάν μεν έωνημένος τον σίτον έκείνος Φαίνηται και τα τέλη κείμενα εκείνου h και τας τιμάς ο διαλύων εκείνος, τοῦτον 25 πονηρού όντα ήξιουμεν (ημιούσθαι, εί δε μή, καὶ τά 5 διάφορα απολαβείν και τάλαντον προσλαβείν, καί τοῦ σίτου ἀφιστάμεθα. ταῦτ' ἐκείνου προκαλουμένου καὶ λέγοντος καὶ ἡμῶν οὐδὲν ἦν πλέον, ἀλλ' ην αίρεσις η τοῦτον εξάγειν ημας η απολωλεκέναι6 30 σωθέντα καὶ παρόντα τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν. ὁ γάρ αὖ Πρώτος διεμαρτύρετο εξάγειν βεβαιοῦν αναπλεῖν

^{*} καίτοι πολλάκις λέγοντας, Reiske. b προεμένοις, Reiske.

e el καl, Reiske. d Reiske omits δ e δέδωκας, Reiske.

^{&#}x27; άντείχετο, Reiske. ε έξαχθηναι άν, Reiske. h ἐκείνω, Reiske.

έθέλειν εἰς τὴν Σικελίαν. εἰ⁸ δὲ ταῦτ΄ ἐθέλοντος αὐτοῦ προησόμεθ΄ ἡμεῖς τούτφ τὸν σῖτον, οὐδὲν αὐτῷ μέλειν. καὶ ὅτι ταῦτ΄ ἀληθῆ λέγω, καὶ οὕτ΄ αν έξαχθῆναι ἔφη, εἰ μὴ ὑπ΄ ἐμοῦ, οὕθ΄ ἃ προύκα-5 λεῖτο περὶ τοῦ ἀναπλεῖν ἐδέχετο, ἔν τε τῷ πλοίψ τὴν συγγραφὴν ἔθετο, λέγε τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

'Επειδή τοίνυν ουτ' έξάγεσθαι ήθελεν υπό τοῦ Πρώτου ουτ' είς την Σικελίαν αναπλείν επί τα 10 δίκαια, προειδώς θ' άπαντα έφαίνετο α ό Ἡγέστρατος έκακούργει, λοιπον ην ημίν τοίς ένθένδε μέν πεποιημένοις τὸ συμβόλαιον, παρειληφόσι δὲ τὸν σίτον παρά τοῦ δικαίως έκει πριαμένου, έξάγειν τοῦτον. τί γὰρ αν καὶ ἄλλο ἐποιοῦμεν; οῦπω γὰρ 15 τοῦτό γε οὐδείς ημῶν 10 τῶν κοινωνῶν ὑπέλαβεν, ὡς 88ε ύμεις γνώσεσθέ ποτ είναι τούτου τον σίτον, ον καταλιπείν ούτος έπειθε τούς ναύτας, όπως απόλοιτο τοῦ πλοίου καταδύντος. ο καὶ μέγιστόν έστι σημείον τοῦ μηδεν προσήκειν αὐτώ τίς γάρ αν τον 20 έαυτοῦ σῖτον ἔπειθε προέσθαι τοὺς σώζειν βουλομένους; ή τίς ούκ αν έπλει δεξάμενος την πρόκλησιν είς την Σικελίαν, οδ ταθτα ην ελέγξαι καθαρώς; καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτ ήμελλον τύμων καταγνώσεσθαι, ώς είσαγώγιμον ψηφιείσθε τούτω την 25 δίκην περὶ τούτων τῶν χρημάτων, ἃ κατὰ πολλούς τρόπους οὖτος ἔπραττεν ὅπως μὴ εἰσαγώγιμα δεῦρ' ἔσται, πρώτον μέν ὅτε αὐτὰ καταλιπεῖν τοὺς ναύτας έπειθεν, είθ' ότ' έν Κεφαλληνία μη δεύρο πλείν την ναθν έπραττεν. πως γάρ οὐκ αίσχρον καί 30 δεινον αν γένοιτο, εί Κεφαλληνες μέν, όπως τοις Άθηναίοις σωθή τὰ χρήματα, δεῦρο πλεῖν τὴν ναῦν

h ἐμέλλομεν, Reiske.

ι τούτφ ψηφιείσθε, Reiske.

κριναν, ύμεις δ΄ όντες Αθηναίοι τὰ τῶν πολιτῶν τοις καταποντίσαι βουληθείσι δοῦναι γνοίητε, καὶ ὰ μὴ καταπλείν ὅλως οὖτος δεῦρο ἔπραττε, ταῦτ΄ εἰσαγώγιμα τούτῳ ψηφίσαισθε; μὴ δήπου, ὧ Ζεῦ 5 καὶ θεοί. λέγε δή μοι, τί παραγέγραμμαι.

ПАРАГРАФН.

Λέγε δή μοι τον νόμον.

NOMOΣ.

"Οτι2 μεν τοίνυν έκ τῶν νόμων παρεγραψάμην 10 μη είσαγώγιμον είναι την δίκην ίκανῶς οίομαι δεδείχθαι τέχνην δ' άκούσεσθε τοῦ σοφοῦ τοῦ ταῦτα πάντα συντεταχότος, τοῦ Αριστοφώντος. ώς γάρ έκ των πραγμάτων απλως ούδεν εώρων δίκαιον αυτοίς ένον, έπικηρυκεύονται³ τῷ Πρώτφ καὶ πείθουσι τον 15 ἄνθρωπον ἐνδοῦναι τὰ πράγμαθ' αὐτοῖς πράττοντες 889 μέν, ώς ἔοικε, καὶ έξ άρχης τοῦτο, ώς ήμιν νυνὶ φανερον γέγονεν, ου δυνάμενοι δε πεισαι. ο γάρ ἄνθρωπος ο Πρώτος, έως μέν ψετο τον σίτον κέρδος έλθόντα ποιήσειν, άντείχετο τούτου καὶ μᾶλλον 20 ηρείτο αυτός τε κερδάναι και ημίν τα δίκαια άποδουναι ή κατακοινωνήσας τούτοις της μέν ώφελείας τούτους ποιήσαι μερίτας, ήμας δ' άδικήσαι ώς δέ δεύρο ήκοντος αὐτού καὶ περὶ ταῦτα πραγματευομένου έπανηκεν ο σίτος, άλλην ευθέως έλαβε γνώκαὶ ἄμα, είρήσεται γάρ ὧ ἄνδρες 'Αθηναῖοι 25 μην. πασα προς υμας η αλήθεια, και ημείς οι δεδανεικότες προσεκρούομεν αύτῷ καὶ πικρῶς είχομεν, τῆς τε (ημίας έφ' ήμας ιούσης της έπι τον σίτον, καίδ συκοφάντην άντι χρημάτων αιτιώμενοι τουτον ήμιν 30 κεκομικέναι. έκ τούτων, ούδε φύσει χρηστός ων άνθρωπος δηλονότι, επί τούτους αποκλίνει, και συγ-

χωρεί την δίκην έρημον όφλειν, ην ούτος αυτώ λαγχάνει τότε, ὅτε οὕπω ταὐτὰ ἐφρόνουν. εί μὲν γαρ αφήκε τον Πρώτον, έξελήλεγκτ' αν εύθέως ήμας συκοφαντών οφλείν δε παρών εκείνος ου συνεχώρει, 5 ϊν' 4 έαν μεν αυτώ ποιώσιν α ωμολογήκασιν εί δέ μή, την έρημον άντιλάχη, άλλα τί ταῦτα; εί μέν γαρ α γέγραφεν ούτος είς το έγκλημα έποίει, ουκ όφλειν αν δίκην δικαίως, άλλ' άποθανειν ο Πρώτος έμοιγε δοκεί. εί γάρ έν κακοίς καὶ χειμώνι τοσοῦ-10 τον οίνον έπινεν ώσθ' όμοιον είναι μανία, τί οὐκ άξιός έστι παθείν; η εί γράμματ έκλεπτεν η ύπανέωγεν; άλλα ταῦτα μέν αὐτοὶ πρὸς έαυτοὺς ὑμεῖς όπως ποτέ έχει διακρινείσθε τη δ' έμη δίκη μη-89 δεν εκείνης πρόσαγε. εί τι σε ήδικηκεν ο Πρώτος ή 15 λέγων η ποιῶν, ἔχεις¹, ὡς ἔοικε, δίκην οὐδεὶς ἡμῶν έκωλυσεν, ούδε νθν παραιτείται. εί δε σεσυκοφάντηκας, ου περιεργαζόμεθα νη Δία. άλλ' έκποδών έστιν άνθρωπος 1. διά γε ύμας, ίνα τάς τε μαρτυρίας τὰς ἡμετέρας λίπη, καὶ νῦν ὑμεῖς ὅ τι αν βού-20 λησθε λέγητε κατ' αὐτοῦ. εί μη γάρ δι' ὑμῶν ἔρημος εγίγνετο ή δίκη, αμα αν αντον προσεκαλοῦ καὶ κατηγγύας πρὸς τὸν πολέμαρχον, καὶ εί μεν κατέστησε σοι τους έγγυητας, μένειν ήναγκάζετ αν η σύ παρ ων λήψει δίκην ετοίμους είχες, εί 25 δε μή κατέστησεν, είς το οίκημα αν ήει. νθν δε κοινωσάμενοι τὸ πράγμα, ὁ μὲν διὰ σοῦ τὴν γεγονυίαν έκδειαν ουκ αποδώσειν ήμιν οίεται, συ δ έκείνου κατηγορών των ήμετέρων κύριος γενήσεσθαι. τεκμήριον δέ έγω μεν γάρ αυτον κλητεύσω, συ δ 30 οὖτε κατηγγύησας οὖτε νῦν κλητεύεις^m.

Έτι⁸ τοίνυν ετέρα τίς έστιν έλπὶς αὐτοῖς τοῦ παρακρούσεσθαι καὶ Φενακιεῖν ὑμᾶς. αἰτιάσονται Δη-

^{*} έχη, Reiske, 1 ἄνθρωπος, Reiske. m κλητεύσεις, Reiske.

μοσθένην, καὶ ἐκείνω ἐμὰ πιστεύοντα Φήσουσιν ἐξάγειν τουτονὶ, ὑπολαμβάνοντες τῷ ρήτορα καὶ γνώριμον εἶναι ἐκεῖνον πιθανὴν ἔχειν τὴν αἰτίαν. ἐμοὶ δ' ἐστὶ μὰν ἀ ἄνδρες ᾿Αθηναῖοι, Δημοσθένης 5 οἰκεῖος γένει, καὶ πάντας ὑμῖν ὅμνυμι τοὺς θεοὺς ἢ μὴν ἐρεῖν τάληθῆ, προσελθόντος δ' αὐτῷ μου καὶ παρεῖναι καὶ βοηθεῖν ἀξιοῦντος, εἴ τι ἔχοι, Δήμων, ἔφη, ἐγω ποιήσω μὰν ὡς ἄν σὺ κελεύης καὶ τοὐμὸν αν δεινὸν εἴη δεῖ μέντοι καὶ τὸ σαυτοῦ καὶ τοὐμὸν 10 λογίσασθαι. ἐμοὶ συμβέβηκεν, ἀφ' οὖ περὶ τῶν 89 κοινῶν λέγειν ἡρξάμην, μηδὰ πρὸς εν πρᾶγμα ἴδιον προσεληλυθέναι ἀλλαὶ καὶ τῆς πολιτείας αὐτῆς τὰ τοιαῦτα ἐξέστηκα.....

ΠΡΟΣ ΑΠΑΤΟΥΡΙΟΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ.

15 ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ό παραγραφόμενος την δίκην ιδία μέν τινα συμβόλαια προς 'Απατούριον έχων άφεσιν έπ' έκείνοις και άπαλλαγην έποιήσατο, νῦν δὲ ὑπὲρ Παρμένοντος ἐγκαλεῖται και ἀπαιτεῖται χρήματα. ὁ γὰρ 20 Παρμένων πολίτης μὲν ην τοῦ ἐμπόρου τοῦ 'Απατουρίου Βυζάντιος, φυγην δὲ ἐκ της πατρίδος κατεδεδίκαστο. φίλω δὲ κατ ἀρχὰς τῷ 'Απατουρίω χρώμενος, ὕστερον προσκρούσας² εἰς δίκας ηλθε, και ἐδίωκε τὸν 'Απατούριον πληγῶν τε και βλάβης³, κάκεῖνος αὖθις 25 τῷ Παρμένοντι δίκην ἀντέλαχεν. ὁ μὲν οὖν 'Απατούριος ἐνὶ διαιτητη τὸ πρᾶγμα ἐπιτραπηναί φησιν 'Αριστοκλεῖ, κάκεῖνον καταγνῶναι τοῦ Παρμένοντος διόπερ ἐπὶ τοῦτον ήκει τὸν νῦν παραγραφόμενον

την δίκην, έγγυητην του Παρμένοντος γεγενησθαι φάσκων. ο δε ούδεν τούτων ομολογεί, άλλα πρώτον μέν φησι τρισίν αυτούς έπιτρέψαι διαιτηταίς, ούχ ένὶ τῷ Αριστοκλεῖ, ἔπειτα έγγυητην τοῦ Παρ-5 μένοντος έν ταις συνθήκαις "Αρχιππον γραφηναι, κάκείνας δε άφανισθηναι τάς συνθήκας κακουργία του Απατουρίου, πείσαντος τον Αριστοκλέα τον έχοντα αυτάς μη κομίζειν είς μέσον, άλλα λέγειν 892 ώς απολώλεκε το γραμματείον καθεύδων ο παίς. 0 ετέρας δε οὐκετι γραφηναι συνθήκας, οὐδε επιτραπηναι τὸ πράγμα διαιτητή, της μέν πρότερον άναιρεθείσης τη των συνθηκών άπωλεία, δευτέρας δε ουκέτι συμβαθείσης αυτοίς του δε Αριστοκλέα παρά πάντα τὰ δίκαια κατὰ τοῦ Παρμένοντος ἀπο-5 Φήνασθαι οὐκέτ' οντα διαιτητήν, και ταῦτα ἀποδημοῦντός τε τοῦ Παρμένοντος κατά συμφοράν μεγάλην και άπηγορευκότος αυτώ μη διαιτάν. ταθτά τε οὖν ο την δίκην Φεύγων προτείνεται τὰ δίκαια, καὶ παραγράφεται του άγωνα, λέγων επὶ μεν τοῖς ?0 γενομένοις αυτῷ πρὸς Απατούριον συμβολαίοις ἄφεσιν υπάρξαι, υστερον δε ουδεν έτι γεγενησθαι συμβόλαιον, περί δε των τοιούτων τους νόμους μή διδόναι δικάζεσθαι.

Τοις² μεν εμπόροις, ω ἄνδρες Άθηναιοι, και τοις 35 ναυκλήροις κελεύει ο νόμος είναι τας δίκας προς τους θεσμοθέτας, έάν τι άδικωνται έν τῷ ἐμπορίῳ ἢ ἐνθένδε ποι πλέοντες ἢ ἐτέρωθεν δεῦρο, και τοις άδικουσι δεσμον ἔταξε τοὐπιτίμιον, ἕως αν ἐκτίσωσιν ὅ τι αν αὐτων καταγνωσθῆ, ἴνα μηδεὶς άδικῆ 30 μηδένα των ἐμπόρων είκῆ. τοις δὲ περὶ των μὴ γενομένων συμβολαίων είς κρίσιν καθισταμένοις ἐπὶ τὴν παραγραφὴν καταφεύγειν ἔδωκεν ὁ νόμος, ἵνα 893

μηδείς συκοφαντήται, άλλ' αὐτοῖς τοῖς τη άληθεία άδικουμένοις των έμπόρων καὶ των ναυκλήρων αι δίκαι ώσιν. και πολλοι ήδη των φευγόντων έν ταις έμπορικαις παραγραψάμενοι κατά τον νόμον 5 τοῦτον καί είσελθόντες είς υμας εξήλεγξαν τους δικα (ομένους άδίκως έγκαλουντας και έπι τη προ-Φάσει τοῦ έμπορεύεσθαι συκοφαντοῦντας, ο μέν οῦν μετά τούτου μοι έπιβεβουλευκώς και τον άγωνα τουτονί κατεσκευακώς προϊόντος τοῦ λόγου καταφα-10 νης ύμιν έσται έγκαλούντος δέ μοι Απατουρίου τά ψευδή και παρά τους νύμους δικαζομένου, και όσα μέν έμοι και τούτω έγένετο συμβόλαια, πάντων απαλλαγής και άφέσεως γενομένης, άλλου δε συμβολαίου ούκ όντος έμοι πρός τοῦτον, ούτε ναυτικοῦ 15 ουτ' έγγαίου, παρεγραψάμην την δίκην μη είσανώγιμον είναι κατά τους νόμους τουτουσί.

NOMOI.

'Ως³ τοίνυν παρὰ τοὺς νόμους τοὐτους εἴληχέ μοι τὴν δίκην Απατούριος καὶ τὰ ψευδῆ ἐγκέκληκεν, ἐκ 20 πολλῶν ὑμῖν τοῦτ' ἐπιδείξω. ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, πολὺν ήδη χρόνον ἐπὶ⁴ τῆς ἐργασίας ὧν τῆς κατὰ θάλατταν μέχρι μέν τινος αὐτὸς ἐκινδύνευον, οὕπω δ' ἔτη ἐστὶν ἐπτὰ ἀφ' οὖ τὸ μὲν πλεῖν καταλέλυκα, μέτρια δ' ἔχων τούτοις⁵ πειρῶμαι ναυ-25 τικοῖς ἐργάζεσθαι. διὰ δὲ τὸ ἀφῖχθαι πολλαχόσε καὶ διὰβ τὸ εἶναί μοι τὰς διατριβὰς περὶ τὸ ἐμπόριον γνωρίμως ἔχω τοῖς πλείστοις τῶν πλεόντων τὴν θάλατταν. τούτοις¹ δὲ τοῖς ἐκ Βυζαντίου καὶ πάνυ οἰκείως χρῶμαι διὰ τὸ ἐνδιατρῖψαι αὐτόθι. 30 ἔχοντος δέ μου οὕτως ὡς ὰς λέγω, κατέπλευσαν δεῦρο 89. τρίτον¹ ἔτος οὖτός τε καὶ πολίτης αὐτοῦ Παρμένων,

[·] μή συκοφαντῶνται, Reiske.

b τούτων, Reiske.

c we eyw heyw, Relake

Βυζάντιος μεν το γένος, φυγάς δ' έκειθεν. προσιόντες δέ μοι έν τῷ ἐμπορίω οὖτος καὶ ὁ Παρμένων έμνήσθησαν περί αργυρίου. έτυχε δε ούτοσί όφείλων επί τη νηί τη αυτου τετταράκοντα μνας, και οί 5 χρησται κατήπειγον αυτόν απαιτούντες και ένεβάτευον είς την ναθν, είληφότες τη υπερημερία άπορουμένω δ' αυτώ μνας μεν δέκα ο Παρμένων ώμολόγησε δώσειν, τριάκοντα δέ μνᾶς έδειτό μου ούτοσὶ συνευπορησαι3, αιτιώμενος τους χρήστας 10 έπιθυμούντας της νεως διαβεβληκέναι αυτόν έν τω έμπορίω, ΐνα κατάσχωσι την ναθν είς άπορίαν καταστήσαντες τοῦ ἀποδοῦναι τὰ χρήματα. έμοὶ μέν οῦν οὐκ ἔτυχε παρὸν ἀργύριον, χρώμενος δ΄ Ἡρακλείδη τῷ τραπεζίτη ἔπεισα αὐτὸν δανεῖσαι τὰ 15 χρήματα λαβόντα έμε εγγυητήν. ήδη δε των τριάκοντα μνών πεπορισμένων έτυχε προσκεκρουκώς τι τούτω ο Παρμένων ωμολογηκώς δ' ευπορήσειν αύτω δέκα μνας, και τούτων δεδωκώς τας τρείς. δια τὸ προειμένον αργύριον ήναγκάζετο και τὸ 20 λοιπον διδόναι. αυτός μεν ουν δια τουτ ουκ ήβουλετο ποιήσασθαι τὸ συμβόλαιον, έμὲ δ' έκέλευε πράξαι όπως αὐτῷ ώς ἀσφαλέστατα έξει. λαβών δ' έγω τὰς έπτα μνᾶς παρά τοῦ Ηαρμένοντος, καίδ τας τρείς, ας προειλήφει ούτος παρ' έκείνου, άν-25 θομολογησάμενος πρός τοῦτον, ώνην ποιοῦμαι τῆς 🔰 νεως καὶ τῶν παίδων, ἔως ἀποδοίη τάς τε δέκα μνᾶς, άς δι' έμοῦ έλαβε, καὶ τὰς τριάκοντα, ὧν κατέστησεν έμε έγγυητην τῷ τραπεζίτη. καὶ ώς άληθη λέγω, 89! άκούσατε τών μαρτυριών.

MAPTYPIAI.

30 Τον μεν τρόπον τοῦτον ἀπήλλαξε τοὺς χρήστας Απατούριος οὐτοσί. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ⁴ δ' έμοl, Reiske, Bekker. • με, Reiske.

μετά ταῦτα τῆς τραπέζης ἀνασκευασθείσης² καὶ τοῦ Ήρακλείδου κατ άρχὰς κεκρυμμένου, έπιβουλεύει ούτοσὶ τούς τε παίδας ἐκπέμψαι Άθήνηθεν καὶ τὴν ναῦν έξορμίσαι έκ τοῦ λιμένος. ὅθεν έμοὶ πρὸς 5 τοῦτον ή πρώτη διαφορά έγενετο. αἰσθόμενος γάρ ο Παρμένων έξαγομένων των παίδων επιλαμβάνεται καί την ναθν κατεκώλυσεν αυτόν έξορμίζειν, καί μεταπεμψάμενος έμε λέγει το πράγμα. ήκουσα, τοῦτον μεν ανοσιώτατον ήγησάμην είναι 10 τῶ ἐπιχειρήματι, ἐσκοπούμην δὲ ὅπως αὐτός τε άπολυθήσομαι της έγγύης της έπὶ την τράπεζαν, καὶ ο ξένος μη απολεί α δι έμου τούτω έδανεισεν. καταστήσας δε φύλακας της νεώς διηγησάμην τοις έγγυηταις της τραπέζης την πράξιν, και παρέδωκα 15 τὸ ἐνέχυρον, είπων αὐτοῖς ὅτι δέκα μναῖ ἐνείησαν τῷ ξένῳ ἐν τῆ νηί. ταῦτα δὲ πράξας κατηγγύησα? τούς παίδας, ϊν' εί τις ένδεια γίγνοιτο, τὰ έλλείποντα έκ των παίδων είη. καὶ έγω μεν έπειδή έλαβον τοῦτον άδικοῦντα, διωρθωσάμην ὑπὲρ ἐμαυ-20 τοῦ καὶ τοῦ ξένου ο δ ώσπερ αδικούμενος, αλλ' οὐκ αδικών εμέμφετό μοι, και ήρώτα εί ούχ ίκανόν μοι είη αὐτῶ δ ἀπολυθηναι της έγγύης της πρὸς τήν τράπεζαν, άλλά καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀργυρίου τοῦ Παρμένοντος την ναθν κατεγγυώ και τους παίδας, και 25 ύπερ ανθρώπου φυγάδος απεχθανοίμην αύτω. έγω 896 δε τον πιστεύσαντα εμαυτώ τοσούτω έφην ήττον αν περιιδείν, όσφ φυγάς ων και άτυχων ήδικείτο πάντα δὲ ποιήσας καὶ είς πᾶσαν ύπὸ τούτου. απέχθειαν τούτω έλθων μόλις είσεπραξα το άρ-30 γύριον, πραθείσης της νεώς τετταράκοντα μνών, οσουπερ ή θέσις ην. αποδοθεισων δε των τριάκοντα μνῶν ἐπὶ τὴν τράπεζαν καὶ τῶν δέκα μνῶν τῷ

Παρμένοντι, έναντίον πολλών μαρτύρων τάς τε συγγραφάς άνειλόμεθα, καθ' άς έδανείσθη τὰ χρήματα, καὶ τῶν συναλλαγμάτων άφειμεν καὶ άπηλλάξαμεν άλλήλους, ὥστε μήτε τούτω πρὸς ἐμὲ μήτ ὅ ἐμοὶ πρὸς τοῦτον πρᾶγμ' είναι μηδέν. καὶ ὡς ἀληθηλέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

MAPTYPIAI.

Μετά² ταῦτα τοίνυν ἐμοὶ μὲν οὕτε μεῖζον οὕτ΄ ἔλαττον πρὸς αὐτὸν συμβόλαιον γέγονεν ὁ δὲ ΠαρΟ μένων ἐδικάζετο τούτῳ τῶν τε πληγῶν ὧν ἔλαβεν ὑπὸ τούτου, ὅτε τῶν παίδων ἐξαγομένων ἐπελάβετο, καὶ ὅτι τοῦ εἰς Σικελίαν πλοῦ διὰ τοῦτον κατεκωλύθη. ἐνεστηκυίας δὲ τῆς δίκης δίδωσιν³ ὁ Παρμένων ὅρκον τούτῳ περί τινων ἐγκλημάτων καὶ οὖτος ἐδέ5 ξατο, ἐπιδιαθέμενος ἀργύριον, ἐὰν μὴ ὁμόση τὸν ὅρκον. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὴν μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Δεξάμενος τοίνυν τον ὅρκον, είδως ὅτι πολλοὶ 20 αὐτῷ το τονείσονται ἐπιορκήσαντι, ἐπὶ μὲν τὸ ὁμόσαι οὐκ ἀπήντα, ὡς δὲ δίκη λύσων τὸν ὅρκον προσκαλεῖται τὸν Παρμένοντα. ἐνεστηκυιῶν δ αὐτοῖς τῶν δικῶν πεισθέντες ὑπὸ τῶν παρόντων εἰς ἐπιτροπὴν 89 ἔρχονται, καὶ γράψαντες συνθήκας ἐπιτρέπουσιν ἐνὶ ἐδ μὲν διαιτητῆ κοινῷ Φωκρίτῷ πολίτη αὐτῶν , ἔνα δ ἐκάτερος παρεκαθίσατο, οὖτος μὲν ἀριστοκλέα Οίῆθεν, ὁ δὲ Παρμένων ἐμέ. καὶ συνέθεντο ἐν ταῖς συνθήκαις, εἰ μὲν τρεῖς ὄντες ὁμογνώμονες γενοίμεθα, ταῦτα κύρια εἶναι αὐτοῖς , εἰ δὲ μὴ, οῖς οἱ δύο γνοίη-

g αὐτῷ, Reiske.

h αὐτῶν, Reiske,
aὐτοῖς, Reiske, Bekker.

σαν, τούτοις ἐπάναγκες εἶναι ἐμμένειν. συνθέμενοι δὲ ταῦτα έγγυητὰς τούτων ἀλλήλοις κατέστησαν, οὖτος μὲν ἐκείνω τὸν ᾿Αριστοκλέα, ὁ δὲ Παρμένων τούτω Ἦρχιππον Μυρρινούσιον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον 5 ἐτίθεντο τὰς συνθήκας παρὰ τῷ Φωκρίτω, εἶτα κελεύσαντος τοῦ Φωκρίτου παρ᾽ ἄλλω τινὶ θέσθαι τίθενται παρὰ τῷ ᾿Αριστοκλεῖ. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτυριῶν.

MAPTYPIAI.

"Οτι ι μεν ετέθησαν αι συνθήκαι παρά Αριστοκλεί καὶ ή επιτροπή εγένετο Φωκρίτω καὶ Αριστοκλεῖ καὶ έμοι, οι είδότες ταῦτα μεμαρτυρήκασιν ὑμῖν. δέομαι δε ύμων, ω άνδρες δικασταί, τά μετά ταῦτα πραχθέντ' άκοῦσαί μου έντεῦθεν γὰρ ἔσται φανερον 15 υμίν ότι συκοΦαντούμαι υπό τουτουί Απατουρίου. έπειδη γάρ ήσθετο ομογνώμονας όντας έμε και τον Φώκριτον και έγνω καταδιαιτήσοντας ήμας έαυτοῦ, λύσαι βουλόμενος την έπιτροπην διαφθείραι τας συνθήκας έπεχείρησε μετά τοῦ έχοντος αὐτάς. καὶ $20 \tilde{\eta} \lambda \theta \epsilon \nu \epsilon \pi i \tau \delta \delta i a \mu \phi i \sigma \beta \eta \tau \epsilon i \nu^k \dot{\omega}_s a \dot{\nu} \tau \dot{\omega}^1 \delta i a \tau \eta \tau \dot{\eta}_s \epsilon i \eta$ ο Άριστοκλής, του δε Φώκριτον και έμε ουδενός κυρίους έφησεν είναι άλλ' ή τοῦ συνδιαλῦσαι3. άγανακτήσας δή τῷ λόγω ὁ Παρμένων ήξίου τὸν Αριστοκλέα έκφέρειν τας συνθήκας, οὐ 1 πόρρω φάσκων 898 25 είναι τὸν έλεγχον, εί τι κακουργοίτο περί τὰ γράμματα γεγραφέναι γαρ αὐτά οἰκέτην ἐαυτοῦ. ὁμολογήσας δ' έξοίσειν τας συνθήκας ο Άριστοκλης έμφανείς μεν ούπω και τήμερον ενήνοχεν, είς δε την ημέραν την συγκειμένην απαντήσας είς το Ήφαι-30 στείον προύφασίζετο ως ο παίς περιμένων αὐτον απολωλεκώς είη το γραμματείον καθεύδων. ο δε

k ἀμφισβητεῖν, Bekker,

m ἔφη, Reiske.

¹ αὐτῶ, Reiske. n οὐδέπω, *Reiske*.

20

ταῦτα κατασκευάζων ἡν Ἐρυξίας ὁ ἰατρὸς ὁ ἐκ Πειραιῶς, οἰκείως ἔχων τῷ Ἀριστοκλεῖ ὁ ὅσπερ καὶ ἐμοὶ
τοῦ ἀγῶνος αἴτιός ἐστι, διαφόρως ἔχων. καὶ ὡς
ἐσκήψατο² ἀπολωλεκέναι ὁ Ἀριστοκλῆς, ἀκούσατε
5 τῶν μαρτυριῶν.

ΜΛΡΤΥΡΙΑΙ.

Έντεῦθεν τοίνυν τὸ μὲν της ἐπιτροπης ἐλέλυτο, ήφανισμένων τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν διαιτητῶν ἀντιλεγομένων ' ἐπιχειροῦντες δὲ γράφειν ἐτέρας συν10 θήκας περὶ τούτων διηνέχθησαν, οῦτος μὲν ἀξιῶν τὸν ᾿Αριστοκλέα, ὁ δὲ Παρμένων τοὺς τρεῖς, οῖσπερ καὶ ἐξ ἀρχης ἡ ἐπιτροπὴ ἐγένετο. οὐ γραφεισῶν δ ἐτέρων συνθηκῶν, τῶν δ ἐξ ἀρχης ἀφανισθεισῶν εἰς τοῦτ ἡλθεν ἀναιδείας ὁ ἡφανικῶς τὰς συνθήκας ὥστε τοῦτ ἡλθεν ἀναιδείας ὁ ἡφανικῶς τὰς συνθήκας ὥστε δ ὁ Παρμένων μάρτυρας ἀπεῖπε τῷ ᾿Αριστοκλεῖ μὴ ἀποφαίνεσθαι παρὰ τὰς συνθήκας καθ αὐτοῦ ἄνευ τῶν συνδιατητῶν. καὶ ὧν ἐναντίον ἀπεῖπεν, ἀκούσατε τῆς μαρτυρίας.

MAPTYPIA.

Μετα¹⁶ ταῦτα τοίνυν τῷ^ρ Παρμένοντι συνέβη συμφορα δεινη, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, οἰκοῦντος γαρ 89 αὐτοῦ ἐν Όφρυνίῳ¹ διὰ την οἴκοθεν φυγην, ὅτε ὁ σεισμὸς² ἐγένετο ὁ περὶ Χερρόνησον, συμπεσούσης 25 αὐτῷ της οἰκίας ἀπώλοντο ἡ γυνη καὶ οἰ παῖδες. καὶ ὁ μὲν πυθόμενος την συμφορὰν ῷχετο ἐνθένδε ἀποπλέων ὁ δ' ᾿Αριστοκλῆς, διαμαρτυραμένου τοῦ ἀνθρώπου ἐναντίον μαρτύρων μη ἀποφαίνεσθαι καθ΄ αὐτοῦ ἄνευ τῶν συνδιαιτητῶν, ἀποδημήσαντος τοῦ 30 ἀνθρώπου διὰ την συμφορὰν ἐρήμην κατ' αὐτοῦ ἀπε-

ο συγκατασκευάζων έστιν, Reiske.

P τῷ μὲν, Reiske.

φήνατο την δίαιταν. καὶ έγω μέν καὶ ὁ Φώκριτος έν ταῖς αὐταῖς συνθήκαις γεγραμμένοι, ὅτι ἡμφεσβήτησεν οὖτος μη εἶναι ἡμᾶς διαιτητὰς αὐτῷ^α, ἐφύγομεν τὸ διαιτησαι ὁ δ΄ οὐ μόνον ἀμφισβητη-5 θεὶς, ἀλλὰ καὶ ἀπορρηθεν αὐτῷ, οὐδεν ἦττον την ἀπόφασιν εκοιήσατο. ὁ οὖθ' ὑμῶν οὕτε τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ὑπομείναι ἃν ποιησαι οὐδείς.

Α΄ μεν οὖν περὶ τὴν ἀΦάνισιν τῶν συνθηκῶν καὶ περί την γνώσιν της διαίτης Απατουρίω καὶ τῷ διαι-10 τητη πέπρακται, εάν ποτε σωθη ο ηδικημένος, δίκην παρ' αυτών λήψεται έπειδη δ' είς τοῦτο έλήλυθεν Απατούριος αναιδείας ώστε καμοί δικάζεται, επιφέρων αίτίαν ως ανεδεξάμην εκτίσειν, εί τι καταγνωσθείη τοῦ Παρμένοντος, καί φησιν έγγραφηναι είς 15 τὰς συνθήκας έμὲ ἐγγυητὴν, ὥσπερ 6 προσήκει τοιαύτην αίτίαν απολύσασθαι, πρώτον μέν ύμιν μάρτυρας παρασχήσομαι ώς οὐκ ήγγυησάμην έγω τὸν Παρμένοντα, άλλ' Άρχιππος Μυρρινούσιος, έπειτα πειράσομαι καὶ έκ τεκμηρίων την απολογίαν ποιή-20 σασθαι, ὧ ἄνδρες δικασταί. πρώτον μέν οὖν τὸν χρόνον έμαυτῷ ήγοῦμαι μάρτυρα είναι τοῦ μὴ άλη- 90 θές τὸ ἔγκλημα είναι. ή μέν γάρ έπιτροπή τούτω προς του Παρμένουτα τρίτου έτος γέγουε και ή γνώσις του Αριστοκλέους αι δε λήξεις των δικών 25 τοις έμπόροις έμμηνοί είσιν από τοῦ βοηδρομιώνος μέχρι τοῦ μουνυχιώνος, ἵνα παραχρήμα τών δικαίων τυχόντες ανάγωνται. εί δη τη αληθεία έγγυητης ην του Παρμένοντος, δια τί πρώτον μέν ουκ εύθυς της γνώσεως γενομένης επράττετο² την έγγύην; 30 ου γάρ δη τοῦτό γ' αὐτῷ ἔνι είπεῖν, ώς διὰ την προς έμε φιλίαν ώκνει μοι άπεχθέσθαι. αὐτὸς 3 γάρ είσε-

q αὐτῶ, Reiske, Bekker.

[·] ἄν [τις], Reiske.

r ἀπόφανσιν, Reiske.

t dè, Reiske.

πέπρακτο ὑπ' ἐμοῦ πρὸς ἔχθραν τὰς χιλίας δραχμὰς τας του Παρμένοντος, και ότ εξώρμιζε την ναυν έπιβουλεύων αποδράναι και αποστερήσαι το έπι την τράπεζαν χρέως ^u, έκωλύθη ὑπ' έμοῦ . ὤστε εἰ ἦν 5 έγγεγυημένος έγω τον Παρμένοντα, ούκ αν τρίτω έτει υστερον, άλλ' εύθυς τότε είσεπραττεν αν με την έγγύην. άλλα νη Δία εύπόρως διέκειτο, ώστ ένεδέχετο αὐτῷ καὶ ὕστερον ἐπ' ἐμὲ ἐλθεῖν, τότε δ άσχόλως δείχε περί άναγωγήν ών. άλλα δί άπο-10 ρίαν έξειστήκει των έαυτοῦ καὶ την ναῦν έπεπράκει. εί δ' ἄρ' έμποδών τι αύτῷ έγεγόνει τοῦ μη εύθυς τότε δικάσασθαι, δια τι πέρυσιν επιδημών μη ότι δικάσασθαι, άλλ' οὐδ' ἐγκαλέσαι μοι ἐτόλμησεν; καίτοι προσήκεν, εί ὁ μὲν Παρμένων ώφλήκει αὐτώ 15 την δίκην, έγω δ' έγγυητης ην, προσελθείν αυτόν μοι έγοντα μάρτυρας καὶ άπαιτησαι την έγγύην, εί μη προπέρυσιν, έν τω έξελθόντι ένιαυτω καὶ εί μεν αυτώ απεδίδουν, κομίσασθαι, εί δε μή, δικάζεσθαι. τῶν γὰρ τοιούτων ἐγκλημάτων πρότερον τὰς 901 20 απαιτήσεις ποιούνται απαντες η δικάζονται. έστι τοίνυν όστις μαρτυρήσει παραγενέσθαι, όπου ούτος η πέρυσιν η προπέρυσιν έδικάσατό μοι η λόγον οντινούν εποιήσατο προς εμέ περί ων νυνί μοι δικάζεται. ότι δ' επεδήμει πέρυσιν, ότε ai δίκαι ήσαν, 35 λαβέ μοι την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Λαβε δή μοι² καὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει τὰς έγγγύας ἐπετείους εἶναι· καὶ οὐ[™] διισχυρίζομαι τῷ νόμῳ, ὡς οὐ δεῖ με δίκην δοῦναι, εἰ ἡγγυησάμην³^x, 30 ἀλλὰ μάρτυρά μοί φημι τὸν νόμον εἶναι τοῦ μ**ὴ**

[&]quot; χρέος, Reiske. " οὐκ Ισχυρίζομαι, Reiske, Bekker κ ἐεγγυησάμην, Reiske here and below. ἐνεγυησάμην, Bekker here and below.

έγγυήσασθαι καὶ αὐτὸν τοῦτον: ἐδεδίκαστο γὰρ ἄν μοι τῆς ἐγγύης ἐν τῷ χρόνῳ τῷ ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένῳ.

ΝΟΜΟΣ.

5 Γενέσθω τοίνυν καὶ τοῦτο ὑμῖν τεκμήριον τοῦ ψεύδεσθαι Άπατούριον εἰ γὰρ ἡγγυησάμην έγω τούτω τὸν Παρμένοντα, οὐκ ἔστιν ὅπως τούτω μὲν ὑπὲρ ἐκείνου ἀπηχθόμην πρόνοιαν ποιούμενος ὅπως μὴ ἀπολεῖ ὰ δι ἐμοῦ τούτω συνέβαλεν, αὐτὸς δ΄ 10 ἐμαυτὸν περιεῖδον ὰν ὑπ΄ ἐκείνου πρὸς τοῦτον ἐν ἐγγύη καταλειπόμενον. τίνα γὰρ ἐλπίδα ἔσχον τοῦτον ἀποσχήσεσθαί μου, ὃν αὐτὸς ἡναγκάκειν ἐκείνω τὰ δίκαια ποιῆσαι; καὶ τὴν ἐγγύην αὐτὸν εἰσπράξας τὴν εἰς τὴν τράπεζαν πρὸς ἀπέχθειαν, τί 15 προσεδόκων ὑπὸ τούτου αὐτὸς πείσεσθαι;

Αξιον τοίνυν καὶ τοῦτ ἐνθυμηθῆναι, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι οὐκ ἄν ποτε ἔξαρνος ἐγενόμην, εἰ ἐγγεγυήμην πολὺ γὰρ ὁ λόγος ἢν μοι ἰσχυρότερος ὁμολογοῦντι τὴν ἐγγύην ἐπὶ τὰς συνθήκας ἰέναι, 20 καθ ἄς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐγένετο. ὅτι μὲν γὰρ τρισὶν ἐπετράπη διαιτηταῖς, μεμαρτύρηται ὑμῖν ὁπότε δὲ μὴ ἔγνωσται ὑπὸ τῶν τριῶν, τί βουλόμενος ἡρνούμην ἄν τὴν ἐγγύην; μὴ γὰρ γενομένης 902 τῆς γνώσεως κατὰ τὰς συνθήκας οὐδ ᾶν ἐγὰ τῆς 25 ἐγγύης ὑπόδικος ἦν. ὥστε οὐκ ἄν ποτε, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, παραλιπών τὴν οὖσάν μοι ἀπολογίαν, εἰ ἐνεγυησάμην, ἐπὶ τὸ ἀρνεῖσθαι ἦλθον.

Άλλα μην και τοῦτο μεμαρτύρηται ύμιν, ὅτι ἐπειδη ήφανίσθησαν αι συνθηκαι ὑπὸ τοῦτων, ἔζή30 τουν ἐτέρας γράφεσθαι οὖτος και ὁ Παρμένων, ὡς

γ απηχθανόμην, Reiske.

δè καὶ τοῦτ', Reiske.

c ἀπηλθον, Reiske.

^{*} συνέβαλλεν, Reiske.

b ἐνεγγεγυήμην, Reiske.

ακύρων ὅντων αὐτοῖς τῶν πρότερον ὑμολογημένων. καίτοι ὁπότε περὶ τῆς μελλούσης γνώσεως γενήσεσαι ἐτέρας ἐνεχείρουν συνθήκας γράφεσθαι, ἐπειδὴ αἰ ὑπάρχουσαι ἀπώλοντο, πῶς ἐνῆν μὴ γραφεισῶν 5 συνθηκῶν ἐτέρων ἢ δίαιταν γενέσθαι ἢ ἐγγύην; περὶ αὐτοῦ γὰρ τούτου διενεχθέντες οὐκ ἔγραψαν ἔτερα γράμματα, ὁ μὲν ἀξιῶν ἔνα διαιτητὴν αὐτῷ^ε εἶναι, ὁ δὲ τρεῖς. ὁπότε δ αὶ μὲν ἐξ ἀρχῆς συνθῆκαι ἡφανίσθησαν, καθ΄ ἃς ἐμέ φησι γενέσθαι ἐγ-10 γυητὴν, ἔτεραι δὲ μὴ ἐγράφησαν, πῶς ὀρθῶς ἀν ἐμοὶ¹ δικάζοιτο, καθ΄ οὖ μὴ ἔχει παρασχέσθαι συνθήκας;

Άλλα μην και ώς απηγόρευευ ο Παρμένων τω 'Αριστοκλεί καθ' αύτου μή γιγνώσκειν άνευ των 15 συνδιαιτητών, μεμαρτύρηται ύμιν. όταν δή ο αυτος ήφανικώς φαίνηται τὰ γράμματα καθ' ἃ ἔδει τὴν δίαιταν γενέσθαι, καὶ άνευ των συνδιαιτητών παρά3 την απορρησιν φη δεδιητηκέναι, πως αν τούτφι τω ανθρώπω πιστεύσαντες δικαίως έμε απολέσαιτε; 20 σκέψασθε γάρ τοῦτ', ὧ ἄνδρες δικασταί, εί μη έμὲ νυνί, άλλα τον Παρμένοντα έδίωκεν Απατούριος ούτοσὶ, είσπράττων τὰς είκοσι μνᾶς, ισχυριζόμενος 903 τη Αριστοκλέους γνώσει, ο δε Παρμένων παρών άπελογείτο υμίν και μάρτυρας παρείχετο, τοῦτο¹ 25 μεν ότι οὐ μόνφ τῷ Αριστοκλεῖ, ἀλλὰ τρίτω έπέτρεψεν, είθ' ότι απείπεν αυτώ ανευ των συνδιαιτητών καθ' αύτου μή αποφαίνεσθαι, και ότι απολομένης αυτώ^h της γυναικός και των παίδων υπό του σεισμού και έπι τηλικαύτην συμφοράν 30 απάραντος οίκαδε ο τας συνθήκας ήφανικώς έρήμην αυτου k έν τη αποδημία κατέγνω την δίαιταν, έστιν

d αὐτοῖς ὄντων, Reiske.

ε απηγόρευσεν, Reiske.

i [kal], Reiske.

e αὐτῷ, Reiske. f μοι, Reiske.

h αὐτῷ, Reiske, Bekker.

k aurou, Reiske, Bekker.

ὔστις αν ύμων ταῦτα τοῦ Παρμένοντος ἀπολογουμένου την οὕτω παρανόμως γνωσθεῖσαν δίαιταν κυρίαν ἔγνω εἶναι; μη γὰρ ὅτι ἀμφισβητουμένων ἀπάντων, ἀλλ' εἰ ἦσαν μὲν αἰ συνθῆκαι, ώμολογεῖτο ὅ εἶς εἶναι ὁ διαιτητης ᾿Αριστοκλῆς, μη ἀπεῖπε δὲ ὁ Παρμένων αὐτῷ καθ' αὐτοῦ μη διαιτᾶν, ἀλλὰ συνέβη πρὶν ἢ την ἀπόφασιν™ γενέσθαι τῆς διαίτης ἡ συμφορὰ τῷ ἀνθρώπῳ, τίς οὕτως ώμός ἐστιν ἀντίδικος ἢ διαιτητης ὡς οὐκ ᾶν ἀνεβάλετο εἰς τὸ 10 ἐπιδημησαι τὸν ἄνθρωπον; εἰ δ' ὁ Παρμένων εἰς λόγον καταστὰς πανταχοῦ δικαιότερ ᾶν φαίνοιτο λέγων τούτου, πῶς ᾶν ὀρθῶς ἐμοῦ καταγιγνώσκοιτε, ῷ τὸ παράπαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον τουτονὶ μηδὲν συμβόλαιόν ἐστιν.

15 "Οτι² μεν οὖν έγω μεν όρθως την παραγραφην πεποίημαι, 'Απατούριος δε τὰ ψευδη μοι εγκέκληκε καὶ παρὰ τοὺς νόμους την ληξιν πεποίηται, έκ πολλων οἰομαι ἐπιδεδεῖχθαι τοῦτο ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί τοὰ δε κεφάλαιον πρὸς ἐμε οὐδ ἐπιχει20 ρήσει λέγειν 'Απατούριος, ὡς συνθηκαί τινες αὐτῷ εἰσίν. ὅταν δε λέγη ψευδόμενος ὡς ἐν ταῖς πρὸς 904

τον Παρμένοντα συνθήκαις ένεγράφην έγγυητης, άπαιτείτε αυτόν τὰς συνθήκας. καὶ ένταῦθ' αυτῷ απαντᾶτε, ὅτι πάντες ἄνθρωποι, ὅταν πρὸς ἀλλή-25 λους ποιῶνται συγγραφὰς, τούτου ἕνεκα σημηνάμε-

νοι τίθενται παρ' οίς αν' πιστεύσωσιν, ϊν' έάν τι άντιλεγωσιν, η αυτοίς επανελθουσιν έπι τα γράμματα έντευθεν τον έλεγχον ποιήσασθαι περί του άμφισβητουμένου. όταν δ' άφανίσας τις τάκριβες

30 λόγφ έξαπατᾶν πειραται, πῶς ᾶν δικαίως πιστεύοιτο; άλλα νη Δία, τὸ ρᾶστον τοῖς άδικεῖν καὶ

¹ ὅτι γε, Reiske.

m ἀπόφανσιν, Reiske, Bekker.

n έαν πιστεύωσι, Reiske.

συκοφαντείν προηρημένοις, μαρτυρήσει τις αὐτῷ κατ ἐμοῦ. ἐἀν¹ οὖν ἐπισκήψωμαι αὐτῷ, πόθεν τὴν ἀπόδειξιν ποιήσεται τοῦ ἀληθῆ μαρτυρεῖν; ἐκ τῶν συνθηκῶν; τοῦτο τοίνυν μὴ ἀναβαλλέσθω, ἀλλ' 5 ἤδη φερέτω ὁ ἔχων τὰς συνθήκας. εἰ δ' ἀπολωλέναι φησὶ, πόθεν² λάβω° ἐγω τὸν ἔλεγχον καταψευδομαρτυρηθείς; εἰ μὲν γὰρ παρ ἐμοὶ ἐτέθη τὸ γραμματεῖον, ἐνῆν³ρ αἰτιάσασθαι Ἀπατουρίῳ ως ἐγω διὰ τὴν ἐγγύην ἡφάνικα τὰς συνθήκας εἰ δὲ παρὰ τῷ Ο ᾿Αριστοκλεῖ, διὰ τί, εἰπερ ἄνευ τῆς τούτου γνώμης ἀπολώλασιν αὶ συνθῆκαι, τῷ μὲν λαβόντι αὐτὰς καὶ οὐ παρέχοντι οὐ δικάζεται, ἐμοὶ δ' ἐγκαλεῖ, μάρτυρα παρεχόμενος κατ' ἐμοῦ τὸν ἡφανικότα τὰς συνθήκας, ῷ προσῆκεν αὐτὸν ὀργίζεσθαι, εἰπερ μὴ 5 κοινῆ μετὰ τούτου ἐκακοτέχνει;

Είρηταί μοι τὰ δίκαια, ὅσα ἡδυνάμην. ὑμεῖς οὐν κατὰ τοὺς νόμους γιγνώσκετε τὰ δίκαια.

ΠΡΟΣ ΦΟΡΜΙΩΝΑ ΠΕΡΙ ΔΑΝΕΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

10 ΦΟΡΜΙΩΝ ἔμπορος δανείζεται παρά Χρυσίππου 90 μνας εἴκοσι πλέων εἰς Βόσπορον. ἀφικόμενος δὲ ἐκεῖσε κατέλαβεν¹ ἀπρασίαν τῶν φορτίων ὧν ἐκόμιζε. διόπερ τοῦ ναυκλήρου Λάμπιδος ἀποπλεῖν βουλομένου Ἀθήναζε, καὶ κελεύοντος αὐτὸν ἐνθέσθαι τῆ 15 νηὶ τὰ ἀγοράσματα τῶν χρημάτων τῶν παρὰ Χρυσίππου, τοῦτο γὰρ ἔφραζεν ἡ συγγραφή, οὕτε φόρτον τινὰ ἐνέθετο οὕτε ἀργύριον, ἀλλ' ἔφη πρὸς τὸν Λάμπιν ἀδυνάτως ἔχειν ἐν τῷ παρόντι ποιῆσαι

[•] ἐγωὶ λάβω, Reiske. P ἐνῆν ἄν αlτίᾶσθαι, Reiske.

ταῦτα, μικρον δ θστερον εφ' ετέρας εκπλευσείσθαι νεως άμα τοις χρήμασιν, ή μεν ούν του Λάμπιδος ναύς αναχθείσα διαφθείρεται, και μετ όλιγων ο Λάμπις έν τῷ λέμβφ σώζεται, καὶ άφικόμενος Άθήναζε 5 μηνύει Χρυσίππω το ευτύχημα του Φορμίωνος, ως απελείφθη τε έν τω Βοσπόρω και είς την ναθν ούδεν ενέθετο ο δε Φορμίων καταπλεύσας υστερον καί το άργύριον άπαιτούμενος το μέν πρώτον, ώς έφη Χρύσιππος, και οφείλειν ωμολόγει και αποδώσειν 10 ύπισχνείτο, έπειτα ως αποδεδωκώς Λαμπιδι μηδέν οφείλειν έλεγε την γάρ συγγραφήν κελεύειν παθούσης τι κατά θάλατταν της νεως άπηλλάχθαι τοῦ οφλήματος τον Φορμίωνα. έλαχεν οὖν δίκην αὐτῷ ὁ Χρύσιππος. ο δε παρεγράψατο. και Λάμπις έμαρ-15 τύρησε παρά τῷ διαιτητῆ ὡς ἀπειληφώς είη παρά Φορμίωνος εν Βοσπόρω τὰ χρήματα καὶ απολωλεκως μετά των άλλων έν τη ναυαγία. πρότερον δέ 906 τάναντία τούτων είρήκει προς Χρύσιππον, ώς ούδεν ο Φορμίων είς την ναθν εντέθεικεν. έλεγχόμενος δέ 20 έπὶ τούτοις ο Λάμπις έξεστηκέναι τότε έφησεν, ότε έκεινα πρός του Χρύσιππον έλεγε. τούτων άκούσας ο διαιτητής και μηδέν άποφηνάμενος είς τὸ δικαστήριον το πράγμα πέπομφε. καὶ ο άγων ονόματι μέν έστι παραγραφικός, τῷ δὲ ἀληθεῖ^δ τὴν³ 25 εὐθεῖαν γίγνεται εὖ γὰρ καὶ ὁ ῥήτωρ κατ ἀρχὰς έπισημαίνεται ως ούκ έστιν όλον παραγραφή τὸ λέγειν πεποιηκέναι πάντα κατά τὰ συγκείμενα, ἀποδιδόναι τα χρήματα Λάμπιδι, κελευούσης τοῦτο τῆς συγγραφης καὶ άφιείσης έπὶ τοιούτω πάθει τὸ 30 όφλημα ταῦτα γάρ έστι την εὐθυδικίαν άγωνιζομένου και τοις επιφερομένοις εγκλήμασιν απαντώντος, άλλ' οὐχὶ ἀναιροῦντος τον περὶ αὐτῶν ἀγῶνα * συνεγράψατο, Reiske. b αληθεῖ παρα την, Reiske, Bekker.

d ouk, Reiske.

8---3

c aφεικυίας, Reiske.

καὶ τὴν είσαγωγὴν τῆς δίκης· παραγραφὴν δε, φησίν, ο νόμος δίδωσι περὶ τῶν μὴ γενομένων όλως

Αθήνησι μηδέ είς Αθήνας συμβολαίων.

Τετήρηται δε εν τῷ λόγῳ ταὐτον ὅπερ καὶ περὶ 5 τῶν κατὰ Νεαίρας, ὅτι μὴ ὑφ' ἐνὸς εἴρηται προσώπου, ἀλλ' ἐκατέρου διαστολὴ φανερά ἐνταῦθα δὲ συγκέχυται. δοκεῖ δὲ ἔμοιγε ἐντεῦθεν ὁ δεύτερος λέγειν '' ἀκούσας τοίνυν ἡμῶν, ὧ ἄνδρες 'Αθηναῖοι, Θεόδοτος πολλάκις, καὶ νομίσας τὸν Λάμπιν 10 ψευδῆ μαρτυρεῖν." δῆλον δὲ ὅτι κοινωνοί τινές εἰσινοί πρὸς τὸν Φορμίωνα ἀγωνιζόμενοι.

Δίκαια υμών δεησόμεθ, ω άνδρες δικασταί, ακού-90 σαι ήμων μετ' εύνυίας έν τω μέρει λεγόντων, γνόντας, ότι ιδιώται παντελώς έσμεν, και πολύν χρό-15 νου είς το υμέτερου έμποριου είσαφικνούμενοι καί συμβόλαια πολλοίς συμβάλλοντες ουδεμίαν πώποτε δίκην προς ύμας είσηλθομεν, ουτ έγκαλουντες ουτ έγκαλούμενοι ύφ' έτέρων. ούδ' αν νθν, ακριβώς ίστε, ω άνδρες Αθηναίοι, εί υπελαμβάνομεν απολωλέναι 20 τὰ χρήματα ἐπὶ τῆς νεώς τῆς διαφθαρείσης, ἃ έδανείσαμεν Φορμίωνι, ούκ ἄν ποτ' έλάχομεν την δίκην αὐτῷ οὐχ οὕτως ήμεῖς ἀναίσχυντοί έσμεν οὐδ άπειροι τοῦ ζημιοῦσθαι. πολλων δ ήμας κακιζόντων, καὶ μάλιστα τῶν εκπόρων τῶν ἐπιδημησάντων 25 άμα Φορμίωνι, οίπερ τοῦτον ήδεσαν οὐ συναπολέσαντα τὰ χρήματα έν τη νηὶ, δεινον ήγούμεθ είναι το μη βοηθήσαι ημίν αύτοις άδικουμένοις ύπο τούτου.

Περί³ μεν οὖν τῆς παραγραφῆς βραχύς ἐστιν 30 ὁ λόγος καὶ γὰρ οὖτοι οὐ τὸ παράπαν συμβό-

e συμβαλόντες, Reiske.

⁵ των èν Βοσπόρφ ἐπιδημησάντων.

ſ ὑπὸ, Reiske.

h τα έν, Reiske.

λαιον εξαρνούνται μη γενέσθαι έν τῷ έμπορίω τῷ ύμετέρω, άλλ' οὐκέτι είναι φασι προς έαυτους οὐδεν συμβόλαιον πεποιηκέναι γάρ ούδεν έξω των έν τη 900 συγγραφη γεγραμμένων οίι μεν δουν νόμοι, καθ 5 οθς ύμεις δικασται κάθησθε, ούχ ούτω λέγουσιν, άλλ' ύπερ μεν των μή γενομένων όλως συμβολαίων Αθήνησι μηδ' είς τὸ Αθηναίων εμπόριον παραγρά-Φεσθαι δεδώκασιν, εαν δέ τις γενέσθαι μεν ομολογή, άμφισβητή δε ώς πάντα πεποίηκε τα συγκείμενα, 10 απολογείσθαι κελεύουσιν εύθυδικίαν είσιόντα, ού κατηγορείν τοῦ διώκοντος. οὐ² μὴν ἀλλ' ἔγωγε ἐλπίζω καὶ έξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος δείξειν εἰσαγώγιμον την δίκην ουσαν. σκέψασθε δ' ω άνδρες Αθηναίοι τί ομολογείται παρ αυτών τούτων και τι άντιλέ-15 γεται ούτω γάρ αν άριστα έξετάσαιτε. οὐκοῦν δανείσασθαι μέν τὰ χρήματα όμολογοῦσι καὶ συνθήκας ποιήσασθαι τοῦ δανείσματος, Φασί δ' άποδεδωκέναι το χρυσίον Λάμπιδι τῷ Δίωνος οἰκέτη έν Βοσπόρω. ήμεις τοίνυν ου μόνον τοῦτο δείξομεν, ώς 20 ούκ αποδέδωκεν, αλλ' ώς ούδ έξην αύτω αποδούναι. άναγκαῖον δ' έστὶ βραγέα τῶν έξ άρχης διηγήσασθαι ὑμῖν.

Έγω γάρ, ω ἄνδρες Άθηναῖοι, ἐδάνεισα Φορμίωνι τούτω εἴκοσι μνᾶς ἀμφοτερόπλουν εἰς τὸν 25 Πόντον ἐπὶ ετέρα υποθήκη, καὶ συγγραφὴν ἐθέμην παρὰ Κίττω τῷ τραπεζίτη. κελευούσης δὲ τῆς συγγραφῆς ἐνθέσθαι εἰς τὴν ναῦν τετρακισχιλίων φορτία ἄξια, πρᾶγμα ποιεῖ πάντων δεινότατον εὐθὺς γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ ἐπιδανείζεται λάθρα ἡμῶν 30 παρὰ μὲν Θεοδώρου τοῦ Φοίνικος τετρακισχιλίας πεντακοσίας δραχμὰς, παρὰ δὲ τοῦ ναυκλήρου Λάμμιδος χιλίας. δέον δ' αὐτὸν καταγοράσαι φορτία

^{- 1} το συμβόλαιον, Reiske.

k μέντοι νόμοι, Reiske.

l ἐτέρα γε, Reiske.

Αθήνηθεν μνων εκατόν δεκαπέντε, ει ήμελλε τοις 909 δανεισταις πασι ποιήσειν τα έν ταις συγγραφαις γεγραμμένα, ου κατηγόρασεν άλλ ή πεντακισχιλίων και πεντακοσίων δραχμών, συν τῷ ἐπισιτισμῷ. 5 ὀφείλει δ ἐβδομήκοντα μνὰς και πέντε. ἀρχή μὲν οῦν αὕτη ἐγένετο τοῦ ἀδικήματος, ὧ ἄνδρες Αθηναιοι οὕτε γὰρ τὴν ὑποθήκην παρέσχεν οὕτε τὰ χρήματ ἐνέθετ είς τὴν ναῦν, κελευούσης τῆς συγγραφῆς ἐπάναγκες ἐντίθεσθαι. καί μοι λαβὲ τὴν 10 συγγραφήν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Λαβε δή και την των πεντηκοστολόγων απογραφήν και τας μαρτυρίας.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

'Ελθών τοίνυν είς τον Βόσπορον, έχων επιστολας παρ' έμου, ας έδωκ' αυτώ απενεγκείν τώ παιδί τω έμω παραχειμάζοντι έκει και κοινωνώ τινί, γράψας έν τη επιστολή τό τε άργύριον δ έδεδανείκειν καὶ τὴν ὑποθήκην, καὶ προστάξας, ἐπειδαν τάχιστ 20 έξαιρεθη τὰ χρήματα, έξετάζειν καὶ παρακολουθεῖν, τας μέν επιστολάς ούκ άποδίδωσιν ούτος, ας έλαβε παρ' έμου, ίνα μηδέν είδείησαν ών έπραττεν ούτος. καταλαβών δ' έν τῷ Βοσπόρω μοχθηρά τὰ πράγματα δια τον συμβάντα πόλεμον τῷ Παρεισάδη 6 25 προς τον Σκύθην και των φορτίων ων ήγε πολλήν άπρασίαν, εν πάση άπορία ην και γάρ οι δανεισταὶ είχοντο αὐτοῦ οἱ τὰ ἐτερόπλοα δανείσαντες. ώστε του ναυκλήρου κελεύοντος αυτόν κατά την συγγραφήν εντίθεσθαι τα άγοράσματα των 30 έμων χρημάτων, είπεν ούτος ο νύν φάσκων άποδεδωκέναι το γρυσίον, ότι ούκ αν δύναιτο ενθέσθαι

είς την ναθν τὰ χρήματα ἄπρατον γὰρ είναι τὸν 910 ρωπον. κάκείνον μεν ἐκέλευεν ἀνάγεσθαι αὐτὸς δ΄ ἐπειδὰν διαθηται τὰ φορτία, ἐφ΄ ἐτέρας νεως ἔφη ἐκπλεύσεσθαι. καί μοι λέγε ταύτην την μαρτυ-5 ρίαν.

MAPTYPIA.

Μετά ταῦτα τοίνυν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, οὖτος μὲν ἐν τῷ Βοσπόρῳ καταλέλειπτο, ο΄ δὲ Λάμπις ἀναχθεὶς ἐναυάγησεν οὐ μακρὰν ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου 10 γεγεμισμένης γὰρ ήδη τῆς νεως, ὡς ἀκούομεν, μᾶλλον τοῦ δέουτος προσανέλαβεν ἐπὶ τὸ κατάστρωμα χιλίας βύρσας, ὅθεν καὶ ἡ διαφθορὰ τῆ νηὶ συνέβη. καὶ αὐτὸς μὲν ἀπεσώθη ἐν τῷ λέμβῳ μετὰ τῶν ἄλλων παίδων τῶν Δίωνος, ἀπώλεσε δὲ πλέον ἡ 15 τριακόσια σώματα χωρὶς τῶν ἄλλων. πολλοῦ δὲ πένθους ἐν τῷ Βοσπόρῳ ὅντος, ὡς ἐπύθοντο τὴν διαφθορὰν τῆς νεως, εὐδαιμόνιζον τὸν Φορμίωνα πάντες τουτονὶ ὅτι οὕτε συνανήχθη οὕτ ἐνέθετο εἰς τὴν ναῦν οὐδέν. συνέβαινε δὲ παρά τε τῶν 20 ἄλλων καὶ τα τῶν τος ἀνάγνωθι ταύτας τὰς μαρτυρίας.

MAPTYPIAI.

Αὐτὸς θ μὲν τοίνυν ὁ Λάμπις, ῷ Φησὶν ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον, τούτῳ γὰρ προσέχετε τὸν νοῦν,
25 προσελθόντος αὐτῷ ἐμοῦ, ἐπειδὴ τάχιστα κατέπλευσεν ἐκ τῆς ναυαγίας Ἀθήναζε, καὶ ἐρωτῶντος
ὑπὲρ τούτων, ἔλεγεν ὅτι οὕτε χρήματα ἔνθοιτο εἰς
τὴν ναῦν οὖτος κατὰ τὴν συγγραφὴν, οὕτε τὸ χρυσίον εἰληφῶς εἴη παρὰ τούτου ἐν Βοσπόρῳ τότε °.
30 καί μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν τῶν παραγενομένων.

m kal ėkelvov, Reiske.

ο [τότε] Reiske.

n παό αὐτοῦ τούτου, Reiske.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

91

Έπειδη τοίνυν, ω άνδρες Αθηναίοι, έπεδήμησε Φορμίων ούτοσὶ σεσωσμένος έφ' έτέρας νεώς, προσήειν αύτω απαιτών το δάνειον. και ούτος κατά 5 μεν άρχας ούδε πώποτ, ω άνδρες Αθηναίοι, είπε τον λόγον τοῦτον ον νυνίρ λέγει, άλλ' αεί ωμολόγει αποδώσειν επειδή δ' ανεκοινώσατο τοις νυν παρούσιν αύτω και συνδικούσιν, έτερος ήδη ήν και ούν ό αὐτός. ώς δ' ήσθόμην αὐτὸν διακρουόμενόν με, προσ-0 έρχομαι τω Λάμπιδι, λέγων ότι ουδέν ποιεί των δικαίων Φορμίων ουδ' αποδίδωσι το δάνειον, και άμα ηρόμην αυτον εί είδείη όπου έστιν, Ίνα προσκαλεσαίμην αυτόν. ο δ' άκολουθείν μ' έκέλευεν έαυτώ, καί καταλαμβάνομεν προς τοις μυροπωλείοις αὐτόν κά-5 γω κλητήρας είχων προσεκαλεσάμην τουτονίτ. ο Λάμπις, ω άνδρες Αθηναίοι, παρών προσκαλουμένω μοι ούδαμοῦ ετόλμησεν είπειν ώς άπειληφε παρά τούτου το χρυσίον, ουδ δ είκος ην είπε "Χρύσιππε. μαίνει τι τοῦτον προσκαλεῖ; έμοὶ γὰρ ἀποδέδωκε 10 τὸ χρυσίον." άλλὰ μὴ ὅτι ὁ Λάμπις οὐκ ἐφθέγξατο, άλλ' ουδ' αυτός ουτοσί ουδέν ήξίωσεν είπειν, παρεστηκότος τοῦ Λάμπιδος, ῷ νῦν Φησίν ἀποδεδωκέναι τὸ χρυσίον. καίτοι είκός γ' ην αυτὸν είπειν, ω άνδρες Αθηναίοι, "τί με προσκαλεί, ω άνθρωπε; απο-5 δέδωκα γαρ τούτφ τῷ παρεστηκότι τὸ χρυσίου" καὶ άμα ομολογούντα παρέχειν τὸν Λάμπιν' νυνί δ' οὐδέτερος αυτών ουδ' ότιουν είπεν εν τοιούτω καιρώ. καὶ ὅτι άληθη λέγω, λαβέ μοι την μαρτυρίαν τῶν $\kappa \lambda \eta \tau \delta \rho \omega v^t$.

P νῦν, Reiske. 9 οὐδέν μοι, Reiske. r αἰ

r αὐτόν, Reiske. Bekker.

[·] μαίνη, Reiske.

t κλητήρων, Reiske.

91:

MAPTYPIAI.

Λαβε δή μοι καὶ τὸ εγκλημα ὁ ελαχον αὐτῷ περυσιν ὁ εστιν οὐδενὸς ελαττον τεκμήριον ὅτι οὐδεὰ πώποτ εφησε Φορμίων ἀποδεδωκέναι τὸ χρυ- 5 σίον Λάμπιδι.

ΕΓΚΛΗΜΑ.

Τοῦτο τὸ ἔγκλημα ἔλαχου είγω, ω ἄνδρες Αθηναῖοι, οὐδαμόθεν ἄλλοθεν σκοπων άλλ ἡ ἐκ τῆς ἀπαγγελίας τῆς Λάμπιδος, ος οὐκ ἔφασκεν οὕτε τὰ 10 χρήματα ἐντεθεῖσθαι τοῦτον οὕτε τὸ χρυσίον ἀπειληφέναι μὴ γὰρ οἱεσθέ με οὕτως ἀπόπληκτον εἶναι καὶ παντελως μαινόμενον ωστε τοιοῦτον ω ἄνδρες Αθηναῖοι γράφειν ἔγκλημα ὁμολογοῦντος τοῦ Λάμπιδος ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον ὑφ' οῦ ἡμελλον ἐξε-15 λεγχθήσεσθαι.

"Ετι² δ' ὧ άνδρες 'Αθηναῖοι κάκεῖνο σκέψασθε αὐτοὶ γὰρ οὖτοι παραγραφὴν διδόντες πέρυσιν, οὐκ ἐτόλμησαν ἐν τῆ παραγραφῆ γράψαι ὡς ἀποδεδώκασι Λάμπιδι τὸ χρυσίον. καὶ μοι λαβὲ ταύτην τὴν 20 παραγραφήν.

ПАРАГРАФН.

Άκούετε, ὧ ἄνδρες Άθηναῖοι, ὅτι οὐδαμοῦ γέγραπται ἐν τῆ παραγραφῆ ὡς ἀποδέδωκε τὸ χρυσίον Φορμίων Λάμπιδι, καὶ ταῦτ΄ ἐμοῦ διαρρήδην
25 γράψαντος εἰς τὸ ἔγκλημα, ὁ ἡκούσατ ἀρτίως, ὅτι
οὕτε τὰ χρήματ΄ ἔνθοιτο εἰς τὴν ναῦν οὕτ΄ ἀποδέδωκε τὸ χρυσίον. τίνα οὖν ἄλλον χρὴ περιμένειν
ὑμᾶς μάρτυρα, ὅταν τηλικαύτην μαρτυρίαν παρ' αὐτῶν τούτων ἔχητε;

u οὐδέπω τότ', Reiske.

^{*} ἔγραφον, Reiske.

25

Μελλούσης δε της δίκης είσιεναι είς το δικαστήριον έδεοντο ήμων επιτρέψαι τινί και ήμεις επετρέψαμεν Θεοδότω ισοτελεί κατά συνθήκας. καὶ ο Λάμπις μετα ταυτα νομίσας αυτώ ασφαλές ήδη 5 είναι πρός διαιτητή μαρτυρείν δ τι βούλοιτο, με- 913 ρισάμενος τὸ έμὸν χρυσίον μετά Φορμίωνος τουτουί έμαρτύρει τάναντία οίς πρότερον είρήκει. ου γάρ ομοιόν έστιν, ω ανδρες Αθηναίοι, είς τα υμέτερα πρόσωπα εμβλέποντα τὰ ψευδή μαρτυρείν καὶ πρὸς 0 διαιτητή παρ υμίν μέν γάρ καί τόργη μεγάλη και τιμωρία υπόκειται τοις τα ψευδή μαρτυρούσι, προς δε τω διαιτητη άκινδύνως και άναισχύντως μαρτυρούσιν ό τι αν βούλωνται. αγανακτούντος δ έμου και σχετλιάζοντος ω άνδρες Άθηναιοι έπι τη 15 τόλμη του Λάμπιδος, και παρεχομένου πρός τον διαιτητήν την αύτην μαρτυρίαν ήνπερ και νῦν προς ύμας παρέχομαι, των έξ άρχης προσελθόντων αύτω μεθ' ήμων, ότε ούτε το χρυσίον έφη απειληφέναι παρά τούτου ούτε χρηματ' αύτον έν-20 θέσθαι είς την ναῦν, ούτως ὁ Λάμπις κατὰ κράτος έξελεγχόμενος τα ψευδή μαρτυρών και πονηρός ών ώμολόγει μεν είρηκεναι ταῦτα προς τοῦτον, οὐ⁸ μέντοι γε έντὸς ὧν είπεῖν αὐτοῦ. καί μοι ἀνάγνωθι ταύτην την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

'Ακούσας τοίνυν ήμων ω ἄνδρες 'Αθηναίοι ὁ Θεόδοτος πολλάκις, καὶ νομίσας τον Λάμπιν τὰ τουδη μαρτυρείν, οὐκ άπέγνω της δίκης, άλλ' έφηκεν ήμας είς το δικαστήριον καταγνωναι μέν γαρ 30 οὐκ ήβουλήθη διὰ τὸ οίκείως ἔχειν Φορμίωνι τούτω,

x Reiske and Bekker omit και. το δέ μου, Reiske.
x κατακράτος, Bekker. α Reiske and Bekker omit τα.

ως ημείς ύστερον επυθόμεθα. απογνώναι δέ της δίκης ώκνει, ίν' αὐτὸς μη έπιορκήσειεν. έξ αὐτοῦ δή τοῦ πράγματος λογίσασθε ὧ ἄνδρες δικασταὶ παρ ύμιν αυτοίς οπόθεν ήμελλεν ούτος αποδώσειν το 5 χρυσίον. ενθένδε μεν γάρ εξέπλει ούκ ενθέμενος είς την ναθν τὰ γρήματα καὶ ὑποθήκην οὐκ ἔχων, άλλ' 914 έπὶ τοῖς έμοῖς γρήμασιν έπιδανεισάμενος έν Βοσπόρω δ' απρασίαν των Φορτίων κατέλαβε, καὶ τοὺς τα ετερόπλοα δανείσαντας μόλις απήλλαξεν. 10 οὖτος μεν εδάνεισεν αὐτῷ δισχιλίας δραχμάς άμ-Φοτερόπλουν, ώστ' απολαβείν Αθήνησι δισχιλίας έξακοσίας δραχμάς Φορμίων δέ φησιν αποδοῦναι Λάμπιδι εν Βοσπόρω εκατον^b είκοσι στατήρας² Κυζικηνούς, τούτω γάρ προσέχετε τὸν νοῦν, δα-15 νεισάμενος έγγείων τόκων. ήσαν δε έφεκτοι οι έγγειοι τόκοι, ο δε Κυζικηνος ήδύνατο εκεί είκοσι καὶ όκτω δραχμάς Άττικάς. δεῖ δή μαθεῖν ὑμᾶς ὅσα Φησί χρήματ αποδεδωκέναι. των μέν γαρ έκατον είκοσι στατήρων γίγνονται τρισχίλιαι τριακόσιαι 20 εξήκοντα, ο δε τόκος ο έγγειος ο έφεκτος των τριάκοντα μνών καὶ τριών καὶ έξήκοντα, πεντακύσιαι δραχμαί και έξήκοντα το δε σύμπαν κεφάλαιον γίγνεται⁴ τόσον καὶ τόσον, ἔστιν οῦν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὖτος ὁ άνθρωπος ή γενήσεταί ποτε, 25 δς άντι δισχιλίων εξακοσίων δραχμών τριάκοντα μνας και τριακοσίας και εξήκοντα αποτίνειν προείλετ' αν, και τόκον πεντακοσίας δραχμάς και εξήκοντα δανεισάμενος, ά φησιν αποδεδωκέναι Φορμίων Λάμπιδι, τρισχιλίας έννακοσίας είκοσιν; έξον 30 δ αυτώ αμφοτερόπλουν Αθήνησεν αποδούναι το αργύριον, έν Βοσπόρω αποδέδωκε, τρισίδ και δέκα

b ἐκατὸν καὶ, here and below. Reiske and Bekker.

[.] c ἐδύνατο, Reiske, Bekker.

d dioxilian Kal, Reiske.

e as. Reiske.

^{&#}x27;Adnunacu, Reiske, Bekker.

μυαις πλέου; και τοις μέν τα ετερόπλοα δανείσασι μόλις τάρχαια αποδέδωκας, οι συνέπλευσάν σοι καί προσήδρευον 6. τούτφ δε τῷ μὴ παρόντι οὐ μόνον τάρχαια και τους τόκους απεδίδους, αλλά και τά 5 έπιτίμια τα έκ της συγγραφης απέτινες, ούδε-9 μιας σοι ανάγκης ούσης; κακείνους μεν ούκ εδεδίεις. οίς αι συγγραφαι έν Βοσπόρφ την πράξιν έδίδοσαν τοῦ δανείου τούτου δε φής φροντίζειν, ον έξ αρχής, ώς φησιν, εύθυς ήδίκεις ουκ ενθέμενος τά 10 χρήματ' είς την ναθν κατά την συγγραφην 'Αθήνηθεν; και νυν μέν είς το έμποριον ήκων, ού το συμβόλαιον εγένετο, οὐκ όκνεῖς ἀποστερεῖν τὸν δανείσαντα έν Βοσπόρφ δε πλείω των δικαίων Φής ποιείν, ού δίκην ούκ ήμελλες δώσειν; καὶ οι μέν 15 άλλοι πάντες οι τὰ άμφοτερόπλοα δανειζόμενοι, όταν αποστέλλωνται έκ των έμπορίων, πολλούς παρίστανται έπιμαρτυρόμενοι ότι τὰ χρήματα ήδη κινδυνεύεται τω δανείσαντι συ δε σκήπτει μάρτυρι αὐτῷ τῷ συναδικοῦντι, καὶ οὕτε τον παίδα τον 20 ημέτερον παρέλαβες εν Βοσπόρφ όντα ούτε τον κοινωνόν, ούδε τας επιστολάς απέδωκας αυτοίς, ας ήμεις έπεθήκαμεν, έν αις έγεγραπτο παρακολουθειν5 σοι οίς αν πράττης; καίτοι, ω ανδρες Αθηναίοι, τί ούκ αν πράξειεν ο τοιούτος, όστις γράμματα λαβών 25 μη αποδέδωκεν όρθως και δικαίως; ή πως ου φανερόν έστιν υμίν το τούτου κακούργημα έξ αυτών ών έπραττεν; καίτοι, ω γη καὶ θεοὶ, προσηκέ γε τοσούτο γρυσίον αποδιδόντα, καὶ πλείον τοῦ δανείσματος, περιβόητον ποιείν έν τῷ έμπορίω καὶ πα-30 ρακαλείν πάντας άνθρώπους, πρώτον δε τον παίδα τον τούτου και τον κοινωνόν ίστε γάρ δήπου

ε [ως φασω,] Reiske.

h ἔμελλες, Reiske, Bekker.

i φπικινδυνεύεται, Reiske.

πάντες ότι δανείζονται μέν μετ' ολίγων μαρτύρων, όταν δ' αποδιδώσι, πολλούς παρίστανται μάρτυρας, ω επιεικείς δοκώσιν είναι περί τα συμβόλαια. σοί 916 δ αποδιδόντι τό τε δάγειον και τους τόκους άμ-5 φοτέρους, έτεροπλόφ τῷ ἀργυρίφ κεχρημένφ, καὶ προστιθέντι ετέρας τρεισκαίδεκα μνάς, πώς ουχί πολλούς ην παραληπτέον μάρτυρας; καί² εί τοῦτ' έπραξας, ούδ άν είς σοῦ μαλλον των πλεόντων έθαυμάζετο. συ δ' άντι τοῦ πολλούς μάρτυρας τού-10 των ποιείσθαι πάντας άνθρώπους λανθάνειν έπειρω, ώσπερ άδικων τι. καὶ εί μεν έμοι τῷ δανείσαντι άπεδίδους, ούδεν έδει μαρτύρων την γάρ συγγρα-Φην ανελόμενος απήλλαξο αν του συμβολαίου νυν δ΄ ούκ έμοι, άλλ΄ ετέρω ύπερ έμου άποδιδούς, και 15 ούκ 'Αθήνησιν, άλλ' έν Βοσπόρω, καί της συγγραφης σοι κειμένης Αθήνησι και προς έμε, και ώ τὸ χρυσίον ἀπεδίδους όντος θνητοῦ καὶ πέλαγος τοσοῦτον μέλλοντος πλεῖν, μάρτυρα οὐδέν ἐποιήσω, ούτε δούλον ούτ έλεύθερον; ή γάρ συγγραφή με, 20 φησί, τῷ ναυκλήρω ἐκέλευεν ἀποδοῦναι τὸ χρυσίον. μάρτυρας δέ τοι ούκ εκώλυε παρακαλειν, ούδε τάς έπιστολάς άποδοῦναι. καὶ οίδε μεν πρός σε δύο συγγραφάς εποιήσαντο ύπερ τοῦ συμβολαίου, ώς αν οίπ μάλιστ απιστούντες σύ δε μόνος μόνω φής 25 δούναι τῷ ναυκλήρφ τὸ χρυσίον, είδως κατά σοῦ κειμένην Αθήνησι συγγραφήν πρός τοῦτον.

Λέγει^{5 »} δ΄ ως ή συγγραφή σωθείσης της νεώς αύτον άποδοῦναι κελεύει τὰ χρήματα. καὶ γὰρ ενθέσθαι τάγοράσματα είς τὴν ναῦν κελεύει σε, εί 30 δὲ μή, πεντακισχιλίας δραχμὰς ἀποτίνειν. σὐ δὲ τοῦτο μὲν τῆς συγγραφῆς οὐ λαμβάνεις°, παρα-

k δέ γ' οὐκ, Reiske, Bekker. ! παραλαβεῖν, Reiske.

m σοι, Reiske. n Δέγει δὲ πῶς ή συγγραφή; Reiske.

[·] παραλαμβάνεις, Reiske.

Βεβηκώς δ' εύθυς έξ άρχης και τα χρήματα ούκ ένθέμενος άμφισβητείς πρός εν ρημα των έν τη 91 συγγραφή, και τοῦτο ανηρηκώς αὐτός. ὁπότε γάρ έν τῷ Βοσπόρφ φης μη τὰ χρήματ ένθέσθαι είς 5 την ναθν, άλλα το χρυσίον τῷ ναυκλήρφ ἀποδοῦναι, τί έτι περί της νεώς διαλέγη; ου γάρ μετέσχηκας τοῦ κινδύνου διά το μηδεν ενθέσθαι. καὶ το μέν πρώτον ω άνδρες Αθηναίοι ώρμησεν έπὶ ταύτην την σκηψιν, ώς έντεθειμένος τα χρήματα είς 10 την ναθν. έπειδη δέ τοθτο έκ πολλών ημελλεν έξελεγχθήσεσθαι ψευδόμενος, έκ τε της άπογραφης της έν Βοσπόρω παρά τοις ελλιμενισταίς και ύπο των εν τω εμπορίω επιδημούντων κατά τον αύτον χρόνου, τηνικαθτα μεταβαλλόμενος συνίστα-15 ται μετά τοῦ Λάμπιδος καὶ φησὶν έκείνου τὸ χρυσίον αποδεδωκέναι, έφόδιον μεν λαβών το την συγγραφήν κελεύειν, ούκ αν ήγούμενος δ' ήμας εύπόρως έξελέγξαι όσα μόνοι προς αυτούς αυτοίρ πράξειαν. και ο Λάμπις όσα μεν είπε προς έμε πρίν 20 ύπο τούτου διαφθαρήναι, ούκ έντος ων αύτου φησίν είπειν επειδή δε το χρυσίου τουμον εμερίσατο, τότε έντὸς είναι φησιν αύτοῦ καὶ πάντ άκριβώς μνημονεύειν.

Εί³ μεν οὖν ὧ ἄνδρες δικασταὶ ἐμοῦ μόνου κα25 τεφρόνει Λάμπις, οὐδεν ἃν ἦν θαυμαστόν νῦν δὲ πολλῷ δεινότερα τούτου πέπρακται αὐτῷ πρὸς πάντας ὑμᾶς. κήρυγμα ^q γὰρ ποιησαμένου Παρεισάδου ἐν Βοσπόρῳ, ἐάν τις βούληται Αθήναζε εἰς τὸ Αττικὸν ἐμπόριον σιτηγεῖν, ἀτελῆ τὸν σῖτον ἐξά10 γειν, ἐπιδημῶν ἐν τῷ Βοσπόρῳ ὁ Λάμπις ἔλαβε τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σίτου καὶ τὴν ἀτέλειαν ἐπὶ τῷ τῆς πόλεως ὀνόματι, γεμίσας δὲ ναῦν μεγάλην

η κηρύγματα, Reiske.

σίτου έκόμισεν εἰς 'Ακανθον κάκεῖ διέθετο προσκοι-91: νωνήσας τούτω ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χρημάτων. καὶ ταῦτ ἔπραξεν ὧ ἄνδρες δικασταὶ οἰκῶν μὲν Αθήνησιν, οὕσης δ αὐτῷ γυναικὸς ἐνθάδε καὶ παίδων, 5 τῶν ¹ δὲ νόμων τὰ ἔσχατα ἐπιτίμια προτεθεικότων, εἴ τις οἰκῶν 'Αθήνησιν ἄλλοθί που σιτηγήσειεν ἢ εἰς τὸ 'Αττικὸν ἐμπόριον, ἔτι δ ἐν τοιούτω καιρῷ, ἐν ῷ ὑμῶν οἱ μὲν ἐν τῷ ἄστει οἰκοῦντες διεμετροῦντο τὰ ἄλφιτα ἐν τῷ ῷδείῳ², οἱ δ ἐν τῷ Πειραιεῖ ἐν 10 τῷ νεωρίω ἐλάμβανον³ κατ ὁβολὸν τοὺς ἄρτους καὶ ἐπὶ τῆς ⁴ μακρᾶς στοᾶς, τὰ ἄλφιτα δ καθ ἡμίεκτον μετρούμενοι καὶ καταπατούμενοι. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τήν τε μαρτυρίαν καὶ τὸν νόμον.

ΜΑΡΤΎΡΙΑ, ΝΟΜΟΣ,

15 Φορμίων τοίνυν τούτφ χρώμενος κοινωνφ καὶ μάρτυρι οἴεται δεῖν ἀποστερῆσαι τὰ χρήμαθ ἡμᾶς, οἴ γε σιτηγοῦντες διατετελέκαμεν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, καὶ τριῶν ἤδη καιρῶν κατειληφότων την πόλιν, ἐν οἶς ὑμεῖς τοὺς χρησίμους τῷ δήμφ ἐξη-20 τάζετε, οὐδενὸς τούτων ἀπολελείμμεθα, ἀλλ΄ ὅτε μὲν εἰς θήβας ᾿Αλέζανδρος παρήει, ἐπεδώκαμεν ὑμῖν τάλαντον ἀργυρίου, ὅτε δ ὁ σῖτος ἐπετιμήθη πρότερον καὶ ἐγένετο ἐκκαίδεκα δραχμῶν, εἰσαγαγόντες πλείους ἡ μυρίους μεδίμνους πυρῶν διεμε-25 τρήσαμεν ὑμῖν τῆς καθεστηκυίας τιμῆς, πέντε ¹ο δραχμῶν τὸν μέδιμνον καὶ ταῦτα πάντες ἴστε ἐν ¹ι τῷ πομπείφ διαμετρούμενοι πέρυσι δ εἰς τὴν σιτωνίαν τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάλαντον ὑμῖν ἐπεδώκαμεν ἐγώ τε καὶ ὁ ἀδελφός. καί μοι ἀνάγνωθι 30 τούτων τὰς μαρτυρίας.

^{&#}x27; διελάμβανον, Reiske. ' ἐξετάζετε, Reiske. ' Ἁλέξανδρος els Θήβας, Reiske, Bekker.

Άλλα μην εί γε δεί και τούτοις τεκμαίρεσθαι, οὐκ εἰκὸς ἡν ἐπιδιδόναι μὲν ἡμᾶς τοσαῦτα χρήματα, ΐνα παρ υμίν εύδοξωμεν*, συκοφαντείν δέ 5 Φορμίωνα, ίνα καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐπιείκειαν αποβάλωμεν, δικαίως αν ουν βοηθήσαιτε ήμιν, ω άνδρες δικασταί. επέδειξα γαρ ύμιν ουτ εξ άρχης τα Φορτία ενθέμενον τοῦτον είς την ναῦν απάντων ων έδανείσατο Αθήνηθεν, των τ' έν τώ Βοσπόρω 10 πραθέντων τους τὰ ετερόπλοα δανείσαντας μόλις διαλύσαντα, έτι δ' οῦτ' εὐποροῦντα οῦθ' οῦτως ὅντ' άβέλτερον ώστ άντι δισχιλίων και έξακοσίων δραχμών τριάκοντα μνας και έννέα αποδούναι, πρός τε τούτοις, ότε αποδοῦναί φησι το χρυσίον Λάμπιδι, 15 ούτε τον παίδα παραλαβόντα τον έμον ούτε τον κοινωνον επιδημούντα εν Βοσπόρω. εμοί δε Λάμπις αυτός μαρτυρών φαίνεται ώς ουκ απείληφε το χρυσίον, πρίν ὑπὸ τούτου διαφθαρήναι. καίτοι εί καθ' εν εκαστον ούτως εδείκνυε Φορμίων, ούκ οίδ όπως 20 αν άλλως άμεινον απελογήσατο. ὑπέρ δὲ τοῦ τὴν δίκην είσαγωγιμον είναι ο νόμος αυτός διαμαρτύρεται. κελεύων τας δίκας είναι τας έμπορικάς των συμβολαίων των Αθήνησι και είς το Αθηναίων έμπόριον, καὶ οὐ μόνον τῶν Αθήνησιν, άλλὰ καὶ ὅσ΄ 25 αν γένηται ένεκα τοῦ πλοῦ τοῦ Αθήνα(ε. λαβέ δή μοι τούς νόμους.

NOMOI.

΄Ως μεν τοίνυν γέγονε μοι το συμβόλαιον προς Φορμίων Αθήνησιν ούδ΄ αύτοι έξαρνοί είσι, παρα-30 γράφονται δε ως ούκ είσαγωγιμον την δίκην οῦ-

[&]quot; τι δεῖ, Reiske.

[×] δόξαν ἔχωμεν, Reiske.

y ὑμῖν, Bekker. ² τὸ τῶν, Reiske.

^{*} την δίκην ώς οὐκ εἰσαγώγιμον οὖσαν, Reiske.

σαν. άλλ είς ποιον δικαστήριον είσελθωμεν. ω 020 ανδρες δικασταί, εί μη πρός ύμας, ούπερ το συμβόλαιον εποιησάμεθα; δεινον γάρ αν είη, εί μεν ένεκα του πλου του Αθήναζε ήδικούμην , είναι μοι 5 παρ' υμίν το δίκαιον λαβείν παρά Φορμίωνος, έπειδή δε το συμβόλαιον έν τῷ ὑμετέρω έμπορίω γέγονε, μη φάσκειν παρ' υμιν τούτους υφέξειν την δίκην. και ότε μεν Θεοδότω την δίαιταν επετρέψαμεν. ωμολόγησαν είναι καθ' αύτων έμοι την δίκην 10 είσαγώγιμον νυνὶ δὲ τούναντίον αλέγουσιν ὧν πρότερον αυτοί συγκεχωρήκασιν, ως δέον παρά μέν Θεοδότφ τῷ ἰσοτελεῖ ὑποσχεῖν αὐτούς δίκην ἄνευ παραγραφής, επειδή δε είς το Αθηναίων δικαστήριον είσερχόμεθα, μηκέτ' είσαγώγιμον την δίκην 15 είναι. ενθυμοθμαι δ΄ έγωγε τι αν ποτε είς την παραγραφήν έγραψεν, εί ο θεόδοτος απέγνω της δίκης, όπου νθν γνόντος του Θεοδότου απιέναι ήμας είς το δικαστήριον ου φησι την δίκην είναι είσαγώγιμον παρ' ύμεν, πρός ους έκεινος έγνω άπιέναι. 20 πάθοιμι μένταν δεινότατα, εί οι μεν νόμοι των Αθήνησι συμβολαίων κελεύουσι τας δίκας είναι πρός τούς θεσμοθέτας, υμείς δ' άπογνοίητε της δίκης όμωμοκότες κατά τους νόμους ψηφιείσθαι.

Τοῦ² μὲν οὖν δανεῖσαι ἡμᾶς τὰ χρήματα αἴ τε 25 συνθῆκαι καὶ αὐτὸς οὖτός ἐστι μάρτυς: τοῦ δ΄ ἀποδεδωκέναι οὐδείς ἐστι μάρτυς ἔξω τοῦ Λάμπιδος τοῦ συναδικοῦντος. καὶ οὖτος μὲν εἰς ἐκεῖνον μόνον ἀναφέρει³ τὴν ἀπόδοσιν, ἐγω δ΄ εἴς τε τὸν Λάμπιν αὐτὸν καὶ τοὺς ἀκούσαντας αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἔφη 30 ἀπειληφέναι τὸ χρυσίον. τούτφ μὲν οὖν τοὺς ἐμοῦς μάρτυρας ἔξεστι κρίνειν, εἰ μή φησιξ τάληθῆ μαρ-921

b πδικούμην τι. Reiske.

d τάναντία, Reiske.

Reiske omits ò

ο τούτους παρ' ὑμῖν, Reiske.

[•] elvat Tip dikny, Reiske.

ε φησιν άληθη, Reiske.

τυρείν αυτούς εγώ δ' ουκ έχω τι χρήσωμαι τοίς τούτου μάρτυσιν, οί Φασιν είδεναι τον Λάμπιν μαρτυρούντα απειληφέναι το χρυσίον. εί μεν γάρ ή μαρτυρία ή του Λάμπιδος κατεβάλλετο ένταθθ, 5 ίσως αν εφασαν ούτοι δίκαιον είναι επισκήπτεσθαί με εκείνω νυν δ ούτε την μαρτυρίαν ταύτην έχω, ούτοσί τε οίεται δείν άθωρος είναι ουδέν Βέβαιον ενέχυρον καταλιπών ών πείθει ύμας ψηφίσασθαι. πως δ' ούκ αν είη άτοπον, εί αυτου Φορμίωνος όμο-10 λογοῦντος δανείσασθαι, Φάσκοντος δ' αποδεδωκέναι. το μεν ομολογούμενον υπ' αυτοῦ τούτου ἄκυρον ποιήσετε, τὸ δ' άμφισβητούμενον κύριον ψηφιεῖσθε; και ο μεν Λάμπις, ῷ οἶτος σκήπτεται μάρτυρι, ἔξαρνος γενόμενος το έξ άρχης ώς ούκ απείληφε το 15 γρυσίον, νῦν τὰ ἐναντία μαρτυρεῖ ὑμεῖς δὲ γνόντες ως ουκ απείληφ έκεινος, ουκ έστε μάρτυρες τοῦ πράγματος; καὶ ὅσα μὲν εἶπε μετὰ τῆς ἀληθείας, μή χρησθε τεκμηρίω, α δ' έψεύσατο το ύστερον, έπειδη διεφθάρη, πιστότερα ταῦθ' ὑπολάβοιτε^κ 20 είναι; και μήν, ω ανδρες Αθηναίοι, πολύ δικαιότερον έστι τοις έξ άρχης ρηθείσι τεκμαίρεσθαι μάλλον ή τοις ύστερον τεκταινομένοις. τὰ μέν γάρ ούκ έκ παρασκευης, άλλ' έκ της άληθείας έλεγε, τὰ δ ύστερον ψευδόμενος και πρός το συμφέρον αυτώ. 25 αναμνήσθητε δ', ω άνδρες Άθηναῖοι, ότι οὐδ' αὐτὸς ο Λάμπις έξαρνος εγένετο ως ούκ είη είρηκως ότι οὐκ ἀπείληφε τὸ χρυσίον, ἀλλ' εἰπεῖν μέν ωμολόγει, ου μέντοι γ΄ έντος ων αυτου είπειν. ούκοθυ άτοπου, εί της έκείνου μαρτυρίας το μέν 30 πρές τοῦ ἀποστεροῦντος πιστῶς ἀκούσεσθε, τὸ δ' 922 ύπερ των αποστερουμένων απιστον έσται παρ

h yphoonal. Reiske.

i Reiske omits οὐκ, and puts a comma only at πράγματος.

k ὑπολαμβάνοιτε, Reiske.

¹ παιδεύσεως, Reiske.

ύμιν. μηδαμώς, ω άνδρες δικασταί. ύμεις γάρ έστε οι αυτοί οι τον επιδεδανεισμένον έκ του έμπορίου πολλά χρήματα καὶ τοῖς δανεισταῖς οὐ παρασχόντα τὰς ὑποθήκας θανάτω (ημιώσαντες 5 είσαγγελθέντα εν τω δήμω, και ταθτα πολίτην υμέτερον όντα και πατρός έστρατηγηκότος. ήγεισθε γάρ τους τοιούτους ου μόνον τους έντυγχάνοντας άδικειν, άλλά και κοινή βλάπτειν το έμπόριον ύμων, εικότως αι² γαρ ευπορίαι^m τοις 10 έργαζομένοις ούκ άπὸ τῶν δανειζομένων, άλλ' άπὸ των δανειζόντων είσι, και ούτε ναθν ούτε ναύκληρον ουτ' έπιβάτην έστ' αναχθηναι, τὸ τῶν δανειζόντων μέρος αν άφαιρεθη. έν μεν οῦν τοῖς νόμοις πολλαί και καλαί βοήθειαι είσιν αυτοίς υμας δέ 15 δεί συνεπανορθούντας φαίνεσθαι καὶ μὴ συγχωρουντας τοις πονηροίς, "ν' υμίν ώς πλείστη ώφέλεια παρά³ τὸ ἐμπόριον ἢ. ἔσται δ', ἐὰν διαφυλάττητε τούς τὰ ἐαυτῶν προϊεμένους, καὶ μὴ ἐπιτρέπητε αδικείαθαι υπό τοιούτων θηρίων.

20 Έγω μεν οὖν ὄσαπερ οἶός τ΄ ἦν εἴρηκα. καλω

δέ και άλλον τινά των φίλων, έαν κελεύητε.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΑΚΡΙΤΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΆΝΔΡΟΚΛΗΣ δανείσας χρήματα Άρτέμωνι Φαση-25 λίτη το γένος, έμπόρφ, τελευτήσαντος έκείνου πρὶν ἀποδοῦναι το ἀργύριον, εἰσπράττει τον ἀδελφον 923 αὐτοῦ Λάκριτον τον σοφιστὴν, δύο προβαλλόμενος δίκαια, ὅτι τε παρόντος Λακρίτου καὶ ἀναδεξαμένου ¹

m έμπορίαι, Reiske. n τοῖς πονηροῖς συγχωροῦντας, Reiske.

το άργύριον έδάνεισε τῷ Άρτέμωνι, καὶ ὅτι κληρονόμος ἐστὶ τῶν Ἀρτέμωνος Λάκριτος. ὁ δὲ τῆς μὲν κληρονομίας ἀφίστασθαί φησι, παραγράφεται δὲ τὴν δίκην, λέγων μηδὲν ἐαυτῷ πρὸς Ανδροκλέα 5 συμβόλαιον εἶναι μηδὲ συγγραφὴν μηδεμίαν. πάντως δὲ καὶ τὸ ἀναδεδέχθαι ἔξαρνος γίνεται οὐδὲ γὰρ ἄν τοῦτο ὁμολογῶν ἡγνωμόνει πρὸς τὴν ἔκτισιν.

Ούκ όρθως δέ τινες ένόμισαν τον λόγον μη 10 γνήσιον είναι, άμυδροις άπατηθέντες τεκμηρίοις. το μεν γαρ της φράσεως άνειμένον ούκ άπρεπες ίδιωτικοις άγωσι, τον δε Δία τον άνακτα κατα την τοῦ προσώπου τοῦ ὑποκειμένου συνήθειαν δηλός έστιν ώνομακώς, πρὸς δε την παραγραφην άσθε-15 νέστερον άπήντηκε διὰ τὸ πραγμα τὸ πονηρόν.

Οὐδὲν⁴ καινὸν διαπράττονται οἱ Φασηλῖται, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ἀλλ' ἄπερ εἰώθασιν. οὖτοι γὰρ δεινότατοι μέν εἰσι δανείσασθαι χρήματ' ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ἐπειδὰν δὲ λάβωσι καὶ συγγραφὴν συγ-20 γράψωνται ναυτικὴν, εὐθὺς ἐπελάθοντο καὶ τῶν συγγραφῶν καὶ τῶν νόμων καὶ ὅτι δεῖ ἀποδοῦναι αὐτοὺς ὰ ἔλαβον, καὶ οἴονται, ἐὰν ἀποδῶσιν, ὥσπερ 95 τῶν ἰδίων τι τῶν ἐαυτῶν ἀπολωλεκέναι, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀποδοῦναι σοφίσματα εὐρίσκουσι καὶ παραγρα-25 φὰς καὶ προφάσεις, καὶ εἰσὶ πονηρότατοι ἀνθρώπων καὶ ἀδικώτατοι. τεκμήριον δὲ τούτου 'πολλῶν γὰρ ἀφικνουμένων εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, πλείους δίκαι εἰσὶν ἐκάστοτε αὐτῶν τῶν Φασηλιτῶν ἡ τῶν ἄλλων ἀπάντων. οὖτοι μὲν 80 οὖν τοιοῦτοί εἰσιν. ἐγὼ δ', ὧ ἄνδρες δικασταὶ, χρή-

[·] dvadéxeobai, Reiske.

ματα δανείσας Άρτεμωνι τῷ τούτου άδελφῷ κατά τούς έμπορικούς νόμους, είς τον Πόντον και πάλιν Αθήναζε, τελευτήσαντος έκείνου πρίν ή αποδοῦναί μοι τὰ χρήματα, Λακρίτω τούτω είληγα την δίκην 5 ταύτην κατά τους αυτούς νόμους τούτους καθ' ούσπερ το συμβόλαιον εποιησάμην, άδελφω όντι τούτφ έκείνου καὶ έχοντι πάντα τὰ Αρτέμωνος, καὶ ύσ' ένθάδε κατέλιπε και όσα ην αύτω έν τη Φασήλιδι, και κληρονόμω όντι των έκείνου απάντων, 10 και 2 ούκ άν έχοντος τούτου δείξαι νόμον όστις αὐτῷ δίδωσιν έξουσίαν έχειν μέν τὰ τάδελφοῦ καὶ διωκηκέναι όπως έδόκει αὐτώ, μη αποδούναι δὲ τάλλότρια χρήματα, άλλα λέγειν νῦν ὅτι οὐκ ἔστι κληρονόμος, άλλ' άφισταται των έκείνου. ή μέν 15 τουτουί Λακρίτου πονηρία τοιαύτη έστίν έγω δ ύμων δέομαι, ω άνδρες δικασταί, εύνοϊκως ακούσαί μου περί τοῦ πράγματος τουτουί καν έξελέγξω αύτον άδικοῦντα ήμας τε τούς δανείσαντας και ύμας ούδεν ήττον, βοηθείτε ήμιν τά δίκαια.

20 Έγω³ γαρ, ω ανδρες δικασταί, αυτός μεν ουδ όπωστιουν έγνωριζον τους ανθρώπους τούτους. Θρα-92 συμήδης δ ο Διοφάντου υιος, έκείνου του Σφηττίου, και Μελάνωπος ο άδελφος αυτου έπιτήδειοι μοι είσι, και χρώμεθ' αλλήλοις ως οδον τε μάλιστα. ουτοι 25 προσηλθόν μοι μετά Λακρίτου τουτουί, οπόθεν δήποτε έγνωρισμένοι τούτω, ου γαρ οδδα, και έδεοντό μου δανείσαι χρήματ είς τον Πόντον Άρτεμωνι τώ τούτου άδελφω και Άπολλοδώρω, όπως αν ένεργοι ώσιν, ουδεν είδως ω ανδρες δικασται ουδ ο Θρα-30 συμήδης την τούτων πονηρίαν, άλλ οιόμενος είναι έπιεικεις άνθρωπους και οδοίπερ προσεποιούντο και

b [nal], Reiske

c δήποθεν, Reiske.

⁴ Reiske and Bekker omit av.

έφασαν είναι, καὶ ἡγούμευος ποιήσειν αὐτοὺς πάντα όσαπερ ὑπισχνεῖτο καὶ ἀνεδέχετο Λάκριτος οὐτοσί. πλεῖστον δ ἄρ ἡν έψευσμένος, καὶ οὐδὲν ἤδει οἴοις θηρίοις ἐπλησίαζε τοῖς ἀνθρώποις τούτοις. κάγω 5 πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ Θρασυμήδους καὶ τοῦ ἀδελφοῦ¹, αὐτοῦ, καὶ Λακρίτου τουτουὶ ἀναδεχομένου μοι πάντ ἔσεσθαι τὰ δίκαια παρὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν αὐτοῦ, ἐδάνεισα μετὰ ξένου τινὸς ἡμετέρου Καρυστίου τριάκοντα μνᾶς ἀργυρίου. βούλομαι οὖν, ὧ ἄνδρες 10 δικασταὶ, τῆς συγγραφῆς ἀκοῦσαι ὑμᾶς πρῶτον, καθ ἡν ἐδανείσαμεν τὰ χρήματα, καὶ τῶν μαρτύρων τῶν παραγενομένων τῷ δανείσματι ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ἐπιδείξομεν, οἶα ἐτοιχωρύχησαν οὖτοι περὶ τὸ δάνειον. λέγε τὴν συγγραφὴν, ἔπειτα τὰς 15 μαρτυρίας.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ'.

Έδάνεισαν Άνδροκλης Σφήττιος καὶ Ναυσικράτης Καρύστιος Άρτέμωνι καὶ Άπολλοδώρω Φασηλίταις δραχμὰς ἀργυρίου τρισχιλίας Ἀθήνηθεν εἰς 926
20 Μένδην ἢ Σκιώνην, καὶ ἐντεῦθεν εἰς Βόσπορον, ἐαν
δὲ βούλωνται, τῆς ἐπ' ἀριστερὰ μέχρι Βορυσθένους
καὶ πάλιν Ἀθήναζε, ἐπὶ διακοσίαις εἰκοσιπέντε τὰς
χιλίας, ἐαν δὲ μετ' ᾿Αρκτοῦρον ἐκπλεύσωσιν ἐκ τοῦ
Πόντου ἐφ' Ἱερὸν², ἐπὶ τριακοσίαις τὰς χιλίας, ἐπὶ δ
25 οἴνου κεραμίοις Μενδαίοις τρισχιλίοις, ὁς πλευσεῖται
ἐκ Μένδης ἢ Σκιώνης ἐν τῆ εἰκοσόρω ἡν Ὑβλήσιος
ναυκληρεῖ ὑποτιθέασι δὲ ταῦτα, οὐκ ὀφείλοντες
ἐπὶ τούτοις ἄλλω οὐδενὶ οὐδὲν ἀργύριον, οὐδ ἐπιδανείσονται καὶ ἀπάξουσι τὰ χρήματα τὰ ἐκ τοῦ
30 Πόντου ἀντιφορτισθέντα πάλιν Ἀθήναζε ἐν τῷ

e ὖπισχνοῦντο, Reiske.

f Reiske and Bekker have no comma after ἀδελφοῦ.

ε επειτα καλ, Reiske. h αργυρίου δραχμάς, Reiske.

αὐτῷ πλοίω ἄπαντα. σωθέντων δὲ τῶν χρημάτων Αθήνα (ε αποδώσουσιν οι δανεισάμενοι τοις δανείσασι τὸ γιγνόμενον άργύριον κατά τὴν συγγραφὴν ἡμερων είκοσιν άφ' ής αν έλθωσιν Αθήναζε, έντελες 5 πλην έκβολης δην αν οι σύμπλοι ψηφισάμενοι κοινή έκβάλωνται, και άν τι πολεμίοις αποτίσωσιν των δ άλλων απάντων έντελές. και παρέξουσι τοις δανείσασι την υποθήκην ανέπαφον κρατείν, έως αν άποδωσι τὸ γιγνόμενον άργύριον κατά την συγ-10 γραφήν. έαν δε μή άποδωσιν έν τω συγκειμένω χρόνφ, τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν έξέστω ὑποθείναι και άποδόσθαι της ύπαρχούσης τιμης και εάν τι ελλείπη τοῦ άργυρίου, ο δεί γενέσθαι τοῖς δανείσασι κατά την συγγραφην, κατά Άρτέμωνος 15 καὶ Απολλοδώρου έστω ή πράξις τοῖς δανείσασι καὶ έκ τῶν τούτων ἀπάντων, καὶ ἐγγείων καὶ ναυτικῶν, πανταχοῦ ὅπου αν ώσι, καθάπερ δίκην ώφληκότων καὶ ὑπερημέρων ὄντων, καὶ ένὶ ἐκατέρω τῶν δανει-927 σάντων καὶ άμφοτέροις. ἐὰν δὲ μὴ εἰσβάλωσι, 20 μείναντες επι κυνί ήμέρας δέκα έν Ελλησπόντω, έξελόμενοι όπου αν μή συλαι ωσιν Άθηναίοις, καί έντεῦθεν καταπλεύσαντες Αθήναζε τοὺς τόκους άποδόντων τους πέρυσι γραφέντας είς την συγγραφήν. εαν δέ τι η ναθς πάθη ανήκεστον εν ή αν πλέη τα 25 χρήματα, σωτηρία έστω τῶν ὑποκειμένων τὰ δὲ περιγενόμενα κοινά έστω τοις δανείσασιν. κυριώτερον δε περί τούτων άλλο μηδεν είναι της συγγραφης.

Μάρτυρες Φορμίων Πειραιεύς, Κηφισόδοτος Βοιώ-30 τιος, 'Ηλιόδωρος Πιτθεύς.

Λέγε δή και τας μαρτυρίας.

i ėmi την ėmi, Reiske.

MAPTYPIAI.

Αρχενομίδης Άρχεδάμαντος Αναγυράσιος μαρτυρεί συνθήκας παρ' έαυτῷ καταθέσθαι Άνδροκλέα Σφήττιον, Ναυσικράτην Καρύστιον, Άρτέμωνα, 5 Απολλόδωρον Φασηλίτας, καὶ είναι παρ' έαυτῷ έτι κειμένην τὴν συγγραφήν.

Λέγε δή και την των παραγενομένων μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

Θεόδοτος ίσοτελής, Χαρίνος Έπιχάρους Λευκο10 νοεύς, Φορμίων Κηφισοφώντος Πειραιεύς, Κηφισόδωρος Βοιώτιος, Ἡλιόδωρος Πιτθεύς μαρτυροῦσι παρείναι, ὅτ΄ ἐδάνεισεν ἀνδροκλῆς ἀπολλοδώρω καὶ ἀργυρίου τρισχιλίας δραχμάς, καὶ εἰδέναι τὴν συγγραφὴν καταθεμένους παρὰ ἀρχενομίδη
15 ἀναγυρασίω.

Κατά⁶ την συγγραφην ταύτην, ω ανδρες δικασταὶ, εδάνεισα τὰ χρήματα ᾿Αρτέμωνι τῷ τούτου ἀδελφῷ, κελεύοντος τούτου καὶ ἀναδεχομένου ἄπαντ΄ εσεσθαὶ μοι τὰ δίκαια κατὰ την συγγραφην καθ΄ ην 928 20 εδάνεισα τούτου αὐτοῦ γράφοντος καὶ συσσημηναμένου, ἐπειδη ἐγράφη. οἱ μὲν γὰρ ἀδελφοὶ οἱ τούτου ετι νεωτεροι ήσαν καὶ μειράκια παντάπασιν, οὐτοσὶ δὲ Λάκριτος Φασηλίτης, μέγα¹ πραγμα, Ἰσοκράτους μαθητής οὖτος ην ὁ πάντα διοικων, 25 καὶ ἐαυτῷ με τὸν νοῦν προσέχειν ἐκέλευεν αὐτὸς γὰρ ἔφη ποιήσειν μοι τὰ δίκαια ἄπαντα καὶ ἐπιδημήσειν ᾿Αθήνησι, τὸν δ᾽ άδελφὸν τὸν αὐτοῦ ᾿Αρτέμωνα πλευσεῖσθαι ἐπὶ τοῖς χρήμασιν. καὶ τότε μὲν, ὧ αὐδρες δικασταὶ, ὅτ᾽ ἡβούλετο¹ τὰ χρήματα λαβεῖν

k μειράκια κομιδή, Reiske, omitting και. ἐβούλετο, Reiske, Bekker.

παρ΄ ἡμῶν, καὶ ἀδελφὸς ἔφη είναι καὶ κοινωνὸς τοῦ ᾿Αρτέμωνος, καὶ λόγους θαυμασίως ὡς π πιθανοὺς ἔλεγεν' ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἐγκρατεῖς ἐγένοντο τοῦ ἀργυρίου, τοῦτο μὲν διενείμαντο καὶ ἐχρῶντο ὅ τι 5 ἐδόκει τούτοις, κατὰ δὲ τὴν συγγραφὴν τὴν ναυτικὴν, καθ΄ ἢν ἔλαβον τὰ χρήματα, οὕτε μέγα οὕτε μικρὸν ἔπραττον, ὡς αὐτὸ τὸ ἔργον ἐδήλωσεν. οὐτοσὶ δὲ Λάκριτος ἀπάντων ἦν τούτων ὁ ἐξηγητής. καθ΄ ἔκαστον δὲ τῶν γεγραμμένων ἐν τῆ συγγραφῆ 10 ἐπιδείξω τούτους οὐδ΄ ὁτιοῦν πεποιηκότας ὑγιές.

Πρώτον μεν γάρ γέγραπται ότι έπ' οίνου κεραμίοις τρισχιλίοις έδανείζοντο παρ' ημών τάς τριάκοντα μνας, ώς υπαρχούσης αυτοίς υποθήκης ετέρων τριάκοντα μνών, ώστ' είς τάλαντον άργυρίου 15 την τιμήν είναι τοῦ οίνου καθισταμένην, σύν τοῖς άναλώμασιν όσα έδει άναλίσκεσθαι είς την κατασκευήν τήν περί τὸν οίνον τὰ δὲ τρισχίλια ταῦτα 92! κεράμια άγεσθαι είς τον Πόντον εν τη είκοσόρω ην Ύ βλήσιος έναυκλήρει. γέγραπται μέν ταῦτα έν τῆ 20 συγγραφή, ω άνδρες δικασταί, ής ύμεις ακηκόατε οὖτοι δ' ἀντὶ τῶν τρισχιλίων κεραμίων οὐδὲ πεντακόσια κεράμια είς το πλοίου ένέθεντο, άλλ' άντι τοῦ ήγοράσθαι αὐτοῖς τὸν οῖνον, ὅσον προσῆκε, τοῖς χρήμασιν έχρωντο ό τι έδόκει τούτοις, τα δε κε-25 ράμια τὰ τρισχίλια οὐδ' ἐμέλλησαν οὐδὲ διενοήθησαν ενθέσθαι είς το πλοίον κατά την συγγραφήν. ότι δ' άληθη ταῦτα λέγω, λαβὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν συμπλεόντων έν τῶ αὐτῷ πλοίω τούτοις.

MAPTYPIA.

30 Έρασικλής μαρτυρεί κυβερνάν την ναῦν ην Υβλήσιος εναυκλήρει, καὶ είδεναι Άπολλόδωρου

[₽] Reiske omits ψs

α λέγω ταῦτα, Reiske.

αγόμενον εν τῷ πλοίῳ οἴνου Μενδαίου κεράμια τετρακόσια πεντήκοντα, καὶ οὐ πλείω ἄλλο δὲ μηδὲν αγώγιμον ἄγεσθαι εν τῷ πλοίῳ Απολλόδωρον εἰς τὸν Πόντον.

Προς τοισδ΄ έξεμαρτύρησεν² Άρχάδης Μνησωνίδου Άχαρνευς, Σώστρατος Φιλίππου Ίστιαιόθεν, Φιλτιάδης Κτησίου Ευπεταιών°, Διονύσιος Δημοκρα-

τίδου Χολλίδης.

Περί μεν οῦν τοῦ πλήθους τοῦ οἴνου, όσον έδει αὐτοὺς ἐνθέσθαι είς τὸ πλοῖον, ταῦτα διεπράξαντο, καὶ τρξαντο εὐθὺς ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου γεγραμμένου παραβαίνειν καὶ μή ποιείν τὰ γεγραμ- 930 μένα. μετά δε ταῦτ' έστιν έν τῆ συγγραφῆ ότι 20 ύποτιθέασι ταῦτ' έλεύθερα καὶ οὐδενὶ οὐδεν ἀφείλοντες, και ότι ούδε επιδανείσονται επί τούτοις παρ ούδενός. ταῦτα διαρρήδην γέγραπται, ω άνδρες δικασταί. οὐτοι δε τί εποίησαν; αμελήσαντες τῶν γεγραμμένων έν τη συγγραφη δανείζονται παρά 35 τινος νεανίσκου, εξαπατήσαντες ως ούδενι ούδεν όφείλοντες καὶ ήμᾶς τε παρεκρούσαντο καὶ έλαθον δανεισάμενοι έπὶ τοῖς ἡμετέροις, έκεινόν τε τὸν νεανίσκον τον δανείσαντα έξηπάτησαν ώς επ' έλευθέροις τοις χρήμασι δανειζόμενοι τοιαυτα τούτων 30 έστι τὰ κακουργήματα. ταῦτα δὲ πάντ' ἐστὶ τὰ

ο έκ Ευπετέων, Reiske. P δή, Reiske.

q εὐθὸς ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου γεγραμμένου παραβαίνειν αρ-Εάμενοι, Reiske.

ταν τη συγγραφή γεγραμμένων, Reiske. • ούκ, Reiske.

σοφίσματα Λακρίτου τουτουί. ὅτι δ' ἀληθη λέγω καί επεδανείσαντο χρήματα παρά την συγγραφήν, μαρτυρίαν αναγνώσεται υμίν αυτου του έπιδανείσαντος. λέγε την μαρτυρίαν.

MAPTYPIA.

5 .

"Αρατος Άλικαρνασσεύς μαρτυρεί δανείσαι Άπολλοδώρω ενδεκα μνας αργυρίου έπι τη έμπορία, ην ηγεν έν τη Ύβλησίου νηλ είς τον Πόντον, καλ τοις έκειθεν άνταγορασθείσι, και μη είδέναι αυτον δε-10 δανεισμένον παρά 'Ανδροκλέους άργύριον' ού γάρ αν δανείσαι αυτός Απολλοδώρω το άργύριον.

Αί μέν πανουργίαι τοιαθται των άνθρώπων τούτων είσίν. γέγραπται δε μετά ταῦτα έν τη συγγραφή, ω άνδρες δικασταί, επειδάν αποδώνται εν τώ 15 Πόντω α ήγου, ανταγοράζειν πάλιν χρήματα καὶ αντιφορτίζεσθαι καὶ ἀπάγειν Αθήναζε τὰ ἀντιφορ- 931 τισθέντα, καὶ ἐπειδαν ἀφίκωνται Αθήνα(ε, ἀποδοῦναι είκοσιν ήμερων το αργύριον ήμιν δόκιμον έως δ' ᾶν ἀποδῶσι, κρατεῖν τῶν χρημάτων™ ἡμᾶς, καὶ 20 ανέπαφα ταῦτα παρέχειν τούτους, ἔως ἄν ἀπολάβωμεν. γέγραπται μέν ταῦτα οὐτωσὶ ἀκριβώς έν τη συγγραφη ούτοι δ΄ ω άνδρες δικασταί ένταθθα καὶ ἐπεδείξαντο μάλιστα την υβριν καὶ την αναίδειαν την εαυτών, και ότι ούδε μικρον προσείχον τοίς 25 γράμμασι τοις γεγραμμένοις έν τῆ συγγραφῆ, άλλ' ήγοῦντο είναι την συγγραφην άλλως ύθλον καὶ φλυαρίαν. ούτε γάρ άντηγόρασαν ουδέν έν τώ Πόντω ούτε άντεφορτίσαντο ώστε άγειν Αθήναζε, ήμεις τε οι δανείσαντες τα χρήματα ήκοντων αυτών 30 τούτων έκ τοῦ Πόντου οὐκ είχομεν ὅτου ἐπιλαβοί-

t [τὰ] χρήματα, Reiske.

α ήμεν τό άργύριου, Reiske. " χρημάτων ἀπάντων, Reiske. × μάλιστα ἐπεδείξαντο, Reiske.

μεθα ούδ ότου κρατοίμεν, έως [ότου] κομισαίμεθα τά ήμετερα αὐτῶν οὐδ' ότιοῦν γάρ είσήγαγον είς τὸν λιμένα τον υμέτερον ούτοι. άλλα πεπόνθαμεν καινότατον, ω άνδρες δικασταί εν γάρ τη πόλει τή 5 ήμετέρα αὐτῶν, οὐδὲν άδικοῦντες οὐδὲ δίκην οὐδεμίαν ώφληκότες τούτοις, σεσυλήμεθα τὰ ημέτερ αὐτῶν ύπο τούτων Φασηλιτών όντων, ώσπερ δεδομένων σύλων Φασηλίταις κατ Αθηναίων. έπειδαν γάρ μή εθέλωσιν αποδούναι α έλαβον, τί αν τις άλλο όνομ 10 έχοι θέσθαι τοις τοιούτοις ή ότι άφαιρουνται βία τὰ ἀλλότρια; έγω μὲν ούδ ἀκήκοα πώποτε πράγμα μιαρώτερον η δ ούτοι διαπεπραγμένοι είσι περί ήμας, και ταθθ ομολογούντες λαβείν παρ ημών τὰ χρήματα. ὅσα μὲν γὰρ ἀμφισβητήσιμά 932 15 έστι των συμβολαίων, κρίσεως δείται, ω ανδρες δικασταί τὰ δὲ παρ ἀμφοτέρων ομολογηθέντα τῶν συντιθεμένων, και περί ων συγγραφαί κείνται ναυτικαὶ, τέλος έχειν ἄπαντες νομίζουσι, καὶ χρησθαι1 προσήκει τοις γεγραμμένοις. ὅτι δὲ κατὰ τὴν συγ-20 γραφήν ουδ΄ ότιοῦν πεποιήκασιν, άλλ' εὐθὺς ἀπ΄ άρχης άρξάμενοι έκακοτέχνουν καὶ έπεβούλευον μηδεν υγιές ποιείν, υπό τε των μαρτύρων και αυτοί υφ αυτων έξελέγχονται ουτωσί καταφανώς.

*Ο δε πάντων δεινότατον διεπράξατο Λάκριτος 5 οὐτος , δει ὑμας άκοῦσαι * οὖτος γὰρ ἢν ὁ πάντα ταῦτα διοικῶν. ἐπειδὴ γὰρ ἀφίκοντο δεῦρο, εἰς μὲν τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐ καταπλέουσιν, εἰς φωρῶν * δὲ λιμένα ὁρμίζονται, ὅς ἐστιν ἔξω τῶν σημείων τοῦ ὑμετέρου ἐμπορίου. καὶ ἔστιν ὅμοιον εἰς φωρῶν * ὁ λιμένα ὀρμίσασθαι ὤσπερ ὰν εἴ τις εἰς Αἰγιναν ἡ εἰς Μέγαρα ὀρμίσαιτο * ἔξεστι γὰρ ἀποπλεῖν ἐκ τοῦ

Ι αφληκότει οὐδεμίαν αὐτοῖε, Reiske.
 Αλο τιε έχοι δνομα, Reiske.
 μὲν γάρ, Reiske.

λιμένος τούτου όποι αν τις βούληται καὶ όπηνίκ αν δοκή αὐτῷ. καὶ τὸ μὲν πλοῖον ὥρμει ἐνταῦθα πλείους ή πέντε καὶ είκοσιν ημέρας, οὖτοι δὲ περιεπάτουν έν τῷ δείγματι τῷ ἡμετέρῳ, καὶ ἡμεῖς 5 προσιόντες διελεγόμεθα, καὶ εκελεύομεν τούτους έπιμελείσθαι όπως αν ως τάχιστ' απολάβοιμεν τα χρήματα. οδτοι δ' ωμολόγουν τε καὶ έλεγον ότι αυτά ταθτα περαίνοιεν. και ήμεις τούτοις προσήμεν. καὶ ἄμ' ἐπεσκοποῦμεν εί τι ἐξαιροῦνταί ποθεν ἐκ 10 πλοίου ή πεντηκοστεύονται. έπειδή δ' ήμέραι τε ησαν συγναί έπιδημοῦσι τούτοις, ημείς τ'ούδ' ότιοῦν ευρίσκομεν ούτε έξηρημένον ούτε πεπεντηκοστευμένον έπὶ τῷ ονόματι τῷ τούτων, ἐνταῦθ' ἤδη μᾶλλον 933 προσεκείμεθα άπαιτουντες. και έπειδη ήνωχλουμεν 15 αὐτοῖς, ἀποκρίνεται Λάκριτος οὐτοσὶ, ὁ ἀδελφὸς ὁ δ Άρτεμωνος, ότι ούκ αν οδοί τ' είησαν αποδούναι, άλλ' ἀπόλωλεν ἄπαντα τὰ χρήματα καὶ ἔφη Λάκριτος δίκαιόν τι έχειν λέγειν περί τούτων. καί ήμεις, ω άνδρες δικασταί, ήγανακτοθμεν μέν έπι τοις 20 λεγομένοις, πλέον δ' ούδεν ην άγανακτούσιν ημίν τουτοισί γάρ ουδ' ότιουν έμελεν. ουδέν δε ήττον ήρωτωμεν αυτούς όντινα τρόπον απολωλότ' είη τα χρήματα. Λάκριτος δ' ούτοσί ναυαγήσαι έφη τὸ πλοίον παραπλέον έκ Παντικαπαίου είς θευδοσίαν, 25 ναυαγήσαντος δε τοῦ πλοίου ἀπολωλέναι τὰ χρήματα τοις άδελφοις τοις έαυτου, α έτυχεν έν τώ πλοίω ενόντα ενειναι δε τάριχός² τε και οίνον Κώον καὶ ἄλλ' ἄττα. καὶ ταῦτα ἔφασαν^ο πάντα άντιφορτισθέντα μέλλειν αὐτὰ ἄγειν Αθήναζε, εἰ μὴ ἀπώ-30 λετο έν τῷ πλοίψ. καὶ ἃ μὲν ἔλεγε, ταῦτ' ἦν άξιον δ' ακούσαι την βδελυρίαν των ανθρώπων τούτων αλ την ψευδολογίαν. πρός το γάρ το πλοίου

b Reiske omits &. 4 τουτωνί, Reiske.

ς πάντα έφασαν, Reiske.

τὸ ναυαγήσαν οὐδὲν ἢν αὐτοῖς συμβόλαιον, ἀλλ' ἦν ἔτερος ὁ δεδανεικως Ἀθήνηθεν ἐπὶ τῷ ναύλω τῷ εἰς τὸν Πόντον καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ πλοίῳ, Ἀντίπατρος ὅνομα ἦν τῷ δεδανεικότι, Κιτιεὺς τὸ γένος τό τε 5 οἰνάριον τὸ Κῷον ὀγδοήκοντα στάμνοι ἐξεστηκότος οἰνου, καὶ τὸ τάριχος ἀνθρώπῳ τινὶ γεωργῷ παρεκομίζετο ἐν τῷ πλοίῳ ἐκ Παντικαπαίου εἰς Θευδοσίαν, τοῖς ἐργάταις τοῖς περὶ τὴν γεωργίαν χρῆσθαι. τἱ οὖν ταύτας τὰς προφάσεις λέγουσιν; οὐδὲν γὰρ 10 προσήκει. καί μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν, πρῶτον μὲν 934 τὴν Ἀπολλωνίδου ὅτι ἀντίπατρος ἢν ὁ δανείσας ἐπὶ τῷ πλοίῳ, τοὐτοις δ' οὐδ' ὁτιοῦν προσήκει τῆς ναυαγίας, ἔπειτα τὴν Ἑρασικλέους καὶ τὴν Ἱππίου, ὅτι ὀγδοήκοντα μόνον κεράμια παρήγετο ἐν τῷ 15 πλοίῳ.

MAPTYPIAI.

Άπολλωνίδης 'Αλικαρνασσεύς μαρτυρεί είδεναι δανείσαντα 'Αντίπατρον, Κιτιέα το γένος, χρήματα 'Υβλησίφ είς τον Πόντον έπὶ τῆ νηὶ ἡν 'Υβλήσιος 20 εναυκλήρει, καὶ τῷ ναύλφ τῷ είς τὸν Πόντον ' κοινωνείν δὲ καὶ αὐτὸν τῆς νεώς 'Υβλησίφ, καὶ συμπλείν ἐαυτοῦ οἰκέτας ἐν τῆ νηὶ, καὶ ὅτε διεφθάρη ἡ ναῦς, παρείναι¹ τοὺς οἰκέτας τοὺς ἐαυτοῦ καὶ ἀπαγγέλλειν ἐαυτῷ, καὶ ὅτι ἡ ναῦς κενὴ διεφθάρη παραπλέουσα 25 εἰς Θευδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου.

Έρασικλής μαρτυρεί συμπλείν Ύβλησίφ κυβερνών την ναῦν εἰς τον Πόντον, καὶ ὅτε παρέπλει η ναῦς εἰς Θευδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου, εἰδέναι κενην την ναῦν παραπλέουσαν, καὶ ᾿Απολλοδώρου, αὐτοῦ 30 τοῦ φεύγοντος νυνὶ την δίκην, μη εἶναι οἶνον ἐν τῷ πλοίψ, ἀλλὰ παράγεσθαι τῶν ἐκ τῆς Θευδοσίας τινὶ οἴνου Κῷα κεράμια περὶ ὀγδοήκοντα.

e Kittieds, Reiske, here and below. Γκεράμια μόνα, Reiske.

Ίππίας Αθηνίππου Άλικαρνασσεύς μαρτυρεί συμπλείν Ύβλησίω διοπτεύων την ναῦν, καὶ ὅτε παρέπλει ἡ ναῦς εἰς Θευδοσίαν ἐκ Παντικαπαίου, ἐνθέσθαι Άπολλόδωρον εἰς την ναῦν ἐρίων άγγείον εἰν ἡ δύο 5 καὶ ταρίχους κεράμια ἔνδεκα ἡ δώδεκα καὶ δέρματ αἴγεια, δύο δεσμὰς ἡ τρεῖς, ἄλλο δ' οὐδέν.

Πρός τοῖσδ' ἐξεμαρτύρησεν Εὐφίλητος Δαμοτίμου Άφιδυαῖος, Ἱππίας Τιμοξένου Θυμαιτάδης, Σώστρατος Φιλίππου Ἱστιαιόθεν, Άρχενομίδης Στρά- 935 10 τωνος Θριάσιος, Φιλτιάδης Κτησικλέους Ξυπεταιών.

΄Η Ι μέν αναίδεια τοιαύτη τῶν ανθρώπων τούτων έστίν. ὑμεῖς δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμεῖσθε πρὸς ύμας αυτούς εί τινας πώποτ ίστε ή ήκούσατε οίνου Ε Άθήναζε έκ τοῦ Πόντου κατ' έμπορίαν είσάγοντας, 15 άλλως τε καὶ Κῶον. πᾶν γὰρ δήπου τούναντίον είς περί ήμας, έκ Πεπαρήθου και Κω και Θάσιος και Μενδαίος και έξ άλλων τινών πόλεων παντοδαπός: έκ δὲ τοῦ Πόντου ἔτερά ἐστιν ἃ εἰσάγεται δεῦρο. 20 κατεχόμενοι δ' υφ' ήμων και έλεγχόμενοι εί τι περιγένοιτο των χρημάτων εν τῷ Πόντω, ἀπεκρίνατο Λάκριτος ούτοσὶ ὅτι ἐκατὸν στατῆρες Κυζικηνοί περιγένοιντο καὶ τοῦτο τὸ χρυσίον δεδανεικώς είη άδελφος αυτού εν τω Πόντω ναυκλήρω τινί 25 Φασηλίτη, πολίτη και επιτηδείω εαυτού, και ού δύναιτο κομίσασθαι, άλλα σχεδόν τι άπολωλος είη καὶ τοῦτο. ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἔλεγε Λάκριτος οὐτοσί. ή δέ συγγραφή ού ταθτα λέγει, ω άνδρες δικασταί, άλλ' άντιφορτισαμένους άπάγειν κελεύει Άθήναζε, 30 ου δανείζειν τούτους ότω αν βούλωνται έν πώ Πόντω τα ημέτερα άνευ ημών, άλλ Αθήναζε παρέχειν

ε έκ τοῦ Πόντου οίνου Άθήναζε, Reiske.
i ὁ ἀδελφός, Reiske, Bekker.

Reiske omits δ.
 αὐτοῦ, Reiske.

άνεπαφα ήμιν, εως αν ήμεις άπολάβωμεν τα χρήματα όσ' εδαυείσαμεν. καί μοι άναγίγνωσκε την συγγραφήν πάλιν.

$\Sigma \Upsilon \Gamma \Gamma P A \Phi H^m$.

937

Πότερον1, ω ανδρες δικασταί, δανείζειν κελεύει τούτους ή συγγραφή τὰ ἡμέτερα, καὶ ταῦτ' ἀνθρώπω δν ήμεις ούτε γιγνώσκομεν ούθ' εωράκαμεν πώποτε, η άντιφορτισαμένους κομίσαι Αθήναζε καὶ Φανερά ποιησαι ημίν και ανέπαφα παρέχειν; ή 10 μεν γάρ συγγραφή ούδεν κυριώτερον έα είναι των εγγεγραμμένων, ούδε προσφέρειν ούτε νόμον ούτε ψήφισμα ουτ άλλ' ουδ' ότιουν προς την συγγραφήν τούτοις δ' εὐθὺς έξ ἀρχης οὐδὲν ἐμέλησε τῆς συγγραφης ταύτης, άλλα τοις χρήμασιν έχρωντο 15 τοις ημετέροις ώσπερ ίδίοις οὖσιν αὐτῶν οὕτως είσιν οὖτοι κακοῦργοι σοφισταί και άδικοι άνθρωποι. έγω δε μα τον Δία τον ανακτα και τους θεούς άπαντας ούδενὶ πώποτ εφθόνησα ούδ έπετίμησα, ω ανδρες δικασται η, εί τις βούλεται σοφιστής 20 είναι καὶ Ἰσοκράτει ἀργύριον ἀναλίσκειν μαινοίμην γαρ αν, εί τί μοι τούτων επιμελές είη ου μέντοι μα Δία οιομαί γε δείν άνθρώπους καταφρονούντας καί οιομένους δεινούς είναι έφιεσθαι των άλλοτρίων, ούδ άφαιρείσθαι, τω λόγω πιστεύοντας πονηρού γάρ 25 ταθτ' ρ έστι σοφιστοθ και οίμωξομένου 1. Λάκριτος 2938 δ΄ ούτοσί, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ τῷ δικαίφ πιστεύων είσελήλυθε ταύτην την δίκην, άλλ' άκριβως είδως τὰ πεπραγμένα έαυτοῖς περὶ τὸ δάνεισμα τοῦτο, καὶ ηγούμενος ^α δεινός είναι καὶ ραδίως λόγους ποριείσθαι 30 περὶ ἀδίκων πραγμάτων, οίεται παράξειν ὑμᾶς ὅποι

¹ [ήμεῖs] Reiske. ^m Reiske repeats the συγγραφή from p. 925.

n δικασται ούδεν, Reiske.

ο μέντοι γε, Reiske.

P ταῦτά γε, Reiske.

⁹ olóµevos, Reiske.

αν βούληται. ταῦτα γὰρ ἐπαγγέλλεται δεινὸς είναι, καὶ άργύριον αίτεῖ καὶ μαθητάς συλλέγει, περὶ αυτών τούτων επαγγελλόμενος παιδεύειν. και πρώτον μέν τους άδελφούς τους έαυτοῦ έπαίδευσε την 5 παιδείαν ταύτην, ην ύμεις αίσθάνεσθε πονηράν καί άδικον, ω άνδρες δικασταί, δανείζεσθαι έν τω έμπορίω ναυτικά χρήματα και ταῦτ' άποστερείν και μη αποδιδόναι. πως αν γένοιντο πονηρότεροι ανθρωποι ή τοῦ παιδεύοντος τὰ τοιαῦτα ή αὐτῶν ε τῶν 10 παιδευομένων; έπειδή οὖν δεινός έστι καὶ πιστεύει τῷ λέγειν καὶ ταῖς χιλίαις δραχμαῖς τς δέδωκε τῷ διδασκάλω, κελεύσατε αυτον διδάξαι υμας ή ώς τα χρήματ' οὐκ έλαβον παρ' ήμῶν, ἢ ώς λαβόντες ἀποδεδώκασιν, ή ότι τας ναυτικάς συγγραφάς ου δεί 15 κυρίας είναι, η ως δει άλλο τι χρήσασθαι τοις χρημασιν ή έφ' οις έλαβον κατά την συγγραφήν. τούτων ό τι βούλεται, πεισάτω ύμας. καὶ έγωγε καὶ αὐτὸς συγχωρῶ σοφώτατον είναι τοῦτον, ἐὰν ύμας πείση τους περί των συμβολαίων των έμπο-20 ρικών δικάζοντας. άλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδὲν αν τούτων οδός τ' είη ούτος ούτε διδάξαι ούτε πείσαι.

Χωρίς δε τούτων, φέρε πρός τῶν θεῶν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ τοὐναντίον συμβεβήκει καὶ μὴ ὁ 989
τούτου άδελφὸς ὁ τετελευτηκώς έμοὶ ὥφειλε τὰ
25 χρήματα, ἀλλ΄ ἐγὼ τῷ τούτου τάλαντον ἢ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἢ πλέον ἢ ἔλαττον, ἄρ' ἄν οἴεσθε
Λάκριτον τουτονὶ ὧ ἄνδρες δικασταὶ τοὺς αὐτοὺς
λόγους λέγειν οἴσπερ νυνὶ κατακέχρηται¹, ἢ φάσκειν ἃν αὐτὸν οὐκ εἶναι κληρονόμον καὶ ἀφίστασθαι
30 τῶν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ οὐκ ἃν πάνυ πικρῶς εἰσπράττειν με, ὥσπερ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων εἰσπέπρακται,
εἴ τίς τι ἐκείνω τῷ τετελευτηκότι ὧφειλεν ἢ ἐν

Γκαὶ δεινός, Reiske.

^{*} αὐτῶν [τούτων], Reiske.

Φασηλίδι ή άλλοθί που; καὶ εί τις ημών φεύγων δίκην ύπο τούτου παραγραφήν ετόλμησε παραγράφεσθαι, μη είσαγώγιμον είναι την δίκην, εὐ οίδ ότι ήγανάκτει αν ούτος και έσχετλία (ε πρός 5 ύμας, δεινα φάσκων πάσχειν και παρανομείσθαι2, εί μή τις αυτώ την δίκην ψηφιείται είσαγώγιμον είναι, έμπορικήν οὖσαν. ἔπειτα, ὧ Λάκριτε, σοὶ μὲν τοῦτο δίκαιον δοκεί είναι, έμοι δε διά τί ούκ έσται; ούγ άπασιν ήμιν οι αυτοί νόμοι γεγραμμένοι είσι καί 10 το αυτο δίκαιον περί των έμπορικων δικών; άλλ ούτω βδελυρός τίς έστι και υπερβάλλων άπαντας ανθρώπους τῷ πονηρὸς είναι ὤστ ἐπιχειρεί πείθειν υμας ψηφίσασθαι μη είσαγώγιμον είναι την έμπορικήν δίκην ταυτηνί, δικαζόντων ύμων νυνί τας 15 έμπορικάς δίκας; άλλα τί κελεύεις, ω Λάκριτε; μή ικανον είναι ήμας αποστερείσθαι α εδανείσαμεν χρήματα ύμιν, άλλά και είς το δεσμωτήριον παραδοθηναι υφ' υμών προσοφλόντας τὰ ἐπιτίμια3, ἐὰν μη έκτίνωμεν; καὶ πῶς οὐκ αν δεινον είη καὶ σχέτ-20 λιον και αίσχρον υμίν, ω άνδρες δικασταί, εί οί 940 δανείσαντες έν τῷ έμπορίῳ τῷ ὑμετέρῳ χρήματα ναυτικά καὶ άποστερούμενοι ύπο των δανεισαμένων καὶ αποστερούντων απάγοιντο είς τὸ δεσμωτήριον; ταῦτ' ἐστὶν, ὧ Λάκριτε, ἃ τουτουσὶ πείθεις; ἀλλά 15 που χρη λαβείνα δίκην, ω άνδρες δικασταί, περί των εμπορικών συμβολαίων; παρά ποία άρχη ή έν τίνι χρόνω; παρά τοις ενδεκα1; άλλά τοιχωρύχους καὶ κλέπτας καὶ τους άλλους κακούργους τους έπὶ θανάτω οὖτοι εἰσάγουσιν. _ άλλα παρα τῷ ἄρχον-10 τι2; ούκοθν έπικλήρων καὶ όρφανων καὶ των τοκέων τῷ ἄρχοντι προστέτακται ἐπιμελεῖσθαι. ἀλλά νή Δία παρά τῷ βασιλεί⁸. άλλ' οὐκ έσμεν γυμνασί-

u δίκηυ λαβεῖυ, Reiske.

αρχοι, οὐδὲ ἀσεβείας οὐδένα γραφόμεθα. ἀλλ' ὁ πολέμαρχος εἰσάξει. ἀποστασίου γε καὶ ἀπροστασίου. οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστιν οἱ στρατηγοίς, ἀλλὰ τοὺς τριηράρχους καθιστᾶσιν οὖτοι εἰσάγον-5 τες εἰς τὸ δικαστήριον, ἐμπορικὴν δὲ δίκην οὐδεμίαν εἰσάγονσιν. ἐγω δ' εἰμὶ ἔμπορος, καὶ σὺ ἀδελφὸς καὶ κληρονόμος ἐνὸς τῶν ἐμπόρων καὶ τοῦ λαβόντος παρ' ἡμῶν τὰ ἐμπορικὰ χρήματα. ποῖ οὖν δεῖ ταύτην εἰσελθεῖν τὴν δίκην; δίδαξον, ὧ Λάκριτε, μόνον 10 δίκαιον τι λέγων καὶ κατὰ τοὺς νόμους. ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτω δεινὸς ἄνθρωπος οὐδεὶς ὅστις ᾶν περὶ τοιούτων πραγμάτων ἔχοι τι δίκαιον εἰπεῖν.

Οὐ τοίνυν ταῦτα μόνον ὧ ἄνδρες δικασταὶ δεινὰ έγω πάσχω ὑπὸ Λακρίτου τουτουὶ, ἀλλὰ καὶ χωρὶς 15 τοῦ ἀποστερεῖσθαι τὰ χρήματα καὶ εἰς τοὺς ἐσχάτους ἀν κινδύνους ἀφικόμην τὸ τούτου μέρος, εἰ μή μοι ἡ συγγραφὴ ἐβοήθει ἡ πρὸς τούτους, καὶ 941 ἐμαρτύρει ὅτι εἰς τὸν Πόντον ἔδωκα τὰ χρήματα καὶ πάλιν ᾿Αθήναζε. ὅστε γὰρ δήπου ὧ ἄνδρες 20 δικασταὶ τὸν νόμον ὡς χαλεπός ἐστιν, ἐάν τις ᾿Αθηναίων ἄλλοσέ ποι σιτηγήση ἡ ᾿Αθήναζε, ἡ χρήματα δανείση εἰς ἄλλο τι ἐμπόριον ἡ τὸ ᾿Αθηναίων, οἶαι ζημίαι περὶ τούτων εἰσὶν, ὡς μεγάλαι καὶ δειναί, μᾶλλον δ΄ αὐτὸν ἀνάγνωθι αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵν 25 ἀκριβέστερον μάθωσιν.

$NOMO\Sigma^{1}$.

Αργύριον δε μη εξείναι εκδοῦναι Άθηναίων καὶ τῶν μετοίκων τῶν Άθήνησι μετοικούντων μηδενὶ, μηδε ὧν οὖτοι κύριοί είσιν, είς ναῦν ήτις ᾶν μη 30 μέλλη ἄξειν σῖτον Άθήναζε, καὶ² τᾶλλα τὰ γεγραμ-

[&]quot; [οὐτοι εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον], Reiske.

[×] κινδύνους αφικοίμην αν, Reiske. 7 πη, Reiske.

μένα περὶ ἐκάστου αὐτῶν. ἐὰν δέ τις ἐκδῷ παρὰ
ταῦτ', εἶναι³ τὴν φάσιν⁴ καὶ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ
ἀργυρίου πρὸς τοὺς ἐπιμελητὰς, καθὰ περὶ τῆς
νεώς καὶ τοῦ σίτου εἴρηται, κατὰ ταῦτα. καὶ δίκη
5 αὐτῷ μὴ ἔστω περὶ τοῦ ἀργυρίου, ὁ ἀν ἐκδῷ ἄλλοσέ
ποι ἡ ᾿Αθήναζε, μηδὲ ἀρχὴ εἰσαγέτω περὶ τούτων
μηδεμία.

Ο μεν νόμος ω άνδρες δικασταί ούτω χαλεπός έστιν ούτοι δ' οἱ μιαρώτατοι άνθρώπων άπάντων. 10 γεγραμμένον διαρρήδην έν τη συγγραφη Αθήνα(ε πάλιν ήκειν τα χρήματα, είς Χίον επέτρε γαν καταγθηναι α έδανείσαντο Άθηνηθεν παρ' ήμων. δανειζομένου γάρ έν τῶ Πόντω τοῦ ναυκλήρου τοῦ Φασηλίτου έτερα χρήματα παρά τινος Χίου άν-15 θρώπου, ου φάσκοντος δε του Χίου δανείσειν ε εάν μή υποθήκην λάβη απανθ' δσ' ην περί τον ναύκληρον, καὶ ἐπιτρέπωσι ταῦτα οι πρότερον δεδανεικότες, επέτρεψαν ταῦτα ὑποθήκην γενέσθαι τῶ Χίω τὰ ἡμέτερα καὶ κύριον έκεινον γενέσθαι ἀπάν- 942 20 των, καὶ ούτως απέπλεον έκ τοῦ Πόντου μετά τοῦ Φασηλίτου ναυκλήρου καὶ μετά τοῦ Χίου τοῦ δεδανεικότος, και ορμίζονται έν φωρών λιμένι, είς δέ το υμέτερον εμπόριον ούχ ωρμίσαντο. καὶ νυνὶ, ώ ανδρες δικασταί, τὰ Αθήνηθεν δανεισθέντα χρήματα 25 είς τον Πόντον και πάλιν έκ του Πόντου Αθήναζε είς Χίον κατηγμένα έστιν ύπο τούτων. όπερ ούν έν άρχη ύπεθέμην του λόγου, ότι και ύμεις άδικείσθε ούδεν ήττον των δόντων ήμων τα χρήματα. σκοπείτε δ, ω άνδρες δικασταί πως ουκ άδικείσθε, 30 επειδάν τις των νόμων των υμετέρων κρείττων έχχειρή είναι, και τάς συγγραφάς τάς ναυτικάς άκύ-

^{*} δώσειν, Reiske.

[»] γενέσθαι έκεῖνον, Reiske.

^{4 [}Fri], Reiske.

a πάνθ', Reiske.
c οὐτωσὶ, Reiske.

ρους ποιῆ καὶ καταλύη, καὶ τὰ χρήματα τὰ παρ ημῶν eis Χίον ἦ ε διαπεσταλκώς ; πῶς οὐκ άδικεῖ ο

τοιοῦτος ἄνθρωπος καὶ ὑμᾶς;

Έμοι μέν οὖν ἐστὶν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς 5 τούτους ὁ λόγος τούτοις γὰρ ἔδωκα τὰ χρήματα. τούτοις δ' ἔσται πρὸς τὸν ναὐκληρον ἐκεῖνον τὸν Φασηλίτην, τὸν πολίτην τὸν αὐτῶν, ῷ Φασὶ δανεῖσαι τὰ χρήματα ἄνευ ἡμῶν παρὰ τὴν συγγραφήν οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς ἴσμεν τίνα ἐστὶ τὰ πεπραγμένα 10 τούτοις προς τὸν ἐαυτῶν πολίτην, ἀλλ' αὐτοὶ οὖτοι ἴσασιν. ταῦτα ἡγούμεθα δίκαια εἶναι, καὶ ὑμῶν δεόμεθα ὧ ἄνδρες δικασταὶ βοηθεῖν ἡμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ κολάζειν τοὺς κακοτεχνοῦντας καὶ σοφίζομένους, ὡσπερ οὐτοι σοφίζονται. καὶ ἐαν 15 ταῦτα ποιῆτε, ὑμῖν τε αὐτοῖς τὰ συμφέροντα ἔσεσθε ἐψηφισμένοι καὶ περιαιρήσεσθε τῶν πονηρῶν 94 ἀνθρώπων τὰς πανουργίας ἀπάσας, ᾶς ἔνιοι πανουργοῦσι περὶ τὰ συμβόλαια τὰ ναυτικά.

e νη Δία φαίνηται άπεσταλκώς, Reiske.

^f ἔστω, Reiske.

ε του πολιτήν του εσυτών, Reiske.

DEMOSTHENES AGAINST APHOBUS.

These Orations were spoken in the year B. C. 364, Olympiad CIV. 1, in August or September. Demosthenes had just completed his eighteenth year. (Clinton Fast. Hell. Appendix c. 20.) This seems the most probable account, but Thirlwall (Philological Museum, Vol. 11. p. 389) thinks that he was at this time three years older, placing his birth in the year B. C. 385. The passages from which these different calculations are made occur mostly in the speeches against Aphobus and Onetor, and the attention of the student will be called to them in their places. These speeches are called the ἐπιτροπικοὶ λόγοι. They are supposed to have been revised by Isæus, at this time the instructor of Demosthenes.

- 12 1 Κλεοβούλην την Γύλωνος. Gylon was an Athenian, who, being accused of betraying the town of Nymphæum into the hands of the enemies of the state, fled from Athens, and was condemned to death in his absence. He took refuge in the Cimmerian Bosporus, and there married a rich heiress. (Thirlwall's Greece, Vol. v. p. 247.)
 - * εἰσελήλυθεν ἐπιτροπῆς. Understand δίκην.
 - ³ την δίκην λαχών. Having commenced the action. Because the first step in a suit was to get assigned by lot the judges who were to try it, and the order in which it was to come on.
 - ⁴ τρίτος. One of three.
 - ⁵ κατὰ ᾿Αφόβου—ἐπανάμνησιν. There is no doubt that these words belong to the second speech, having got out

of their place by the arguments having been written altogether. The two first words are only the heading, from which the letter β has fallen out. They ought to be expunged here and placed before the second speech, to which they exactly correspond. Thus—

ΚΑΤΑ ΑΦΟΒΟΥ Β. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πρός τινας αντιβρήσεις κ. τ. λ.

- 813 ¹ el μέν—διδάσκειν. Aphobus has refused the arbitration of friends, trusting to the advantage he will have over me in court in his influence and experience. As my case requires only a short plain statement, I hope to be equal to it.
 - ² παρασκευάσασθαι. To provide means of defence. "Sibi comparare, conscribere, contrahere agmen amicorum, advocatorum in judiciis, factionem, globum." Reiske. This word is used by Demosthenes in the sense of to corrupt or suborn, (1141. 24. 1302. 9) of which, perhaps, it partakes here.
 - ⁸ καὶ $\pi \alpha \rho'$ $\dot{\nu} \mu \hat{\imath} \nu$ —even in your presence. Be careful not to render, from you, which would be $\pi \alpha \rho'$ $\dot{\nu} \mu \hat{\omega} \nu$.
 - ⁴ ἀπολειφθῆναι—literally, to be left behind, as in a race, hence, to fall short, here, to fail to comprehend. See p. 1055. 20, where it means to be unable to see (on account of being far off). The opposite word to this would be $\pi a \rho a \kappa o \lambda o \nu \theta \hat{\eta} \sigma a \iota$.
- 814 i ως αν δύνωμαι δια βραχυτάτων. In as few words as I possibly can.
 - * ἐντεῦθεν. Beginning at that point.
 - a $\Delta\eta\mu\sigma\sigma\theta\dot{\epsilon}\nu\eta\varsigma$ — $\mu\alpha\rho\tau\nu\rho\dot{\epsilon}\alpha\nu$. My father Demosthenes died, leaving a widow and two children, myself seven years old, and a sister five. He appointed as our guardians Aphobus, Demophon, nephews of his own, and Therippides. Aphobus was to marry the widow, and Demophon the daughter, with large portions. The whole property

nearly fourteen talents, which is proved by the amount of contribution which was paid by these very guardians to the club in which I was enrolled.

- 4 εἰσενηνεγμένην—who had brought in (as her portion).
- * δοκιμασθείην. The δοκιμασία here mentioned was the enrolment of those Athenians of legal age among the men. There is great uncertainty at what age this took place. Schömann thinks at any time between eighteen and twenty. In adopting Clinton's opinion respecting the birth-year of Demosthenes, we are forced to suppose that he at least was enrolled soon after sixteen. Schömann, p. 240. Philolog. Mus. 11, 402.
 - 6 olkeiotépous. More closely connected.
- 15 ¹ σύμπαντα ταῦτα—παραδεδώκασιν. The house and fourteen slaves are here valued at forty minas. Of this passage, Boeckh says, "But when, in another place, the same orator reckons fourteen sword-cutlers, (although they might have been of advanced age) together with thirty minas, at only seventy minas, he is manifestly guilty of an intentional falsehood." *Economy of Athens*, Vol. 1. 94. Boeckh forgets that the house is also included, which makes the miscalculation still greater. The value of houses, however, was small. All the prices which are recorded are collected by Boeckh, Vol. 1. 90, and range from three minas to a hundred and twenty.
- * εἰς γὰρ την συμμορίαν—εἰσέφερον. The plan by which the εἰσφορά, or property-tax, was regulated, is fully made out by Boeckh, Vol. 11. 285—290. The actual property of every citizen having been ascertained, a taxable proportion was assigned to him, varying according to his wealth. Thus if his property was twelve talents or more, the taxable proportion (τίμημα) was one fifth, if six talents and under twelve, one sixth, and so on; so that the richest were rated highest. When, then, an εἰσφορά was called for, it was collected by taking a certain per centage, ac-

cording to the sum required to be raised, on the $\tau i\mu\eta\mu\alpha$. The exact nature of the $\sigma\nu\mu\mu\rho\rho i\alpha$, or clubs, is far from being clearly known, our knowledge of them being only derived from Ulpian. He says, that the hundred and twenty richest men in each tribe were named and divided into two parts, a richer and a poorer, and that the richer had, in cases of emergency, to advance payment for the poorer, $(\pi\rho\rho\epsilon\iota\sigma\phi\epsilon\rho\epsilon\iota\nu)$ and that each of these bodies of sixty was a $\sigma\nu\mu\mu\rho\rho\rhoi\alpha$. See Boeckh, 11, 295.

- 3 προς την πόλιν. In settling their account with the state. So in the latter part of p. 817. προς Θηριππίδην also in p. 818. προς τοῦς συνεπιτρόπους.
 - 4 avayiyvworke. This is addressed to the clerk.
- 5 $\Delta \hat{\eta}$ λον—σκοποῦντες. The property consisted of two workshops, one for cutlery, the other for the manufactory of beds, with the materials of all sorts and slaves employed in them, money lent to different persons at interest, a dwelling-house, furniture, and ready money.
- 816 ¹ ταύτην—εἰσφοράν. This must not be understood that he paid a tax of three talents, but upon three talents, that being the taxable proportion of his property, which was fifteen talents. See note 2 on the last page.
 - ² υτοκειμένους. Which had been given to him in pledge.
 - * e*π\ δραχμη. At the rate of a drachma for a mina, (one per cent) every month, or twelve per cent. per annum. This was the commonest rate of interest, both at Athens and at Rome, in the latter years of the republic. At Rome, it was also commonly reckoned by the month. This would be centesimæ usuræ.
 - ⁴ τέτταρα τάλαντα καὶ πεντακισχιλίαι. Observe, that though Demosthenes has just told us that the slaves were worth worth five or six minas, and some three, he here reckons them, within an inconsiderable fraction, at six each.
 - ⁶ ξῦλα κλίνεια—ἄξια. The εἰς here is remarkable. Schoefer considers it to be used ἐπιβρηματικώς, like ad in Latin

t

(in which he is followed by Funkhaenel, Quæstiones Demosthenicæ,) or to be a confusion of the constructions ὀγδοήκοντα μνῶν ἄξια and εἰς ὀγδοήκοντα μνᾶς ἄξια.

- ⁶ κηκίς—gall—the liquid obtained from the oak-apple, used for staining the handles of knives black.
- 7 τρισχιλίων. Understand δραχμῶν, which is constantly omitted. Here the house is valued at thirty minas: it was before reckoned, together with fourteen slaves, at forty minas, which leaves a very low price for the slaves. It is sufficient explanation for this, that, before the orator was mentioning what had been restored to him, here he is enumerating the property left by his father; then it was his object to depreciate, now to exaggerate.
 - 8 γρυσία. Golden ornaments.
- * ναυτικά. Money lent on the security of a ship or merchandize—bottomry.
 - 10 εκδοσιν παρα Ξούθφ. Money lent at interest to Xuthus.
 - 11 τραπέζη. The bank.
- 17 κατὰ διακοσίας—διακεχρημένον. Money to the amount of about a talent, lent to different persons in sums of two or three hundred drachmas. διακέχρημένον, from διακίχρημι. The sense of distribution is contained in the δια. διακέκλεπται, a few lines down is exactly analogous.
 - ³ καὶ τὸ μέν πληθος—βραχυτάτων. I will first prove what has been appropriated by Aphobus singly, beginning with my mother's portion.
 - a $\pi\rho\dot{\phi}$ ς $\tau\dot{\phi}$ $\alpha\dot{\nu}\tau\dot{\phi}$ $\dot{\nu}\dot{\delta}\omega\rho$ $\epsilon i\pi\epsilon\dot{\nu}$. The time allowed for speaking in the courts of justice at Athens, was limited, according to the nature of the trial; it was measured by the clepsydra, an hour-glass, in which water was used instead of sand.
 - ⁴ οὖτος γὰρ—ἀνάγνωθι. The fact of his having taken the portion, he both admitted himself, and his fellow-guardians have entered it in their accounts.
 - 5 ἐκπλεῖν—τριήραρχος. There are two expeditions which

may be here meant, one, under Timotheus, in the year 476. See Thirlwall's *Greece*, v. 51. The other in 474. See Vol. v. 63.

- ⁶ ἀπέγραψε. Entered in his account. Reiske reads ἀπεγράψατο, which would mean caused to be entered.
- 118 1 μισθοῦν τὸν οἶκον. To let the property or business. See p. 831, n. 1.
 - ² τὴν μὲν τοίνυν—ἀνάγνωθι αὐτοῖς. The income derived from the slaves in the cutlery business was thirty minas a year. Half the number were sold: the remainder ought to produce fifteen minas a year. Aphobus managed this business, but has not accounted for any income, though he has made charges for the expenses of working.
 - 3 $\tau \dot{\eta} \nu \pi \rho o \hat{\kappa} \kappa a \dot{\phi} \epsilon i \lambda \epsilon i \nu \dot{\epsilon} a' \dot{\epsilon} \nu \nu \dot{\epsilon} a \dot{\phi} \beta o \lambda o \hat{\kappa}$, that is, at eightteen per cent. See p. 816, n. 3.
- 119 ¹ γίγνεται δε—τρία τάλαντα. This would alone show that compound interest was not yet in practice. The amount, calculating by simple interest, is four minas short of three talents.
 - * ἀναισχυντότατ' ἀνθρώπων. In the most shameless way in the world. ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων, was so common a phrase as to be equivalent to one word; thus the adverb cannot be construed by separating the words. The strict meaning is not in the most shameless way known among men, but, in a manner suitable to the most shameless of men.
 - ⁸ αὐτῶν. The slaves: for though they have not been mentioned before in the paragraph, the words τοῦ ἐργαστηρίου, are equivalent to τῶν ἀνδραπόδων.
 - 4 δ επίτροπος. The foreman.
- 120 ¹ ων εναντίον αποδέδωκε. In whose presence he has restored them.
 - * τεκμαίρεσθαι προς τον άλλον αὐτοῦ τρόπον. Το conjecture, comparing this with his practice in other things.
 - ⁸ ταύτας τοίνυν—αναγίγνωσκε. I now come to the embezzlements committed by the three guardians together.

The twenty slaves in the bed-making business, whom my father held as security for a debt of forty minas, and who produced twelve minas a year, have totally disappeared, and the guardians do not account for any earnings of theirs, though they charge for expenses.

- ²¹ τὰς δώδεκα μνας. The twelve minas which I stated them to produce (in the enumeration of the property, p. 816.)
 - ³ κεφάλαιον—an item.
 - * ἐράνους λέλοιπε—failed to pay his contributions. ἔρανος was, first, a feast to which each guest contributed, secondly, a society for mutual assistance in sickness, &c.—a friendly society.
 - 4 έξηλθεν. The nominative case to this is $\tau \dot{\alpha}$ ἀνδράποδα.
 - * προς τίνα δίκην ήττηνται. With whom they have had a suit, and lost it.
- 22 ¹ ὅτι τοίννν—κεκομίσθαι. The only pretext set forth is that Mæriades, who gave the slaves in pledge to my father, cheated them, being a man of no substance: but Aphobus himself lent the same Mæriades five hundred drachmas on the security of the same slaves, which was repaid to him. How then could the security which I had, being prior to that which Aphobus had, be a bad one?
 - ² Μοιριάδης. The owner and mortgager of the slaves. οὐδ ἢν τῷ πατρὶ—συμβεβλημένον, and that this loan was no lent on the security of the slaves imprudently.
 - ³ παρὰ τοὺς κλινοποιοὺς. Under the head of the slaves in the bed-making business.
 - ⁴ καὶ μηὶν,—ἀφανίζουσιν ὅλον. They account for no materials in either trade, and yet my father was in the habit not only of using large quantities, but of selling the raw materials.
- 23 1 προσωνείσθαι—to buy besides.
- 24 1 Ετι τοίνυν—ἀνάγνωθι. The property which they admit to have received, after deducting what they have repaid, and making every other possible allowance, amounts, with

interest, to seven talents, of which Aphobus is answerable for more than three.

- ⁸ παρα τον λόγον ον αποφέρουσιν. According to their own returns.
- ³ τά τ' ἀναλωμένα—ἀφαίρων—and this I will show besides, estimating the outgoings at a larger sum than that at which they have estimated them, and deducting all that they have refunded of the property.
- * τούτου τοίνυν—ανδραπόδων. See p. 816. Θηριππίδης μέν οὖν ἔπτα ἔτη ἐπιμεληθεὶς τῶν ἀνδραπόδων ἔνδεκα μνᾶς τοῦ ἐνιαντοῦ ἀπέφηνε.
- * ὄκτω τάλαντα καὶ χιλίας. There is some error here, as the sum is 8 talents, 43 minas, 60 drachmas.
- 125 1 τούτφ πλείω εἰμὶ τεθεικώς. I have reckoned it more than they have, by this sum. See p. 858. ἐλάττω μικροῖς, and Aristoph. Equites. 318. μεῖζον δύοῖν δόχμαιν.
 - * τί οὖν ποτ' ἐστὶ τὸ δεινόν. In what does extreme impudence consist? after τηλικαύτας the ellipse is ώστε εἶναι τὸ δεινόν.
- 326 ¹ Νομίζω—ἀπόκρισιν. My father left a will containing full directions about the disposal of his property. Both Aphobus and Therippides admit the fact of a will having been left, but they do not produce it—of itself a strong proof of their dishonesty.
 - * καὶ τόν οἶκον ὅπως μισθώσοιτο. μισθώσοιτο must here be taken as the future middle in a passive sense, as it is quite impossible that Demosthenes should have used the middle (of which the proper sense is to hire) with the sense of the active, to let. Seventeen words, of which the future middle form is used, as μισθώσοιτο here, in a passive sense, in Greek tragedy, are given by Monk. Hippolytus, 1458. For the use of the future optative see Dawes's fifth canon. Donaldson's Gr. Theatre, p. 500. Translate, And about the property, how it was to be let.

³ Μαρτυρίαι. The evidence read here, and the next le

that of persons in whose presence questions had been put to the guardians severally respecting the will. Here, apparently was a statement of the answers given by Therippides, in the following place by Aphobus. The ensuing obtos then is Therippides.

- 827 ¹ Οὖτος αὖ-ἀνάγνωθι. The amount of the legacies which my father left to these my guardians, is of itself an argument that the estate which he destined for me was very much greater than what they reckon it at.
 - * $\pi\epsilon\rho$ ì δὲ $\tau\hat{\omega}\nu$ $\alpha\dot{\nu}\tau\hat{\varphi}$ — $\alpha\dot{\nu}\tau$ ός. Aphobus says, that of what was left to him, an account was indeed given in the will, but that he did not accept it.
 - 3 τὸ μισθοῦν τὸν οἶκον. Directions that the property was to be let. See p. 831, n. 2.
- 828 ¹ πως οὖν ἄν τις—ἐπιδείξειεν. Here Demosthenes recapitulates the various embezzlements which he has before proved.
 ² ἐτόλμα τοίνυν—ἐπιδείκυνσιν. When this cause came on before the arbitrator, Aphobus made all sorts of unsupported

assertions, saying that he had paid debts of my father's to his fellow-guardians and others. He also offered to prove that I was actually possessed of ten talents, but when called upon to prove it, did not.

³ διαιτητῆ. The διαιτηταί, or arbitrators, were of two sorts, those chosen by mutual agreement, and those appointed by the state. The διαιτητης here was one of the latter. The whole question of the διαιτηταί is somewhat obscure. At one time every civil action came before them, now it was optional with the plaintiff. The number of the public arbitrators was probably four from each tribe. Their decision might be appealed against. See Kennedy's Demosthenes, note 9. Dictionary of Greek and Roman Antiquities, on the word Διαιτηταί,

829 ' οὖτως ἐπιτροπευθείς. If he had had guardians who had so administered his property. You would expect αὐτὸς between these two words.

- ² οὐδ' τος οἱ συνεπίτροποι παρέδοσαν. Nor did he pay over the money as his fellow-guardians did. Observe the difference of the Greek idiom from the English. The English would be, οὐδ' τος οἱ συνεπίτροποι παρέδωκεν. See Bacchæ. 687. Plato Sympos. 179. E.
- 3 οὐ γὰρ ἄν αὐτοῦ κατεδιήτησε. For [if he had proved me to be possessed of the money,] the arbitrator would not have decided against him, [but he did decide against him, therefore he cannot have proved it.] καταδιαιτᾶν, To decide an arbitration against the defendant, and ἀποδιαιτᾶν to decide in favour of the defendant, follow the analogy of καταγιγνώσκειν and ἀπογιγνώσκειν.
- * μαρτυρίαν τοιαύτην. Some evidence of this sort, namely, that he offered to show that my property amounted to ten talents.
- 130 ¹ πολλὰ τοίννν—χρήσεται. He has actually asserted that my father left me four talents buried, in my mother's charge. What man in his senses would take such a course from distrust of the guardians, and at the same time direct that my mother should marry Aphobus, one of them, which would put her entirely in his power? If Aphobus had known of this sum, would he have refused to marry her?
 - ψιλφ λόγφ. His bare word.
 - * ὑπ' ἐκείνων. There is a difficulty here. Reiske wants to read ἀπ' ἐκείνων, in consequence of those assertions. Schaefer ὑπ' ἐκείνου by the arbitrator. As the text stands, it can only be taken to mean by the persons present at the arbitration, or something like τῶν ἀμφὶ τὸν διαιτητήν.
 - ⁴ μανία γὰρ δεινη κυρίους ἐποίησεν. The argument here is: If my father buried this money, it must have been from distrust of my guardians. If he distrusted them, he would not even have committed to them the rest of my property, much less would he have told them that he had buried any.
- 31 πολλα μεν οδν-δήπουθεν. If my property had been

leased out, it would have been trebled. If there was any reason against that course, let them make good the principal, at least.

* μισθώσαντι τον οἶκον. "The letting here spoken of is unknown in this country. It was a lease, or rather a loan, of the whole property: land, goods, money, business and goodwill, everything (in short) out of which pecuniary profit might be derived. It was a common mode of disposing of a ward's estate, so that it might improve during his minority." Kennedy's Demosthenes.

832 1 πρός τον γρόνον τε και την εκείνου μίσθωσιν. Ιπ ρτοportion to the length of time and the terms of Antidorus's For this use of $\pi\rho\dot{o}$, compare Thucyd. 111. 113. απιστον το πλήθος λέγεται απολέσθαι ως προς το μέγεθος τής πόλεωι. Supposing that Antidorus's property would have been exactly trebled in ten years, the sum paid him must have been six talents, eighteen minas. But Demosthenes is not very close in his calculations, generally overstating sums in his own favour, or, if ever he understates, taking special credit to himself for so doing; so that I can by no means agree with Thirlwall, who says (Philolog. Mus. 11. 394), "The exact time (of Demosthenes's minority,) was, undoubtedly, well known, and appears never to have been a subject of dispute between the litigants. Demostheres mentions it as the basis of his calculations of the interest of sums due to him. But he avoids the appearance of demanding anything more than is due to him upon the most moderate computation. It seems, therefore, very doubtful whether the pleader would have thought it expedient to name a time longer than that which really elapsed." This is in answer to Clinton, who argues, that Demosthenes's statement of the time (ten years, in one place called δέκατον έτος) is not inconsistent with his calculation, which makes it nine years and nine months. He lays great stress, I think justly, on the inclusive

mode of reckoning so general among the Greeks and Romans.

- ² ο δε καὶ προσοφείλοντα με αὐτῷ ἀπέγραψε. And one even entered me as indebted to him over and above. See p. 825. Δημοφῶν δε καὶ προσοφείλοντας ήμας ενέγραψεν.
- * τοσαύτης τοίνυν—ἔτει δεκάτω. Conclusion. Surely I am to be pitied, who, if I had had guardians of moderate honesty, should have come into a good estate, much enlarged under their hands, instead of which, it is very much less than my father left, so that I am actually in danger of destitution if I do not gain this cause.
- * τοῦ τρίτου μέρους—μνᾶς. This is not an uncommon construction in Greek, though very awkward if literally rendered in English. And when my property produced a revenue of fifty minas, (that is to say) a third part of it. See above, p. 817.
- ⁵ ἐῶντας ἄσπερ εἶχε κατὰ χώραν. Leaving the property just as it was, that is, not leased out.
 - 6 προσπεριποιείν. Το saye besides.
- την δ' άλλην οὐσίαν ἐνεργὸν ποιήσασιν. I do not think that this is meant to be consistent with the system spoken of in the preceding lines, (ἀπο μὲν τούτων—προσπεριποιεῖν) as it is understood by Wolf and Kennedy, but is opposed to the εἰ μὴ μισθοῦν τὸν οἶκον ήβούλοντο. Translate, But if they made the rest of the property productive.
- 133 1 οὐ πρόσοδον μέν—φάσκοντες. And of this they do not merely withhold the interest while they openly produce the capital, but they impudently pretend that the very capital itself has been spent.
 - ⁸ εἰ κατελείφθην—αὐτῶν. Clinton draws the following argument from these words (see p. 822, n. 1): "We affirm that, when the orator calls a period in one place ἔπτ' ἐτῶν (p. 814), and divides it on another occasion into ἐνιανσιος and ἐξ ἔτη, (which latter portion he terms ἔκτον ἔτος in the same sentence) he cannot mean seven years and

a half; and that he cannot mean ten years and a half, when he calls another period ἔτει δεκάτφ in one passage, and δέκα ἔτη in all the others." Fast. Hell. Vol. 11. Append. chap. 20.

834 ι ὅσπερ—ἀδικηθέντες. As if they had been most deeply injured by my family. By the ημῶν here, Demosthenes means his father, rather than himself, as a few lines below, δωρεὰς παρ' ημῶν προσλαβόντες.

² ἀφείλεσθε. Are wont to take. For a collection of examples of this use of the aorist, see Matthiæ, § 502. 3. The imperfect is also used in the same way.

 3 $\dot{\epsilon}\pi\omega\beta\epsilon\lambda(\alpha\nu)$. The fine of one sixth of the sum at which the damages were laid, (an obol for every drachma) which the plaintiff in actions for damages had to pay, unless he obtained the fifth part of the votes. This was to prevent frivolous actions.

* τούτω μέν—ἀτίμητον. For Aphobus, if you decide against him, the damages will have to be assessed, * * * but the loss to me is fixed if I fail: that is, will not have to be assessed.

825 ¹ ητιμωμένος. If this fine should be inflicted, Demosthenes would be unable to pay, and therefore would become a state debtor, and would, ipso facto, lose his power of voting and speaking till he paid the fine.

SECOND SPEECH AGAINST APHOBUS.

This speech answers certain arguments of Aphobus, and recapitulates the whole case; the whole of the evidence being read over again.

² πολλα και μεγάλα—δεδιότες. Aphobus says, that my father forbade the property to be leased out, because his father-in-law, Gylon, is a state debtor; while he produces

evidence that Gylon was once a state debtor. Had I not been taken unprepared, I would have produced evidence of Gylon's debt having been paid: however, that is sufficiently proved by the fact, of my father and Demochares, who married another daughter of Gylon, never having, in any way, concealed their property.

- ⁸ εἶπε γὰρ ὡς ὁ πάππος ὡφειλε τῷ δημοσίφ. See p. 812, n. 1. This imputation is repeated by Æschines, in Ctesiph. § 171. It is conjectured, from the expressions just below, where Demosthenes admits οὐχ ὡς ὀφείλει ἀλλ' ὡς ὡφλεν, either that the sentence had been remitted before Gylon's death, (Thirlwall's Greece, Vol. IV. p. 247, n. 2) or that in the amnesty, after the expulsion of the thirty tyrants, Gylon's sentence was commuted for a fine, which he paid. (Kennedy's Demosthenes, note 14, on state debtors.)
- 336 ' ως ωφλεν. That he incurred the debt.
 - ² ἐνεβάλετο. Put into the box. εἰς τὸν ἐχῖνον. All evidence was produced in the form of depositions. The box was kept open by the archon for a certain number of days, during which both parties had access to it. Afterwards, it was sealed till the trial, and neither could use any evidence or document which was not in the box. This use of ἐμβάλλομαι occurs in the speech Πρὸς Βοιωτὸν ὑπὲρ προικός, p. 1014. κατὰ Στεφάνου. A. p. 1104. κατὰ Κόννανος, p. 1266.
 - * Εἰ ἐξεγένετο. If I had had an opportunity. See πρὸς Μακάρτατον, p. 1052. πρὸς Εὐβουλίδην, p. 1302.
 - * τέτταρα τάλαντα καὶ τρισχιλίας. This is the sum of the portions of eighty minas with the widow to Aphobus, and of two talents with the daughter to Demophon, and of the seventy minas left to Therippides, till Demosthenes should come of age. See p. 814.
 - * ηγέμονα—εἰσφέρειν. See p. 815, note 2, the ηγέμονες τῶν συμμοριῶν were the wealthiest, who had to advance the contributions of the poorer.

- 37 ¹ πάντων δε—λέγωσιν. If it were true that my father forbade leasing out the property, he ought all the more to have produced the will.
 - ² τὰς διαθήκας. This includes both the ὑπομνήματα and την διαθήκην, and is therefore in the plural.
 - ³ τν ην— ἐπανελθεῖν. In which case they could have had recourse. See Elmsley and Monk quoted in Gr. Theatre, Miscellaneous Extracts, vi. p. 516, Donaldson.
 - * ἔτερα μὲν παρασημήνασθαι ήξίωσαν—αὐτην δὲ την διαθήκην—ταύτην δὲ οὐκ ἐσημήναντο. The repetition of the δέ here is very elegant. See Matthiæ, § 622. 5.
 - ⁶ αλλ' ἐγωὶ οὐκ οἶδα—λέγοντες. How inconsistent are your pretences. You say it was necessary to conceal the property, so you conceal it from me, though you openly declared its amount to the state. Where is the property on which you paid taxes for me? It must be distinct from the portions and legacy, for they were not then mine.
 - ⁶ πότερον ἐμοὶ ἢ τῆ πόλει; The answer to this question is omitted as obvious, but immediately referred to, as if it had been expressed, in the word τοὐναντίον.
- 38 ¹ τὰ δύο τάλαντα καὶ τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς. The portions paid to Demophon and Aphobus respectively. See p. 836, note 4.
 - ⁸ $\Lambda \alpha \beta \hat{\epsilon} \delta \hat{\eta}$ $\tau \hat{\alpha}^{\varsigma}$ $\mu \alpha \rho \tau \nu \rho \hat{\alpha} \varsigma \delta \hat{\epsilon} \kappa \alpha \tau \hat{\alpha} \lambda \alpha \nu \tau \alpha \tilde{\epsilon} \chi \epsilon \iota$. $\lambda \hat{\epsilon} \gamma \epsilon \tau \hat{\alpha}^{\varsigma} \epsilon \phi \epsilon \xi \hat{\eta} \varsigma$. Here the evidence which was put in in the former speech, is repeated in exactly the same order as before.
 - ³ μνησθέντες καὶ τῶν μεμαρτυρημένων. Recalling to your minds also the evidence which has been before put in.
- 39 ¹ ταῦθ' οὖτοι—δίκας. All this cruelty of my guardians is in spite not only of my father's generosity, but of the most solemn entreaties made on his death-bed. Aphobus was not even yet satisfied, but since the commencement of this action procured the exchange of properties to be offered me, so that, to avoid trouble, and the risk of losing my right to prosecute this suit, I had to undertake the expense of trierarchy.

- 140 i ἐλεεῖσθαι. The defendant usually attempted, and indeed was expected to appeal to the compassion of the jury by entreaties. Here, and in the first speech, and more directly afterwards, Demosthenes denies Aphobus's right to this privilege, (for such it was thought) and claims to put himself in the situation of defendant in this respect. Sometimes the defendant placed his children by his side and represented the ruin which threatened him and them. This was also the custom at Rome.
 - ² ἀντίδοσιν. See note 2 of the following page.
- 1 Θρασύλογος. This Thrasylochus was the brother of Meidias, with whom Demosthenes had a personal quarrel, the cause of which does not appear, but probably Meidias was a friend of some of the guardians. Sixteen years after this, Demosthenes brought an action against Meidias, for an assault committed upon him while choragus. In the speech which he wrote for that trial, but never spoke, he thus represents the occurrence here mentioned. ovitos in the following quotation means Meidias, being almost always applied in judicial speeches to the opposite party. "Huka τας δίκας έλαγον των πατρώων τοις επιτρόποις, μειρακύλλιον ών κομιδή και τούτον ουδ' εί γέγονεν είδως ουδέ γιγνώσκων, ώς μηδε νῦν ἄφελον, τότε μοι μελλουσών εἰσιέναι τῶν δικών εἰς ημέραν ώσπερεί τετάρτην η πέμπτην είσεπήδησαν άδελφος ο τούτου καὶ ούτος εἰς τὴν οἰκίαν αντιδιδόντες τριηραργίαν, τούνομα μέν δή παρέσχεν έκείνος και ήν ο αντιδιδούς θρασύλογος τα δ' έργα πάντ' ήν και τα πραττόμενα ύπο τούτου. pp. 539, 540.
 - s ἀντέδωκα μὲν ἀπέκλεισα δὲ ως διαδικασίας τευξόμενος. Translators differ about this passage. Schaefer's way of taking it is, "I accepted the exchange but reserved the right of bringing my suit to an end," which I do not think the Greek would bear, even if διαδικασία could be used of any suit, as this present one. Kennedy renders, "I accepted the exchange, but refused to give possession, hoping to obtain a legal decision." The difficulty arises from our imperfect knowledge

of the artidoon. It appears that the person to whom the exchange was offered, was not forced at once either to accept the exchange or take the office, but that he might appeal to a court, held on purpose by the generals, if he had any plea for exemption, (such as a pending action of this sort) to be relieved from the alternative. διαδικασία means a decision of this nature, not a verdict in the suit with the guardians. See Boeckh, vol. 11, 369, 370. Kennedy's Demosthenes, note 15, on Burdensome Offices, Kennedy points out a mistranslation in the english edition of Boeckh in the last sentence of the paragraph to which I have referred, which, as it stands, is directly contradicted by this very passage of Demosthenes. He corrects it thus: "Lastly, the party to whom the offer was made, might, even after the sealing, stop the cause from coming into court, and accent the office, as Demosthenes did."

* την λειτουργίαν. It appears from the speech against Meidias, p. 540, that the sum paid was twenty minas, for which Thrasylochus had contracted to get the office served. Though not so stated in the same passage of the Meidias, it appears from another that it was a half trierarchy. ὅτε σύνδυο ἡμεν οἱ τριήραρχοι, p. 564. For the συντριηραρχία see Boeckh, II. 328. For the usual amount of the expenses of the office, see II. 366. This practice of contracting had long before this destroyed the efficiency of the Athenian navy.

⁴ ⁷ Aρ' οὐ μεγάλα—ἀποπεφειγέναι δοκŷ. Conclusion. I call upon you to pity myself, my helpless mother, and sister: compare our present wretched state with the prospects to which my father left us. Do not deprive me of the power of continuing to perform public services, for the purpose of increasing the wealth of Aphobus, which increase will be of no service to you, as he will be forced to conceal it.

⁵ ποι δ' αν τραποίμεθα—οφλωμεν. Το what can I betake myself if you come to any different decision about these things?

To the property mortgaged to those who lent me the money? That belongs to the mortgagees. To the residue of that property? That becomes the property of Aphobus, if I incur the fine of the sixth part. See p. 834, note 3.

342 ¹ οῦτως ὄναισθε τούτων. This is not an uncommon expression, used either as an entreaty, as here, or in solemn assertions, without any noun after it.

μη νῦν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σε τι δεδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾳ με δραῖν.

ŒDIPUS R. 644.

ovaco is used in several places in the Greek plays as mayst thou be happy!

143 SPEECH IN DEFENCE OF PHANUS.

¹ Πρὸς "Αφοβον. The preposition πρός is here used, not κατά, because, in the present speech, the orator is not suing Aphobus, but defending Phanus against Aphobus, who is in this case the plaintiff. F. A. Wolf thus draws the distinction: Scilicet κατά quasi domicilium habet in accusatione, πρός tantum præsentem in judicio signat, non reum factum. Prolegomena in Leptinem, p. 152.

* ψευδομαρτυριῶν. Many of the different sorts of trials are described by a plural. (δίκη παρανόμων—δώρων—κακοτεχνιῶν κ.τ.λ.) There was no criminal prosecution for giving false evidence, but this was an action for damages. In some cases, however, if a certain proportion of the witnesses, sometimes even one, were convicted of false evidence, there might be a new trial, besides which, the person in whose favour the evidence had been given, (as Demosthenes in this case) was liable to an action for subornation, κακοτεχνιῶν. See Kennedy's Demosthenes, note 16, on Witnesses, p. 244. Also an article, by the same

writer, in the Dict. of Greek and Roman Antiquities, under Μαρτυρία.

- 14 Γεί μὴ πρότερον—πονηρός. My former success gives me confidence again to come before you with a plain statement, relying on the justice of my cause.
 - ² Θαυμαστῶς ως. This phrase is considered by Passow to be stronger than θαυμαστῶς by itself. He compares it with a German expression, to which we have nothing analogous in English. I think it is either a confusion between θαυμαστῶς and θαυμαστὸν ως, or the latter expression with the termination altered by a species of attraction.
 - ² πῆ παρακρούεται—αὐτῶν. How he is deceiving you respecting each of them. (τῶν αἰδικημάτων.) The αὐτῶν has been suspected, and numerous alterations proposed. As it stands, I prefer taking it to mean the injuries, to understanding it generally as if it were equivalent to τῶν πραγμάτων. This use of the word παρακρούομαι, common in Demosthenes, is differently explained. One of the earliest senses of the word is, to strike a harp out of tune. Harpocration explains it, as coming from shaking a measure or scale, so as to give unfair measure or weight, and quotes the following line, which he attributes to Sophocles:

ώς μήτε κρούσης μήθ' ύπὸ χειρα βαλής.

- F. A. Wolf, adopting this, supposes that in the passage of the Leptines, where it is used, (p. 479, where it is applied to the artifices of Themistocles in rebuilding the walls of Athens) it has a very contemptuous sense, as being derived from petty gains. Stallbaum (referring to the Etym. Magnum) says that it is the term for a trick in wrestling, $\pi a \rho a \kappa \rho o \nu' \epsilon \nu \eta'' \pi o \delta i \eta'' \chi \epsilon \iota \rho' \iota$. See his note on Crito, p. 47, A. where the word is used in the active voice, in the sense of disturbing one's equanimity.
 - * σὺν θεοῖς εἰπεῖν. This idiom is well rendered by Ken-

nedy, "With the help of the Gods be it spoken." Heindorf, on Theætetus, p. 151, A., says: σύν θεῷ εἶπεῖν. Crebra modestiæ formula quam bene explicat Steph. "quod ita dico, ut in eo opem divinam agnoscam." Protag. p. 317. B. De Legg, IX. p. 858. B. Aristoph. Plutus. 114.

Οίμαι γαρ, οίμαι, ξύν θεφ δ' εἰρήσεται, ταύτης απαλλάξειν σε της ὀφθαλμίας.

- ⁵ κοινοί. *Impartial*. Thucyd. 111. 53. In Thucyd. 111. 68, it is used, speaking of a city, in the sense of neutral.
- o oίδα μεν οὖν—καταγνοίητε. Aphobus expects to meet with pity, as a man ruined by the heavy verdict, but how is this consistent with fact? Since the decision, though I was willing to agree to any fair compromise, he has put every difficulty in my way, having made over all his property to different persons, and gone himself to live at Megara.
 - ⁷ δίκην εἴληχε. See p. 812, note 3.
- * τιμηματος. See p. 834, note 4. In a τιμητὸς δίκη, after the plaintiff had got a verdict, came the τίμησις, in which the defendant proposed some amount of damages, and the question was between the assessment of the plaintiff and that of the defendant. The second part of the Apology of Socrates turns upon this. Here Aphobus proposed a talent. See below, p. 878.
- 345 1 εὶ επεπράγμην τοῦτον. If I had exacted from Aphobus.
 - ² 'A ϕ ó $\beta \varphi$. Who this Aphobus was does not appear. H. Wolf, with great probability, conjectures Ai σ i φ . See p. 849, note 3.
 - ⁸ Περὶ μὲν οὖν—διδάξαιμι. Phanus is now sued for having deposed to having heard Aphobus admit, that Milyas, whom he demanded afterwards to be examined by torture, was a free man. I hope to prove to you that Phanus's evidence was perfectly true.
 - ⁴ τῶν μεμαρτυρημένων. The evidence given by Phanus now in question.

- 46 ¹ ἐκ βασάνου—ἐλέγχους. It appears from this, and many other passages, that the evidence of slaves under torture was more depended on than any other. See *Dict. of Greek and Roman Antiquities*, under βάσανος, and the passages there referred to.
 - * $\dot{\epsilon}\gamma\dot{\omega}$ $\gamma\dot{\alpha}\rho$ — $\dot{\alpha}\kappa$ ous artes. The evidence, on which I gained my cause against Aphobus, was that of persons who spoke to the amount of property left by my father, none of which he has impugned; but sues Phanus, whose evidence related to a merely collateral point. He well knows that if he were to dispute any of the main facts, a more minute discussion would but the more firmly establish them.
 - * καταψευδομαρτυρήσαμενος. The sense of the middle voice is here to be observed. Having procured false evidence against him. Compare κατεπιορκήσομενος, in the speech against Conon, p. 1269.
 - * μαρτυριών—καταμαρτυρουσών. The nominative to έδοσαν (οἱ μάρτυρες) has to be supplied from the obvious sense.
- 347 ¹ αλλ' η. Except. Schaefer considers this expression to have been, originally, αλλο η, and to have been afterwards used in the sense of except, even where it could not be resolved into αλλο η. Apparat. Crit. note to p. 181. 13. I do not see why it should have lost its accent. I consider it, originally, a confusion between "he did nothing else, but (αλλα) he did this," and "he did nothing else than (η) this."
 - * τῶν ἐπιγεγραμμένων. The sum specified; in the ἔγκλημα. See below, p. 853,—in libello accusatorio. Reiske. "The bill of plaint." Kennedy.
 - * τοῦ παντὸς ὕδατος. See p. 817, note 3.
 - ⁴ αποκρίσει. The evidence of his own answer.
 - * έγω γάρ—μάρτυρας. I offered to deliver, to be examined by torture, a slave who was present when he made

the answer deposed to by Phanus, and who took it down in writing, but Aphobus refused—a clear proof that he was conscious of having spoken the words.

- 6 τ $\hat{\varphi}$ γραμματεί φ . "A tablet hung up in court, containing a statement of the cause and issue to be tried." Kennedy.
- 348 ¹ ἀπλῶς—γράψαι. Understand παρῆν, not κελευσθείς. He was present, simply for the purpose of writing.
 - * οῦτω τοίνυν—οῦ σαφής. So inconsistent is he, that he pretends that he demanded to examine my slave on certain other points, though he refused to examine him about the very question at issue.
- 849 'Ετι τοίννν-δεῦρ' αὐτούε. Evidence to the very same effect as that of Phanus was given by Æsius the brother of Aphobus, though he now denies his own evidence after having admitted it at the trial—the proper time for denying it, if false.—The falsehood of it (if it had been false) might moreover have been proved by the evidence of the slave.
 - ^a 'Αφόβφ χρώμενον. Intimate with Aphobus. χρῆσθαι φίλφ is a common expression in this sense in Demosthenes, but χρῆσθαι alone is rare. Reiske quotes from the second Olynthiac, σὐδεὶς ἔστιν ὅντιν' οὐ πεφενάκικεν τῶν αὐτῷ χρησαμένων, p. 20. Where however the word means rather, those who have had any dealings with him. Valckenaer Hippolytus, 997, quoted by Passow, cites a passage of Isocrates (Evagoras), p. 197, πολλὰ μὲν τῶν χρωμένων ἤττώμενος, ἄπαντα δὲ τῶν ἐχθρῶν περιγενόμενος, which is Valckenaer's own reading for πολλὰ μὲν τῶν ὁμιλούντων ἐταίρων χρωμένων κ.τ.λ. of which ὁμιλούντων ἐταίρων he considers to be a gloss. Hi. Wolf expunges the words ὁμιλούντων and χρωμένων. The student will find an instance of χρῆσθαι in this sense below in the speech against Apaturius, p. 894, and also in the speech against Lacritus, p. 925.
 - ² ἐμαυτοῦ ὅντα ἀντίδικον. This can only be understood as meaning, that there was actually a suit between Demosthenes

and Æsius, because otherwise the words would be synonymous with $\sigma \nu \nu e \rho o \bar{\nu} \tau \dot{\gamma} \bar{\nu}$ $a \dot{\nu} \bar{\tau} \bar{\rho}$ $a \dot{\nu} \bar{\nu} \bar{\rho}$ $b \dot{\kappa} \kappa \nu$, and in that case the words $\dot{\epsilon} \tau \iota \delta \dot{\epsilon}$ would be much too strong. It is very probable that an action was on foot at the time when this was spoken, particularly if we adopt the conjecture of H. Wolf, p. 845, note 2, of $A l \sigma \dot{\iota} \omega$ for $A \phi \dot{\iota} \beta \omega$ (which conjecture I think much strengthened by this passage, though Wolf has omitted to quote it), but it could not have been even contemplated at the time when the action against Aphobus was begun. I have no difficulty in believing Demosthenes guilty of an intentional anachronism.

* οὐ γὰρ ἔχει λόγον—μάρτυρα. There is a slight confusion here. The sentence begins with the general assertion, that unless the evidence ascribed to him were true, it would be absurd for any one to call as a witness one who was at variance with him, and then turns to the particular case, and the brother of Aphobus. This sort of careless construction is very common in Thucydides, but not so in Demosthenes. One MS. omits the words και τούτου ἀδελφόν.

⁵ ήνικα—ώφέλει. See p. 829, note 3.

⁶ δίκην βλάβης. "βλάβη in a legal sense, comprehends a great variety of wrongful acts or torts, whether committed with force, or leading only to consequential damage; and also breaches of contract. The word therefore is untranslateable. Trespass (in its ancient and more enlarged sense) would come the nearest; but then our action of trespass is restricted to wrongs committed with force and violence, which makes it inapplicable." Kennedy.

⁷ τνα . . έδόκουν. See p. 837, note 3.

⁸ ἀλλ' ὁμοίως—βασάνους. But both brothers alike are found to avoid the proof of torture about this fact also, namely, the fact of Æsius having given the evidence. Reiske understands, the fact of my having offered my slave to be tortured, and their having refused. This is improbable, as it would imply that Demosthenes offered to prove by torture the fact of his

having made the offer of giving up the young slave to be tortured, an offer which probably was not denied to have been made, and which at any rate would not have required such proof. See p. 848, $a\lambda\lambda\hat{a} \mu\hat{\eta}\nu$ of χ eigenvalue.

- 350 ¹ δ τοίνυν—μαρτυρίαν. I actually have the evidence of Aphobus himself to the truth of that statement for which he sues Phanus, for in an action against his uncle Demon, I called upon Aphobus as one of my witnesses, and reduced him to the alternative of deposing to having confessed Milyas to be free, or of denying it on oath, of which he chose the former.
 - ² προτκαλοῦμαι——ψευδομαρτυριῶν. The course which Demosthenes took was as follows:—In the action which he brought against Demon he summoned Aphobus as one of his witnesses; the evidence which he wrote down, and called upon Aphobus to depose to, was exactly the same as that of Phanus, now called in question. This evidence Aphobus, rather than subject himself to the danger of denying on oath what could be proved true, deposed to.

 ² τί μαθῶν ἐμαρτύρησεν. What could he be thinking about to depose?
 - ⁴ καὶ περὶ τούτων. This is the third point on which Demosthenes offered his slave; namely, that Aphobus before the arbitrator had himself deposed to the fact of his having admitted that Milyas was free.
- 151 ¹ τῶν μαρτύρων. Phanus, and, probably, others who had given the same evidence with him, and who, if Aphobus had succeeded in this action, would have immediately been subjected to actions. The argument is this: I offered my slave to prove under torture that Aphobus before the arbitrator had deposed that he had confessed that Milyas was free. Aphobus's rejection of this offer sufficiently proves the truth of the evidence which the slave would have given, and therefore I have not called witnesses who were present, fearing that I might get them into trouble. You must not

allow the absence of such witnesses to influence you against Phanus and the rest, who are the first defendants who ever had the direct evidence of the plaintiff (namely, that given before the arbitrator,) to prove their own case.

- ² διὰ τοῦτο. On account of my not producing witnesses to prove Aphobus having given this evidence before the arbitrator, but contented myself with proving the offer.
 - * τούτων, subaudi. α έμαρτύρησεν. Reiske.
- * πρόσκλησιν. This is an alteration of Reiske's for the MS. reading πρόκλησιν, in which he has been followed by Bekker and Dindorf. Kennedy adopts the old reading, showing that the summons of Aphobus proved nothing. Reiske gives no reason for his alteration. It may be said that the two former challenges not having been made in writing, but only verbally before witnesses, and deposed to by them, there is no reason why this should have been differently made.
- ⁵ τηλικαῦτα τοίνυν—οὐκ οἶδα. I wish you to observe that my principal witnesses are at least as much inclined to favour Aphobus as me. They are all men of property and of high character.
 - 6 κέρδεσι ἐπαιρομένους. Thucyd. 111. 38.
- 352 ¹ ταῦτα τοίνυν—μάρτυρας. Aphobus now says, not only that he never admitted Milyas to be free, but that he is a slave. My mother offered to swear in the most solemn way that my father freed him on his death-bed, which Aphobus declined.
 - * κατ' ἐμοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς—παραστησάμενη. Placing by her side my sister and me, and devoting us to destruction if she swore falsely. This was the most solemn oath of all, as a parent's curse has been considered very effectual in all ages. See Kennedy, Demosth. note 17. The expression, to swear κατά τινος, is only used in this sense in the older writers; for in swearing by victims, (καθ' ἱερῶν) the death of the victim represented the destruction which the person

swearing invoked on himself if he swore falsely. In late Greek $\kappa a \tau a$ is used indiscrimately, see Hebrews, vi. 13, 16.

- * τοσαῦτα τοίνυν—ἔχοντ' ἐστίν. Aphobus evades the direct question by bringing forward again the questions decided in the former suit. Even here, though unprepared, I will endeavour to meet him.
- 353 ¹ Τιμοκράτην. This man occurs in many places in Demosthenes. He is spoken of as a friend and assistant of Meidias, (see p. 841, n. 1.) p. 560. He was at this time archon, and was the first husband of Onetor's sister, afterwards married to Aphobus, and will be often mentioned in the next speech, pp. 868, 869, 873. There is a speech against Timocrates, probably the same, for proposing an illegal law, written, but not spoken by Demosthenes, the genuineness of which has, however, been questioned.
 - * τῶν ἐγκεκλημένων. The words of the action; namely, the action which I brought against Aphobus.
 - * ἐγω γαρ-ἐμαρτύρησεν. And yet it would take some ingenuity to show that the evidence of Phanus had anything to do with making up the amount of the verdict which I claimed and obtained, for that was made up wholly by calculating the amount of each item. How will he make a hardship of having been ordered to refund a property which he has enjoyed ten years, and endeavour to raise a prejudice thereby against a witness who had nothing to do in procuring the verdict?
 - * τάδ' ἐγκαλεῖ—τοῦ πατρός. Here we have a specimen of an ἔγκλημα.
- 54 ¹ καὶ τί λέγων—δόξειεν. Pray what could he say? (in order to prove, from the fact of Aphobus having confessed Milyas to be free, that Aphobus had the portion,) "Aphobus confessed Milyas to be free?" How does this prove him any the more to have the portion? It is obvious that nothing would be proved by this.

- ² κατεμαρτύρησε δουναι. Bore witness against him that he (Therippides) had paid the money to him (Aphobus).
- * περὶ τοίνυν—ῖν' εἰδητε. With respect to all the main parts of my action he might have examined, and still may, any of my slaves. If he says these slaves know nothing of the case, he ought the more to accept my offer, for their ignorance would clear him. But he knew well that their evidence would be conclusive against him, so he demanded Milyas, whom he knew that I could not give, in order to be able to complain of my refusal.
 - 4 της εκδόσεως-ελέφαντος, see pp. 816, 817.
- ⁵ καθυφεῖκεν, has connived at. καθυφιέναι δίκην, was said of a prosecutor who from collusion with the accused did not really try to obtain a verdict.
- 55 ¹ τί τῷ νόμφ καὶ τῆ βασάνφ; What has this law to do with torturing Milyas? This construction is explained by Reiske, by understanding κοινόν.
 - ^a Δήμων, see p. 850.
 - ³ έπὶ τοῖς έμοῖς δανείζων, see p. 822.
 - ⁴ τί σοι ποιήσωσιν οἱ μάρτυρες; What good can the mitnesses do you? For this use of ποιεῖν, Schaefar quotes p. 880, ἐθέλοντα ποιεῖν ὑμῖν, where he translates morigerari, to accommodate, also p. 1045, καὶ οὐδὲν πώποτε τουτοιοί πεποίηκας. Reiske. Index, p. 409, understands κακόν, and translates quid tibi officient?
 - * πολύ δὰ μάλλον—προσῆκον. It will be much more clearly proved that he ought to have accepted my offer.
- 56 ' οὐ τοίνυν—συκοφαντεῖς. Why the most that Milyas could say for you would be that, as far as he knew, you had not embezzled my property, which would be worthless in the face of the direct evidence which I produced, the truth of which is sufficiently confirmed by your not suing any of the witnesses.
 - * καὶ δη λέγει. Well, suppose that he does say so; a com-

mon expression, but well worthy of attention, p. 996. καὶ δη καλεῖ. Medea, 217. καὶ δη τέθνασιν.

- ⁸ ψευδομαρτυριών. This word commonly used in the plural, like παρανόμων, &c., always means, in Demosthenes, an action for false evidence, not the evidence itself. See p. 843, n. 2.
- 857 ¹ πολλαχόθεν—εἶχε λέγειν. The one circumstance which at once proves the dishonesty of my guardians, is the disappearance of the will. The only parts of it which they remember are those which leaves property to them, the amount of which, itself, shows how great must have been the sum which was left for me.
 - * ταύτην μέν ούκ άπέδωκε. See p. 826.
 - * έξάρνω γενέσθαι. The dative here is attracted by the αὐτῷ understood, which is governed by the οἶον τε.
 - 🕽 τὸ μισθοῦν τὸν οἶκον, See p. 827, n. 3.
 - οστις γαρ—καρπουσθαι δούναι. These words are taken, with a few alterations, from the first speech against Aphobus, 827.
- 358 τουδ' ἐλάττω μικροῖς. Nor (did he produce property) only a little short of this.
 - ² τα δε τον δεῖν εχειν. And that such a one had some part.
 - * τὰ δὲ—εἰχε λέγειν. And about the rest he had all sorts of things to say, rather than where he paid it to me.
 - ⁴ $\pi \epsilon \rho l$ δè τοῦ μη τοῖε λόγοιε. Aphobus hinted that I had left me a large sum buried in the house. If so it must have been done from distrust of the guardians, and then my father would never have told them of it. Moreover, it was said to be in my mother's charge, whom he put into the power of Aphobus, by directing that he should marry her; which you may be sure Aphobus would have done had he known such a sum to be in her charge, instead of which he has now married another lady.
 - 5 καθείκεν. Insinuated.
 - ⁶ ινα εξ εἰκότος—ὄντα παρ' ημίν. In order, that, by a

specious argument, he might show that I had no right to get from him what I had at home.

- ¹ εἰ μὲν τοίνυν. From this to the end of the paragraph (χρῆται τοῖς λόγοις) is repeated, with a few alterations, from pp. 830, 831.
- 59 ¹ Πολλὰ μὲν οὖν—μάρτυρα. Aphobus first demanded Milyas, on account of thirty minas: he now says that he demanded him on account of the whole amount. I made this offer: to take the evidence of the slave who had the copy of his demand as to the amount for which he demanded him; and then, if Aphobus would swear that he had never admitted Milyas to be free, to remit the amount in respect of which it appeared that he had demanded him.
 - 2 $\tau\hat{\varphi}$ $\mu\hat{\alpha}\rho\tau\nu\rho_{1}$ — $\check{o}\nu\tau\sigma_{2}$. While the witness (Phanus) is in danger of losing his privileges. A citizen who had had a verdict against him three times for false evidence, became, at once, $\check{a}\tau\mu\rho\sigma_{3}$. The jury also had the power of inflicting this penalty the first time.
 - * τὰ ἀντίγραφα ώς σύ με προυκαλέσω. The copy of the terms of your challenge to me. Seager.
- 60 ¹ ἀν ἀπομόσης τὰναντία τούτων. This is a redundant expression, its full force being, If you will deny this upon oath, swearing to the contrary.
 - * κατὰ τῆς θυγατρός. For this sort of oath, see p. 852, note 2. Reiske justly concludes from this, that Aphobus had no son, therefore the Aphobus mentioned p. 845 could not have been his son.
 - * οὐ τοίνυν—μαρτυρίαν. Phanus, and those who gave evidence to the same effect, also offered to swear solemnly to the truth of their depositions, all which Aphobus declined.
 - * Πῶς οὖν ἄν τις—ἐτίμησαν. Recapitulation. Every thing that has passed is a strong presumption of my having had justice on my side. At Aphobus's request, I agreed to refer the case to three friends. Aphobus, hearing that

they were likely to decide against him, revoked their power. Then the case went before the public arbitrator, who decided against him, which sentence was confirmed on his appealing to the court, and the court afterwards, on fixing the damages, gave the amount at which I laid them.

- 861 ¹ Δημώνος. Demon was the father of Demophon, but not actually a guardian himself.
 - * πίστιν ἐπιθεῖναι—οἰηθέντα δεῖν. Not having thought fit to give the security of an oath, the witnesses and myself having previously sworn, when, by his so doing, that sum might have been remitted to him, in respect of which he demanded Milyas.
 - * καὶ εἰ μὲν μη—λόγους. The μή here belongs to προεγνωσμένος, not ἐποιεῖτο.
 - * νῦν δ' ἐπιτρέψαι με πείσαι. Demosthenes said before, (p. 813) that Aphobus refused τοῖι οἰκείοιι ἐπιτρέπειν. Here it appears that there was a reference made, but that Aphobus revoked the powers of the arbitrators. This must have been owing to their having been improperly appointed, as arbitrators mutually agreed on could not be appealed from. See p. 828, note 3.
 - ^δ ἀφῆκεν. Rejected.
- 862 ¹ τον κληρωτον διαιτητήν. The arbitrator appointed by lot out of the public διαιτηταί, opposed to αίρετόν, or the private arbitrator chosen by consent.
 - ² εφήκεν. The proper term for, to appeal. So an appeal is έφεσις.
 - 3 πρός μεν την συμμορίαν—εἰσφέρειν. See p. 815.
 - * τὸ καθ' αὐτόν. For his share.
 - 5 μισθοῦσι τοὺς οἴκους. (People) commonly let property.

33 FIRST SPEECH AGAINST ONETOR.

THE speeches against Onetor are given by Clinton in the same year with those against Aphobus, B. c. 364, but see p. 873, note 4.

- 1 ἀπόλειψιν. The term for a divorce, when it originated with the wife. In the other case, the husband was said ἀποπέμπειν την γυναϊκα.
 - * τὰ γωρία. The farm.
- * ¿ξούλης. An action for expulsion. This is a specimes of a δίκη ἐξούλης, in its first sense. It is more commonly used for an action to enforce the giving up of any property, in pursuance of the decision of a jury. If the plaintiff obtained a verdict, the defendant incurred a fine, and thus, if he did not pay, became a state-debtor. Harpocration derives the word from ἐξείλλω, or ἐξέλλω; the author of this argument evidently from ἐξελαύνω, for the last sentence of the argument, $\tau \grave{o}$ δὲ $\tau \hat{\eta} \varsigma \beta \acute{\iota} q$, must be, I think, by another hand.
- 64 ¹ Περὶ πολλοῦ—διδάσκειν. Every attempt that I have made to obtain some composition for the amount of the verdict which I obtained against Aphobus, has been rejected, both by him and Onetor, his brother-in-law. I have the strongest proofs that the pretexts on which Onetor refuses me possession of the farm now in question, are without foundation.
 - * κηδεστήν. Brother-in-law.
 - 3 $\tau \partial \nu \ \mu \dot{\epsilon} \nu$. Aphobus. See the opening of the first speech against Aphobus.
 - * παρασκευαίς. See p. 813, note 2.
 - * τοσοῦτον διοίσειν. That I shall have such an advantage.
- 165 ¹ ἀποτετιμῆσθαι. May be here taken either passive or middle. The husband was required to give some security

(ἐνέχυρόν τι) to his wife's relations, to the value of her portion, as a house or a farm. Then he who gave the security was said in the active ἀποτιμᾶν, and he who received it, ἀποτιμᾶσθαι.

- ² $\phi \epsilon i \gamma \epsilon i$. Must be rendered here and in the next page, not defends, but is sued: for the justice and propriety apply not to the defence, but to the bringing the action.
- * ἐγω γαρ—μαρτυρίας. Every one in Athens knew how shamefully my guardians treated me, and that I should sue them as soon as I came of age. Aphobus was become so rich with my spoil, that Onetor thought him a good match for his sister, but, at the same time, the risk of my getting a verdict against him was so great, that he would not trust his sister's portion in Aphobus's hands, but left it with Timocrates, her former husband, who paid interest for it to Aphobus. After I obtained the verdict, Onetor pretends that he holds this farm as security for his sister's portion, which had been afterwards paid to Aphobus, and which Aphobus, though divorced, had not repaid.
- * τοσαῦται—τῶν ἐμῶν. "Any one might bring a public prosecution against guardians during their ward's minority, for misconduct, an effect of which, if successful, would be to remove the guardians." Kennedy. This must have been meditated in the present case.
 - ⁵ Τιμοκράτης. See p. 853, note 1.
- 6 ι ὅσπερ ἀποτίμημα. That is to say, that a verdict in an action of a ward against a guardian, might enable the former to come upon the property of the latter; so that such property was, virtually, security for the faithful discharge of his duty.
 - * διαλύειν μέν-έτούλμησεν. Onetor made no attempt to reconcile Aphobus and me; but though he never gave up the portion to Aphobus, but has it at his own disposal, yet as if his sister had separated from Aphobus, and he had parted

with her portion, but could not get it back, pretending that he had taken the land as security for it, he dared to eject me from it. The expression, διαλύειν αὐτὸν πρὸς έμέ, occurs in the Meidias, p. 554.

* ἐξ ἀρχῆς—ἐπίστενσαν. It is certain that the portion was not paid to Aphobus at first, for which no reason can be given, except their not thinking that it would be safe in his hands, for both Timocrates and Onetor are rich, and in command of ready money; and, in common cases, such a debt as this would be the last to be left unpaid.

867 ¹ ταύτην την αιτίαν. Namely, that Aphobus's property was considered precarious because of my action impending.

² ἐγω τοίννν—μαρτνρίαν. Immediately after the marriage I commenced proceedings against Aphobus. How unlikely it is, that the portion not having been paid at first, it should have been paid while such an action was pending, even if it had been originally kept back with any other view.

* $\epsilon i \mu \eta - \epsilon i \chi o \nu$. Even if they (Timocrates and Onetor) did not keep back the money from this motive (namely to prevent it being endangered together with the other property of Aphobus), but with the intention of paying it soon.

868 ¹ ἐγήματο μὲν γαρ—μηνός. Demosthenes was born in the first month, Hecatombæon, of the archon Evander, about July B. C. 382. Olymp. xcix. 3. Polyzelus entered on his office at Midsummer B. C. 367, so that the marriage of Aphobus took place about June 366. The action against Aphobus was brought in the first part of the archonship of Timocrates, (who entered office at Midsummer 364) in August or September, Demosthenes being just turned eighteen. The divorce was alleged to have taken place in December of the same year. This is the account of Clinton, who proves, I think unanswerably, that, at the time of his δοκιμασία, Demosthenes could not have been seventeen. The authorities whom he follows are, Gellius,

Libanius, Plutarch, and Dionysius of Halicarnassus. The "Lives of the Orators" (an imitation of Plutarch sometimes attributed to him) makes him born three years earlier. (ἐπὶ Δεξιθέου.) Now Polyzelus is the eighteenth after Dexitheus, and as Scirophorion is the last month of the archonship, and as Demosthenes's δοκιμασία was not till after the marriage which took place in that month, however late in the archonship of Dexitheus he had been born, we may conclude that he would have been full eighteen This calculation, it is true, would agree at the time. with the age commonly given for the δοκιμασία, but this was doubtful even in the time of Harpocration, who quotes Didymus, to the effect that it might be at sixteen. Kennedy takes a middle calculation, that the δοκιμασία was at seventeen, and that the suit against Aphobus was begun at nineteen. See p. 832, note 1.

- * ἐνεκάλουν. Complained privately.
- ³ ο δη χρόνος—πίστιν. The circumstances of this period make it likely that they owed the portion according to agreement, but altogether incredible that they paid it.
- 4 δηλον μὲν τοίνυν—ἀνάγνωθι. The story told by Onetor and Timocrates is incredible. They say that they paid over the portion, a talent, to Aphobus in small sums as he wanted it, without witnesses, which in truth, having of course no proof of the payment which was never made, is the only story they could tell. And yet neither Onetor nor Timocrates is at all the sort of person to pay a large sum of money in such a way as actually to leave Aphobus a claim upon them, if he chooses to deny the payment.
- 69 κομίζοιτο—παρ' αὐτῶν. But that Aphobus had received it, taking from them as much as he wanted at a time.
 - ² yaµovs. Marriage feasts.
 - * ἀδελφών—εγχειρίζομεν. We are delivering into the hands of others the fortune of our sisters and daughters.
 - 4 διαλύσασθαι προς "Αφοβον. That he settled his account with

Aphobus, a slightly different meaning from that noticed above, p. 866, note 2.

- 370 ¹ ἀπηλλάττετο. You would expect ἄν here, but the imperfect is often so used in the apodosis. Matthiæ considers it to suppose the thing to have actually happened, and to be a more forcible expression than the hypothesis followed by the imperfect with ἄν, § 508. obs. 2. To give then the full force of this, we ought to translate, Suppose him to have acted in this may—He at once gets clear of the whole affair.
 - * μόνος μόνω—ὑπελείπετο. According to Onetor, though he had confessed to owing the portion to Aphobus before witnesses, yet he repaid it with none. By this course, as Demosthenes observes, he left evidence against himself as a debtor, with nothing to answer it.
 - * ἔτι δ' ἀθρόαν—ἐξαιτήσομεν. All payments were made in silver, so the bulk of this sum would make it necessary to employ a slave to carry it. The sum in question (a talent, see p. 876) would weigh just fifty-seven pounds avoirdupois. Dict. of Greek and Roman Antiq. talentum.
 - 4 aπλοι τινές. Simple sort of people.
 - ^b ἀπλῶς—πράξαντες. Though they would not transact even a small matter concerning their own interests in a simple manner, but as carefully as possible.
 - 6 aurois. To the jury.
 - ⁷ φέρε δη—ἀνάγνωθ. I offered a slave of mine who had been Aphobus's to Onetor, to prove that Aphobus lived with his wife after the pretended divorce, which was declined. Besides, Aphobus stripped the farm in question of every moveable, which you may be sure Onetor would not bear so quietly, if it had really devolved to him as security for his sister's portion.
 - 8 διαπιστήσειν. Will entirely disbelieve. Passow
- 71 ¹ σαφῶς ἥδειν—πράγματος. I well knew that this was all talk and trickery. This use of λόγος is similar to the Latin verba dare.

- ² κατὰ την ὑπερημερίαν. In consequence of his not paying the amount of the verdict by the appointed day. Reiske derives the word from there being a day of grace allowed, but it is better to understand it simply as those who were beyond the day.
- 372 ¹ ἐγγείων. The things which could not be moved, as trees, &c.—here also including the casks, πιθάκναι. The latter word is considered by Schaefer and Passow as a diminutive of πίθος, a sense very inappropriate here.
 - ⁸ ἐμοὶ τοίνυν—μαρτυρίαν. If the divorce were genuine, Onetor never could have remained on good terms with Aphobus, much less would he have pleaded for him against me, and even after the verdict entreated the jury to assess the damages at a talent, for which he offered to be security.
 - 3 έποιήσατο. Procured to be made.
- 373 1 ταλάντου τιμήσαι. See p. 844, note 7.
 - ² ἐγίγνετο. Offered to be.
 - * ἔτι τοίννν—μαρτυρίαν. Neither is it probable that Aphobus's wife, who after her divorce from Timocrates could not bear one day's widowhood, but came straight from one husband's house to the other's, should have now been three years unmarried. Listen to the evidence of a physician who, being called to attend her in illness, found Aphobus with her.
 - * ἐν τρίσιν ἔτεσιν. This surely fixes the date of this speech to two or three years later than the date given by Clinton (see p. 863, note), that is, to B.C. 362, or 361.
 - 5 ταύτην έχουσα την ήλικίαν. Being so young.
 - ε έπι τούτου τοῦ ἄρχοντος. In this very year.
 - ⁷ ἐγωὶ τοίνυν εἰδως—ἀνάγνωθι. I thought fit to demand the examination of some slaves of Onetor's, who could have proved all these facts, which he refused with contempt.
- 174 ¹ υμεῖς τοίνυν—νομίζω. Onetor must think you very simple if he expects you to believe on the evidence of Timocra-

tes and Aphobus such an improbable story as his, while he refuses to have recourse to the infallible test of torture.

- 3 β á σ avov. The whole of this passage is curious, as showing the idea of evidence held by the Athenians. See p. 846, note 1.
- 375 ¹ καὶ ἐκ τοῦ τον ταργύριον. The words αμφισβητουμένης ηδη τῆς οὐσίας give the reason for the χρόνον μη ἐγχωρεῖν αποδοῦναι ταργύριον. Translate, and because the date of the confession makes it impossible that they have paid the money, AS the property of Aphobus was at that time already in dispute. Kennedy translates, "from the dates, which make it impossible for them to have paid after the title to the property was in dispute," which does not seem to me so simple.

SECOND SPEECH AGAINST ONETOR.

- 376 ¹ °O παρέλιπον—εὐρεθηναι. I forgot to mention before one circumstance which seems to me a very strong proof of the dishonesty of this transaction. Onetor first put up notices on both the house and the land, pretending that the whole of his sister's portion was eighty minas, for twenty of which the house was security, and the land for a talent. Afterwards, after my action with Aphobus, thinking he had gone too far, he took down the notices from the house, saying that the portion was a talent only.
 - ² öpous. Notices. This was meant for a caution to others against lending money on the security of the property so marked, supposing it unencumbered.
 - εννους γίγνεται. He takes to reflection.
 - * εἰ μηδ' ὁτιοῦν—γενήσομαι. You would expect γενησοίμην. For a similar alteration of the mood Schaefer quotes below, p. 884, λέγων ως—Μασσαλιῶται.
 - 5 $\dot{\epsilon}\nu$ $\dot{\phi}$. For which. This is suspected, not without reason. Schaefer proposes $o\dot{v}$ (which is the right construction see

below, 877. $\tau \hat{\sigma} \chi \omega \rho i \sigma \nu \ d\pi \sigma \tau \epsilon \tau \iota \mu \hat{\eta} \sigma \theta \alpha \iota \ \tau \alpha \lambda \dot{\alpha} \nu \tau \sigma \nu$) thinking that the $\dot{\epsilon} \nu$ is a repetition of the last letters of $\phi \eta \sigma i \nu$.

- 877 ¹ σκέψασθε—ὑπηρεσίαν. You now say that the land is worth two talents over and above the encumbrance, and the house one. Why then did you not make the land security for the whole eighty minas if it was worth so much more? All this prevarication is sure proof of your dishonesty.
 - * ως οὐκ αποστερεί με—ταλάντου. That he leaves me all that the property is worth over and above a talent.
 - * τοῦ χωρίου τὸ περιόν. The remainder of the farm; scilicet post direptionem, de qua p. 871, Schaefer. I understand rather, over and above the talent.
- 378 ¹ τὰ γὰρ ἀληθη—τοιαῦτ' ἐστιν. For those matters which are done faithfully and not dishonestly, remain simply in the same state in which they are first transacted.
 - * ἄξιον τοίνον—ἐπίορκον. You may be sure that he would not have hesitated to swear to the portion having been eighty minas if required, which he now shows not to have been the case. What then is the value of his cath?
 - * ὅς γὰρ ὀγδοήκοντα—τοιαῦτ' ἀξιῶν. For when he said that the portion was eighty minas, if any one had offered that he should get the amount on swearing that he spoke-truth in this, what would he have done? It is plain that he would have sworn. For what can he say to deny that he would have sworn then, who now makes such a claim as this? The word η in this sentence cannot be rendered without altering the construction. Would he have done anything else? or is it not manifest that he would have sworn? Kennedy remarks on this argument; "Every liar may thus be proved to be perjured; a strange argument!"
 - * ἀλλὰ νη Δία—πράττειν. Recapitulation of the arguments in both speeches. The whole truth of the matter is, that you were associated with Aphobus in all his frauds

upon me, and now wished to save for him what you could, and to defeat my legal claim.

- ⁵ τιμώμενος. Valuing the damages at; namely, after Demosthenes had obtained his general verdict against Aphobus. See p. 844, n. 7.
- 179 ' καὶ τοῦ τῆς δίκης ὀφλήματος προσεγγυήσασθαι. To offer himself as surety for the amount of the damages besides.
 - ² αντί δὲ πολλῶν—απετιματο. But he accepted this from friendship to Aphobus, as security, for the sake of getting much property of mine.
 - ² οὐ πρότερόν γε ἢ παρὰ σοί. At any rate not before a verdict had been given against him by you; not before you had shown yourself convinced of his dishonesty.
- 380 ' σὐχ ὑμεῖς ἐπεὶ τάμὰ ἔδοτε; this is unintelligible. Reiske conjectures ἐπεὶ εἰς τάμὰ. Were you not yourselves to blame, as you gave it on the security of what was mine? Schaefer, ἐπεὶ ἐπὶ τάμά. To get what was mine.

SPEECH AGAINST ZENOTHEMIS.

This speech was written after Demosthenes took part in public affairs; the proof of which will be found in the conclusion of the speech, p. 890; therefore after the speeches against Androtion and Leptines in 355, and therefore at least six years after the last speech.

- 80 ² Παραγραφή. There is no English word exactly corresponding to this. The Dictionary of Greek and Roman Antiquities defines it as an objection raised by the defendant to the admissibility of the plaintiff's action. If it succeeded, the action was at an end; if not, it went on.
- 81 ' έδανείσατο χρήματα—βεβουλευμένοι. The fraud here described is analogous to one not unknown now. A ship is insured to a large amount, the valuable cargo being being being fied-

tious. It is then purposely wrecked, and the amount of insurance claimed from the underwriters.

- * τὸ ἔδαφος. The bottom.
- 3 τους επιβάτας. The passengers.
- * εὐθυδικίας. The main question; opposed to παραγραφή. 882 1 ἐκ περιουσίας. Over and above.
 - ² ἄνδρες δικασταὶ —οῖομαι δέ. My plain objection to the action of Zenothemis is, that he has sued me in a court appropriated to trials on shipping contracts, whereas no contract ever existed between us. However, I will not lose the opportunity of pointing out the rascality of his whole proceedings.
- 1 ἄνπερ ἐγω—πολλάκις εἰπεῖν δυνήθω. If by chance I can tell you. This is the only instance I am aware of of this use of πολλάκις in Demosthenes, but it is often found in Plato. Republic, IV. 424, C. IX, 584, B. Critias, 113, A. Phædo, 60, E.
 - * $Z_{\eta\nu}\delta\theta\epsilon\mu\nu$ — $\pi\rho\delta\epsilon$ $\epsilon\tilde{\imath}\lambda\eta\chi\epsilon\nu$. Hegestratus and Zenothemis borrowed money at Syracuse on the security of the ship and cargo commanded by Hegestratus, each telling the other's creditors that the cargo belonged to the other. The money was never put on board the ship, but they determined to sink the ship, in which case the contracts would not have obliged them to refund. When they were at sea, Hegestratus cut a hole in the ship's bottom, but being detected in the act, was drowned in attempting to escape by the boat. The ship was by great exertions got safe to Cefalonia, and from thence to Athens, Zenothemis failing in two attempts, one to persuade the crew to desert the ship, the other to get a decision from the magistrates at Cefalonia for the ship to sail to Marseilles instead of Athens.
 - ⁸ οὐτος κἀκεῖνος. Zenothemis and Hegestratus, who are respectively called by these pronouns throughout this passage.
 - ⁴ αὐτόν. Hegestratus. Thus each represented to the other's creditors that the cargo belonged to the other.

- * ὧν δὲ ὁ μὲν—ἔλεγον. As there was no reason to suspect any collusion between a master and a passenger.
- 384 1 Παρά τάδικήματα. In pursuance of their fraud.
 - * $\tau o \hat{v} \pi a \rho' \dot{\eta} \mu \hat{\omega} v$; nostrate quodam. An Athenian. H. Wolf, who would prefer to read $\tau o v$, enclitic. I rather understand an agent of Demon and Protus. The safety of Demon's loan to Protus depended on the cargo coming safe. so he sent a man to watch his interests. The article would imply that this was a common practice.
 - * ἐσκευωρημένον. Having cheated.
 - 4 πρός. Besides.
 - * τί οὖν -- ἐαυτῶν. Thus Zenothemis, disappointed of his design of cheating his Syracusan creditors, makes a plot to claim the cargo of the ship, in which they join him in hopes to get something out of us, and in which he is aided by Aristophon, whom we sent to Cefalonia as our agent, but who has betrayed our interests. So then Zenothemis alleged that he had lent money to Hegestratus on the security of the corn, of which the cargo consisted, which he laid claim to accordingly.
 - ⁶ αχθόμενος μέν. Unwillingly indeed.
- 185 ι έκ τούτων ενα—συμμίξαι. One of these men, when Zenothemis was trying to prevent the ship from completing her voyage hither, we chose, after a consultation, as our representative, a man known to us in some degree, but we did not know what he really was; whereby we suffered, so to say, no less a misfortune than we suffered in having anything to do with dishonest persons at the beginning.
 - * ἡργολάβηκεν αὐτὸς καὶ κατεπήγγελται τουτωί. He came forward and sold himself to Zenothemis, and offered him his service. ἡργολάβηκεν means, he undertook the work (of betraying us) for hire. αὐτός has nearly the sense of αὐτεπάγγελτος.
 - ³ οὖτος here, contrary to the usual practice, means Aristophon, not Zenothemis.

- ⁴ ον ο παρ' ήμων επιπλέων ἐπρίατο. See p. 854, n. 2. This would make it seem that Protus himself is meant, or some one acting for him.
- ⁵ οἱ δανεισταί. The Syracusan creditors mentioned in the argument, also in the first part of p. 883.
- 186 i ἐπειδη τοίννν—τὰς μαρτυρίας. Just before the attempt to sink the ship, Hegestratus and Zenothemis put into the hands of one of the passengers the contract on which now Zenothemis founds his claim. The time at which this was done is at least very suspicious Protus, the owner of the cargo, and I, offered to him to go and try the cause at Syracuse, where the custom-house entries would at once decide the question. This, however, he would not do, and refused to give up the cargo unless I would join Protus in ejecting him.
 - ² ἐπειδή τοίνυν—αὐτὸ. So when the vessel arrived at Athens, the Cefalonians having decided, notwithstanding the opposition of Zenothemis, that the vessel should return to the port whence it had sailed.
 - ⁸ οἱ ἐπὶ τῆ νηὶ δεδανεικότες ἐνθένδε. These creditors are only mentioned in this place. They are totally distinct from the Syracusan creditors, from Protus, the buyer of the corn, and from Demon, the plaintiff, the creditor of Protus.
 - * o' $\Pi\rho\hat{\omega}\tau$ os. Protus was now in league with Zenothemis, so that it is exceedingly artful in Demosthenes to repeat this conversation in which he took part, being then of a different way of thinking. The admission which Protus now made of the justice of the claim of Zenothemis was calculated to raise a strong prejudice against Demon.
 - ⁵ δανείσηται. The second plural, δανείσησθε, which is the reading of one MS. and adopted by Wolf and Reiske, is undoubtedly better sense, as the object of the fraud here spoken of, was to enable both Hegestratus and Zenothemis to borrow.
 - 6 καὶ σοὶ πολλάκις λέγοντα. The construction here is im-

perfect, as λέγοντα has nothing to agree with. One MS. reads λέγοντος, which Schaefer wishes to adopt. The general sense is clear; Reiske's reading is a conjecture of his own, and rightly rejected by Schaefer.

- ⁷ προήκω. Second pers. sing. first aor. mid. from προίημι.
- ĕφη. He said yes.
- * βιβλίον συγγράφην. The two substantives put in this way are rather odd. One MS. omits the βιβλίον, which Schaefer approves.
- 10 εἰμὲν εἰς πίστιν ἔδωκας—ἐν τῆ γῆ. If you had lent Hegestratus the money, placing confidence in him, why should you have taken measures to make yourself safe just before his rascally attempt? if you distrusted him, why did you not do like other people, get a legal acknowledgment before sailing?

 87 εξηγεν. Tried to turn him out of possession of the corn.
 - The same word was used for Onetor turning Demosthenes off the farm, p. 865.
 - * ekeivos. Protus.
 - * τὰ τέλη κείμενα ἐκείνου. The entries of the export duties standing in the name of Protus.
 - τὰς τιμάς. The price of the corn.
 - * τὰ διάφορα απολαβεῖν. That he should receive compensation for the loss that he would suffer in point of time and expense. Reiske. Wolf takes it the corn in dispute, which is simpler, but then these words would be synonymous with καὶ τοῦ σίτου ἀφιστάμεθα.
 - ⁶ η απολωλεκέναι—αὐτῶν. Or to lose our own property, after it had come safe and was then present.
 - ⁷ διεμαρτύρετο—Σικελίαν. All these infinitives are very confused. He declared that he would eject Zenothemis—that he would give security that he was willing to sail back to Sicily. H. Wolf. He declared that he was willing to sail back to Sicily, in order to carry through the ejecting Zenothemis. Hermann. He protested that he would carry through the ejecting the man from the ship—that he would make the

38

voyage to Sicily. Funkhaenel. Schaefer's conjecture makes matters much easier, $\beta \epsilon \beta \alpha \imath \hat{\omega} \nu$. He entreated me to eject Zenothemis, (see at the beginning of this page où d' $\hat{a}\nu \hat{\epsilon}\phi \eta - \hat{\epsilon}\xi \hat{a}\xi \omega$) declaring that he was willing to sail back to Sicily. For this sense of $\delta_1 \alpha \mu \alpha \rho \tau \nu \rho \rho \mu \alpha \iota$ see Passow, also the speech De Corona, pp. 232, 240. For the sense here given to $\beta \epsilon \beta \alpha \iota \hat{\nu} \nu$ Schaefer quotes the speech $\Pi \epsilon \rho \iota$ $\Lambda \lambda \rho \nu \nu \eta \sigma \rho \nu$, p. 79.

- ⁸ εἰ δὲ ταῦτ' ἐθέλοντος—μέλειν. But if after his (Protus's) making this offer (to go to Sicily) we (Demon and his friends) let Zenothemis have the corn (by not joining in ejecting him) he did not care.
- * ἐπειδὴ παραγέγραμμαι. Accordingly I joined in the ejectment, never dreaming that you would give up this property to one who had done all in his power, firstly to destroy it, secondly to prevent its coming here, especially after his refusing to adopt the most certain way of ascertaining who was its real owner, by going to Syracuse.
- 10 ήμων των κοινωνών. Of our firm, of my partners or myself.
 88 1 οὐδὲ τοῦτ' ἤμελλον ὑμων καταγνώσεσθαι. Neither were they likely to impute this to you, that is, to expect this from you.
 - * ὅτι μὲν τοίνυν—κλητεύεις. Unluckily however the price of corn fell, so that Protus's speculation was a bad one, so that he was inclined to let Zenothemis have the corn if he could avoid paying back the money which he had borrowed from me, so, the conspiracy being all arranged by Aristophon, he suffers judgment to go by default against himself, and puts himself out of the way to avoid giving evidence in my favour in this action which Zenothemis brings against me, not being able to take possession of the corn till he has disposed of my claim.
 - ⁸ ἐπικηρυκεύονται. They negotiate. Elegans phrasis ducta a re bellicâ. Schaefer.
- B9 ¹ ἐπανῆκεν ὁ σῖτος. The price of corn fell. Laxata annona est.—Wolf. Compare Thucyd. 111. 89, where ἐπα•

νελθοῦσα (the probable reading for the common $\dot{\epsilon}\pi\epsilon\lambda\theta$ οῦσα) applied to the sea, means having retreated.

* προσεκρούομεν αὐτφ. We quarrelled with him.

² καὶ συκοφάντην—κεκομικέναι. And complaining that he had handed over to us, instead of our money, this fraudulent plaintiff, Zenothemis.

* ιν' ἐἀν μὲν—ἀντιλαχῆ. After εἰμολογήκασι, Demosthenes omits the apodosis, which is evident from the sense, namely, that he would leave the decision unquestioned. It appears, that in the event of a judgment going by default, the defendant could obtain a fresh trial. (ἀντιλαχεῖν.) He was, however, probably, forced to allege some excuse for not having appeared before, but this excuse would be accepted as a matter of course.

890 ¹ εχεις δίκην. You have already got satisfaction. Meaning the verdict which Protus had suffered Zenothemis to obtain by default.

¹ ου περιεργαζόμεθα. A man is said περιεργάζεσθαι who takes upon him what is no business of his. We do not put ourselves out of our way, or We do not care.

⁸ ἀλλ' ἐκποδών ἐστιν ἄνθρωπος. "But" (you will say,—at enim) "the man, Protus, is not forthcoming." "No, and it is your doing, to prevent him appearing to confirm his evidence in my favour, and to enable you to say what you please about him."

⁴ ἄμα αν αν τον—πολέμαρχον. You should at once have summoned him before the polemarch, and required bail for his not absenting himself. See Dict. of Greek and Roman Antiquities, under έγγύη.

⁶ καὶ εἰ μὲν—ῆει. And if he had found bail, you would have forced him to stay, or else you would have had persons at hand from whom you could get satisfaction: if he had not found bail, he must have gone to prison.

⁶ την γεγουνίαν εκδειαν. The loss which he had suffered. Namely, by the fall in the price of corn at Athens.

- 7 κλητεύσω. To summon. The first step in an action. It required witnesses κλητηρές, whether one or more is uncertain, to prove the serving of the πρόσκλησις, or summons.
- ⁸ ἔτι τοίνυν—ἐξέστηκα. Perhaps he will try to raise a prejudice against me, by insinuating that I have been helped by Demosthenes, the orator, my kinsman. I assure you that he positively declined taking any part in the case, having entirely given up the conduct of private suits.
- ° πιθανήν έχειν την αίτίαν. That my imputations against Zenothemis are put in a persuasive form.
 - 10 καὶ γὰρ αν δεινὸν είη. Else it were unbecoming.
- 91 ι άλλα και-έξέστηκα. This sentence is not complete, and therefore we can only guess at its tenour. But even in my public conduct I have left off conducting such matters. What the $\tau a \tau o i a \hat{v} \tau a$ is, is far from clear. Perhaps he had given up for a time judicial speeches, even in public trials, and confined himself to speaking in the assembly. There is, according to Clinton, an interval of nine years between the speeches against Aristocrates in 352, and De Falsa Legatione in 343, during which are several δημηγορίαι, but no δημόσιος λόγος, except the Meidias, which was never spoken. Doubtless, if we had the rest of this speech, (not much more I think) we should see that Demosthenes is about to put into Demon's mouth a most solemn denial of his having had anything to do with this speech, though its genuineness is unquestioned. This shows how strictly secret the authorship of these private orations was kept.

SPEECH AGAINST APATURIUS.

This is rather a complicated case, so the utmost attention must be paid to the argument, and to the names. The general statement is this. Parmenon and Apaturius, both Byzantians, and formerly friends, go to law, each bringing an action against the other. Apaturius says that the whole case was referred to an arbitrator, Aristocles, who decided in his favour: accordingly, he comes upon the present defendant, who, he says, was bail for Parmenon standing to the decision of the arbitrator. The defence is, that Aristocles was but one of three, that the defendant was not bail, that the contract on which the arbitration had rested had been destroyed by Apaturius, so that the whole thing was revoked. The date of the speech is unknown.

The name of the person for whom it was written does not appear. I shall call him, throughout, the defendant, as being the defendant in the main action (εὐθυδικία) to the admissibility of which he now demurs. παραγράφεται).

- 891 * προσκρούσας. Having quarrelled. See p. 889, note 2. βλάβης. See p. 849, note 6.
- 892 ιοῦκετ ὅντα διαιτητήν. Because he had ceased to be arbitrator, in consequence of the destruction of the contract.
 - * τοῖς μὲν ἐμπόροις—τουτουσί. The legal ground on which I object to Apaturius's action, is, that it is brought before the thesmothetæ, whose business is to try causes arising from contracts made on voyages to and from Athens. The only contract that ever existed between Apaturius and me has been cancelled.
- 893 ' avrois. Alone. Reiske.
 - 2 ο μεν οὖν—ἐπιβεβουλευκώς. He who has plotted against me (Aristocles) together with Apaturius.

- ³ ως τοίνυν—μαρτυριών. The business which I had with Apaturius, was, that he being on the point of having a ship seized for a debt, and Parmenon having undertaken to lend him ten minas, I obtained for him thirty more, for which I became surety, and afterwards took Parmenon's debt off his hands, on a quarrel arising between him and Apaturius. For these two sums I took as security the ship and the crew.
- * ἐπὶ τῆς ἐργασίας—ἐκινδύνευον. Being engaged in that business which is carried on by sea, (or foreign trade) for some time I used to undergo the dangers of navigation myself.
- * τούτοις—έργάζεσθαι. This I endeavour to employ lending it in bottomry. Literally: With this I endeavour to trade, lent in bottomry.
- * δια το είναι—εμπόριον. Because I frequent the market for foreign trade.
- ⁷ τούτοις τοῖς ἐκ Βυζαντίου. Reiske conjectures τούτοις, totum genus Byzantiorum intelligitur. Schaefer. I would rather render, with these Byzantian merchants. The pronoun is used, because the persons of whom he was speaking, Parmenon and Apaturius, were of that class.
- 94 1 τρίτον έτοι. Three years ago. Wolf. See the beginning of p. 900.
 - ² ενεβάτευον—υπερημερία. Were on the point of taking possession of the ship, taking it in default of payment, the stipulated time having elapsed.
 - 3 συνευπορήσαι. Το join in accommodating him with.
 - * χρώμενος—τραπεζίτη. Being intimate with Heracleides the banker. See p. 849, n. 2.
 - ⁵ ηναγκάζετο. He was afraid that he must.
 - * καὶ τὰς τρεῖς—τριάκοντα. And having received an acknowledgement from Apaturius of the three minas which he had already received from Parmenon, I buy the ship and the slaves till he should repay the ten minas which he had received

through my hands, and the thirty, &c. The case was this: Parmenon had lent three minas out of ten when his quare with Apaturius began. He did not wish to have anything to do with Apaturius, but if he broke off, the three would be lost; so he got the defendant to let the loan pass through his hands; he paid the other seven minas to him, (receiving no doubt security for ten,) the defendant then took a receipt for the three minas from Apaturius, and afterwards paid over to him the other seven.

- 895 ¹ τον μεν τρόπου—των μαρτυριών. Afterwards Apaturius tries to get the ship away secretly, but is prevented by Parmenon; on which I hand over to the creditors for the thirty minas the ship, desiring them to reserve ten minas for Parmenon's debt; and I also detain the crew, in case the ship should not be enough. The ship was sold, and exactly satisfied the two debts; so my business with Apaturius was at an end, leaving us however on no good terms with each other.
 - * ἀνασκευασθείσης—κεκρυμμένου. When the bank broke, and Heraclides at first disappeared; ανασκευάζομαι is the proper word for this, see pp. 1204. 1205.
 - ⁸ ο ξένος. Parmenon.
 - * τοῖε ἐγγυηταῖε τῆε τραπέζηε. Those who had given their bond for the bank. They were liable for the amount of Heracleides's failure, and therefore interested in letting none of his debtors evade payment.
 - ⁵ τὸ ἐνέγυρον; namely, the ship.
 - ⁶ ὅτι δέκα μναῖ—νηί. That Parmenon had a claim of ten minas on the ship.
 - ⁷ κατηγγύησα. I took possession of for the debt.
 - * αὐτῷ ἀπολυθῆναι τῆς ἐγγύης. To be myself relieved from my bond.
- 896 ' j θέσις. The sum lent on it.
 - ² μετα ταῦτα—μαρτυρίαν. After this Parmenon went to law with Apaturius about different things, and Apaturius

entered into a bond to take an oath on some point demanded by Parmenon.

- * δίδωσιν—τούτφ. Parmenon offers to Apaturius that he (Apaturius) shall make oath.
- $\dot{\epsilon}$ επιδιαθέμενος. Having undertaken to pay. Harpocration says that in an $\dot{\epsilon}$ πιδιαθήκη, the money was deposited in the hands of some third person.
- ⁵ δεξάμενος τοίννν—μαρτυριών. However he durst not swear the oath, so he brought a cross action against Parmenon, the whole of which matters they agree to refer to three arbitrators, and they chose Phocritus, a Byzantian, Aristocles above-mentioned, and me; Aristocles being also surety for Apaturius, and one Archippus for Parmenon.
- 97 ¹ ὅτι μὲν ἐτέθησαν—μαρτυριῶν. Aristocles, with whom the agreement was deposited, destroyed it, pretending that it had been lost, on which Apaturius pretended that Aristocles had been the sole arbitrator.
 - ² καὶ ἢλθεν Αριστοκλῆς. And he began to contend that the arbitrator, so far as he was concerned, was Aristocles.
 - 3 συνδιαλυσαι. To help to reconcile them.
- 98 ' οὐ πόρρω—γράμματα. Saying that he had not far to go for proof, if any tricks had been played with the papers.
 - ε έσκή ψατο απολωλεκέναι. Asserted that he had lost them.
 - * ἐντεῦθεν—μαρτυρίας. On this of course the arbitration was at an end, and they could not agree in renewing it. Aristocles, however, proceeded to make his decision under protest from Parmenon.
 - * ἀντιλεγομένων. Being disputed.
 - 5 αποφανείσθαι. That he would decide.
 - ⁶ Μετὰ ταῦτα—οὐδείς. At this time Parmenon was called away from Athens by the loss of his wife and children, who were killed by an earthquake near the Hellespont, and Aristocles decided against him in his absence.
- 199 ' 'Οφρυνία. A town on the Asiatic shore of the Hellespont, according to Harpocration and Strabo.

- ² ο σεισμότ. I am not aware of any other mention of this earthquake. The way in which it is spoken of shows that it was well known at the time.
 - * μη είναι αὐτῶ. See p. 897, at the end.
- ' ἀπόφασω. Reiske's reading ἀπόφανσω is only confirmed in this place by one MS., but he quotes p. 903, where all read ἀπόφανσω, which is there also adopted by Bekker Schaefer would read ἀπόφασω both here and there, saying that ἀπόφανσω can only be used with some word like στών an inventory (pp. 1039. 1043), but that in the sense of sentence or declaration, it should be written ἀπόφασω. Passow gives the sense of inventory to ἀπόφασω, but not to ἀπόφανσω. In other respects he makes the words synonymous
- ⁶ A μὲν οὖν—μαρτυρίαν. On the strength of this decision Apaturius, alleging that I was surety for Parmenon, sue me, not however till two years after, during which time he never even applied to me for payment.

" ωσπερ προσήκει. In the way in which it is fitting.

- 300 ¹ αἰ δὲ λήξεις—μουνυχίωνα. These suits were carried on during the six winter months, and could not last more than a month; both these circumstances being for the convenience of merchants. Boeckh.
 - * ἐπράττετο πην ἐγγύην. Sued me for my bond.
 - 3 αὐτὸς γὰρ-Παρμένοντας. For he had himself had Parmenon's ten minas exacted from him in no friendly way.
 - ⁴ αλλα νη Δία. These words introduce another supposed reason of Apaturius for not bringing the action sooner.
 - ° ἀσχόλως-ών. He had no time, being occupied in voyages.
 - ε έν τῷ ἐξελθύντι ἐνιαντῷ. In the year which is over; that is, last year, the same as πέρυσιν. So τοῦ ἐξελθόντος μηνός, p. 978, means last month. So also ἐξηλθε ο χρόνος της τριηραρχίας, p. 1209.
- 01 ¹ ὅτε αὶ δίκαι ἢσαν. Namely, between Boëdromion and Munychion, September and April.

- ² Λαβὲ δή μοι—γεγραμμένο. My responsibility, even if I had been bail for Parmenon, would have expired with the year; not that I claim exemption on this ground, but surely, if Apaturius had had any real ground of action, he would not have allowed the legal time to pass.
- ^a ηγγυησάμην. I became bail for. There is considerable difference as to the orthography of this word, many MSS. reading ἐνεγυησάμην, or ἐνεγγυησάμην. The latter cannot be right unless we suppose such a word as ἐνεγγυάω, and the augment omitted in the first aorist middle. If Dindorf's reading is right, it is worth notice that the same word here receives the augment in the beginning, and below, in the word ἐγγεγυήμην, in the middle. If in that place ἐγγεγυήμην is correct, (for there too the MSS. differ, though none reads ἡγγυήμην) the augment is omitted, as is sometimes done in Attic Greek in the pluperfect. See Matthiæ, § 165. Obs. 2.
- ⁴ Γενέσθω—πείσεσθαι. If I had been bail for Parmenon, you may be sure that I should have taken care that he performed what I had engaged for him, as I could not calculate on any forbearance from Apaturius.
- * ἄξιον—ἦλθον. If I had been bail for Parmenon I should have had a still stronger case by admitting it, and resting my whole defence on the decision not having been made by the three arbitrators.
- ⁶ όπότε δὲ—ἐγγύην. But no decision having been pronounced by the three, what could have been my object in denying the bond?
- 2 ¹ αλλα μην—συνθήκας. After the disappearance of the former contract, if it was still in force, why attempt to make a new one?
 - ² ἀλλὰ μὴν—συμβόλαιόν ἐστι. Even if the sentence was indisputable in all other respects, and Parmenon were himself here to defend himself, yet it would be reversed, as having been made in defiance of his protest, his absence having been caused by such a calamity.

- 8 παρά την απόβρησιν. In spite of the protest.
- * τὰς εἴκοσι μνάς. The amount of Aristocles's sentence, here for the first time mentioned.
- 903 Ι τοῦτο μέν. Firstly.
 - ² ὅτι μὲν οὖν—τὰ δίκαια. Whatever he can say will be answered in one word, by asking, Where is the contract? If I had lost the contract he would have some show of reason, but he has put it out of the way himself, evidently for the sole object of being able to misrepresent its contents.
 - * τὸ δὲ κεφάλαιον. And what is most important. It would be better if there were a comma at κεφάλαιον. Schaefer.
- 904 ι ἐιὰν οὖν ἐπισκήψωμαι αὐτῷ. If I sue him for false evidence. The word ἐπισκήπτομαι occurs repeatedly in the third speech against Aphobus.
 - ² πόθεν καταψευδομαρτυρηθείς. Wolfius unde ego, mendacio circumventus, argumenta petam? Atqui sermo est de difficultate probandi, qua actor circumveniatur, non qua reus. Verte igitur: quo me argumento falsus testis convincet? λαμβάνειν τὸν ἔλεγχον, passive intelligendum. Thucydides, vi. 60. Χαλεπὸς ἦν τότε καὶ ὑπόπτης ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας. Interpres: tunc sævus erat et suspiciosus in eos, qui de mysteriis insimulati fuerant. Schæfer. The same note refers to the speech against Eubulides, p. 1306, where ὑποψίαν ἔχειν means, to be suspected.
 - ³ evnv. It would have been in his power.

SPEECH AGAINST PHORMION.

CLINTON assigns B. C. 332 as the earliest year in which this can have been spoken. His proof lies in the mention of Pareisades (see p. 909, note 5.) and of Alexander's coming to Thebes (see p. 918, note 7). The two former speeches have been of the sort called παραγραφή. In this case Phormion had brought in a παραγραφή, to which this is the answer.

- 305 1 κατέλαβε ἀπρασίαν. Found no market.
 - * aναχθείσα. After getting under weigh; that is, at sea.
- 306 1 Efectykévai. He did not know what he was about.
 - ⁸ μηδὲν ἀποφηνάμενος. Demosthenes here would have written οὐδέν. This confusion is exceedingly common in the Greek Testament.
 - * την εὐθεῖαν γίγνεται. It is about the main question. Understand δίκην.
 - * παραγραφήν—συμβολαίων. The speech against Zenothemis is a παραγραφή of this nature.
 - 5 τετήρηται. It has been observed.
- 307 Δίκαια—ὑπὸ τούτου. Though we have been in business many years, this is the first lawsuit in which we have been engaged; but we are so convinced that Phormion is now trying to cheat us that we are obliged to depart from our usual custom.
 - * πολλῶν δ'—Φορμίωνι. And when many blamed us, and especially those merchants who were staying in Bosporus at the same time with Phormion.
 - * περὶ μὲν οὖν—ὑμῖν. It is absurd for Phormion to object to the admissibility of our action, for, when we sue him for the non-performance of a contract, which he pleads that he has performed, then his case, however true, and however strong a defence to the action itself, would still be no argument for not admitting it.

- 908 1 οἱ μὲν οὖν νόμοι—δεδώκασι. So in the speech against Zenothemis, p. 882. οἱ νόμοι κελεύουσιν τὰς δίκας εἶναι τοὰ ναυκλήροις καὶ τοῖς ἐμπόροις τῶν Αθήναζε καὶ τῶν Αθήνηθεν συμβολαίων καὶ περὶ ὧν ἄν ὧσι συγγραφαί.
 - 1 οὐ μην ἀλλά. Not that I do not.
 - ² έγω γὰρ—συγγραφήν. The original contract bound Phormion to place on board double the value of my loan. He borrowed considerable sums in addition, but only put on board goods to a far less value than that to which the different contracts bound him.
 - * ἀμφοτερόπλουν. On the two voyages. Namely, the outward and the homeward.
 - ⁵ ἐπὶ ἐτέρα ὑποθήκη. Schaefer considers this corrupt, condemning three attempts which have been made to explain it. 1. Reiske, first, took it on security to double the amount, as if it were έτέρα τοσαύτη, the latter of which words, Schaefer contends, cannot be omitted or understood. 2. Reiske, secondly, took it on some security or other, quoting a passage in the speech against Callippus. p. 1236, έφ' έτέρα αποδημών έμπορία, where, however, it means, on another voyage. 3. Seager takes it, on the one security, that is, having for security only the one cargo, namely, the exported one; because, from Bosporus Phormion was to send the money home by Lampis. But, if this were the meaning, it would be θάτέρα. To this it may be added, that this interpretation is inconsistent with the words immediately preceding, εδάνεισα είκοσι μνᾶς αμφυτερόπλουν, and also with a passage in the next page, where Chrysippus is opposed to those τὰ ἐτερόπλοα δανείσαντας. Schaefer himself suggests έκατέρα to mean, on security of both cargoes. I do not think the objection to Reiske's first way of taking it insuperable, which makes by far the best sense. Compare in the next speech, at the end of p. 928, έδανείζοντο παρ' ήμων τας τριάκοντα μνάς, ως ύπαρχούσης αυτοίς υποθήκης έτέρων τριάκοντα μνών ώστ' είς τάλαντον

αργυρίου την τιμην είναι τοῦ οἴνου καθισταμένην. There is still a fourth way in which it may be understood, on a renewed security.

- ⁶ μνῶν ἐκατὸν δεκάπεντε. This amount must be derived from the particular agreements, as the sum which Phormion is said to have been bound to invest, seventy five minas, exclusive of forty on Chrysippus's account, does not bear a sufficiently simple relation to the sum borrowed, fifty-five minas, also exclusive of what Chrysippus had lent.
- 109 ιου κατηγόρασεν αλλ' η. He bought no more than. See p. 847, note 1.
 - * πεντηκοστολόγων. The collectors of duties: from this passage it appears that the duty of two per cent was paid on all exports, (as well as imports) without exception; otherwise it could not be referred to as proof of the value of the cargo. Boeckh, 11. p. 25.
 - ⁸ ἐλθων τοίννν—μαρτυρίαν. Phormion when he came to Bosporus found no sale for his goods; so he let the ship sail without putting any cargo on board, which he was bound to do, and said that he would send it by some other ship instead.
 - * Παρεισάδη. This is probably the same with Berisades mentioned in the speech against Aristocrates, as one of three who succeeded Cotys king of Thrace in the year B.C. 358. See pp. 623 and following; also Thirlwall's Greece, Vol. v. p. 221 and following pp. Diodorus (quoted by Reiske) says that Berisades or Parisades succeeded his brother Spartacus in the kingdom of Pontus, in the fourth year of the 107th Olympiad. B.C. 349. Wesseling denies the Parisades mentioned by Diodorus to be the same with this. Clinton thinks that they are the same.
- 910 ¹ ἄπρατον γαρ είναι τὸν ρῶπον. For his wares were not saleable. ρῶπος is generally used in the sense of trinkets, worthless things, but I scarcely think that it bears any but a general sense here.

- ² Μετὰ ταῦτα—μαρτυρίας. Accordingly Lampis, the master of the ship, sailed without Phormion's goods. Soon after leaving port the ship foundered with all its cargo, but Lampis and the crew escaped in the boat. Every one thought how fortunate Phormion was not to have lost his goods.
- ⁸ ἀπωλεσε δὲ πλέον ἢ τριακόσια σώματα. It is difficult to account for so large a number, unless we suppose these to have been slaves, of which a large supply came from Thrace. It must not be supposed that a ship large enough to carry three hundred slaves, at a time when there was no motive for stowing them as close as at present, would feel the weight of a thousand hides. The loss of the ship is rather to be accounted for by the top-hamper which a thousand hides being stowed on deck in addition to the cargo, would occasion,—for even now vessels are frequently placed in jeopardy, and many have been lost, from what is termed the deck-load. In this case the hamper would not arise so much from the weight as the bulk of the hides, which would hold much wind, as well as alter the trim.*
 - * χωρίς τῶν ἄλλων. Besides the merchandize.
- ⁵ καὶ παρὰ τούτου. From Phormion also, that is, he congratulated himself.
- ⁶ αὐτὸς μὲν τοίνυν—παραγενομένων. Soon after Lampis came to Athens, and told me distinctly that Phormion had had nothing on board his ship which had been lost.
- 911 ' ἐπειδη' τοίνυν—ἐξελεγχθησεσθαι. When Phormion returned to Athens I summoned him for the debt. Lampis was with me at the time, but never said a word about its having been paid to him, nor did Phormion then allege his present excuse.

[•] For this note, as well as for the first note in p. 926, I am indebted to the kindness of Captain W. H. Smyth, R.N.—a name as well known to scholars as to every other class of scientific men.

- ² ἀεὶ ωμολόγει. He still admitted. ἀεὶ is here used in the sense of δεῦρ' ἀεὶ, up to this time, Orestes, 1663. Medea, 670.
- ⁸ κλητῆρας. Witnesses to the serving of the summons. According to the readings adopted by Bekker and Dindorf here, and at the last word of the paragraph, the forms κλητῆρ and κλήτωρ were indifferently used.
- 12 \ οὐδαμόθεν ἄλλοθεν σκοπών. Judging from nothing else.
 - * ἔτι δ' ὧ ἄνδρες—ἔχητε. Last year Phormion issued an objection to the admissibility of my action, different from this, in which he said not a word about the money having been paid to Lampis.
 - ⁸ Μελλούσης—μαρτυρίαν. After this the case was submitted to arbitration, and then Lampis entirely changed his story, saying that Phormion had put the money on board. However he could not deny that he had previously given a different account, so he said that when he had stated that Phormion put no property in his ship, he had not known what he was saying.
 - * ἰσοτελεῖ. The ισοτελεῖς were the most highly privileged class of foreigners next to the πρόξενοι. Their chief advantage was that implied in the name, of not paying any taxes or customs more than a citizen; which must have been of the highest importance to merchants. Their privileges will be found exactly defined and limited in Boeckh. Econ. of Athens, Vol. 11. p. 316, and following pp.
- 113 ¹ Την αὐτην μαρτυρίαν. That, namely, in p. 911.
 - ² ὅτε οὅτε—ἔφη. The Greek idiom must be attended to here. When he denied.
 - s οὐ μέντοι γε ἐντὸς ὧν αὐτοῦ. This is the same with what the writer of the hypothesis calls ἐξεστηκέναι. See p. 906, note 1.
 - * ἀκούσας. Here, according to Libanius, or whoever is the author of the hypothesis, (of which see the last paragraph p. 908) a second speaker, a partner of Chrysippus, begins. Schaefer thinks that the first speaker went on to

τι' αὐτὸς μὴ ἐπιορκήσειεν, as it is not probable that he would break off in the middle of the account of what passed before the arbitrator. Thus the first speaker took the direct proofs, τὰ μαρτυρούμενα, and the second the indirect, τὰ τεκμήρια καὶ τὰ ἐἰκότα.

3 ακούσας τούνυ—προς τοῦτου. Observe the improbabilities in the story they tell. Firstly, the sum which Phormion is said to have paid Lampis at Bosporus, is more than he need have paid to me at Athens, after having the use of the money for so much longer a time. Secondly, how unlikely it is that such a sum should have been paid without any witnesses. A slave of Chrysippus was then at Bosporus, and also a partner, whom any one else would have taken to witness the payment, but to whom Phormion did not even deliver letters with which I had entrusted him.

⁶ ουκ απέγνω της δίκης. Did not dismiss the suit, that is, Did not decide against us, we being the plaintiffs.

114 · οὖτος μεν. Chrysippus, who is now standing by, while his partner is speaking.

⁸ στατῆρας κυζικηνούς. The gold coins called staters of Cyzicus were in very extensive circulation in Greece. They are said to be in weight two drachmas and in value twenty. Thus the value here assigned to them is much above the regular ratio, which must be accounted for by supposing the price of gold at this time in Bosporus to have been unusually high: however, as it is here the speaker's object to exaggerate the value, we cannot trust his statement. See Dict. of Greek and Roman Antiquities. Boeckh, r. 36. Boeckh is at some pains to prove that the Cyzicene was an actual coin, and not a weight. The writer in the Dictionary says that several Cyzicene staters exist, but does not specify where.

³ ἦσαν δὲ ἐφεκτοὶ οἱ ἔγγειοι τόκοι. And the rate of interest on land securities (opposed to bottomry ναυτικοί) was one in six, sixteen and two thirds per cent.

* γίγνεται τόσον καὶ τόσον. Comes to so much, namely,

thirty-nine minas twenty drachmas, which he does not here specify, because it is mentioned immediately after.

- ⁵ τρισί καὶ δέκα μναῖς πλέον. The sum which he alleged to have paid Lampis was thirteen minas sixty drachmas more than the original loan. Of this, six minas would be due as interest on his return to Athens, but was not due then. Those thirteen minas are spoken of below (p. 916, beginning) as exclusive of the interest, which is not true. Neither Reiske nor Schaefer notice this inconsistency, though the former is much puzzled by the other calculations, which come exactly right.
 - 6 προσήδρευον. Stuck close to you.
- 915 τα ἐπιτίμια—ἀπέτινες. The penalty named in the agreement for not fulfilling the articles exactly; in this case incurred, probably, by Phormion for not taking in a sufficiently valuable cargo from Athens, see pp. 908, 909.
 - * καὶ νῦν μὲν—δωσειν. Observe how the speaker begs the question in the first part of this antithesis. A parallel to this occurs in the first speech against Aphobus, p. 831, ἢ την μὲν φανερὰν οὐσίαν...οὕτως αἰσχρῶς διήρπασεν, ὧν δ' οὐκ ἠμέλλεθ' ὑμεῖς ἔσεσθαι μάρτυρες, ἀπέσχετ' ἄν; where it is noticed by Kennedy.
 - ³ ὅταν ἀποστέλλωνται ἐκ τῶν ἐμπορίων. When they set sail from the harbours.
 - ' οὕτε τον παΐδα—κοινωνόν. See p. 909, παΐδα τον ήμέτερον, our slave. The speaker afterwards calls him τον παΐδα τον τούτου. Chrysippus's slave. See p. 914, note 1.
 - 5 παρακολουθείν. Το watch. Το stick to him. See in the Meidias, p. 537, έμοι—έπηρεάζων παρηκολούθησεν.
 - ⁶ ἴστε γὰρ—συμβόλαια. Theophrastes mentions it as a characteristic of stupidity (ἀναισθησία) ἀπολαμβάνων ἀργύριον ὀφειλόμενον μάρτυρας παραλαβεῖν.
- 916 ι ἐτεροπλόφ τῷ ἀργυρίφ κεχρημένφ. After making use of the money for one voyage only—when it was lent ἀμφοτερόπλουν, and therefore might have been again invested without Phormion having to pay more interest.

- * rai ei τοῦτ'—ἐθαυμάζετο. And if you had done this, (namely paid this money before numerous witnesses) no ow of the whole number of merchants would have been more highly spoken of than you.
- ² καὶ τῆς συγγραφῆς—καὶ πρὸς ἐμέ. And though the agreement was existing against you at Athens, and was with me (not with Lampis).
- * οίδε—ἐποιήσαντο. These partners (Chrysippus and the rest) had two agreements made with you. According to Schaefer the one mentioned above (τῆς συγγραφῆς σοι κειμένης ᾿Αθήνησι) and the one below (είδως κατα σοῦ κειμένης ᾿Αθήνησι συγγραφῆν πρὸς τοῦτον) being different. I think they are the same, and that the expression here only means that there were two copies made.
- * Λέγει δ' ως—μνημονεύειν. It is absurd for Phormion to insist on the exact words of the contract, as if the fact of his being thereby ordered to put the property on board were of itself evidence of his having done so, when he broke the contract in the very beginning. Besides, the contract ordered him to put goods on board, which he did once pretend to have done, only knowing that he was sure to be detected, he changed his story and pretended that he paid the amount to Lampis in gold.
- 17 ¹ τοῖς ἐλλιμενισταῖς. The collectors of the customs, similar to the πεντηκιστόλογοι mentioned above, but, of course, a more general word.
 - ² ἐφάδιον. Properly money for a journey, viaticum. Here H. Wolf says it means ἀφορμή or πρόφασις. Reiske translates it, adminiculum (a prop), or prætextus. Passow gives, Any means for the acquiring of an object.
 - 3 εὶ μεν οὖν—καὶ τον νόμον. To show you what sort of a partner Phormion took in his fraud upon us, I will mention a fraud committed by Lampis against the state. King Parisades gave the Athenians the privilege that corn might be exported from Bosporus to Athens duty-free. Lampis shipped a large cargo of corn under this exemption and sold

it at Acanthus, and this at a time of great scarcity at Athens, and though the selling corn elsewhere than at Athens is of itself illegal for an Athenian.

- 118 ¹ τῶν δὲ νόμων—ἐμπόριον. The law itself will be found in the next speech, page 941. The violating a law calculated to lower the price of corn at Athens, would of course create a very strong prejudice in an Athenian jury.
 - ² φδείφ. The Odeum was a smaller theatre just at the south west of the Acropolis, and at the extreme east of the agora. It was expressly, as the name denotes, used for musical contests.
 - ³ ἐλάμβανον κατ' ὅβολον τοὺς ἄρτους. These words do not indicate dearness but scarcity. Translate, Could buy loaves only one at a time, and those at the value of an obolus. Reiske.
 - ⁴ τῆς μακρᾶς στοᾶς. This portice was either the same with, or a continuation of, the στοα βασίλειος, called from the ἄρχων βασιλεύς who took cognizance of religious suits there. It was just to the north of the Pnyx and at the extreme west of the agora, exactly opposite the Odeum.
 - s τα άλφιτα—καταπατούμενοι. Getting their flour in measures of a gallon at a time, and treading one another under foot in their eagerness to get even that. The ἡμίεκτον was within a very small fraction of a gallon.
 - Φορμίων—μαρτυρίας. Such is Lampis the associate of Phormion. We, on the other hand, have made large voluntary contributions to the service of the state, besides selling corn at the common rate in times of scarcity.
 - ⁷ ὅτε μἐν—παρήει. Alexander's expedition against Thebes took place B. C. 335, three years before the date assigned by Clinton to this speech. See Thirlwall's Greece, vi. p. 117.
 - * ἐπεδώκαμεν. Made a voluntary contribution. All the instances of the ἐπίδοσις on record are collected by Boeckh, Vol. 11. p. 352—376. Theophrastus gives it as a characteristic of the illiberal man (ἀνελεύθερος) ἐπιδόσεων γενομένων ἐκ τοῦ δήμου αναστὰς σιωπῷν ἥ ἐκ τοῦ μέσου ἀπελθεῖν, 22. On

which Casaubon quotes the following story from Athenau Lib. iv. speaking of Phocon the son of Phocion, ἐπιδόσεων δέ ποτε γενομένων παρελθών καὶ αὐτὸς εἰς τῆν ἐκκλησίαν ἔφη Ἐπιδίδωμι καγώ· καὶ οἰ ᾿Αθηναῖοι ὀμοθυμαδὸν ἀνεβοήσαν. Εκ ἀκολασίαν, playing upon the double meaning of the word ἐπιδίδωμι.

- * διεμετρήσαμεν. We retailed it at the average price, τέκ καθεστηκνίας τιμής.
- 10 πέντε δραχμών τὸν μέδιμινον. The medimnus was within less than a pint of a bushel and a half. The price here spoken of would be about twenty-one shillings a quarter. Five drachmas appears to have been rather a high price than otherwise. See Boeckh, Vol. 1. p. 128.
- ¹¹ $\dot{\epsilon}_{\nu}$ $\tau \dot{\varphi}$ πομπείφ. The Pompeium was used as a depository for the objects employed in the sacred processions, namely, in the Panathenaic procession, and in that to Eleusis Wordsworth's Athens and Attica, chap. 22. In the place here referred to, Wordsworth with great probability makes out the position of the Pompeium to have been close to the Dipylum gate which led to Colonus and Eleusis, a little to the North-west of the $\Sigma \tau o \dot{\alpha}$ $\beta a \sigma i \lambda \epsilon_i o \varepsilon$ at the extreme west of the agora.
- 19 ' ἀλλα μην-τους νόμους. It is not likely that such as we should risk our character by falsely suing Phormion, any more than that Phormion should pay us more than was due, as he pretends to have done. Nay, if his case were ever so strong, even then he would have no ground for objecting to the admissibility of my action.
 - ² ἐπιείκειαν. Character.
 - ³ καίτοι—ἀπελογήσατο. And yet, if Phormion had proved every point of his case, as I have, his defence would have been perfect. To understand the full force of this, the emphasis must be laid on ἀπελογήσατο, meaning a defence to the main action, while the next sentence shows that even that would have been no ground for a παραγραφή.

- ' Ως μὲν τοίνυν—ψηφιεῖσθαι. The admissibility of the action was virtually admitted by Phormion, when he agreed to refer the case to arbitration.
- 120 ¹ ἐνθυμοῦμαι—ἀπέγνω τῆς δίκης. If Theodotus had dismissed the suit (that is, decided against me), I think within myself what in the world Phormion would have put into his παραγραφή then. If his pretexts are so insolent and imperious now, what would they have been then?
 - * τοῦ μὲν οὖν—ἐὰν κελεύητε. Phormion has not even put in the direct evidence of Lampis, but that of some who heard him say that he had received the money; so that we cannot sue him for false evidence. Surely his first statement, which he does not even deny to have made, is more credible than his second. Do not lend yourselves to the villainy of a man, whom I have proved to be no friend of yours.
- * ἀναφέρει τὴν ἀπόδοσιν. Rests the proof of the repayment. 321 ¹ ἀθφος. Because if Lampis's evidence had been produced, and he had been afterwards sued, and fined for false evidence, Phormion would have been liable to an action for subornation (κακοτεχνιῶν). Kennedy, see Dictionary of Greek and Roman Antiq. under μαρτυρία.
 - * οὐκ ἔστε μάρτυρες τοῦ πράγματος. Will you not be witnesses of the fact? namely, by deciding in my favour.
 - 3 $\mathring{v}_{\pi ολ} αβοιτε$. This use of the optative can hardly be tolerated, and the change of mood in the next clause is extremely harsh. Some MSS. read $\mathring{v}_{\pi ολ} αμβάνοιτε$, and Schaefer observes malim $\mathring{v}_{\pi ολ} αμβάνετε$.
- 322 ¹ εἰσαγγελθέντα ἐν τῷ δήμφ. The εἰσαγγελία was considered to be provided for those crimes which fell under no particular statute. It might be either to the senate or the people. See Thirlwall's Greece, Vol. vi. p. 25. Schoemann. Book 11, ch. 3.
 - ² ai γὰρ εὐπορίαι τοῖς ἐργαζομένοις. The means or facilities of men in business.
 - * παρά το έμπόριον. In your commerce.

SPEECH AGAINST LACRITUS.

This speech is of uncertain date. It is of the same description as the last speech, being in answer to a mapaypapi of Lacritus. It is valuable as being one of a few speeches in which the depositions and other evidence are given entire.

- 23 ' ἀναδεξαμένου. Having undertaken to be answerable for.— It clearly means only a verbal promise, and is thereby distinguished from ἐγγυᾶσθαι.
 - ² τοῦ προσώπου τοῦ ὑποκειμένου. Namely, Androcles: Libanius supposes that to swear Mà τὸν Δία τὸν ἄνακτα was a common expression of his.
 - 3 το πράγμα το πονηρον. The badness of the cause. Demosthenes totally fails to make out the responsibility of Lacritus for his brother's debts.
 - * οὐδὲν καινὸν—δίκαια. Artemon, brother of Lacritus, of Phaselis, the inhabitants of which are well known for their dishonesty, borrowed money from me on a voyage from Athens to the Euxine and back. Artemon died before repaying me, and Lacritus his brother, though his heir, refuses payment. I hope to prove that he is committing an injustice both against the commonwealth and myself.
- 24 ' αὐτῶν τῶν Φασηλιτῶν. Of the inhabitants of Phaselis alone. We must make considerable allowance for exaggeration here.
 - ² καὶ οὐκ ἀν ἔχοντος τούτου. The continuation of the sentence by this awkward genitive absolute, instead of beginning another, is one example of what Libanius remarks as τὸ τῆς φράσεως ἀνείμενου.
 - ² ἐγω γαρ—μαρτυρίας. The sum which I lent was thirty minas, with the assistance of another. Artemon, Lacritus,

and a third brother, Apollodorus, were introduced to me by Thrasymedes, with whom I am intimately connected in business; who was ignorant of his character. First, I will put in the agreement.

25 1 χρώμεθ. See p. 849, note 2.

- ² ὅπως αν ἔνεργοι ώσιν. In order that they (Artemon and Apollodorus) might be employed..
- 3 τλεῖστου—τούτοις. But he (Thrasymedes) had been very greatly deceived, and had no notion what monsters he was bringing me into contact with in these men.
- ⁴ ΣΥΓΓΡΑΦΗ. Boeckh beautifully explains the whole of this agreement. Vol. 1. p. 183, and following pp.
- 1 μετ' 'Αρκτοῦρον. After the rising of the star Arcturus. which in Hesiod's time took place sixty days after the solstice (Opera et Dies. 566.) According to Ptolemy it was on the second of Sept. The discrepancy is thus explained by Captain Smyth: "The difference in the rising of Arcturus is the effect of the precession of the equinoxes-541" annually, and from Hesiod's mention of when it took place in his time, the important chronological point of his age is gained. The star however, though fine, was reckoned ungenial in its influences; and the change between the summer and autumnal Etesian winds being precursed by eight or ten days of squally weather, the prodromi of old-was ascribed to the direct power of Arcturus, instead of the alternation consequent upon the Solar March. The times of the periodical changes of the Etesiae are still objects of concern." Gibbon, Vol. 1. c. x. says, referring to Voyages de Chardin, Tom. 1. p. 45, "To navigate the Euxine before the month of May, or after that of September, is esteemed by the modern Turks the most unquestionable instance of rashness and folly."

The same caution seems to have prevailed in the Eastern part of the Mediterranean. Compare Acts xxvii. 9, where, the vessel being on the coast of Crete, it is said, *al

ουτος εδη επισφαλούς του πλοός, δια το καὶ την νηστείαν ήδη παρεληλυθέναι, that is the day of Atonement, on the tenth day of the Jewish month Tisri, which fell in that year, according to Burton, on the 19th Sept.

¹ Ίερόν. The headland towards the Euxine on the Asiatic side of the Bosporus, called from the famous temple of Jupiter Urius.

 $\frac{1}{2}$ έπι οἴνου—τρισχιλίοις. Hence it appears that a κεραμίου of Mendæan wine was worth two drachmas, for the security on which the loan was effected was to be worth double the amount of the loan. See p. 928 at the end. Schaefer. The κεραμίον was two thirds of the ἀμφορεύς, and held very nearly six gallons.

* εἰκοσορφ. It must have been a large vessel to hold three thousand κεραμία of wine, and if twenty oars, or even forty, (if the word is understood to mean a ship with twenty benches) were at all its usual mode of propulsion, it must have been contented to creep along very leisurely. That the oars were more than supplementary is clear from the ship being designated from them. Probably, like many coasters in the Mediterranean now, it would never attempt to go to windward under canvas.

 5 $\hat{\epsilon} \kappa \beta o \lambda \hat{\eta} \hat{\epsilon}$. The throwing overboard of any part of the cargo to lighten the ship. See Acts xxvii. 18.

27 1 ἐαν δὲ μὴ εἰσβάλωσι. Scilicet εἰς τὸν Πόντον. Reiske.

² μείναντες— Ελλησπόντφ. If they stay ten days after the rising of the dog-star in the Hellespont. According to Ptolemy, quoted by Wolf, the dog-star rises July 28, according to modern observations July 3. Bad weather seems to have been generally expected in the dog-days.

³ σῦλαι. "When a Greek state, or any of its members, had received an injury or insult from some other state, or some of its members, and the former was unwilling, or not in a condition to declare open war, it was not unusual to give a commission, or grant public authority to individuals

to make reprisals. This was called σύλας οr σῦλα διδόναι. Polybius calls it λάφυρου or ρύσια καταγγέλλειν. Thus when the Lacedemonians thought the Athenians had broken the treaty with them by making incursions from Pylus, they issued a proclamation that any of their subjects might commit depredations on the Athenians (ληίζεσθαι τοὺς Αθηναίους. Thucyd. v. 115)." Dictionary of Greek and Roman Antiquities. The words σῦλαι τος 'Aθηναίοις do not mean. Where reprisals were granted upon Athenian property by the law of the land, but Where the Athenians had the right of reprisals by Athenian law, because there of course the people would retaliate. Besides, if any question arose, it would be more easily determined by taking the Athenian law as the standard. Rapina is used by Ausonius in the same sense. Epigr. xiv. At lepus: In me omnis terræ pelagique rapina est.

⁴ πέρυσι. Because by the time this condition would come into force it would be another year; the year beginning with Hecatombæon, about Midsummer. Boeckh.

s σωτηρία—δανείσασιν. Wolf and Schaefer give this up as unintelligible as it stands. Reiske makes nonsense of it. Schaefer wishes to adopt the reading of one MS. σωτηρία δ' ἔσται τῶν ὑποκειμένων, τὰ περιγενόμενα κοινὰ ἔστω τοις δανείσασι. Then the condition would be, If the ship is lost, but the cargo saved, the creditors shall have their share of what is left. If the present reading is kept, the following seems to be the best solution; If the ship is wrecked, let the cargo be preserved, (if possible) and let the creditors take their proportion.

⁶ κατὰ την συγγραφην—υγιές. Though the agreement is made in the names of Artemon and Apollodorus, yet Lacritus, who is a man of some consequence, was the real manager of the whole affair. The agreement was violated in every way.
28
¹ μέγα πρᾶγμα. A man of consequence. ην μέγιστον

πρήγμα Δημοκήδης τῷ βασιλέϊ. Her. iii. 132.

- ² πρώτον μέν—τούτοι. First, instead of putting on board three thousand jars of wine, according to the agreement, they only put four hundred and fifty.
 - 3 ως υπαρχούσης-καθισταμένην. See p. 908, n. 5.
- 29 ¹ διοπτεύων την ναῦν. Schaefer calls this man supercarge. Reiske, who is to some extent supported by Harpocration, assigns to him much more extensive duties, supposing that he had to look after all the stores and provisions besides the cargo.
 - ² ἐξεμαρτύρησε. Bore witness by affidavit. When a man was unavoidably absent, it was allowed to take his deposition by means of regularly appointed witnesses.
 - ² περὶ μὲν οὖν—μαρτυρίαν. They undertook by the agreement that the cargo should be perfectly free from all encumbrances. In spite of this, they afterwards borrowed on it eleven minas from another person.
- 30 ¹ ἐπιδανείσονται. This word is used for borrowing a second loan on property already mortgaged.
 - ² συφίσματα. I think this word is meant to allude to Lacritus's sophistical pursuits. See p. 937.
 - ³ ai μὲν πανονργία—καταφανῶς. They were bound to take in another cargo in the Pontus, and import it to Athens, and pay the loan within twenty days of their arrival. Both these stipulations were violated.
- 31 ¹ ἄλλως ὕθλον. Mere nonsense. γραῶν ὕθλος is a proverb. See Plato's Theæt. p. 176. B. Stallbaums' note on Plato's Republic 350. E. This sense of ἄλλως is common in the tragedians. Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως ἀλλ' ὑπερτάτους Φρυγῶν. Eurip. Troades 476.
- 132 1 χρησθαι. Το act upon.
 - ² ο δὲ πάντων δεινότατον—ἐν τῷ πλοίῳ. After the ship came back to Athens no goods were landed, so after the stipulated twenty days I applied for payment, which was at first promised, but afterwards Lacritus alleged that the ship had been nearly wrecked and the cargo started, where-

ç

as, when that happened, not any property of Lacritus and his brothers was on board, and the cargo was of the most trifling value.

- ³ φωρῶν λιμένα. Thieves' harbour, a place much used for smuggling. Boeckh, ii. 54. Its situation seems to be unknown.
- ⁴ δείγματι. The place where merchants exhibited samples of their wares—the exchange. Boeckh, i. 81. Δείγμα τόπος ἐστὶν ἐν Πειραιεῖ ἔνθα πολλοὶ ξυνήγοντο ξένοι καὶ πολίται καὶ ἐλογοποίουν. Theophr. 26.
 - ⁵ πεντηκοστευόνται. See p. 909, n. 3.
- 33 ι έκ Παντικαπαίου εἰς Θευδοσίαν. These are both places in the Tauric Chersonese. The latter is mentioned in the speech against Leptines as a place from which Leucon had granted free trade in corn to the Athenians, p. 467.
 - * τάριχος. Salt meat,—commonly, and probably here, salt fish. It was the cheapest sort of food. See Boeckh, i. 139.
 - * προς τε γὰρ—συμβόλαιον. For they had no agreement respecting the vessel that was wrecked. Not that this was a different vessel from the εἰκόσορος of Hyblesius, but Artemon and Apollodorus had now no merchandise on board. The vessel must be supposed to have been repaired, and afterwards sailed to Athens; but these transactions are obscurely related. This is the view of Schaefer. Reiske and Seager suppose that there were two vessels.
 - * ναύλφ. The loan in this case was upon the freightage of goods and upon the money received from passengers. See Dictionary of Greek and Roman Antiquities, under "Interest of money."
 - ⁶ Kitievs. From Citium, a port in the south of Cyprus.
 - ⁶ στάμνοι. Jars, the same as κεραμία.
 - 1 Econnectos civou. Of spoiled wine.
- 34 ¹ παρείναι—έαυτφ. Observe, that though a slave's evidence could not be received, unless when given under

torture, by mutual consent of both parties, yet the evidence of Apollonides is here put in as to a point which he knew on the information of his slaves.

- 1'H μὲν ἀναίδεια—πάλω. These allegations were absurd in themselves, for the cargo which he describes as having been lost is not such a one as is in any way likely to be brought from the Euxine here. Afterwards indeed Lacritus changed his story, and said that his brothers had lent the money to a countryman of their own. If so, surely they must take the responsibility, not I.
 - ² καὶ ἐχόμενοι—Λάκριτος οὐτοσί. The plural participles followed by the singular noun is another of those carelessnesses which, we learn from Libanius, made the oration to be considered of doubtful genuineness.
- 137 ¹ πότερον οὖτε πεῖσαι. Lacritus trusts to his connection with the sophists and his ingenuity, having himself been a pupil of Isocrates, and now a teacher of others in all sorts of trickery. I blame no man for such pursuits, so long as he does not turn them to the injury of others. When he does so, he becomes a public nuisance.
- 38 ι οἰμωξομένου. One that deserves punishment. A curious extension of the common use of the imperative of οἰμωζω in the sense of a sort of threat or malediction. This is the only future form of the verb used in Attic Greek. Passow.
 - ² Λάκριτος δ' οὐτοσί κ.τ.λ. The character given to Lacritus here is something like that ascribed to Socrates by Aristophanes in the *Clouds*.
 - 3 $\chi\omega\rho$ is $\delta\hat{\epsilon}$ $\tau\sigma\hat{\nu}\tau\omega\nu$ — $\epsilon i\pi\epsilon\hat{\nu}$. Suppose the case reversed. If I had owed Artemon money, would Lacritus then have renounced the succession to his brother's property? As for the admissibility of my suit, not only is this court instituted solely for causes of this nature, but there is no other court to which it would be suitable.
- 39 1 κατακέχρηται. Makes use of till we are sick of them.

Susque deque jactat; creberrime ad ravim, cum fastidio et odio ingerit. Reiske, *Index*.

- ² παρανομεῖσθαι. The word παρανομέω, originally a neuter and followed by εἴς τινα, has here a transitive construction. So in the speech against Leochares: οἴομαι μηδένας ἄλλους παρανενομῆσθαι τοίαυτα οἶυ ήμᾶς. p. 1090.
- ³ τα ἐπιτίμια. I do not understand what penalty this can refer to, unless it means the penalty for investing money elsewhere than in Athens, which, as it is said in the next paragraph, Androcles was in some danger of coming under.
- 40 ¹ τοῖς ἔνδεκα. We must not suppose from this that the eleven had any judicial authority. "The principal duty of the eleven was the care and management of the public prison, which was entirely under their jurisdiction. * * * When a person was condemned to death, he was immediately given into the custody of the eleven who were then bound to carry the sentence into execution, according to the laws."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities, under Eleven.
 - * παρὰ τῷ ἄρχοντι. The archon Eponymus. His duties are enumerated at great length in the Dictionary of Antiquities, of which I will extract a few of the most important. He was protector of orphans and heiresses, but only of those of citizens. He did not, in general, himself preside at the trials which arose from these matters, but only brought the case into court. He superintended at the greater Dionysia and the Thargelia, the latter being in honour of Apollo and Artemis. The present passage might well have been quoted as a summary of the archon's duties.
 - * παρὰ τῷ βασιλεῖ. "The functions of the ἄρχων βασιλεῖν were almost all connected with religion. * * * Thus he presided at the Lenæan or older Dionysia: superintended the mysteries and the games called λαμπαδηφορίαι, and had to offer up sacrifices and prayers in the Eleusinium, both at Athens and Eleusis. Moreover, indictments for impiecy,

and controversies about the priesthood, were laid before him, and, in cases of murder, he brought the trial into the court of the arciopagus, and voted with its members. His wife, also, who was called $\beta\alpha\sigma(\lambda)\alpha\sigma\alpha$, had to offer certain sacrifices, and therefore it was required that she should be a citizen of pure blood, without stain or blemish. His court was held in what was called $\eta \tau \sigma \hat{\nu} \beta \alpha \sigma \iota \lambda \hat{\epsilon} \omega c$ $\sigma \tau \sigma \hat{\alpha}$."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

' ο πολέμαρχος. Long before this the duties of the polemarch had ceased to be of a military nature. His chief duties now consisted in the protection and regulation of the resident aliens, so that he resembled in many respects the prætor peregrinus at Rome. Aristotle says that he stood in the same relation to foreigners as the archon to citizens. He also had to sacrifice the yearly offering in commemoration of the polemarch Callimachus at Marathon (see Herod. VI. chap. cxi.), and to arrange the funeral games in honour of those who fell in war.—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

ither personally or with the assistance of the taxiarchs. They were entrusted with the collection, and management of the eiσφοραί, or property taxes raised for the purposes of war; and also presided over, or officiated as Είσαγωγεῖ in the courts of justice, in which any disputes connected with this subject or the trierarchy were decided. They also nominated from year to year persons to serve as trierarchs, and took cognizance of the cases of ἀντίδοσις arising out of the trierarchy and property taxes. They also presided at courts martial, and at the trials in cases of accusation for non-performance of military and naval duties."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

où τοίννν—καὶ νμας. The money which was borrowed from me was, contrary to the contract, invested in a voyage

to Chios, a course which is very injurious to the state, and forbidden by law, and which might besides have involved me in heavy penalties, but that the words of the contract cleared me.

¹ τὸ τούτου μέρος. So far as Lacritus was concerned. μέρος is often used in this sense, particularly in the tragedians, commonly with ἐμόν οτ σόν. Soph. Œd. Tyr. 1509. Trach. 1215. Eurip. Rhes. 405. Heracl. 678.

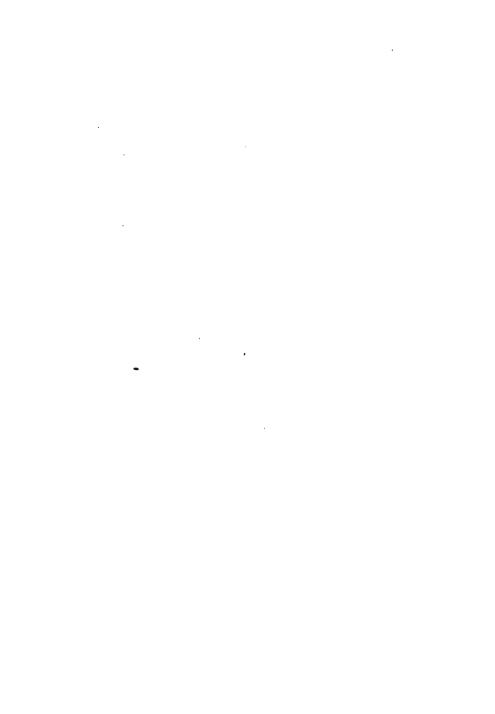
41 ¹ νόμος. See above p. 918, n. 1.

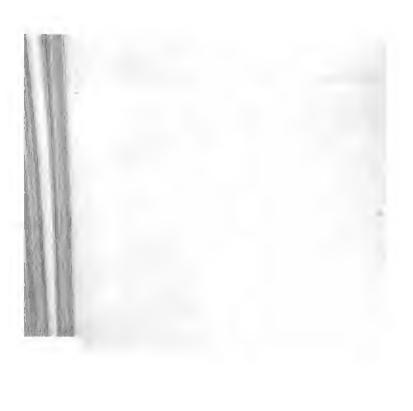
- ² καὶ τἄλλα—αὐτῶν. These words are not part of the law itself, but are substituted by the orator, for the sake of brevity, for a long list of different sorts of merchandise, which were specified in the law. Reiske. Schaefer says that this cannot be, for Reiske forgets that this was not spoken by the party, but read by the clerk. But in this Schaefer forgets that what the clerk read was not from any authenticated copy, but from extracts which had been taken and put into the echinus by the party; and so if Androcles or Demosthenes had copied the law in this compendious form, the clerk would of course read it accordingly. The only check upon copying unfairly seems to have been the knowledge of the laws which every Athenian had, so that any alteration would have been detected by the jury.
- ³ είναι την φάσιν—ἐπιμελητάς. That there should be an information, and an entry of the amount lent, before the overseers of the market. There were many sorts of ἐπιμεληταί. Those here meant are the ἐπιμεληταί τοῦ ἐμπορίου.
- 4 φάσιν. "The charge, (in cases of φάσις), as in the $\gamma\rho\alpha\phi\eta$ was made in writing (ἐν $\gamma\rho\alpha\mu\mu\alpha\tau\epsilon(i\varphi)$, with the name of the prosecutor and the proposed penalty ($\tau(i\mu\eta\mu\alpha)$) affixed, and also the names of the $\kappa\lambda\eta\tau\hat{\eta}\rho\epsilon\epsilon$. * * In cases where corn had been carried to a foreign port, or money lent on a ship which did not bring a return cargo to Athens, and probably in all cases of offence against the export and import laws, the information was laid before the ἐπιμεληντολ

τοῦ ἐμπορίου (Demosth. c. Theocrinem 1323)."—Dictionary of Greek and Roman Antiquities.

- 142 ¹ διαπεσταλκώς. The force of the first preposition here is not very clear. Schaefer by referring to a note in Dindorf's preface, seems to class it with διαγανακτεῖν, διαπιστεῖν, διαμφισβητεῖν, and words where the δια gives the sense of entirely, thoroughly. It would mean then here, has sent clear away. Reiske's reading is conjectural, except that one MS. reads only ἀπεσταλκώς.
 - ² Έμοὶ μὲν οὖν—ναυτικά. As for the Phaselitan to whom they say that they lent the money, they have their action against him, but I look to them. I beg that you will do justice to me, and yourselves, and at the same time set an example to such men as these for the future.

THE END.

SELECT MODERN SCHOOL BOOKS,

PRINCIPALLY USED IN

KING'S COLLEGE, LONDON, AND OTHER PUBLIC SCHOOLS.

ELEMENTS of ENGLISH GRAMMAR, as prepared for the use of the Chester Diocesan Schools. 3d.

•ENGLISH GRAMMAR. By the Rev. Dr. RUSSELL. 1s. 6d. EASY GRAMMAR for CHILDREN. By a Lady. 9d.

* THE BIBLE WORD BOOK; or, the Rudiments of English Grammar taught by the Words of the Old and New Testament. 1s.

* BIBLE SPELLING BOOK, with many Cuts. Two Parts, 4d. each. BIBLE LESSON BOOK, with many Cuts. Two Parts, 4d. each.

 THE CLASS READING BOOK; designed to furnish Youth with Information on a variety of subjects. By GEORGE LUDLOW.
 3s. bound.

*OUTLINES OF GEOGRAPHY. With Maps and Cuts. 10d.

 OUTLINES of the HISTORY OF ENGLAND. By GEORGE HOGARTH. With Engravings of Costumes, Antiquities, &c. 1s. 3d.

*OUTLINES of ROMAN HISTORY. With Cuts, &c. 10d.

OUTLINES of GRECIAN HISTORY. By the Rev. BARTON BOUCHIER, M.A. With Maps and Views. 1s.

 OUTLINES of SACRED HISTORY; from the Creation of the World to the Destruction of Jerusalem. With Engravings. Sixth Edition. 3s. 6d.

A MANUAL of ANCIENT GEOGRAPHY; with the Ancient and Modern Names marked with their proper Quantities. By the Rev. W. HILD-YARD, M.A. 2s. 6d.

 OUTLINES of ASTRONOMY By the Rev. T. G. HALL, M.A, Professor of Mathematics, King's College, London. With Cuts. 10d.

THE INSTRUCTOR; or, Progressive Lessons in General Knowledge. With Questions for Examination upon each Lesson. In Seven Volumes, each being complete in itself, and illustrated by Numerous Wood Cuts. Price 28. Vol. I. EXERCISES and CONVERSATIONS, with easy Lessons from History.—Vol. II. LESSONS on HOUSES, FURNITURE, FOOD, and CLOTHING.—Vol. III. LESSONS on the UNIVERSE.—Vol. IV. The BOOK of the CALENDAR, the MONTHS, and the SEASONS.—Vol. V. DESCRIPTIVE GEOGRAPHY.—Vol. VI. ELEMENTS of ANCIENT HISTORY.—Vol. VII. ELEMENTS of MODERN HISTORY.

A PRACTICAL INTRODUCTION TO ENGLISH COMPOSITION. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., King's College. Second Edition. 2s. 6d.
EASY POETRY for CHILDREN; selected by a Lady. 1s. 6d.
POPULAR POEMS for YOUNG PERSONS. Selected by ELIZABETH PARKER. 3s. 6d.

 READINGS IN POETRY; a Selection from the Works of the best English Poets; with Specimens of the American Poets; Literary Notices of the Writers; and Notes. Fourth Edition, with Additions. 4s. 6d.

READINGS IN ENGLISH PROSE LITERATURE; choice Specimens of the best English Writers; with Essays on English Literature. 4s. 6d.

- READINGS IN BIOGRAPHY; a Selection of the Lives of the most Eminent Men of all Nations. Second Edition, enlarged. 44. 6d.
- BIOGRAPHICAL SKETCHES, selected from the Saturday Magazine. 1s. 4d.
- READINGS IN NATURAL THEOLOGY; or, the Testimony of Nature to the Being, Perfections, and Government of God. 4s.
- BIBLE BIOGRAPHY; or, Histories of the Lives and Conduct of the Principal Characters of the Old and New Testaments. 4s. 6d.
- BIBLE NARRATIVE chronologically arranged; with an Historical Account of the Jewish Nation; and forming a Consecutive History from the Creation to the Termination of the Jewish Polity. By MISS ZORNLIN. With a set of Maps. 7s.
- SCRIPTURE HISTORY for the Instruction of Children. From the BOOKS of the OLD TESTAMENT: arranged in Questions and Answers. 22. 64
- A GUIDE to the STUDY of the HOLY SCRIPTURES, in the Form of a Catechism. By Mrs. G. ARBUTHNOT. 3s. 6d.
- BIBLE MAPS FOR SCHOOLS. A Series of New and Correct Maps, accompanied by Memoirs, illustrative of the Geography and History of the Holy Scriptures. Sewed, 3s.
- * A SCHOOL HISTORY OF ENGLAND; with a copious Chronology, Tables of Contemporary Sovereigns, and Questions for Examination.

 Abridged from Gleig's Family History of England. 6s.
- THE CHURCH SCHOLAR'S READING BOOK; consisting of Readings in various branches of knowledge, selected from the Saturdy Magazine, and enlarged and illustrated by a copious explanatory Index appended to each Volume. Three Volumes, price 3s. each.
- THE STUDENT'S MANUAL OF ANCIENT HISTORY; Accounts of the Political Condition, Geographical Situation, and Social State of the principal Nations of Antiquity. By W. C. TAYLOR, LL.D. 10s. 64.
- THE STUDENT'S MANUAL OF MODERN HISTORY; embracing the principal European Nations, their Political History, and the Changes in their Social Condition. By the same Author. 10s. 6d.
- HISTORY OF THE CHRISTIAN CHURCH, from the Ascension of Jesus Christ to the Conversion of Constantine. By Dr. BURTON 66.66.
- THE EARLY CHRISTIANS; their Manners and Customs, Trials and Supperings. By the Rev. W. PRIDDEN, M.A. Fourth Edition. 44.
- * ARITHMETIC TAUGHT BY QUESTIONS. 1s. 6d.
- * HINTS on TEACHING VULGAR and DECIMAL FRACTIONS.
 By the Right Rev. T. V. SHORT, D.D., Lord Bishop of Sodor and Man. 84.
- IMPROVED ARITHMETICAL TABLES, Fractionally and Decimally arranged, with Short Rules for Mental Calculation. 9d.
- THE THEORY AND PRACTICE OF ARITHMETIC. By W. H. CRANK, Mathematical Master, St. Mark's College, Chelsea. 4s. bound.
- * A FIRST BOOK IN GEOMETRY; including PLANE and Solid Geometry, and an Introduction to Trigonometry. 1s. 6d.
- * A FIRST BOOK IN ALGEBRA, for the Young Student. 1s. 6d.

- THE ELEMENTS of ALGEBRA, for Schools, and the Junior Classes in Colleges. By the Rev. Professor HALL, M.A., King's College. 6s. 6d.
- AN ELEMENTARY TREATISE on the DIFFERENTIAL and INTEGRAL CALCULUS. By the Same. Third Edition, Revised. 12s. 6d.
- EASY LESSONS IN MECHANICS: with Familiar Illustrations of the Practical Application of Mechanical Principles.
- A COMPANION to EUCLID; a Help to the Understanding and Remembering of the First Four Books; with a set of Improved Figures. 4s.
- THE FIGURES OF EUCLID; with Questions, and a Praxis of Geometrical Exercises. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., of King's Coll. 3:
- LECTURES on ASTRONOMY, delivered at KING'S COLLEGE, London, by the Rev. Professor MOSELEY, M.A. With Illustrations. 5s. 6d.
- * MECHANICS APPLIED to the ARTS. By the same. 6s. 6d.
- * READINGS in SCIENCE; being familiar Explanations of interesting Appearances and Principles in Natural Philosophy. With Engravings. 5s.
- LE TELLIER'S FRENCH GRAMMAR, translated and practically adapted for English Teaching. By J. F. WATTEZ, French Master, King's College, London. 4s. And by the same,
- COLLOQUIAL EXERCISES on the most FAMILIAR IDIOMS of the FRENCH LANGUAGE. 2s. 6d.
- VENTOUILLAC'S RUDIMENTS of the FRENCH LANGUAGE; or FIRST FRENCH READING-BOOK. Revised by the same. 3s. 6d.
- LIVRE DE CLASSE; with ENGLISH NOTES. By the late Professor L. T. VENTOUILLAC. New Edition, Revised. 54.
- VENTOUILLAC'S FRENCH POETRY; with English Notes, 2s.

 PRACTICAL EXERCISES on FRENCH PHRASEOLOGY;
 with a Lexicon of Idiomatic Verbs. By ISIDORE BRASEUR, French
- THE FRENCH SCHOOL CLASSICS. Careful Abridgments of Popular French Works, for the Use of Young Persons of both Sexes.

Professor in King's College and the Charter-House. 3s. 6d.

- 1. TRLEMAQUE. 2s. 6d.
- 4. PIERRE LE GRAND. 2s.
- 2. Voyages de Cyrus. 2s.
- 5. CHARLES XII. 2s.
- 3. BELISAIRE. 1s. 6d.
- 6. GIL BLAS. 4s.
- BERNAYS' (Professor, King's College, London) GERMAN GRAM-MAR. Fourth Edition, revised. 56.
- BERNAYS' GERMAN EXERCISES, adapted to the Grammar. Sixth Edition. 54.6d.
- BERNAYS' GERMAN EXAMPLES, illustrating the Author's Grammar, and forming a KEY to the Exercises. Third Edition. 3s.
- BERNAYS' GERMAN READER, a Selection from the most Popular Writers, with Translations and Notes. Third Edition. 5s.
- BERNAYS' GERMAN POETRY FOR BEGINNERS. 48.
- BERNAYS' GERMAN HISTORICAL ANTHOLOGY. 78.
- BERNAYS' GERMAN POETICAL ANTHOLOGY. 78.

LATIN.

- MAJOR'S LATIN EXERCISES for the JUNIOR CLASSES OF KING'S COLLEGE SCHOOL, LONDON. Third Edition 24.6d.
- LATIN EXERCISES for MIDDLE FORMS in SCHOOLS. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., Second Master of King's College School, and Classical Examiner to Christ's Hospital. 4s. And by the same.
- I. PROGRESSIVE EXERCISES in LATIN LYRICS. 36.
- 1L PROGRESSIVE EXERCISES in LATIN ELEGIACS and HEROICS. 36.
- III. The CATILINE of SALLUST; with Anthon's Notes. 2s. 6d. IV. The JUGURTHA of SALLUST; with Anthon's Notes. 2s. 6d.
- V. SELECT EPISTLES of CICERO and PLINY; with English Notes. 4.
- SELECT ORATIONS of CICERO; with English Notes. 2s. 6d.

 LATIN SELECTIONS: CORNELIUS NEPOS, PHÆDRUS, and OVID'S METAMORPHOSES; with a Vocabulary, &c. By THOMAS
- RULES AND EXERCISES in the USE of the LATIN SUB-JUNCTIVE MODE. By the Rev. JAMES CROCKER, M.A. 44.

S. CARR, one of the Classical Masters, King's College. 3s. 6d.

- The Key, for the Use of Teachers. 2s. 6d.
- THE AULULARIA AND THE MENCECHMEI OF PLAUTUS, With Glossaries and Notes by JAMES HILDYARD, M.A., Fellow of Corpus Christi College, Camb. 7s. 6d. each.

GREEK.

- THE FIRST GREEK READER, from the German of JACOBS, with ENGLISH NOTES, strictly Elementary. By the Rev. J. EDWARDS, M.A., Second Master of King's College School. Second Edition. 54, 6d.
- EXCERPTA EX HERODOTO: with ENGLISH NOTES, by the Rev. J. R. MAJOR, D.D., Heed Master of King's College School. 4s. 6d.
- EXCERPTA EX XENOPHONTIS CYROPÆDIA, with vocabulary, and English Notes. By the same. 3s. 6d.
- XENOPHON'S ANABASIS of CYRUS. Books I. and II. with English Notes, &c. By D. B. HICKIE, LL.D.; Head Master of the Grammar School, Hawkshead. 3s. 6d.
- A SCHOOL GREEK TESTAMENT. 3s. 6d. bound.
- THE CAMBRIDGE GREEK and ENGLISH TESTAMENT.

 The Greek, and the English, in Parallel Columns on the same page. 8s. 6d.
- THE GREEK TEXT of the ACTS of the APOSTLES; with Notes, Original and Selected. By H. ROBINSON, D.D. 8s.
- *** The Works marked by a Star, in the whole of the Publisher's Lists, are produced under the Direction of the Committee of General Literature and Education appointed by the Society for Promoting Christian Knowledge.

LONDON: JOHN W. PARKER, Publisher, West Strand.

3

•

• 1

